

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRK MÜZİĞİ ALANINDA DİZİNLENMİŞ LİSANSÜSTÜ
TEZLERİN AÇIKLAMALI BİBLİYOGRAFİSİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özgen YAZICI

Danışman: Doç. Dr. Cevahir KORHAN İŞILDAK

TOKAT-2025

ETİK SÖZLEŞME

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Cevahir Korhan IŞILDAK danışmanlığında hazırlamış olduğum “Türk müziği alanında dizinlenmiş lisansüstü tezlerin açıklamalı bibliyografisi”adlı Yüksek Lisans tezinin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

21/07/2025

Özgen YAZICI

JÜRİ KABUL VE ONAY

Özgen YAZICI tarafından hazırlanan “**Türk Müziği Alanında Dizinlenmiş Lisansüstü Tezlerin Açıklamalı Bibliyografisi**” adlı tez çalışmasının savunma sınavı 27.06.2025 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen Jüri tarafından Oy Birliği ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

İmzası

Üye (Başkan):

Üye :

.....

Üye :

.....

Üye :

.....

Üye :

.....

ONAY

...../...../.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu yüksek lisans tezini hazırlama süreci, yalnızca akademik bir çabanın ötesinde, hayatımın önemli bir yolculuğu oldu. Bu yolculukta yanımda olan, bana güç veren, ilham olan herkese içten teşekkür etmek isterim.

Öncelikle, akademik rehberliği, bilgisi ve anlayışıyla bana her zaman destek olan çok değerli tez danışmanım Doç. Dr. Cevahir Korhan IŞILDAK sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Her zaman sabırla yönlendiren, sorgulamayı öğreten ve akademik duruşun ne demek olduğunu hissettiren bir hocayla çalışmak benim için büyük bir şanstı.

Akademik hayatımın temellerini attığım, bana eleştirel düşünmeyi, araştırmayı ve üretmeyi öğreten Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi'ne; başta üzerimde emeği büyük olan Dr. Öğr. Üyesi Zühal Dinç Altun olmak üzere tüm hocalarıma sonsuz teşekkür ederim.

Bu tez, yalnızca bir sonuç değil; hayatıma dokunan herkesin izini taşıyan bir bütünün ifadesidir. Tez süresince her anlamda bana destek olan tüm öğretmenlerime, aileme ve sevdiklerime teşekkürü borç bilirim.

ÖZET

TÜRK MÜZİĞİ ALANINDA DİZİNLENMİŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN AÇIKLAMALI BİBLİYOGRAFİSİ

Yazıcı, Özgen

Yüksek Lisans, Türk Müziği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Cevahir Korhan IŞILDAK

Haziran 2025, X / 310 Sayfa

Bu araştırmanın amacı, 2013-2023 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanına kaydedilen ve Türk müziği alanında hazırlanan lisansüstü tezleri bibliyografik açıdan incelemektir. Çalışma, Türk müziğine dair akademik üretimi takip ederek alandaki eğilimleri ve araştırma yönelimlerini hem niceliksel hem de niteliksel olarak analiz etmeyi hedeflemektedir. Türk müziği, Türkiye'nin kültürel mirasında önemli bir yere sahip olup, bu alandaki akademik çalışmalar hem müzik eğitimi hem de kültürel sürekliliğin sağlanması açısından büyük bir öneme sahiptir.

Betimsel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeliyle yürütülen çalışmada, YÖKTEZ veri tabanında yer alan toplam 526 lisansüstü tez incelenmiş; içerik analizi sonucunda yalnızca “Türk müziği” alanında dizinlenmiş tezler değerlendirme kapsamına alınmıştır.

Araştırma, sadece tezlerin sayısal dağılımını değil, aynı zamanda içeriksel eğilimlerini de inceleyerek, Türk müziği alanındaki akademik gelişimi çok boyutlu bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu yönüyle çalışma, gelecekte yapılacak araştırmalar için yol gösterici veriler sunmakta ve literatüre katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Bibliyografya, Atıf, Türk Müziği, Lisansüstü Tezler, Akademik Eğilimler

ABSTRACT

AN ANNOTATED BIBLIOGRAPHY OF INDEXED POSTGRADUATE THESES IN THE FIELD OF TURKISH MUSIC

Yazıcı, Özgen

Master's Thesis, Turkish Music Scientific

Advisor: Doç. Dr. Cevahir Korhan IŞILDAK

June 2025, X / 310 Pages

The aim of this study is to examine postgraduate theses written in the field of Turkish music between 2013 and 2023, as recorded in the Council of Higher Education Thesis Center (YÖKTEZ), from a bibliographic perspective. By tracing the academic output in the field of Turkish music, the study seeks to analyze both quantitative and qualitative trends and research orientations. Turkish music holds a significant place in Turkey's cultural heritage, and academic studies in this field are of great importance in terms of both music education and the preservation of cultural continuity.

The research was conducted using the survey model, one of the descriptive research methods. A total of 526 postgraduate theses listed in the YÖKTEZ database were reviewed, and through content analysis, the study was limited to theses that included "Turkish music" as a keyword.

This research not only evaluates the numerical distribution of the theses but also explores their thematic trends, thereby presenting a comprehensive overview of the academic development within the field of Turkish music. In this respect, the study offers valuable data to guide future research and contributes to the existing body of literature.

Keywords: Music, Bibliography, Citation, Turkish Music, Postgraduate Theses, Academic Trends

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Etik Sözleşme	ii
Jüri Kabul Ve Onay.....	iii
Teşekkür	iv
Özet	v
Abstract	vi
İçindekiler.....	vii
Tablolar	ix
Kısaltmalar	x
GİRİŞ.....	1
Araştırmanın Amacı.....	3
Araştırmanın Önemi	4
Sayıtlılar.....	4
Sınırlılıklar.....	4
İlgili Yayın Ve Araştırmalar	5
Müzik Alanında Yapılmış Olan Bibliyografya Analiz Çalışmaları.....	5
Uluslararası ve Referans Niteliğindeki Bibliyografya Kaynakları	7
BÖLÜM I: KURAMSAL TEMELLER	8
1.1. Bilimsel bilgi üretimi ve yayılımı	8
1.2. Akademik alanların yapısal analizi.....	8
1.3. Bilgi yönetimi ve bilimsel haritalama yaklaşımı	9
1.4. Çalışmanın kuramsal dayanağı	9
BÖLÜM II: YÖNTEM.....	10

2.1. Araştırma modeli	10
2.2. Çalışma grubu.....	11
2.3. Verilerin toplanması	11
2.4. Verilerin analizi	11
BÖLÜM III: BULGULAR VE YORUM	12
BÖLÜM IV: SONUÇ	303
KAYNAKÇA.....	307
ÖZGEÇMİŞ	310

TABLolar

Tablo 3.1. Türk Müziği Alanında Konulara Göre Tez Dağılımı	301
Tablo 3.2. Tez Türüne ve Yıllara Göre Lisansüstü Tez Dağılımı	301
Tablo 3.3. Türk Müziği Alanında Tez Hazırlayan Kurumların Dağılımı.....	302

KISALTMALAR

YÖK	Yükseköğretim Kurulu
YÖKTEZ	Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
TRDİZİN	Türkiye Atıf Dizini
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
APA	American Psychological Association (Atıf Sistemi)
İÜ	İstanbul Üniversitesi
HÜ	Hacettepe Üniversitesi
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
KTB	Kültür ve Turizm Bakanlığı

GİRİŞ

Müzik, insanlık tarihinin en eski ve evrensel sanat biçimlerinden biri olarak kabul edilmektedir (Yılmaz, 2020). Farklı dönemlerde ve kültürel yapılarda çeşitli biçimlerde ortaya çıkan müzik, toplumların yaşam biçimleriyle bütünleşerek yalnızca bir eğlence aracı değil; aynı zamanda bir iletişim biçimi, duyguların ifadesi ve toplumsal birlikteliklerin inşasında etkili bir unsur hâline gelmiştir (Yılmaz, 2020). İnsanlar, doğadan gelen seslerden, sosyal deneyimlerden ve teknolojik gelişmelerden ilham alarak kendi iç dünyalarını melodik ve ritmik ifadeler aracılığıyla dışa vurmuş; böylece farklı zaman ve mekânlarda çeşitli müzik türleri ve biçimleri geliştirmişlerdir. Bu tarihsel süreç, müziğin insan yaşamındaki yerinin yalnızca estetik değil, aynı zamanda sosyo-kültürel bir işlev taşıdığını da göstermektedir.

Tarihsel süreç boyunca müzik, estetik bir ifade biçiminin ötesinde; kültürel kimliğin oluşumunda, toplumsal ilişkilerin pekiştirilmesinde ve dini ya da ritüelistik uygulamaların yapılandırılmasında da önemli bir rol oynamıştır (Yılmaz, 2020). Bu bağlamda, müzik hem bireysel duyguların ifadesinde hem de kolektif aidiyetin oluşumunda etkili olmuş; gelenekten moderne uzanan çizgide daima insanlıkla birlikte evrilmiştir. Özellikle Türk müziği, tarihsel derinliği, zengin repertuarı ve teorik çeşitliliğiyle hem ulusal hem de evrensel müzik kültürleri içinde özel bir yere sahiptir (Arslan,2018).

Bu evrensel ve tarihsel konum, Türk müziğinin yalnızca geleneksel bir değer olarak değil, aynı zamanda bilimsel araştırmaların da önemli bir konusu hâline gelmesine zemin hazırlamıştır.

Günümüzde dijitalleşmenin etkisiyle müzik üretimi, icrası ve yayılım biçimleri büyük ölçüde değişime uğramıştır. Bu dönüşüm, Türk müziği açısından da kaçınılmaz bir etki yaratmış; form, teknik ve içerik bağlamında yeni yaklaşımlar ortaya çıkmıştır (Günay, 2023; Eroğlu, 2022). Bu gelişmeler, müziğin yalnızca bir sanatsal faaliyet değil, aynı zamanda bilimsel araştırmaların konusu hâline gelmesine de katkı sağlamıştır. Nitekim Türkiye’de müzik alanında yürütülen akademik çalışmalar, özellikle lisansüstü tezler.

Bu bağlamda, lisansüstü tezler müzik alanındaki akademik eğilimlerin, araştırma metodolojilerinin ve konu çeşitliliğinin sistemli biçimde analiz edilebileceği temel kaynaklardan biri olarak öne çıkmaktadır.

Bu kapsamda, müzik bilimleri alanında üretilen lisansüstü tezler, yalnızca bireysel araştırmaların sonucu olarak değil; aynı zamanda alandaki akademik eğilimlerin, araştırma yöntemlerinin ve konu çeşitliliğinin izlenmesi açısından da önemli birer kaynak niteliğindedir. Bu tür tezlerin sistematik biçimde incelenmesi, müzik araştırmalarının tarihsel ve tematik gelişimini anlamak açısından oldukça değerlidir. Bu noktada, bibliyografya yöntemi aracılığıyla yapılan derlemeler, söz konusu tezlerin bütüncül biçimde değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır.

Bibliyografya, belirli bir alanda yayımlanan eserlerin sistemli biçimde listelenmesini ve sınıflandırılmasını amaçlayan temel bir bilgi organizasyonu yöntemidir. Bibliyografik incelemeler, yalnızca yayınların bir araya getirilmesinden ibaret olmayıp; aynı zamanda literatürdeki boşlukların belirlenmesine, araştırma eğilimlerinin saptanmasına ve akademik yönelimlerin izlenmesine olanak tanır. Bu çerçevede, Türk müziği üzerine hazırlanmış lisansüstü tezlerin bibliyografik olarak ele alınması, alandaki gelişimin niceliksel ve niteliksel açıdan görünür kılınmasına katkı sunmaktadır.

Bu çalışma, 2013-2023 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanında “Türk müziği” alanında dizinlenmiş olan lisansüstü tezleri kapsamaktadır. Toplamda 526 lisansüstü tez, konu başlıkları, yazar bilgileri, üniversite ve enstitü dağılımları ile yıllara göre niceliksel ve içeriksel olarak değerlendirilmiştir. Bu analiz sayesinde, Türk müziği alanında hangi temaların ön plana çıktığı, hangi araştırma yaklaşımlarının benimsendiği ve hangi kurumların bu üretime daha fazla katkı sunduğu belirlenmiştir. Tezlerin kapsamlı içerik analizleri, müzik alanındaki tematik çeşitliliği ve akademik yoğunlaşmayı daha ayrıntılı olarak ortaya koymaktadır.

İncelenen tezlerin içerikleri, klasik Türk müziği, halk müziği, makam analizleri, form çalışmaları, besteci incelemeleri, repertuvar araştırmaları, uygulamalı müzik eğitimi ve müzik eğitimi yöntemleri gibi çok sayıda alt başlık altında sınıflandırılmıştır. Bu

yönüyle bibliyografik çalışma, yalnızca bir arşiv oluşturma amacı taşımamakta; aynı zamanda alandaki akademik eğilimleri ortaya koyan analitik bir harita sunmaktadır. Söz konusu dağılımlar, hem üretim sıklığını hem de araştırma çeşitliliğini göz önüne sererek, alandaki potansiyel araştırma boşluklarını belirleme imkânı sağlamaktadır.

Bibliyografik veriler doğrultusunda yapılan değerlendirmelerde, bazı üniversitelerin Türk müziği alanında daha yoğun tez üretimi gerçekleştirdiği, bazı konuların ise henüz yeterince ele alınmadığı görülmektedir. Bu durum, akademik camiaya hem mevcut durumu analiz etme hem de gelecek araştırmalarda odaklanılacak eksik alanları belirleme konusunda önemli katkılar sağlamaktadır. Bu bağlamda, müzik araştırmalarında bibliyografik kaynakların oynadığı yönlendirici rol daha da anlam kazanmaktadır.

Sonuç olarak, bu çalışma Türk müziği alanında hazırlanmış lisansüstü tezleri açıklamalı biçimde sınıflandırarak, alandaki akademik üretimin yönünü belirlemeyi; mevcut literatürün kapsamını ve çeşitliliğini belgelemeyi ve gelecekteki araştırmalara sağlam bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır. Bibliyografik inceleme neticesinde elde edilen veriler, araştırmacılara hem sıklıkla çalışılan temaları hem de ihmal edilen başlıkları göstererek, Türk müziği alanında disiplinler arası ve bütüncül bir bakış açısıyla yönlendirici olacaktır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı, 2013–2023 yılları arasında YÖKTEZ veri tabanında “Türk müziği” alanında dizinlenmiş lisansüstü tezleri bibliyografik olarak inceleyerek, bu alanda yapılan akademik üretimin genel görünümünü ortaya koymaktır. Çalışmada tezler; yıllara göre niceliksel dağılımı, konu başlıklarına göre tematik çeşitliliği, üniversite ve enstitü bazlı yoğunlaşmaları ve içeriksel eğilimleri bakımından analiz edilmiştir. Bu kapsamda, Türk müziği alanında dizinlenmiş lisansüstü tezlerin hangi temalarda yoğunlaştığı, hangi akademik kurumların bu alana daha fazla katkı sunduğu ve gelecekte odaklanılması gereken boşlukların neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Önemi

Türk müziği, köklü geçmişi, teorik derinliği ve zengin repertuarı ile hem ulusal hem de evrensel müzik literatüründe önemli bir yere sahiptir. Bu alandaki bilimsel üretimin sistemli bir biçimde belgelenmesi, müzik bilimi disiplininin gelişimini takip etmek ve yönlendirmek açısından büyük önem taşımaktadır. Lisansüstü tezler, akademik camiada özgün bilgi üretiminin somut örnekleri olmalarının yanı sıra, araştırma eğilimlerini ve metodolojik tercihleri yansıtan önemli veri kaynaklarıdır. Türk müziği üzerine yapılan tezlerin açıklamalı bir bibliyografya aracılığıyla analiz edilmesi, hem araştırmacılar için temel bir başvuru kaynağı oluşturmakta hem de alanda bilimsel ilerlemeyi mümkün kılacak stratejik yönelimlerin belirlenmesine katkı sağlamaktadır. Bu yönüyle çalışma, hem literatür taramaları hem de yeni araştırma planlamaları için rehber niteliğindedir.

Sayıtlar

Bu araştırma, 2013-2023 yılları arasında yayımlanan ve “Türk müziği” alanında dizinlenmiş 526 lisansüstü tezin, alandaki bibliyografik eğilimleri değerlendirmek için yeterli bir örneklem sunduğu sayıtlısına dayanmaktadır. Tezlerin içerdiği konu başlıkları, üniversite bilgileri ve danışman katkıları gibi verilerin doğru ve eksiksiz biçimde sisteme yansıtıldığı kabul edilmiştir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, yalnızca 2013–2023 yılları arasında YÖKTEZ veri tabanında “Türk müziği” diziniyle taranarak elde edilen lisansüstü tezlerle sınırlıdır. Bu sınırlılığın temel gerekçesi, çalışmanın güncel eğilimleri ve son on yıla ait akademik üretimi yansıtmayı hedeflemesidir. Bilimsel araştırmalarda on yıllık dönemler, araştırma yönelimlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi açısından yeterli bir zaman dilimi olarak kabul edilmekte; böylece değişim ve dönüşüm süreçlerinin daha net bir şekilde gözlemlenmesine olanak sağlanmaktadır. Ayrıca, YÖKTEZ veri tabanının açık erişimli ve resmi bir kaynak olması, araştırmanın veriye dayalı, nesnel ve tekrarlanabilir nitelikte olmasını temin etmektedir. Bu bağlamda, çalışmada 2013 yılı öncesinde ve 2023 yılı sonrasında

yayımlanan tezler ve farklı dizinlerle indekslenmiş olabilecek tezler kapsam dışı bırakılmıştır.

İlgili Yayın Ve Araştırmalar

2013-2023 yılları arasında Türk müziği alanında yapılan literatür taraması sonucunda, bu dönemde bibliyografya temelli doğrudan bir lisansüstü tez çalışmasının oldukça sınırlı sayıda olduğu belirlenmiştir. İncelenen veriler doğrultusunda, yalnızca yedi adet yüksek lisans veya doktora tezinin bibliyografik çerçevede hazırlandığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, uluslararası alanda Türk müziği ve müzik bilimi konularına ilişkin dört adet referans niteliğinde bibliyografya kaynağına ulaşılmıştır. Söz konusu durum, alandaki bibliyografik çalışmaların hem niceliksel hem de niteliksel açıdan sınırlı olduğunu ve bu alana yönelik sistematik veri derlemelerine ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Müzik Alanında Yapılmış Olan Bibliyografya Analiz Çalışmaları

Türkiye’de Müzik Alanında Yapılan Bibliyografya Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Yazarlar: Barış Toptaş & Emirhan Güler (2022)

- Türkiye’de yapılan bibliyografya ve bibliyometri çalışmalarını tür, yayın yılı, veri sayısı, konusu gibi değişkenler açısından derlemişler.
- 79 makale, 14 tez, 6 bildiri ve 1 kitap dahil toplam 105 yayını değerlendirmişler dergipark.org.tr+9dergipark.org.tr+9acikbilim.yok.gov.tr+9.

1. Musiki Mecmuası 1–94 (1948–1955)” Çözümlemeli Bibliyografya ve Bibliyometrik Analiz

Yazar: Almila Tuna (2023)

- Musiki Mecmuası dergisinin 1948–1955 yılları arasındaki sayıları, bibliyografik künyeleriyle incelenmiş.
- 1.621 veri bazlı çözümlemeli bir bibliyografya sunulmuş acikbilim.yok.gov.tr+1acikerisim.aku.edu.tr+1.

3. Son Havadis (1953–1966) Gazetesinde Yer Alan Müzik Yazıları Bibliyografyası ve Değerlendirmesi

Yazar: Gülcan Ertan Hacısüleymanoğlu (2015)

- 13 yıllık dönemde gazetede 2.169 müzik yazısını kronolojik olarak derleyip analiz etmiş.
- 57 yazar hakkında biyografik bilgi de sunulmuş acikbilim.yok.gov.tr.

4. Milli Kütüphanede Bulunan Müzik Konulu Kitaplar (1994–2011)

Yazar: İdris Çakıroğlu (2013)

- Milli Kütüphane'deki müzik odaklı kitaplar taranmış; 1994–2011 dönemi için 1.424 kayıt derlenmiş.
- Kitaplar alfabetik ve yıllara göre sıralanarak sunulmuş munzevikitabevi.com+4acikerisim.kku.edu.tr+4avesis.gazi.edu.tr+4.

5. Klasik Türk Musikisi Kitap ve Tez Bibliyografyası (1929–2007)

Yazar: Pelin Yıldız (2007)

- 78 yıllık süreçte yayımlanmış 921 kitap ve tezi kapsayan bir bibliyografya oluşturmuş.
- Milli Kütüphane, TRT, üniversite kütüphaneleri gibi kaynaklardan derlenmiş acikbilim.yok.gov.tr+8acikerisim.aku.edu.tr+8dergipark.org.tr+8.

6. Musiki ve Nota Dergisinin Açıklamalı Bibliyografyası (1969–1972)

Yazar: Didem Taştanoğlu (2024)

- 1969–1972 yılları arasındaki dergi sayıları açıklamalı olarak kataloglanmış.
- İçerik, sayfa, yazar, dergi editörleri vb. detaylı bibliyografik bilgiler sunulmuş acikerisim.ege.edu.tr.

7. Müzik Bibliyografyası Bağlamında 2000–2017 Yılları Arası Lisansüstü Tezler ve Yöntemleri

Yazar: Almila Tuna (2017)

- 2000–2017 yılları arasında müzik konulu lisansüstü tezleri bibliyografya perspektifiyle incelemiştir.
- Kullanılan yöntemlere yönelik öneriler sunulmuş en.wikipedia.org+11dergipark.org.tr+11avesis.gazi.edu.tr+11dergipark.org.tr.

Uluslararası ve Referans Niteliğindeki Bibliyografya Kaynakları

• Türkiye Müzik Bibliyografyası: Kitaplar, Notalar (1929–1993)

Yazar: Mehmet Salih Ergan (1994)

- 256 sayfalık kapsamlı bir bibliyografya; müzik kitapları ve nota yayınları listelenmiş books.google.com.

• Bibliography of Music Literature (BMS / BMS online)

- 1936'dan beri müzik literatürünü kapsayan geniş bir indeks.
- 315.000'den fazla kaydı içeren global bir bibliyografik kaynak .

• Répertoire International des Sources Musicales (RISM)

- Dünyadaki müzik kaynaklarının (manuskript, basma eser, librettolar) bibliyografik envanteri .

• Répertoire International de Littérature Musicale (RILM)

- Müzik literatürü üzerine bibliyografik dizin; kitaplar, tezler, makaleler, konferans bildirileri içeriyor .

BÖLÜM I: KURAMSAL TEMELLER

Bibliyografya temelli çalışmalar, yalnızca kaynak derlemeye dayalı değil; aynı zamanda bilgi üretimi, akademik yapıların oluşumu ve bilimsel iletişimin anlaşılması bakımından da kuramsal bir zemin gerektirir. Bu bölümde, yürütülen araştırmanın dayandığı düşünsel yapı; bilimsel bilgi üretimi ve yayılımı, akademik alanların yapısal analizi ve bilimsel bilginin yönetimine ilişkin temel yaklaşımlar çerçevesinde ele alınmaktadır.

1.1. BİLİMSEL BİLGİ ÜRETİMİ VE YAYILIMI

Bilimsel bilgi, toplumsal bir bağlam içinde şekillenen araştırma süreçlerinin sonucunda ortaya çıkar. Bu süreçler, belirli normlara, değerlere ve yöntemsel yaklaşımlara bağlı olan bilimsel topluluklarca yürütülmektedir. Üretilen bilgi, belgelenerek çeşitli iletişim kanalları aracılığıyla paylaşılır. Akademik yayınlar, bu paylaşımın temel araçlarından biri olarak işlev görür. Lisansüstü tezler de, akademik iletişim sisteminin önemli bir bileşeni olarak bilgi aktarımının kurumsal ve belgelenmiş formunu oluşturur. Dolayısıyla, tezlerin içerik ve yapı bakımından incelenmesi, bilgi üretiminin hangi yönelimler doğrultusunda ilerlediğini göstermek açısından anlamlıdır.

1.2. AKADEMİK ALANLARIN YAPISAL ANALİZİ

Bilimsel alanların gelişim seyri, belirli konular etrafında yoğunlaşan araştırmaların yönelimiyle şekillenir. Bu yönelimin sistematik biçimde çözümlenmesi, akademik alanların yapısal özelliklerinin belirlenmesine olanak tanır. Bibliyografya ve özellikle bibliyometrik analiz yöntemleri, bu yapısal çözümlemeyi gerçekleştirmek için etkili araçlar sunar. Yayın sayıları, yazarlar ve kurumlar üzerinden yapılan analizler; bir alanın yoğunlaştığı temaları, üretkenlik dağılımını ve gelişim eğilimlerini ortaya koyar. Bu yönüyle bibliyografya çalışmaları, yalnızca kaynak listesi oluşturmakla kalmaz; aynı zamanda bilimsel alanların dinamiklerine ilişkin çıkarımlarda bulunmayı mümkün kılar.

1.3. BİLGİ YÖNETİMİ VE BİLİMSEL HARİTALAMA YAKLAŞIMI

Akademik bilgi birikiminin etkili biçimde sınıflandırılması, düzenlenmesi ve görselleştirilmesi, bilimsel değerlendirme süreçleri açısından büyük önem taşır. Bu bağlamda bibliyografik yöntemler, bilimsel alanların tematik haritalarını oluşturmak için kullanılır. Söz konusu haritalar, anahtar kelimeler arasındaki ilişkileri, konusal kümelenmeleri ve disiplinler arası geçişleri analiz etmeye imkân tanır. Böylece bir araştırma alanında hangi konuların öne çıktığı, hangi kavramların birlikte kullanıldığı ve hangi yönelimlerin baskın olduğu gibi yapısal veriler elde edilir.

1.4. ÇALIŞMANIN KURAMSAL DAYANAĞI

Bu tez çalışması, bibliyografya yöntemi temelinde, Türk müziği alanında dizinlenmiş lisansüstü tezleri yapısal açıdan incelemeyi amaçlamaktadır. Kuramsal çerçeve, bilimsel bilgi üretimi, akademik iletişim süreçleri ve bilgi yönetimi gibi temel kavramlar üzerine inşa edilmiştir. Bu yaklaşım doğrultusunda, hem içerik hem yapı bakımından değerlendirmeler yapılarak, Türk müziği alanındaki akademik üretimin eğilimleri sistematik biçimde ortaya konulmuştur. Çalışma, bu yönüyle literatüre katkı sağlamayı ve alan yazının mevcut durumunu çok boyutlu olarak sunmayı hedeflemektedir.

BÖLÜM II: YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada izlenen yöntemsel süreçler detaylandırılmaktadır. Araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme ile birlikte veri toplama araçları ve verilerin analiz süreci açıklanarak, bibliyografik incelemenin hangi ilkeler doğrultusunda gerçekleştirildiği ortaya konulmuştur.

Bu çalışma, betimsel araştırma yöntemine dayalı olarak tarama modeli çerçevesinde yürütülmüştür. Tarama modeli, mevcut durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçlayan bir araştırma desenidir (Karasar, 2002). Araştırmanın evrenini, YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde (YÖKTEZ) yer alan ve 2013-2023 yılları arasında "Türk müziği" alanında dizinlenmiş lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise içerik analizi sonucunda Türk müziğiyle doğrudan ilgili olduğu tespit edilen 526 lisansüstü tez oluşturmuştur. Bu tezler; yıl, konu, içerik ve üniversite gibi bibliyografik ölçütler temel alınarak sınıflandırılmıştır. Elde frekans dağılımları yoluyla betimsel istatistik teknikleri ile analiz edilmiştir.

2.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu çalışma, tarama modeli kapsamında yürütülmüş betimsel bir araştırmadır. Tarama modeli, mevcut durumun olduğu gibi ortaya konulmasına ve sistemli bir biçimde incelenmesine olanak tanır. Bu tür araştırmalarda, olaylar, olgular, yapılar ve ilişkiler açıklanmaya çalışılır.

Çalışmada, 2013–2023 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nde (YÖKTEZ) yayımlanan ve “Türk müziği” alanında dizinlenmiş lisansüstü tezler bibliyografya bakımından incelenmiştir. Tezlerin belirli ölçütler çerçevesinde değerlendirilmesiyle alanın akademik gelişimi hakkında genel bir çerçeve sunulması amaçlanmıştır.

2.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırma, YÖKTEZ veri tabanında yer alan Türk müziği alanındaki tüm lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise, 2013–2023 yılları arasında yayımlanmış ve "Türk müziği" alanında dizinlenmiş olan toplam 526 lisansüstü tez oluşturmaktadır.

2.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Veriler (YÖKTEZ) veri tabanından alınmıştır. "Türk müziği" dizini kullanılarak yapılan tarama sonucunda ulaşılan 526 lisansüstü tez, içeriklerine ve bibliyografya özelliklerine göre sınıflandırılmıştır. Tezlere erişimde çevrim içi erişim izni olan çalışmalar dikkate alınmış, sınıflandırmada yalnızca erişilebilir tezler değerlendirmeye alınmıştır.

2.4. VERİLERİN ANALİZİ

Toplanan tezler; konu, yayımlandığı üniversite, danışman bilgisi, tez türü (yüksek lisans, doktora) ve yayın yılı gibi çeşitli bibliyometrik kriterlere göre sınıflandırılmıştır. Elde edilen veriler, Microsoft Excel programı aracılığıyla yüzde ve frekans hesaplamalarına dayalı betimsel istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular, tablo ve grafiklerle görselleştirilmiş ve betimsel istatistikler eşliğinde yorumlanmıştır.

BÖLÜM III: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, 2013–2023 yılları arasında Türkiye’de yapılmış ve “Türk müziği” alanında dizinlenmiş 526 lisansüstü tez incelenmiştir. Bulgular tablo ve açıklamalarla birlikte sunulmuştur.

Tez No: 330249

Tez Adı: Türk müziğinde temel nazarî bilgiler konulu etkileşimli öğretim yazılımı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Elnârâ Ahmetzâde

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tezde, Türk müziği nazariyatına giriş düzeyindeki temel bilgilerin öğretimine yönelik olarak geliştirilen etkileşimli bir öğretim yazılımı tanıtılmıştır. Çalışmada yazılımın hazırlanma süreci, içerik yapısı, hedef kitleye uygunluğu ve kullanım potansiyeli betimsel olarak incelenmiştir. Geliştirilen yazılım, nota, makam, usûl, ses sistemleri gibi konulara dair bilgi ve alıştırmalar içermektedir. Sonuç olarak yazılımın, özellikle başlangıç seviyesindeki öğrenciler için Türk müziği nazariyatının öğretiminde etkili bir yardımcı araç olabileceği sonucuna varılmıştır.

Tez No: 330461

Tez Adı: Güzel sanatlar ve spor liseleri 9. sınıf viyola eğitiminde Türk müziği öğretimine yönelik öğretmen görüşleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Rüstem Kılınç

Kurum: Niğde Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Araştırmada, GSSL 9. sınıf viyola derslerinde Türk müziği öğretiminin durumu öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Viyola öğretim programının, ders kitaplarının ve yardımcı kaynakların yetersiz olduğu, öğretmenlerin lisans

eğitimlerinin GSSL viyola dersine kaynaklık etmediği, öğrencilerin Türk müziği konularında yeterli hazır bulunuşluk düzeyine sahip olmadığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu, Türk müziği içerikli etüt ve eser sayılarının arttırılmasını, ders programı ve materyallerin geliştirilmesini önermiştir.

Tez No: 331910

Tez Adı: Ali Rıfat Çağatay'ın koleksiyonunda bulunan Nâyî Osman Dede'nin Uşşak ve İtrî'nin Segah Ayin-i Şeriflerinin edisyon kritiği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Demet Uruş

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Osmanlı-Türk müzik geleneğinde meşk sistemiyle aktarılan Mevlevî ayinlerinin zaman içerisindeki notaya geçiş sürecini incelemektedir. Özellikle Ali Rıfat Çağatay'ın arşivinde yer alan Hamparsum notasıyla yazılmış 17. yüzyıla ait iki Mevlevî ayini—Nâyî Osman Dede'nin Uşşâk ve Buhurîzâde Mustafa İtrî Efendi'nin Segâh ayinleri—odak noktasını oluşturmaktadır. Araştırmada, bu eserlerin 20. yüzyıla kadar nasıl ulaştığı, farklı kaynaklardaki varyantları karşılaştırılarak değerlendirilmiş; selam yapıları, usulleri, ölçü sayıları ve melodik özellikler bakımından detaylı bir edisyon kritiği yapılmıştır. Elde edilen bulgular, Mevlevî ayinlerinin yüzyıllar içinde ne ölçüde değiştiğini, hangi bölümlerde sadık kalındığını ya da dönüşüme uğradığını ortaya koymaktadır. Bu yönüyle çalışma, Hamparsum notasının tarihsel aktarımında oynadığı rolü somut verilerle gözler önüne sermekte ve klasik Türk müziği kaynaklarının yorumlanmasına önemli katkı sunmaktadır.

Tez No: 331912

Tez Adı: Türk makam müziği'nde üslûp-tavır görüşleri doğrultusunda Münir Nurettin Selçuk, Alâeddin Yavaşca ve Bekir Sıdkı Sezgin icrâlarının analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Özge Zeybek

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Türk makam müziğinde önemli bir yere sahip olan icrâ üslubu ve tavır kavramları ele alınmıştır. Münir Nurettin Selçuk, Alâeddin Yavaşca ve Bekir Sıdkı Sezgin'in seçilen eserleri ses kayıtları üzerinden analiz edilerek bu sanatçıların tavır farklılıkları belirlenmiştir. Uzman görüşlerinden de faydalanılarak, üslup-tavır kavramlarının icraya etkisi ve aktarımı incelenmiştir. Üç sanatçının da Türk makam müziğine katkılarının üslup ve tavır bakımından belirgin olduğu, Münir Nurettin Selçuk'un daha klasik bir üslup taşıdığı, Alâeddin Yavaşca'nın daha sade ve akademik bir tavrı benimsediği, Bekir Sıdkı Sezgin'in ise doğaçlama ve güçlü yorumlama becerisiyle öne çıktığı saptanmıştır. Bu farklılıkların eğitsel ve icrasal aktarım açısından önemli olduğu vurgulanmıştır.

Tez No: 332027

Tez Adı: Hammâmî-zâde İsmâil Dede Efendi'nin hayatı ve Ferah-fezâ klâsik faslı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Aslı Alay

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Dede Efendi'nin Ferah-Fezâ makamındaki Klâsik Faslı incelenerek bestecilik üslûbu ve eser yapısı analiz edilmiştir. Dede Efendi, hem klâsik üslûbu korumuş hem de Türk mûsikîsine yenilikler kazandırarak önemli bir katkı sunmuştur. Ferah-Fezâ faslı kapsamındaki eserlerde; ölçü sayılarında bazı formlarda farklılıklar, bazı formlarda ise eşitlik görülmüştür. Özellikle Kâr formunda ölçü sayılarında düzensizlik ve farklı melodik yapılar göze çarparken, Beste ve Ağır Semâî'de hem güfte hem de terennüm bölümleri arasında yapı bütünlüğü dikkat çekmiştir. Makam geçkileri ustalıkla yapılmış, terennüm bölümlerinde hem ikaî hem de lâfzî terennümler birlikte kullanılmıştır. Melodik çeşitlilik, kalıpların farklı perdelere göçürülmesiyle sağlanmıştır. Eserlerde Ferah-Fezâ makamının seyir özellikleri belirgin biçimde yansıtılmış, Dede Efendi'nin klasik tavır içinde yenilikçi bir üslup geliştirdiği vurgulanmıştır. Çalışma, hem Dede Efendi'nin sanatsal önemine hem de Türk müziği

analizlerine katkı sunmayı hedeflemekte; bu tür incelemelerin artırılması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Tez No: 337722

Tez Adı: Manas Destanı'nda yer alan müzikal öğeler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Feyzan Göher Vural

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Manas Destanı'nda yer alan müzikal öğeleri tespit ederek, bunları Türk müzik kültürüyle ilişkilendirmeyi amaçlamaktadır. Betimsel yöntemle yürütülen çalışmada, dünyanın en kapsamlı destanı olan Manas'ın farklı varyantları incelenmiş ve içinde yer alan 183 müzikal unsur belirlenmiştir. Davul, zurna, kopuz gibi geleneksel çalgıların yanı sıra, askeri müzik, halk müziği ve dini müziğe dair pek çok örnek ortaya konmuştur. Özellikle “manasçı” adı verilen destan anlatıcılarının müzikal anlatım biçimleri, usta-çırak geleneği ve “manasçılık mektepleri” bağlamında değerlendirilmiştir. Davulun işlevleri ve anlamları, kam törenlerinde müziğin rolü, Irçı Oğul gibi ozan figürlerinin işlevleri, ağıt geleneği, toy ve aş törenlerindeki müzik uygulamaları detaylı biçimde ele alınmıştır. Manas Destanı'nın başından sonuna dek müzikle iç içe oluşu, Kırgız ve genel olarak Türk kültüründe müziğin vazgeçilmez bir yaşamsal unsur olduğunu ortaya koymaktadır.

Tez No: 339495

Tez Adı: Rast makamında dinletilen müziğin şizofrenik hastalarda işitsel halusinasyon ve yaşam kalitesi üzerine etkisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2013

Yazar: Şükran Ertekin Pınar

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, rast makamında dinletilen müziğin şizofreni tanısı almış bireylerde işitsel halüsinasyonlar ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Yarı deneysel olarak yürütülen çalışmada, işitsel halüsinasyon yaşayan 28 hasta iki gruba ayrılmış; çalışma grubuna rast makamında müzik dinletilirken, kontrol grubuna herhangi bir müzik uygulanmamıştır. Veriler hastaların hastaneye yatış, taburculuk ve taburculuk sonrası 1., 3. ve 6. aylarda çeşitli ölçeklerle toplanmıştır. Elde edilen bulgular, rast makamı eşliğinde müzik dinleyen hastalarda hem halüsinasyon belirtilerinde hem de yaşam kalitesi ölçütlerinde anlamlı düzeyde iyileşme olduğunu göstermiştir. Özellikle fiziksel, ruhsal ve çevresel alanlarda yaşam kalitesinin 6. ayda önemli ölçüde arttığı görülmüştür. Bu sonuçlar, geleneksel Türk müziği makamlarının terapötik etkilerinin ruh sağlığı alanında dikkate alınması gerektiğini ve müziğin, işitsel halüsinasyonlarla başa çıkmada işlevsel bir araç olarak kullanılabileceğini ortaya koymaktadır.

Tez No: 342425

Tez Adı: Divan-hoyrat farkından hareketle Elazığ-Harpur yöresi müziğinde isimlendirme hatası olduğu düşünülen 5 eser üzerinde edebi ve müzikal açıdan inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Okan Şahin

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu yüksek lisans tezi, Türk Halk Müziği'nin önemli bir formu olan uzun havalar içerisinde yer alan divan ve hoyrat türlerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışmada öncelikle divan ve hoyrat kavramlarına ilişkin teorik çerçeve oluşturulmuş; bu türlerin yapısal, edebi ve müzikal özellikleri mevcut literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda tanımlanmıştır. Tezin temel amacı, özellikle Elazığ-Harpur yöresinde yer alan bazı uzun havaların isimlendirilmesinde yaşanan karışıklıkları tespit ederek bu ayrımı daha net hale getirmektir. Araştırmada toplam 20 eser analiz edilmiş ve bu eserlerden 5'inin isimlendirilmesinde hata olduğu belirlenmiştir. Bu yanlış adlandırmaların düzeltilmesi için, divan ve hoyrat türlerinin ritmik yapıları, bölümlene şekilleri, ezgi seyirleri ve ses sahaları dikkate alınmıştır. Divanlar, genellikle usullü bölümlerle başlayan ve serbest ritimli söz bölümleriyle devam eden çok bölümlü yapılar

gösterirken; hoyratlar ise baştan sona serbest ritimli ve usulsüz yapıdadır. Divanların ses sahası genellikle daha geniş olup, karma ritmik yapılara sahiptir. Öte yandan hoyratlarda ise sade bir yapı ve sınırlı ses aralığı göze çarpmaktadır. Elde edilen bulgular, uzun hava türlerinin sadece sözel yapılarına göre değil, müzikal özelliklerine göre de değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu durum, halk müziği repertuarının doğru sınıflandırılması açısından büyük önem taşımaktadır. Tez, sadece Elazığ-Harput yöresi için değil, Türkiye genelindeki benzer karışıklıklara da ışık tutabilecek niteliktedir. Sonuç olarak, divan ve hoyrat gibi geleneksel türlerin tanımlanmasında uzmanlık, dikkatli analiz ve doğru terminoloji kullanımının gerekliliği vurgulanmakta; gelenekten gelen bilgilerin bilimsel yöntemlerle pekiştirilmesi gerektiği ortaya konulmaktadır.

Tez No: 342427

Tez Adı: Cemal Reşit Rey'in 'Piyano İçin On Halk Türküsü'nün analizi ve iki gitar için düzenlemesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Şeref Güven Ülker

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Cemal Reşit Rey'in düzenlediği “On Halk Türküsü”nün müzikal analizini ve iki gitar için düzenlemesini konu edinmektedir. İlk olarak Cemal Reşit Rey’in kısa biyografisine yer verilmiş; ardından her bir türkü, makam, dizi, akor, kadans ve usuller açısından analiz edilmiştir. Melodik hatlar belirlenmiş, akor türleri derecelerine göre sınıflandırılmış ve armonik yapı değerlendirilmiştir. Çalışmanın bir diğer önemli yönü, piyano için düzenlenmiş notaların iki gitara aktarımıdır. Bu süreçte sağ el 1. gitara, sol el 2. gitara verilmiş; enstrüman farklılıklarından dolayı bazı sesler çıkarılmış veya yer değiştirilmiştir. Ayrıca ritmik farklar ve tempo değişiklikleri irdelenmiştir. Her türkü için kullanılan akor sayıları, kadans türleri ve dizisel yapılar detaylı olarak sunulmuş, eserlerin hangi armonik gruba ait olduğu da belirlenmiştir. Sonuçta bu analiz, hem klasik gitar için halk türkülerini düzenlemek isteyenlere hem de müzikal analiz çalışmaları yapanlara kaynak niteliğinde bilgiler sunmakta ve geleneksel Türk müziği ile Batı armonisinin nasıl bütünleşebileceğine dair örnek teşkil etmektedir.

Tez No: 342428

Tez Adı: Sözlü Türk müziği'nde yorum

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2013

Yazar: Göknıl Bışak Özdemir

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Sözlü Türk Müziği'nde “yorum” kavramını ve yorumu oluşturan unsurları belirlemeyi amaçlamaktadır. Sanat, müzik, felsefe ve psikoloji alanlarındaki kaynaklar taranarak, Türk Müziği'nde yorumun nasıl şekillendiği analiz edilmiştir. Sekiz farklı icracının on bir eseri incelenmiş; süslemeler, ritmik ve melodik farklılıklar belirlenmiş, “çarpma”, “glissando”, “portamento”, “vibrato” gibi tekniklerin kullanımı tespit edilmiştir. Yorumun, hem eserin yapısal özelliklerinden hem de icracının ses, teknik ve psikolojik özelliklerinden etkilendiği vurgulanmıştır. Ayrıca, bu süslemelerin nota yazımında ifade edilebilmesi için işaretleme önerileri sunulmuştur. Çalışma, Türk Müziği'ndeki yorum çeşitliliğine ışık tutarak gelecekte yapılacak çalışmalara katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tez No: 344758

Tez Adı: Son yüzyılda yayınlanmış Ney metodlarının metodolojik olarak analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Burak Malçok

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, Türk müziğinin önemli nefesli çalgılarından ney üzerine yazılmış metot eserlerin karşılaştırmalı analizini sunmaktadır. Son yüzyılda metod niteliği taşıyan altı temel kaynak seçilerek, bu eserlerin tarihsel gelişimi, içeriği ve teknik sunumları tablolar aracılığıyla değerlendirilmiştir. Çalışmada ney eğitiminin geçmişten günümüze geçirdiği dönüşüm, meşk geleneği ile metodik eğitimin bir araya gelme süreci bağlamında ele alınmıştır. Santuri Ziya Bey'den Süleyman Erguner'e kadar uzanan metinlerde perde pozisyonları, nefes devreleri, tutuş şekilleri ve taksim örnekleri gibi

teknik unsurların aktarımı incelenmiştir. Ayrıca her metodun yazarı hakkında biyografik bilgilere yer verilmiş, metinlerin içerik yapıları sistematik olarak analiz edilmiştir. Görsel ve işitsel desteklerin eksikliği, röportajlarla vurgulanmış ve günümüzde bu desteğin ne denli önemli olduğu ortaya konmuştur. Bu tez, ney eğitiminin yazılı kaynaklar temelinde akademik bir çerçevede değerlendirilmesi yolunda kaynak niteliği taşımaktadır.

Tez No: 347407

Tez Adı: Uygur klasik Türk halk müziğindeki on iki makamın geleneksel Türk müziğindeki karşılıkları üzerine bir inceleme

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2013

Yazar: İsmail Hakkı Gerçek

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Uygur Klasik Türk Halk Müziği'ndeki on iki makamın, Geleneksel Türk Müziği makam yapılarıyla karşılaştırmalı olarak incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışmada, iki müzik geleneği arasında yapısal benzerliklerin ve ortak kökenli öğelerin izleri aranmıştır. Nitel araştırma kapsamında içerik analizi, nicel yöntem olarak ise tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, her iki müzik kültürünün benzer üçlü, dördü ve beşli yapı temellerine dayandığı; örneğin Rast beşlisi, Eksik Segâh beşlisi ve Buselik dördüsünün her iki gelenekte de bulunduğu saptanmıştır. Bununla birlikte, bu yapıların Uygur müziğinde Geleneksel Türk Müziği'nden farklı biçimde eklemlendiği; özellikle seyir karakteri, güçlü perde ve dizi oluşturma sistemlerinin ayrıştığı görülmüştür. Özellikle Segâh makamı, isim ve yapı bakımından iki gelenekte büyük ölçüde örtüşmektedir. Bu bulgular, Uygur ve Geleneksel Türk Müziği arasında tarihsel ve yapısal bağlantıların varlığını desteklemekte ve müzikoloji alanına kültürel kökenler açısından katkı sunmaktadır.

Tez No: 350963

Tez Adı: Mustafa Kandıralı'nın çiftetelli ve oyun havalarındaki icracılık yönü

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Nasuhi Can Özaydın

Kurum: Başkent Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırma, klarnetin Türk Müziği'ndeki yeri ve usta icracı Mustafa Kandıralı'nın çiftetelli ve oyun havalarındaki icra özelliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, Kandıralı'nın yayımlanmış iki CD'sinde yer alan 31 eser arasından seçilen 7 parça notaya alınarak analiz edilmiştir. Ayrıca sanatçının müzik yaşamı ve yorumculuk yönüne ilişkin bilgiler, Serkan Çağrı ve İsmail Oytun ile yapılan görüşmeler aracılığıyla elde edilmiştir. Elde edilen bulgular, Kandıralı'nın geleneksel müzik yapısına bağlı kalarak özgün doğaçlamalar gerçekleştirdiğini ve taklitten uzak bir üslup geliştirdiğini göstermektedir. Sanatçının doğaçlamalarında aynı figürü tekrar etmeksizin, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri arasında tutarlı bir melodik akış kurduğu ve yapı bütünlüğünü sağladığı dikkat çekmektedir. Araştırma, klarnetin Türk Müziği içindeki doğaçlama potansiyelini ve Kandıralı'nın bu çalgı üzerindeki etkileyici hâkimiyetini ortaya koymasından önem taşımaktadır.

Tez No: 351615

Tez Adı: Klasik Türk Müziği geleneğinde süreklilik ve değişim: Erken Cumhuriyet dönemi müzikte batılılaşma politikalarına karşı uyum ve direnç örüntüleri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2013

Yazar: Onur Güneş Ayas

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Erken Cumhuriyet döneminde Klasik Türk müziğinin Batılılaşma politikalarına karşı gösterdiği uyum ve direnç biçimlerini incelemektedir. Cumhuriyet yönetimi, Osmanlı müziğini ulusal kimliğin dışında tutma amacıyla bu geleneği kurumsal ve kültürel alanda dışlamış; eğitim kurumlarından çıkarılan, radyo yayınlarında yasaklanan bu müzik türü uzun süre baskı altında kalmıştır. Ancak Osmanlı müziği, derin tarihsel kökleri ve toplumun gelenekle kurduğu güçlü bağ sayesinde varlığını sürdürebilmiştir. Bu süreçte müzik icracıları ve temsilcileri, geleneği koruma amacıyla resmi söylemle kısmen uzlaşmak zorunda kalmış; bu uzlaş, geleneği yaşatma

abası olmakla birlikte mziğın tarihsel kimliğinin silikleşmesine de neden olmuştur. Çalışma, bu karşılıklı etkileşimleri inceleyerek müzikteki dönüşümün yalnızca dayatma değil, aynı zamanda toplum ve gelenek üzerinden şekillenen bir süreç olduğunu göstermektedir.

Tez No: 353863

Tez Adı: Türk müziği eğitimi alanlarda ses eğitiminin ses alanı ve ses kalitesi üzerine etkileri

Tez Türü: Tıpta Uzmanlık

Tez Yılı: 2013

Yazar: Ayşe Karaoğullarından

Kurum: Celal Bayar Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Klasik Türk Müziği eğitiminin bireylerin ses alanı ve ses kalitesi üzerindeki etkilerini incelemekte ve elde edilen bulguları Batı Müziği literatürü ile karşılaştırmalı olarak değerlendirmektedir. Çalışmada konservatuvar öğrencileri ile amatör koro üyelerinden oluşan üç grup sekiz aylık ses eğitimi sürecine tabi tutulmuş, eğitim öncesi ve sonrası ses kayıtları analiz edilmiştir. Ses alanında, her üç grupta da yarım ses düzeyinde genişleme tespit edilmiş; en belirgin gelişim ise ses alanı başlangıçta daha dar olan amatör koro grubunda gözlenmiştir. Jitter, shimmer, tremor ve HNR gibi ses parametrelerinde anlamlı iyileşmeler kaydedilmiş, özellikle amatör grubun ses kalitesindeki gelişim dikkat çekici olmuştur. Cinsiyet, sigara kullanımı veya ses ameliyatı gibi değişkenlerin ses kalitesine anlamlı bir etkisi bulunmamıştır. Elde edilen sonuçlar, Türk Müziği eğitiminin ses gelişimi açısından Batı Müziği eğitimiyle benzer ölçüde etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Tez No: 354673

Tez Adı: Geleneksel Türk müziği çalgıları eğitiminde Lüleburgaz yöresi kaba zurna icracılarının çalgıya ilişkin görüş ve uygulamalarının incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Okan Sağlambilen

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu:Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, geleneksel Türk müziği çalgılarından biri olan kaba zurnanın eğitime ve icrasına odaklanmaktadır. Temel amaç, kaba zurna icra sanatının yaşatılması, tanıtılması ve yaygınlaştırılmasıdır. Nitel araştırma yöntemi ile yürütülen çalışmada, Lüleburgaz yöresi başta olmak üzere 12 kaba zurna icracısı ve 2 imalatçı ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler, betimsel ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmada, çalgının yapısal özellikleri, icra teknikleri, öğrenme süreçleri ve eğitim modelleri değerlendirilmiştir. Katılımcıların tamamı kaba zurna eğitiminin usta-çırak ilişkisiyle gerçekleşmesi gerektiğini belirtmiş, eğitime 10–12 yaşlarında başlanmasının uygun olduğunu vurgulamıştır. Eser analizleri, yöreye özgü melodik yapıların belirlenmesine katkı sağlamıştır. Araştırma sonucunda, kaba zurna eğitime dair metodik bir sistemin bulunmadığı, mevcut uygulamaların bireysel gayretlerle sürdüğü tespit edilmiştir. Ayrıca, kaba zurnanın uluslararası tanıtıma katkı sağlayabilecek potansiyeli olduğu ve teknik özelliklerinin evrensel nefesli çalgılarla örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye genelinde kaba zurna eğitiminin yaygınlaştırılması için yapısal ve müfredat temelli çalışmaların başlatılması önerilmektedir.

Tez No: 354961

Tez Adı: Türk müziği enstrüman adları etimolojisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Kaya Nabi Akyay

Kurum: Kırklareli Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziğinde kullanılan çalgı adlarının etimolojik kökenlerini inceleyerek, dilsel çeşitliliğin kültürel etkileşimle nasıl şekillendiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Etimolojinin ses, şekil ve anlam açısından kelimelerin tarihsel sürecini aydınlatıcı rolünden faydalanılarak yapılan bu çalışma, Türk Dil Kurumu'nun 2011 baskılı Türkçe Sözlük'ü temel alınarak hazırlanmıştır. Araştırmada, 56 çalgı adı tespit edilmiştir. Bunların %39'u Farsça, %23'ü Türkçe, %16'sı Fransızca, %14'ü Arapça, %4'ü İtalyanca, %2'si Yunanca ve %2'si Almanca kökenlidir. Bu oranlar, Türk

müzik terminolojisinin çok dilli yapısını ve tarihsel süreçteki etkileşim alanlarını yansıtmaktadır. Çalgı adlarının büyük çoğunluğu (54 tanesi) tek sözcüklü olup yalnızca 2'si sıfat tamlamasından oluşmaktadır. Alfabetik dağılıma bakıldığında, bazı harflerle başlayan hiçbir çalgı adına rastlanmaması dikkat çekmektedir. Elde edilen bulgular, Türk müzik kültürünün dilsel yansımalarını anlamaya yönelik önemli bir kaynak oluşturmakta ve gelecekte yapılacak karşılaştırmalı çalışmalar için temel veri sunmaktadır.

Tez No: 355955

Tez Adı: Türkiye'de müzik eleştirmenliği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Petek Güngör

Kurum: Başkent Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırma, Türkiye'de müzik eleştirmenliği alanının kurumsallaşmamış yapısını ve bu alandaki yayın yetersizliğini temel alarak, müzik eleştirisinin tanımı, tarihsel gelişimi, işlevi ve ülkemizdeki durumu üzerine kapsamlı bir değerlendirme sunmaktadır. Literatür taramasının yanı sıra müzik yazarları, besteciler, şefler ve icracılarla yapılan görüşmelerle elde edilen veriler analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, müzik eleştirmenliğinin yalnızca konser ve albüm yorumlarıyla sınırlı kaldığını ve akademik düzeyde henüz kurumsal bir alan haline gelemediğini ortaya koymaktadır. Müzik eleştirisinin mesleki bir disipline dönüşebilmesi için, müzik eğitimi veren kurumlarda müzik eleştirmenliği bölümlerinin açılması, bu alandaki yayınların artırılması ve eleştirinin bilgiye, gözleme ve analize dayalı objektif bir yaklaşımla yapılması gerektiği vurgulanmaktadır. Eleştirinin sanatçıya yön verici, dinleyiciye rehberlik edici bir etkisi olduğu ve sanatsal gelişim için vazgeçilmez olduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 357443

Tez Adı: XIX. yüzyıl Osmanlı-Türk müziği ekseninde Bestekâr Kemânî Tatyos Efendi'nin müzikal kimliği üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Koray İlgar

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, 19. yüzyıl Osmanlı-Türk Müziği'nin önde gelen bestekârlarından Kemânî Tatyos Efendi'nin bestecilik yönü ve müzikal kimliğini dönemin müzik kültürü bağlamında değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Betimsel yöntemle yapılan çalışmada, tarama ve tarihî modelin yanı sıra görüşme tekniği ve istatistiksel analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Tatyos Efendi'ye ait 14 farklı makamda bestelenmiş sözlü ve enstrümantal eser, kota örnekleme yöntemiyle seçilerek analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, Tatyos Efendi'nin 19. yüzyıl Osmanlı müzik geleneğini yansıtan, yaratıcı ve nitelikli eserleriyle dönemin müzik anlayışına önemli katkılar sunduğu, ustalığı ve girişimciliğiyle müzikal gelişimi etkileyen önemli bir figür olduğu belirlenmiştir. Bu yönüyle çalışmanın, geleneksel müzik mirasının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlaması hedeflenmiştir.

Tez No: 357799

Tez Adı: Bimen Dergazaryan (Şen)'in Kürdilihicazkâr makamı anlayışı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Filiz Sönmez

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, 20. yüzyıl Klasik Türk Musikisi bestekârlarından Bimen ŞEN'in Kürdilihicazkâr makamındaki eserlerini form ve çeşni yapıları bakımından analiz ederek bestecinin makamı kullanma anlayışını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Literatür taraması sonucu tespit edilen 33 eserin tümü analiz edilmiş, eserlerin notaları yeniden yazılmış ve 11'inin eski yazılı güfteleri günümüz yazısına aktarılmıştır. Analizler sonucunda bestekârın özellikle zemin bölümlerinde belirli çeşnileri tercih ettiği, usûl-melodi uyumuna dikkat ettiği ve geçkilerde akıcı bir yapı kurduğu belirlenmiştir. Bimen ŞEN'in, hafızada kalıcı ve işitsel bütünlüğü yüksek eserler oluşturduğu; şed, bileşik ve bu yapıların sentezini ustalıkla kullandığı görülmüştür. Çalışmanın, bestecilik ve eğitim

alanlarında Kürdîlihiczâr makamının kullanımına dair önemli bir kaynak oluşturacağı değerlendirilmiştir.

Tez No: 358826

Tez Adı: Selman Ada'nın Aşk-ı Memnu Operasının şan tekniği ve dramaturgi açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Evrim Tuğçe Demir

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Selman Ada'nın Aşk-ı Memnu operasını şan tekniği ve dramaturgi açısından analiz ederek, eserin Türk opera tarihinde üstlendiği özgün konumu vurgulamaktadır. Koro ve solo partilerle birlikte düet, terzet, quartet ve quintette bölümleri teknik açıdan değerlendirilmiş, eserin Belcanto tekniği ile bestelenmiş olması, seslendirme açısından özel bir dikkat gerektirdiğini ortaya koymuştur. Dramaturjik analizde karakterlerin kimlik çözümlemeleri, olay örgüsü ve mekân kullanımları derinlemesine ele alınmış; sahneleme başarısını etkileyen yorumlayıcı yaklaşımlar değerlendirilmiştir. Eserin bestecisi Selman Ada'nın ifadesiyle “ilk Türk Belcanto operası” niteliğini taşıyan bu yapıt, sadece Türkiye’de değil, yurtdışında da sahnelenmiş olmasıyla küresel düzeyde temsil kapasitesine sahiptir. Başarılı bir icra için şancıların nefes kontrolü, artikülasyon ve dil hâkimiyeti konularında ileri düzey teknik yeterliliğe sahip olmaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 359957

Tez Adı: Taş plak kayıtlarındaki kanto örneklerinin müzikal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Özge Şen

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Osmanlı-Türk popüler müziğinin erken örneklerinden olan kantoları müzikal yönden analiz ederek, alandaki tarihsel ve sosyal eksiklikleri gidermeyi amaçlamaktadır. Araştırmada literatür taraması, arşiv incelemesi, transkripsiyon karşılaştırmaları ve müzikal analiz yöntemleri bir arada kullanılmıştır. Taş plak kayıtlarından elde edilen veriler, eserlere ait eski ve yeni transkripsiyonlarla karşılaştırılmış; nota, güfte, makam, usûl, perde ve icracı farklılıkları detaylı biçimde incelenmiştir. Aynı eserin farklı versiyonları, yorum farklılıkları, kayıt tarihleri ve teknik hatalar göz önüne alınarak kanto repertuvarının çok katmanlı yapısı ortaya konmuştur. Kanto icralarının alafranga ve alaturka ayrımı içinde geliştiği, farklı dillerde seslendirildiği, aynı eserin farklı isimlerle anıldığı ve farklı makamlar üzerinden yorumlandığı tespit edilmiştir. Çalışma, kantonun müzik tarihi açısından yeniden değerlendirilmesi ve çok boyutlu yapısının gelecekteki araştırmalara kaynak oluşturması açısından önemli katkılar sunmaktadır.

Tez No: 359966

Tez Adı: Yerelden küresele açılan bir model olarak Erkan Oğur'un perdesiz gitar icracılığı

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Mustafa Eren Arın

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Erkan Oğur'un perdesiz gitar icrasını Türk Müziği icra geleneği bağlamında değerlendirmektedir. Gitarın tarihsel süreçteki evriminden yola çıkılarak, perdesiz gitarın küresel ve yerel müzik bağlamındaki yeri sorgulanmıştır. Erkan Oğur'un taksim icraları, Tanburi Cemil Bey, Yorgo Bacanos gibi ustalarla karşılaştırılarak analiz edilmiş ve bu icraların Türk müziği tavırlarıyla büyük ölçüde örtüştüğü belirlenmiştir. Oğur'un yorumları hem yerel hem küresel boyutta özgünlük taşıırken, bu özgünlüğün gelecekte kültür endüstrisi içinde standartlaşma tehlikesiyle karşılaşabileceği de vurgulanmaktadır. Ayrıca çalışmada, müzikal melezlik, küreselleşme, icracı kimliği ve modern müzik yapıları gibi temalar etrafında perdesiz gitarın dönüşen işlevi ele alınmıştır. Sonuç olarak, Erkan Oğur'un perdesiz gitar icracılığı,

geleneksel müzik tavrını bireysel ifade biçimiyle buluşturarak özgün bir icra tarzı ortaya koymaktadır.

Tez No: 359971

Tez Adı: Yeni Ankaralı müzik anlayışı ve eğlence pratiklerinin dönüşümü

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Ömer Can Satır

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, iki temel ekseninde şekillenmiştir: İlki, 1980 sonrası farklı bir üslupla öne çıkan ve popüler kültürden beslenen yeni Ankaralı müzik anlayışının, gelenek ve modernite arasında nasıl konumlandığıdır. İkincisi ise, bu müzik türünün özgün pratikler, ritüeller ve mekânlar aracılığıyla kendini ifade edebildiği kültürel alanların varlığıdır. Nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; etnografik yaklaşım, müzik etnografisi ve alan araştırmasına dayalı gözlem, görüşme ve sözlü tarih gibi teknikler kullanılmıştır. Bulgular, Ankaralı müzik pratiklerinin geleneksel temellere dayanmakla birlikte, modernleşme ve metalaşma süreci içinde bir tüketim nesnesine dönüştüğünü; ancak aynı zamanda sürekli yeniden inşa edilerek kültürel temsiliyetini sürdürdüğünü göstermektedir.

Tez No: 359978

Tez Adı: TRT İstanbul ve Ankara Radyosu fasıl geleneğine ait repertuar kataloqlaması (1945-2000)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Fatma Esra Ekinci

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, TRT İstanbul Radyosu Ana Diskotek ve Koltuk Diskoteği ile TRT Ankara Müzik Dairesi Arşivi'nde yer alan fasıl kayıtlarının kataloglanması ve müzikal değerlendirilmesini amaçlamaktadır. 1950 sonrası yapılan tüm kayıtlar

incelenmiş; yıllara, fasıl heyetlerine, makam, usûl ve formlarına göre sistematik bir katalog oluşturulmuştur. Araştırmada, 1940-2000 yılları arasındaki fasıllarda form yapılarının, üslup farklılıklarının ve icra tekniklerinin değişimi analiz edilmiştir. 1950'li yıllardan itibaren geleneksel “klasik takım” anlayışı yerini, ağır aksaklı şarkılarla başlayan modern fasıl yapısına bırakmıştır. Peşrev, şarkı, ara taksim, saz semaisi gibi formlar sabit kalmakla birlikte, yorumlama biçimleri ve kullanılan çalgılar zamanla değişmiştir. 1940-1955 dönemine ait bazı plaklar eksik veya yarım kayıtlar içermektedir. Çalışma, Türk Makam Müziği'nin önemli bir icra geleneği olan fasıl müziğinin dönemsel gelişimini belgelemek ve gelecek kuşaklara doğru aktarımını sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır. Elde edilen veriler, müzik eğitimi için kaynak oluşturabilecek etüt ve metot çalışmalarına da temel teşkil edebilir.

Tez No: 359979

Tez Adı: Dinî Türk Mûsikîsi beste türlerinden durak

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Bekir Şahin Baloğlu

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Türk-İslam tekkelerinde cehrî zikir sırasında okunan “durak” adlı dinî müzik türünü tarihsel, işlevsel, üslup ve repertuar açısından incelemektedir. Duraklar; serbest usûlde, solo olarak özel bir üslupla okunur ve okuyana “durakhan” denir. Tezde, durakların tekkelerdeki kullanımı, tarihî gelişimi (XV–XX. yüzyıllar), bestekârları, makam yapıları, güfteleri ve icra mekânları detaylı olarak ele alınmıştır. Suphi Ezgi'nin “Durak Evferi” usûlü iddiası incelenmiş; ses kayıtları ve kaynaklarla bu iddianın müzikal açıdan tutarsız olduğu gösterilmiştir. Sadettin Kaynak, Münir Nurettin Selçuk gibi önemli okuyucuların ses kayıtları analiz edilmiş; bazı duraklar ilk kez notaya alınmıştır. TRT repertuarı, Süleymaniye Kütüphanesi, Türkiyat Enstitüsü gibi çeşitli kaynaklardan 66 adet farklı makamda durak tespit edilmiştir. Ayrıca, Anadolu tekkelerinde ve Halvetiyye-Şemsiyye meclislerinde okunan durak benzeri ilahî türler de incelenmiştir. Çalışma, durağın müzikal mirasını belgeleyerek, konservatuvarlarda

eğitiminin yaygınlaştırılması ve nota arşivlerinin güncellenmesi yönünde öneriler sunmaktadır.

Tez No: 359980

Tez Adı: İstanbul Arkeoloji Müzeleri Kütüphanesi'nde bulunan 1537 no'lu Hamparsum nota defterinin tanıtımı ve içerisindeki eserlerin çeviriyazımı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Duygu Taşdelen

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tez, Hamparsum Limonciyan tarafından geliştirilen ve 19. yüzyılda Osmanlı-Türk Müziği'nde yaygın olarak kullanılan Hamparsum müzik yazısını ve bu yazıyla kaleme alınmış bir nota defterini incelemektedir. Limonciyan, Ermeni Kilise Müziği'ndeki “Khaz Sistemi”ni Türk müziği ses sistemine uyarlayarak yedi temel işarete dayanan yeni bir nota yazısı geliştirmiştir. Perdeler çizgilerle, süre değerleri ise işaretlerin üzerine konan noktalar ve sembollerle belirtilir. Çalışmada, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Kütüphanesi'nde 1537 numarada kayıtlı bulunan Hamparsum yazısıyla yazılmış bir nota defteri tanıtılmış ve içindeki eserler Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine çevrilmiştir. İlk bölümde Hamparsum yazısı ve Limonciyan'ın hayatı incelenmiş; ikinci bölümde defterin tanıtımı yapılmıştır. Üçüncü bölümde, defterde yer alan bestecilerin biyografileri ve aralarındaki ilişkiler değerlendirilerek defteri yazan kişi hakkında çıkarımlar yapılmıştır. Son bölümde çeviri yazım esasları açıklanarak eserler modern nota sistemine aktarılmış ve çalışma tamamlanmıştır. Bu tez, Hamparsum notasına dair uygulamalı bir kaynak sunmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 360041

Tez Adı: Bimen Şen'in Acem-Aşîrân makamındaki eserlerinin tür ve biçim yönünden incelenmesi ve bestelemiş olduğu eserler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Fatma Ünver

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 19. yüzyıl sonları ile 20. yüzyılın ilk yarısında yaşamış olan bestekâr ve hanende Bimen Şen'in müzikal kimliğini ve özellikle Acem-Aşîrân makamındaki eserlerini incelemektedir. Küçük yaşta müzikle tanışan ve Osmanlı ile Cumhuriyet dönemlerinde saygınlık kazanmış olan sanatçının, 600 ila 800 arasında beste yaptığı belirtilmektedir. Çalışmada, 37 farklı makamda toplam 268 eserine ulaşılmış, bunlardan 9'unun Acem-Aşîrân makamında olduğu tespit edilmiştir. Bu 9 eser form bakımından şarkıdır ve büyük kısmı geleneksel murabba şemasına uymaktadır. Usûl olarak ise Sengin Semâî, Aksak, Semâî gibi klasik Türk müziği usûlleri kullanılmıştır. Eserler, makam seyriyle uyumlu ve aruz vezniyle yazılmıştır. Kürdilihicazkâr makamına ve Sengin Semâî usûlüne olan eğilim, fasıllarda bu yapının tercih edilmesinden kaynaklanmaktadır. Bimen Şen'in eserlerinde zaman zaman prozodi hataları gözlense de, sanatına olan katkısı yadsınamaz. Bu çalışma, sanatçının eserlerine ışık tutarken, Türk mûsikîsinin tarihî mirasının anlaşılmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Tez No: 363243

Tez Adı: Tarihi süreçte Türk Müziği eğitiminde derneklerin yeri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Funda Potuoğlu

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Türk Müziği eğitiminin tarihi gelişimini ve özellikle Türk Müziği derneklerinin bu süreçteki rolünü incelemektedir. Çalışmada, Enderun, Mevlevihane, Mehterhane ve Muzıka-i Hümayun gibi geleneksel kurumların işlevsel dönüşümleri ele alınarak, Cumhuriyet öncesi ve sonrası dönemde Türk Müziği derneklerinin geçirdiği değişim süreci analiz edilmiştir. Derneklerin geçmişte eğitimde üstlendiği rolün zamanla zayıfladığı, günümüzde ise daha çok sosyalleşme temelli yapılar hâline geldikleri tespit edilmiştir. Alan araştırması kapsamında yapılan görüşmeler ve anket sonuçları, derneklerin eğitim misyonunu büyük ölçüde kaybettiklerini, ancak hâlâ

gönüllü çabalarla Türk Müziğini yaşatma ve koruma işlevini sürdürdüklerini ortaya koymuştur. Bu bağlamda dernekler, artık müzik eğitimi veren kurumlardan ziyade, kültürel birliktelik ve toplumsal etkileşimin merkezleri olarak değerlendirilmektedir.

Tez No: 363248

Tez Adı: 1950'den 2000'lere İstanbul Radyosunda neşredilen 15 faslın farklı açılardan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Büşra Biçer

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 1950–2000 yılları arasında TRT İstanbul Radyosu'nda yayımlanan 15 klasik fasıl programının incelenmesine dayanmaktadır. Araştırmada, önce klasik fasıl yapısına dair genel bilgiler sunulmuş, ardından ses ve nota kayıtları üzerinden yapılan analizlerle dönemsel değişimler ortaya konmuştur. 1960'lara kadar hanende ve sazende odaklı geleneksel icraların yapıldığı, canlı yayınların tercih edildiği tespit edilmiştir. 1970 sonrası dönem ise koro temelli, şef yönetimli icraların başlaması ve bant kayıt sistemine geçilmesiyle farklılaşmıştır. 2000'li yıllarda ise aruz vezni göz ardı edilerek prozodi anlayışında değişimler yaşandığı ve eserlerin orijinal yapısına aykırı icraların arttığı saptanmıştır. İncelenen fasılların tümü transpoze icra edilmiş, peşrev ve saz semaisi gelenekleri büyük oranda korunmuştur. Ara taksim uygulamalarıyla fasıl yapısı iki bölüme ayrılmış, kadın bestecilere de repertuvarda yer verilmiştir. Geleneksel anlayıştan uzaklaşmalar ve nota merkezli yaklaşımlar, fasılın ruhunun zedelenmesine yol açtığı gibi, Bimen Şen ve Şerif İçli sonrası fasıl besteciliğinde büyük bir boşluk olduğu görülmüştür.

Tez No: 363262

Tez Adı: Hasan Ferid Alnar'ın Keman Piyano Süiti'nin müzikal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Nil Akçin

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Cumhuriyet dönemiyle birlikte gelişen çağdaş çoksesli Türk müziğini ve bu sürecin öncülerinden Hasan Ferid Alnar'ı odağına alarak, Alnar'ın keman-piyano süitini müzikal açıdan incelemektedir. Alnar'ın eseri, makamsal öğeler ile klasik armoniyi harmanlayan bir yaklaşıma sahiptir. Eserin yedi bölümden oluştuğu, özellikle altıncı bölümde taksim formunun yer almasıyla dikkat çektiği, ancak geleneksel taksimden farklı olarak armonik eşlikler içerdiği görülmektedir. Süitte klasik süit formunun dans karakterleri yer almazken, son bölümde sirto dansı kullanılmıştır. Kürdi, hicaz ve nikriz makamlarının modal yaklaşımlarla işlendiği; yapı itibarıyla tonal sabitliğin olmadığı, farklı ölçü birimleri ve çok parçalılıkla zenginleştirildiği tespit edilmiştir. Keman genellikle solistik, piyano ise eşlikçi roledir. Estetik ve biçimsel bağlamda Alnar'ın Bartók ve Saygun gibi bestecilerden etkilendiği düşünülmektedir. Bu inceleme, Alnar'ın yerel unsurları evrensel dile taşıma çabasını ve süit formuna getirdiği özgün katkıyı ortaya koymaktadır.

Tez No: 363265

Tez Adı: Cumhuriyet Dönemi sonrası Türk müziği kontrabas icracıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Volkan Hürsever

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu bölümde, kontrabasin Türk müziğindeki yeri ve gelişimi ele alınmıştır. Kontrabas, Batı müziğinde dahi çoğunlukla eşlik çalgısı olarak kullanılması nedeniyle sınırlı bir solo repertuvara sahipken, Türk müziğinde bu repertuvar daha da kısıtlıdır. Klasik Türk müziğinin monodik yapısı ve armonik alt yapının olmaması, kontrabas gibi bas enstrümanların geleneksel yapıya dâhil edilmemesine neden olmuştur. Ancak çağdaş besteciler bu eksikliği gidermeye çalışarak kontrabas için yeni eserler üretmeye başlamışlardır. Prof. Mutlu Torun'un görüşlerine göre, akademik eğitim almamış kontrabas sanatçılarının bile Türk müziğiyle doğal bir etkileşim içinde yetişmiş olmaları, dinlemenin eğitimin önemli bir parçası olduğunu göstermektedir. İstanbul Teknik

Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda kontrabas eğitimi Batı ve Türk müziğini birlikte içerse de, müfredattaki ağırlığın Batı müziği yönünde olduğu görülmektedir. Bu durum, Türk müziğinde kontrabasan hâlâ sınırlı bir rol üstlendiğini göstermektedir. Bu çalışma, kontrabasan Türk müziğindeki konumunu incelemek ve gelecekteki kullanımına yönelik farkındalık oluşturmak amacıyla katkı sunmayı hedeflemektedir.

Tez No: 363269

Tez Adı: Mehmet Bitmez'in taksimleri üzerine bir araştırma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Sarper Eroğlu

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Türk Müziği'nin önemli bir formu olan taksim incelenmiş; formun tarihsel gelişimi, türleri ve günümüzdeki yeri ele alınmıştır. Mehmet Bitmez'in hayatı, sanatı ve besteleri tanıtılmış; sanatçının Rast, Hicaz ve Hüseyini makamlarında gerçekleştirdiği üç taksim örneği biçim, yapı, üslup, melodik yapı, ritim ve icra özellikleri yönünden analiz edilmiştir. Analizler sonucunda, Bitmez'in taksimlerindeki melodik zenginlik, üslupsal bütünlük ve makamsal sadakat vurgulanmıştır. Ayrıca, sanatçının üslubuna dair usta müzisyenlerin görüşlerine de yer verilerek yorumlara derinlik kazandırılmıştır. Bu yönüyle çalışma, taksim formunu hem teorik hem uygulamalı olarak değerlendirmekte; Mehmet Bitmez'in sanat anlayışını ve Türk Müziği içindeki yerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Tez No: 363272

Tez Adı: Ermeni Kilisesi müziğinin Türk müziği nazari sistemine göre makamsallığı (Avak Şapat [Büyük Hafta]'nın incelemesi Pazar-Perşembe-Cuma-Cumartesi-Paskalya ayin ilahileri)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Levon Özkomanova

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Ermeni Kilisesi Müziği'nin tarihsel gelişimi ve makamsal yapısı, Türk müziği nazariyatı ile karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Dört bölümden oluşan araştırmada, Khaz sistemi ve Hampartzum notası gibi geleneksel yazım yöntemleriyle belgelenmiş olan Ermeni ilahilerinin yüzyıllar boyunca özüne sadık kalarak aktarıldığı vurgulanmıştır. Sünikli İstepannos'un Sekiz Ses Düzeni ve Aziz Sahag'ın katkıları gibi önemli tarihi figürler eşliğinde Ermeni Kilise Müziği'nin yapısı ve sınıflandırılması değerlendirilmiştir. Ayrıca, Avak Şapat ilahilerinden seçilen 10 örnek eser, Türk Müziği makam sistemi çerçevesinde analiz edilmiştir. Bu analizler, Ermeni ilahilerinde Acem, Buselik ve Ferahfeza gibi makam benzerliklerinin bulunduğunu ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, Ermeni Kilisesi Müziği'nin sadece dini bir yapı değil, aynı zamanda kendine has teorik sistemiyle çevre müzik kültürlerini de etkileyen özgün bir müzik geleneği olduğunu göstermektedir. Çalışma, daha geniş kapsamlı araştırmalara temel oluşturacak niteliktedir.

Tez No: 366381

Tez Adı: Geleneksel Türk müziğine dayalı viyolonsel öğretimine yönelik bir model önerisi ve uygulamadaki görünümü (Hüseyni makamı örneği)

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Emrah Lehimler

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmanın amacı, viyolonsel öğrencilerinin geleneksel Türk müziğindeki komalı sesleri ve süsleme tekniklerini çalma becerilerini geliştirmeye yönelik yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bir öğretim modeli geliştirmek ve uygulamadaki etkilerini değerlendirmektir. Gazi Üniversitesi'nde eğitim gören 5 viyolonsel öğrencisiyle yürütülen çalışmada betimsel ve deneysel yöntemler bir arada kullanılmış; hem nitel hem nicel veriler toplanmıştır. Alan uzmanlarına uygulanan anketlerle mevcut durum saptanmış ve bu doğrultuda alıştırmalar hazırlanarak uzman görüşleriyle düzenlenmiştir. Beş haftalık öğretim süreci öncesinde ve sonrasında elde edilen veriler Wilcoxon İşaretli

Sıralar Testi ve Kruskal Wallis analizi ile değerlendirilmiştir. Sonuçlara göre, yapılandırmacı yaklaşımla hazırlanan öğretim modelinin komalı ses çalma becerilerini anlamlı düzeyde geliştirdiği, öğrencilerin geleneksel repertuarı daha doğru icra edebildiği ve tampere sistemin sınırlarının aşıldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca öğrenciler, yapılan çalışmanın yararlı ve öğretici olduğu görüşünde birleşmiştir. Bu modelin viyolonsel eğitiminde geleneksel müzik repertuarının daha etkin kullanımı için bir örnek teşkil edebileceği sonucuna varılmıştır.

Tez No: 366531

Tez Adı: Pişano eğitiminde video destekli öğretim yönteminin çağdaş Türk müziğı eserlerini seslendirmedeki etkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Levent Ünlü

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, video destekli öğretimin Çağdaş Türk Müziğı eserlerinin piyanoda icrasına yönelik öğrenci performanslarına etkisi incelenmiştir. Erzincan Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndan 34 öğrenci deney ve kontrol gruplarına ayrılmış; her iki gruba eşit düzeyde pişano bilgisine sahip öğrenciler dahil edilmiştir. Dört hafta süresince iki Çağdaş Türk Müziğı eseri çalıştırılmış, deney grubuna video destekli (sesli ve görüntülü DVD) öğretim uygulanırken, kontrol grubuna geleneksel yöntemle eğitim verilmiştir. Her iki grubun performansları video ile kaydedilmiş ve üç uzman tarafından değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler Wilcoxon Z ve Mann Whitney U testleriyle analiz edilmiştir. Sonuçlara göre, video destekli öğretim yönteminin öğrenci performanslarını olumlu yönde etkilediğı tespit edilmiştir. Bu durum, görsel-işitsel materyallerin pişano eğitiminde etkili bir araç olduğunu göstermektedir.

Tez No: 368002

Tez Adı: XVII. yüzyıl Eski Türk edebiyatında mûsikî terimlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Ömer Salman

Kurum: Fatih Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tez çalışmasında, XVII. yüzyıl Klâsik Türk Şiiri'nde yer alan mûsikî terimleri incelenmiş; şiir ile mûsikî arasındaki ilişki belirginleştirilmeye çalışılmıştır. Çalgı, makam, usûl, perde gibi terimlerin beyitlerdeki kullanım biçimleri tespit edilmiş; bu terimlerin anlam düzeyinde şiire nasıl yansıdığı ortaya konulmuştur. Divan, mesnevi, sûrnâme, sâkînâme ve şair tezkireleri gibi döneme ait edebî eserler temel alınarak mûsikî terimlerinin alfabetik dizinleri oluşturulmuş, kullanım sıklıkları tablolar hâlinde sunulmuştur. Ayrıca, XVII. yüzyılda yaşamış musikişinaslara dair biyografik bilgiler verilmiş; hem mûsikî hem şiir alanında faaliyet gösteren sanatçılar vurgulanmıştır. Mûsikî terimlerinin beyitlerde hangi anlamlarla yer aldığı açıklanmış, beyitler günümüz Türkçesiyle nesre çevrilerek yorumlanmıştır. Bu çalışma, mûsikî ve edebiyatın tarihsel birlikteliğine ışık tutmayı amaçlamakta, şiirde terimlerin estetik kullanımlarını örneklerle ortaya koymaktadır.

Tez No: 368115

Tez Adı: Bestekâr Zeki Arif Ataergin hayatı ve eserleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: İsmail İlker Cansevdi

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, bestekâr, hânende, ressam ve mutasavvıf kimliğiyle Türk mûsikîsine çok yönlü katkılar sunan Zeki Ârif Ataergin'in hayatı ve eserlerini kapsamlı şekilde ele almaktadır. Küçük yaşlarda başladığı müzik eğitimiyle klasik formlarda yüksek nitelikli eserler üreten Ataergin'in, şarkı, ilahi, tevşih, peşrev, saz semâîsi gibi farklı türlerde toplam 211 eseri tespit edilmiştir. Bunların 160'ının notasının çeşitli arşivlerde bulunduğu belirlenmiştir. Ataergin'in klasik üsluba olan bağlılığı, nadiren kullanılan makamları büyük usûllerle özgün bir şekilde işleyişinde görülmektedir. Özellikle kürdilihicazkâr, sipihr ve bayâtıarabân gibi makamlar üzerinde yoğunlaştığı saptanmıştır. Bu çalışma sırasında, bestekâra ait daha önce bilinmeyen bazı eserlerin

Kemâl Batanay, Aytaç Ergen ve Cüneyt Kosal koleksiyonlarından gün yüzüne çıkarılması, ayrıca tasavvufî yönünü yansıtan el yazması eserlerine ulaşılması önemli bulgulardandır. Tüm bu yönleriyle çalışma, Zeki Ârif Ataergin'in müzik tarihimizdeki yerini daha belirgin hâle getirmekte ve klasik Türk müziği arşivine değerli katkılar sunmaktadır.

Tez No: 368375

Tez Adı: Üslup ve repertuvar dersi alan öğrencilerin başarılarını etkileyen frustrasyonlar

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2014

Yazar: Yıldırım Aktaş

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, klasik Türk müziği eğitimi veren konservatuvarlarda okutulan Üslup ve Repertuvar dersine yönelik öğrencilerin ve öğretmenlerin yaşadığı zorlukları incelemektedir. Araştırmada, dersin işlenişi sırasında karşılaşılan fiziksel, psikolojik, biyolojik ve sosyal engeller ayrıntılı şekilde değerlendirilmiş; bu engellerin öğrencilerin başarılarına nasıl etki ettiği gözlemlenmiştir. Öğrencilerin ses sağlığı, ders ortamının elverişsizliği, eserlere dair bilgi eksikliği ve motivasyon düşüklüğü gibi sorunlar yaşadığı; öğretmenlerin ise dersin içeriği, uygulama yöntemleri ve öğrencilerle ilişkiler konusunda çeşitli güçlüklerle karşılaştığı belirlenmiştir. Veriler, hem öğrenci hem öğretmen görüşlerine dayalı olarak nitel yöntemlerle toplanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, dersin verimli işlenebilmesi için dersliklerin fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, öğrencilerin ses sağlığının korunması, ders içeriğinin seviyeye uygun düzenlenmesi ve öğrenci-öğretmen ilişkisinin yapıcı biçimde sürdürülmesi gerektiği vurgulanmıştır. Araştırma, Türk müziği eğitimi alanında karşılaşılan engellerin fark edilmesi ve çözüm yollarının geliştirilmesi bakımından yol gösterici bir nitelik taşımaktadır.

Tez No: 368430

Tez Adı: Geleneksel Türk çalgı müziği üst düzey icracılarının performans gelişim süreci ile devlet konservatuvarları çalgı eğitiminde kullanılan öğretim yöntemleri üzerine karşılaştırmalı bir araştırma

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Arda Göksu

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Türk çalgı müziğinde öne çıkan icracıların performans gelişim süreçlerini inceleyerek, bu sürece özgü yöntemlerin devlet konservatuvarlarındaki çalgı eğitiminde nasıl yansıdığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Nitel görüşmelerle üst düzey on icracının (ud, kanun, tanbur, ney, klasik kemençe) çalışma anlayışları belirlenmiş; ardından bu bulgular doğrultusunda hazırlanan anketlerle, 11 farklı konservatuvarda görevli öğretim elemanlarının görüşleri alınmıştır. Görüşme verileri içerik analizine, anket verileri ise istatistiksel yöntemlere tabi tutulmuştur. Elde edilen sonuçlar, geleneksel icra anlayışı ile kurumsal eğitim pratikleri arasında hem örtüşen hem de ayrışan yönler bulunduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, usta icracıların bireysel gelişim süreçlerinde öne çıkan disiplin, tekrar alışkanlıkları ve üslup arayışının konservatuvar eğitiminde yeterince yer bulamadığı tespit edilmiştir. Araştırma, geleneksel bilgi aktarımının sistemli eğitimle nasıl bütünleştirilebileceğine dair öneriler sunarak, çalgı eğitiminin niteliğine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tez No: 368431

Tez Adı: Max/MSP tabanlı mikrotonal MIDI arayüz tasarımı

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Serdar Çelik

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde, Türk müziği makamlarının MIDI klavye ile mikrotonal biçimde seslendirilebilmesi amacıyla Max/MSP yazılım dili kullanılarak özgün bir MIDI arayüzü tasarlanmıştır. Arayüzde kullanılan sent değerleri, hem Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminden

hem de çeşitli kanun ve tanbur icralarından elde edilen uygulamalara dayanmaktadır. Bu sent değerleri, pitch bend komutlarına çevrilerek MIDI klavyeye atanmış ve böylece eşit aralıklı yapı yerine mikrotonal bir akort sistemi oluşturulmuştur. Max/MSP ortamında pitch bend mesajları yeniden düzenlenmiş, veri kontrol özellikleri kazandırılarak kalıcı akort değişimi sağlanmıştır. Dört MIDI kanalı üzerinden yapılan seslendirme işlemi, sistem üzerinde yük oluşturmada gerçekleştirilmiş ve General MIDI ses bankalarıyla ses kaydı alınmıştır. Bu kayıtlar daha sonra dijital iş istasyonlarında sanal çalgılarla yeniden seslendirilmiştir. Çalışmanın özgün yönü, hem mikrotonal akort yapısının dijital ortama uyarlanması hem de MIDI sistemi içinde geleneksel Türk müziği makamlarının doğru biçimde seslendirilebilmesine yönelik kalıcı bir çözüm sunmasıdır. Bu yapı, ileride yapılacak benzer yazılım temelli çalışmalar için örnek bir yöntem sunmaktadır.

Tez No: 369165

Tez Adı: Neyzen Selami Bertuğ'un hayatı ve eserleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Faruk Eşlik

Kurum: Süleyman Demirel Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Neyzen Selami Bertuğ'un yaşamı, sanatı ve Türk müziğine katkıları ele alınmıştır. Selami Bertuğ'un eğitim süreci, hocaları, öğrencileri ve besteleri; kendi el yazması hatıratları ve titizlikle sakladığı belgeler ışığında detaylı biçimde incelenmiştir. Sadece müzisyen değil, aynı zamanda harita subayı, fotoğrafçı ve araştırmacı kimliğiyle de öne çıkan Bertuğ, hayatı boyunca edindiği bilgi ve birikimi gelecek nesillere aktarmaya büyük özen göstermiştir. İzmir'de müzik alanında önemli hizmetler sunan sanatçının, ardında düzenli bir müzik arşivi ve zengin bir kütüphane bırakması da bu gayretin bir göstergesidir. Tezde, Aziz Mahmud Hüdayi Türbesi'nin planlarını çizen Bertuğ'un bu çalışmasının yangın sonrası yapının yeniden inşasına kaynaklık etmesi dikkat çekici bir ayrıntı olarak sunulmuştur. Günlükleri, notları ve arşivcilik titizliği sayesinde bugün onun hakkında kapsamlı bilgiye ulaşmak mümkün olmuştur. Ney açkısı yaparken dahi her enstrümanı ayrı ayrı kaydetmiş olması, disiplinli

sanat anlayışının bir yansımasıdır. Bu çalışma, Bertuğ'un hayatını belgelemekle kalmayıp, Türk müzik kültürünün aktarımına da katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 369272

Tez Adı: İkinci Dünya Savaşı sonrası Türkiye'de çağdaş müzik politikaları (1945-1990)

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Pınar Beşevli Solmaz

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, İkinci Dünya Savaşı sonrası ile 1990 yılına kadar olan dönemde Türkiye'de müzik alanındaki gelişmeleri siyasal, ekonomik ve toplumsal çerçevede ele almaktadır. Soğuk Savaş'ın küresel etkileriyle birlikte, Türkiye'nin yaşadığı kültürel dönüşüm, devletin müziğe verdiği önem üzerinden incelenmiştir. Çalışmada, bu dönemde kurulan kurumlar, yetişen müzisyenler, uygulanan müzik politikaları ve alınan sonuçlar ayrıntılı biçimde değerlendirilmektedir. Aynı zamanda müzik üretiminin hangi toplumsal koşullar altında gerçekleştiği, hangi ihtiyaçlara karşılık geldiği ve hangi politikaların bu gelişmelerde etkili olduğu ortaya konulmuştur. Türkiye'nin kalkınma hedefleri doğrultusunda müzik alanında attığı adımlar, geçmişle gelecek arasında bir bağ kurmak ve kültürel mirasın sürekliliğini sağlamak açısından da önem taşımaktadır. Müzik politikalarının uygulanma biçimleri, toplumsal yaşama etkileri ve günümüzdeki oluşumlara nasıl temel oluşturduğu analiz edilerek bu dönemin müzik tarihindeki yeri netleştirilmeye çalışılmıştır.

Tez No: 369273

Tez Adı: Cumhuriyet'in ilanından sonra Türkiye'de çağdaş müzik politikaları (1923-1945)

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Fülya Açıksöz Mutlu

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 1923-1945 yılları arasında Türkiye'deki çağdaşlaşma sürecinde müziğin bir devlet politikası olarak nasıl ele alındığını incelemektedir. Müziğin bireysel yönü kadar toplumsal işlevine de vurgu yapılarak, özellikle Cumhuriyet'in ilk yıllarında ulusal birlik ve modernleşme hedeflerine hizmet eden bir araç haline geldiği gösterilmiştir. Devletin bu dönemde müzik alanında yaptığı reformlar, kurduğu kurumlar ve çıkardığı yasalar Atatürk'ün yönlendirmeleriyle şekillenmiştir. Araştırmada, Cumhuriyet öncesi müzik anlayışına da kısaca değinilerek, yeni rejimin müziğe yüklediği anlam tarihsel belgeler ve arşiv kaynaklarıyla açıklanmıştır. Çalışma, müziğin modern Türkiye'nin inşa sürecindeki yerine ışık tutarken, bu alanın sistemli bir şekilde yapılandırıldığını ve Cumhuriyet ideolojisinin taşıyıcısı olarak önemli bir misyon üstlendiğini ortaya koymaktadır.

Tez No: 370384

Tez Adı: Anadolu rock müziğinin oluşum ve gelişim sürecinin değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Kenan Karayaka

Kurum: Trakya Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Anadolu Rock müziğinin temel müziksel özellikleri belirlenmiş ve bu türün genel rock müziği içerisindeki yeri açıklanmıştır. 1960'lı yıllardan günümüze kadar Anadolu Rock türünü temsil ettiği düşünülen 750 icra kaydı örneklem olarak ele alınmış; ana soru olarak ise Anadolu Rock müziğini etkileyen ana akım rock ve Türk müziği unsurlarının neler olduğu incelenmiştir. Belge tarama yöntemiyle yürütülen çalışmada, içerik çözümlemesi yapılarak elde edilen veriler sıklık ve ilişki analizleriyle sayısal sonuçlara dönüştürülmüştür. Bulgular, Anadolu Rock müziğinin genel olarak ana akım rock müziğin alt türlerinden etkilendiğini ve bu çerçevede Türk müziği geleneksel unsurlarını sınırlı düzeyde içerdiğini göstermektedir. Araştırma, Anadolu Rock'ın müzik eğitimi, müzik tarihi ve kültürel gelişim açısından taşıdığı öneme dikkat çekmekte ve bu alanda yapılacak çalışmalara katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 370556

Tez Adı: Sultan II. Mahmûd'un mûsikîşinaslığı ve bestelerinin müzikal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Tûbâ Akyol

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Osmanlı Padişahı II. Mahmûd'un müzik alanındaki kimliği ve besteciliği ele alınmıştır. Yenilikçi yapısıyla bilinen II. Mahmûd'un, sadece siyasi reformlarla değil, sanatla olan yakın ilgisiyle de döneme damgasını vurduğu ortaya konmuştur. Özellikle amcası III. Selim dönemindeki müzik anlayışını sürdürerek Türk müziğinin parlaklığını koruduğu belirtilmiş; aynı zamanda Batı müziğine olan ilgisi ve bu alanda atılan adımlar vurgulanmıştır. Çalışmanın ilk bölümünde padişahın hayatı, inkılapları ve sanatçı yönü değerlendirilmiş; Batılılaşmanın müziğe etkileri incelenmiştir. Ayrıca, dönemindeki önemli müzisyenlerden ve II. Mahmûd'un bestecilik anlayışından bahsedilmiştir. İkinci bölümde ise günümüze notası ulaşan 23 eseri müzikal olarak analiz edilmiş, notası bulunmayan eserlerine dair bilgiler de sunulmuştur. Çalışma, II. Mahmûd'un sanatçı kimliğini tarihsel bağlamda değerlendirerek Türk müziği tarihine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Tez No: 370620

Tez Adı: Ahmed Adnan Saygun'un Op.59 Viyola Konçertosu'nun çalışma teknikleri ve yorum açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Füsün Naz Altınal

Kurum: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, 20. yüzyılın önde gelen Türk bestecilerinden Ahmet Adnan Saygun'un 1977 yılında bestelediği Viyola Konçertosu ele alınmıştır. Saygun'un hayatı, döneminin tarihsel ve kültürel koşullarıyla birlikte değerlendirilmiş; ikinci dünya savaşı

sonrası gelişen müzik anlayışının besteci üzerindeki etkileri incelenmiştir. Konçertonun teknik ve biçimsel yapısı, nota örnekleriyle desteklenerek yorumculara rehberlik edecek biçimde analiz edilmiştir. Eserde karşılaşılan teknik zorluklara yönelik çözüm önerileri sunulurken, özellikle viyola repertuarının sınırlı olduğu göz önüne alındığında, önemli bir katkı hedeflenmiştir. Saygun'un halk müziğinden beslenen ama evrensel değerlere ulaşmayı amaçlayan sanatsal yaklaşımı, bu eserde de açıkça görülmektedir. Çalışma, hem çağdaş Türk müziği hem de viyola eğitimi açısından özgün ve işlevsel bir kaynak olma amacı taşımaktadır.

Tez No: 371182

Tez Adı: 65 yaş ve üstü bireylerin Türk müziği algısı: istanbul Darülaceze Müdürlüğü örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Hüseyin Süer

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, kurumsal bakım altında yaşayan 65 yaş ve üzeri yaşlı bireylerin Türk müziğine yönelik algılarını ve müzikle kurdukları ilişkiyi incelemektedir. İstanbul Darülaceze Müdürlüğü'nde kalan 100 kişiyle yapılan anket sonuçlarına göre, katılımcıların büyük çoğunluğu müzik dinlemekte ve tercih ettikleri müzik türü ağırlıklı olarak Türk Sanat Musikisi olmaktadır. Müzik dinleme sıklığı, zamanı ve tercih edilen makamlar gibi birçok değişkenin yaş, eğitim düzeyi ve bölgesel farklılıklara göre çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir. Saba makamı en çok beğenilen makam olurken, katılımcıların önemli bir kısmının herhangi bir makam ismini bilmediği belirlenmiştir. Müzik dinlemenin en çok rahatlatma, anı hatırlatma ve mutluluk verme gibi etkileri olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca birçok bireyin şarkı söylemeyi sevdiği, müziğe özel bir vakit ayırmadan gün içinde dinlediği, televizyonun bu noktada önemli bir araç olduğu gözlemlenmiştir. Araştırma sonucunda müziğin yaşlı bireylerin yaşam kalitesini olumlu yönde etkilediği ve sosyalleşmelerine katkı sunduğu anlaşılmış, bu doğrultuda çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Tez No: 372121

Tez Adı: XX. yüzyılın ikinci yarısında postmodern yaklaşımlar gösteren kemençe taksimlerinin incelenmesi

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2014

Yazar: Beste Esen

Kurum: Süleyman Demirel Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren klasik Türk müziğinde taksim formunun, özellikle kemençe taksimlerinin, postmodern yaklaşımlar doğrultusunda geçirdiği dönüşümü ele almaktadır. Geleneksel yapıdan beslenen ancak güncel ifade biçimleriyle harmanlanan kemençe taksimlerinin, modernizm sonrası müzik anlayışı çerçevesinde nasıl yeniden yorumlandığı araştırılmıştır. İhsan Özgen, Hasan Esen ve Derya Türkan gibi icracıların farklı dönemlerde gerçekleştirdiği taksimler, Arel-Ezgi-Uzdilek sistemiyle analiz edilerek postmodern unsurlar tespit edilmiştir. Bu taksimlerde makam geçkileri, geleneksel icra tekniklerinin çağdaş üslupla birleşimi, alışılmış form yapılarının dışında gelişen doğaçlamalar dikkat çekmektedir. Ayrıca geleneksel formların popüler müzikle buluştuğu, simetri anlayışının yerini özgür yapılara bıraktığı örnekler incelenmiştir. Elde edilen bulgular, taksim formunun artık sadece geleneksel bir yapı değil, geçmişle bugünü buluşturan çok katmanlı bir ifade biçimine dönüştüğünü göstermektedir. Çalışma, taksim icralarının notaya alınması, yeniden yorumlanması ve akademik temelde ele alınması yönünde öneriler sunmaktadır.

Tez No: 372421

Tez Adı: Anadolu rock'da protest ve milliyetçi söylem: Cem Karaca örnek olayı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Fatma Nil Aydemir

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Anadolu Rock müziği içerisinde protest ve milliyetçi söylemlerin varlığını incelemeyi ve Cem Karaca'nın müziğini bu çerçevede

değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, öncelikle söylem türlerine ilişkin kuramsal bilgiler toplanmış, ardından Karaca'nın şarkı sözleri bu bağlamda analiz edilmiştir. Şarkıların yanı sıra, sahne mizansenleri ve sanatçının dış görünümüne yansıyan semboller de söylemsel veriler arasında değerlendirilmiştir. Analizler sırasında parçaların yazıldığı dönemlerdeki toplumsal ve politik olaylar göz önünde bulundurularak, müzikal içerik ile tarihsel bağlam arasındaki ilişkiler yorumlanmıştır. Elde edilen bulgular, Karaca'nın eserlerinde protest söylemin belirgin biçimde öne çıktığını, milliyetçi içeriklerin ise ikincil düzeyde varlık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Sanatçının farklı dönemlerde değişen sosyopolitik koşullara bağlı olarak bu iki söylemi farklı yoğunluklarla sürdürdüğü belirlenmiştir. Bu bağlamda Cem Karaca'nın müziği, sadece bir sanat üretimi değil; aynı zamanda döneminin politik atmosferine duyarlı, ideolojik bir ifade biçimi olarak konumlandırılmıştır. Çalışma, müzik ve ideoloji ilişkisini Anadolu Rock bağlamında bütüncül bir yaklaşımla ele alması bakımından özgün bir katkı sunmaktadır.

Tez No: 375234

Tez Adı: Niyazi Sayın'ın 4 taksiminin biçimsel ve makamsal açıdan çözümlenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Saadettin Delikaya

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, taksim formunun yapısal ve makamsal yönlerini Niyazi Sayın'ın dört ney taksimi üzerinden incelemektedir. Türk müziği geleneğinde önemli bir yere sahip olan taksim formu, bu bağlamda hem biçimsel hem de icrasal nitelikleriyle değerlendirilmiş; usta neyzen Niyazi Sayın'ın Uşşak, Buselik, Acemkürdi ve Evc makamlarındaki taksimlerini analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Sayın'ın taksimlerinde klasik üslubu benimsediğini, ancak doğaçlama becerisini yüksek nazari bilgi ile bütünleştirerek icrayı zenginleştirdiğini göstermektedir. Çalışmada, her bir taksimin periyot ve cümle sayıları belirlenmiş, melodik yapıdaki motif tekrarları, geçkiler ve kısa duruşlarla yaratılan istirahat etkisi vurgulanmıştır. Niyazi Sayın'ın tüm ses sahasını

ustalıkla kullandığı, taksimlerinde teknik zorluklardan kaçınmadığı ve çarpma, süsleme gibi tekniklerle anlatımı zenginleştirdiği saptanmıştır. Bu yönüyle, sanatçının icra tarzı geleneksel anlayışı sürdürmekle birlikte, teknik ve estetik derinliğiyle ayırt edici bir üslup ortaya koymaktadır. Çalışma, taksim formunun eğitsel boyutuna da ışık tutarak, öğrenciler için model teşkil edecek bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Tez No: 375237

Tez Adı: 1930-2000 yılları arasında bestelenen 180 Türk müziği çocuk şarkısının makam usul konu bestekar ve ses aralıkları açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Ezgi Yürümez

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 1930-2000 yılları arasında bestelenmiş 180 Türk müziği çocuk şarkısını makam, usul ve ses aralıkları gibi açılardan incelemiştir. Analizler, çocuk şarkılarının çok çeşitli makamlarda ve usullerde bestelenmiş olduğunu ortaya koymuştur. En çok kullanılan makamın 38 eserle Nihavend, en yaygın usulün ise 62 eserle Sofyan olduğu belirlenmiştir. Besteciler arasında Fethi Karamahmudoğlu 16 eserle öne çıkarken, onu Mustafa Cahit Atasoy ve Selahattin İçli takip etmektedir. Çocukların yaş ve gelişim düzeyine göre farklı ses aralıklarının tercih edildiği, en çok Rast-Gerdaniye, Rast-Muhayyer ve Dügâh-Gerdaniye perdesi aralıklarının kullanıldığı görülmüştür. Ses sahası tercihleri ile bestelenen makamlar arasında doğrudan bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca bazı bestecilerin yaptığı yenilikçi uygulamaların diğer besteciler üzerinde etkili olduğu gözlemlenmiştir. Grafik ve tablolarla desteklenen bu çalışma, çocuk şarkılarının pedagojik ve müzikal açıdan gelişimini gösterdiği gibi, gelecekteki benzer araştırmalar için de yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Tez No: 375781

Tez Adı: Son Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi aydın ve musikişinaslarının eserlerinde müzik sosyolojisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Tuncay Yıldırım

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Rauf Yekta Bey ile İsmail Hakkı Baltacıoğlu arasında geçen bir polemikten hareketle, Son Osmanlı ve erken Cumhuriyet döneminin musikişinas ve aydınlarının yazılarında yer alan müzik sosyolojisi içeriklerini incelemektedir. Çalışmada, dönemin sosyal bağlamı tanımlandıktan sonra, gazete, dergi ve kitaplardan derlenen metinlerdeki müzik sosyolojisi temaları belirlenmiş, bu içerikler sosyolojik perspektifle değerlendirilmiştir. Rauf Yekta Bey'in müzik yazılarında milliyet, Batılılaşma, müzik kimliği ve eğitim politikaları gibi sosyolojik konuları ele alarak müziği toplumsal olgularla ilişkilendirdiği görülürken; Baltacıoğlu'nun ise müzikte milliyet ve medeniyet meselelerine sosyolojik yaklaşım gerektiğini savunduğu ve alaturka müziğe karşı eleştirel bir tutum geliştirdiği tespit edilmiştir. Her iki yazar da müziğin yalnızca estetik değil, sosyo-kültürel bir olgu olduğunu vurgulamış, müzik politikalarının ideolojik yönlerini tartışmışlardır. Bu bağlamda çalışma, erken dönem Türk müzik tarihindeki dönüşümleri sosyolojik açıdan ele alarak, müzik sosyolojisi alanına katkı sunmakta ve yeni çalışmalara zemin oluşturmaktadır.

Tez No: 381209

Tez Adı: Cumhuriyet Dönemi çağdaş Türk vokal repertuvarının ilk elli yılına bir bakış ve bu bağlamda seçilmiş üç eserin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Mehmet Korhan İlgar

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Cumhuriyet'in ilk elli yılı içerisinde çoksesli Türk vokal müziğinin gelişimini, dönemin kültürel ve sanatsal yönelimleri ışığında ele alır. Atatürk'ün müzik devriminden ilham alan bu süreçte, besteciler halk müziğini çağdaş kompozisyon teknikleriyle harmanlayarak ulusal bir müzik dili oluşturma çabası gütmüştür. Farklı yönelimlerdeki bestecilerin eserleri, hem geleneksel mirası hem de

çağdaş anlatım biçimlerini yansıtır. Araştırmada Necil Kazım Akses'in "Bir Divan'dan Gazel", Ahmed Adnan Saygun'un "İnsan Üzerine Deyişler I" ve İlhan Usmanbaş'ın "Repos d'été" adlı yapıtları incelenmiş; bu eserlerin teknikten çok söz, ses ve müzik ilişkisi bakımından taşıdığı anlatım biçimleri değerlendirilmiştir. Akses, geleneksel müziği temel alırken modern öğeleri de kullanır; Saygun, felsefi söylemlerini müzikle harmanlar; Usmanbaş ise çağdaş tekniklerle özgün bir dil oluşturur. Bu dönem vokal eserleri, çağdaş Türk müzik kültürünün şekillenmesinde önemli bir rol oynamış; bestecilerin sanatsal yönelimleriyle evrensel müzik sahnesine katkı sunmuştur.

Tez No: 381922

Tez Adı: Ney meşkinde sözlü gelenek ve nesiller arası değişimi: Niyazi Sayın, Salih Bilgin ve Hüseyin Özkılıç özelinde

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Burak Yedek

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, ney meşk geleneğinin kuşaklar arası değişimini sözlü kültür bağlamında incelemiştir. Niyazi Sayın ile özdeşleşen üslubun yalnızca müzikal değil, kültürel ve pedagojik bir aktarımı da kapsadığı görülmüştür. Meşk süreci, yalnızca ney öğretimini değil; sohbet, ahlaki değerler ve musiki kültürü gibi öğeleri de içeren bütüncül bir yapı sergilemiştir. Üç farklı kuşaktan neyzenin meşkleri gözlemlenmiş, yapılan mülakatlarla desteklenen bulgular ışığında bilgi aktarımında köklü bir değişimin yaşanmadığı, ancak anlatım üsluplarında farklılıkların belirdiği anlaşılmıştır. Özellikle sohbet içeriği ve kültürel aktarımlar, hocanın kişisel ilgi ve birikimine göre biçimlenmiştir. Geleneksel meşk yöntemi, ideal neyzen profilinin oluşumunda temel bir rol oynamış; teknik beceri beklentileri zamanla artmış ve bu yönüyle gelenek gelişme göstermiştir. Meşk geleneği, icra üslubunu doğrudan değil, dolaylı olarak etkilemiştir. Ney sazına dair tarihsel ve estetik tartışmalar da meşk sürecinin önemli bir parçası olmuştur. Sonuç olarak, ney meşki hem süreklilik taşıyan hem de dönüşen yönleriyle yaşayan bir sözlü gelenek örneği olarak değerlendirilmiştir.

Tez No: 381924

Tez Adı: Makam müziğinde ezgi ve makam ilişkisinin analizi ve yorumlanması açısından yeni bir yaklaşım: Perde düzenleri ve makamsal ezgi çekirdekleri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Okan Murat Öztürk

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, makam müziğinde ezgi ile makam arasındaki ilişkiyi, "perde düzenleri" ve "makamsal ezgi çekirdekleri" adlı iki bileşen üzerinden ele almıştır. Tezde, perde düzenleri makama göre şekillenen dizgesel yapılar olarak tanımlanmış; makamsal ezgi çekirdekleri ise makamı temsil eden karakteristik ezgisel motifler olarak değerlendirilmiştir. Analizler, makamların yalnızca teorik dizilerle değil, merkezleşme ve yönelim ilkelerine dayanan ezgisel oluşumlarla kavranabileceğini göstermiştir. Makamların anlaşılabilirliği, belirli perdeler etrafında oluşan merkezlenmeler ve bu merkezlere yönelen özgün ezgi yapılarıyla mümkün hale gelmiştir. Tezde geliştirilen "merkezler ve yönelimler" adlı yöntemle yapılan analizler, makamsal ezgilerin rastgele değil, belirli hareket ilkelerine bağlı olarak biçimlendiğini ortaya koymuştur. Tek-merkezli ve çift-merkezli yapıların farklı ezgisel yönelimler yarattığı, terkiât yapının ise makamların birleşiminden doğduğu saptanmıştır. Bu yaklaşım, makamları sadece dizisel oluşumlar olarak değil, ezgisel yönelim ve merkezlenmelere dayanan canlı yapılara indirgemıştır. Böylece, makam bilgisinin gelenekte olduğu gibi ezgi temelli bir zeminde değerlendirilebileceği bilimsel olarak temellendirilmiştir.

Tez No: 381925

Tez Adı: Türk popüler müziğinde aranjörlüğün dönüşümü

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: İsmail Sınır

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türkiye'de aranjörlük işinin teknolojiyle birlikte geçirdiği dönüşümü incelemiştir. Aranjörlüğün tarihsel kökenlerinin Ortaçağ'a uzandığı, ancak endüstriyel anlamda 19. yüzyılda nota yayıncılığı ve müzikli toplantılarla geliştiği belirtilmiştir. Türkiye'de 1950'lerden itibaren Batı müziği etkisinde gelişen aranjörlük, zamanla MIDI teknolojisinin etkisiyle bilgisayar tabanlı bir üretime evrilmiştir. Bu dönüşümle geleneksel müzik bilgisine dayalı aranjörlük yerini, "midijörlük" olarak adlandırılan dijital montaj temelli bir pratiğe bırakmıştır. Bu değişim, aranjörlerin müzikal katkısının niteliği, yaratıcılığı ve telif hakları üzerine tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Çalışmada ayrıca müzik yönetmenliği ile aranjörlük arasındaki ilişkiler, geleneksel müziklerin üretimi bağlamında ele alınmış; yeni kuşak aranjörlerin her iki müzik türünde yetkin hale gelmesiyle bu ayrımın giderek silindiği vurgulanmıştır. Son olarak, aranjörlerin mesleki haklarını koruyabilmeleri için bağımsız bir meslek birliği altında toplanmaları ve müzikal-teknolojik donanımına sahip yeni kuşakların desteklenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 381981

Tez Adı: Gıda-1 Ruh isimli güfte mecmuasının günümüz Türkçesine çevirisi ve incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Burçin Topal

Kurum: Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Hicri 1316 yılında yazılmış olan Gıda-1 Ruh adlı güfte mecmuasını merkeze alarak, güfte mecmualarının Geleneksel Türk Müziği tarihindeki önemini ortaya koymuştur. Meşk yöntemiyle aktarılan bestelerin doğruluğunun izini sürmek açısından güfte mecmualarının önemli yazılı tanıklıklar sunduğu vurgulanmıştır. Gıda-1 Ruh'un içerdiği güftelerin, TRT repertuarındaki eserlerle karşılaştırıldığında makam, usul ve güftekar bilgileri açısından farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durum, bazı eserlerin zamanla değişime uğradığını ya da unutulduğunu göstermektedir. Mecmuada yer alan bazı güftelerin günümüzde duyulmamış olması, bu eserin araştırmacılar ve nota koleksiyoncuları açısından değerli bir kaynak olduğunu ortaya

koymuştur. Ayrıca TRT’de yer alan bazı eserlerin Gıda-ı Ruh’ta daha fazla dörtlükle yer alması, prozodik kaygılarla bazı bölümlerin zamanla terk edildiğini düşündürmüştür. Sonuç olarak bu tez, mecmuanın çeviri yazımını ve içeriğini sunarken, dönemin müziksel estetiği ve repertuar oluşumu hakkında da önemli ipuçları vermiştir.

Tez No: 384079

Tez Adı: Din görevlilerinin dini Türk müziğinde kadının rolüne ilişkin görüşleri (Afyonkarahisar ili örneği)

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2015

Yazar: Safiye Yağcı

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, din görevlilerinin Dini Türk Müziğinde (DTM) kadının rolüne ilişkin görüşlerini cinsiyet, yaş, eğitim ve müzik eğitimi durumu açısından incelemiştir. Erkek din görevlilerinin kadın sanatçıların sayısını yetersiz bulduğu, kadınların teşvik edilmesini desteklediği, ancak karma korolarda yer almalarını İslami açıdan uygun görmedikleri belirlenmiştir. Genç ve ileri yaş grupları kadınların DTM’ye katılımını daha olumlu değerlendirirken, orta yaş grubu daha olumsuz bir tutum sergilemiştir. Eğitim düzeyi yüksek din görevlileri müziğe ve kadının bu alandaki yerine daha olumlu yaklaşmışlardır. Müzik eğitimi almış olanlar, kadının DTM’ye katkı sağlayacağına ve müziğin dini yaşamda önemli bir rol oynadığına daha çok inanmışlardır. Öte yandan, bazı din görevlileri kadınların müzikle ilgilenmesini zaman kaybı olarak görmüştür. Uzman görüşleri ise, toplumsal önyargıların etkisiyle kadınların müzikte daha az yer bulduğunu, ancak günümüzde bu önyargıların kısmen aşıldığını ortaya koymuştur. Uzmanların çoğu, Türk-İslam kültüründe kadına verilen değer diğer İslam toplumlarına göre daha yüksek olduğunu ve bu durumun müzikle ilişkisini artırdığını ifade etmiştir.

Tez No: 384137

Tez Adı: Geçmişten günümüze ferahfezâ makamı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Mesut Batuhan Karakaya

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Ferahfezâ makamını tarihsel gelişimi, yapısal özellikleri ve benzer makamlarla ilişkisi bakımından kapsamlı biçimde ele almıştır. Çalışmada, Türk müziği nazariyesinin temellerine ve makam kavramına yer verilmiştir. Ferahfezâ'nın tarihçesi ile çeşitli nazariyatçılar tarafından yapılan tarifleri incelenmiş, benzer dizilere sahip makamlarla karşılaştırmalar yapılmıştır. TRT repertuarına kayıtlı 153 eser değerlendirilmiş, ancak makamla uyuşmadığı tespit edilen 4 eser analiz dışında tutulmuştur. Eserlerin seyir özelliklerinin yaygın nazari bilgilerle büyük oranda örtüştüğü, özellikle ilk ve yakın dönem bestelerinde Acemasîran dizisinin belirgin biçimde kullanıldığı saptanmıştır. Ara dönemde ise Sultanîyegâh etkisinin hissedildiği görülmüştür. Ayrıca, makamın Bûselik makamı ile karıştırılamayacağı; güçlü perdesinde Kürdî dörtlüsünün belirgin olarak yer aldığı tespit edilmiştir. Ferahfezâ makamında eser sayısının sınırlı oluşu, ses sahasının genişliği nedeniyle icradaki zorluklara bağlanmıştır. Ancak bu zorluk, eserlerin sanatsal değerini artırmış; makamın bileşik yapısı ve barındırdığı çeşniler bu yönü pekiştirmiştir.

Tez No: 384750

Tez Adı: Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde verilen Türk müziği çalgı eğitimi ile piyano dersi başarı durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Cüneyt Öbek

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri'nde verilen Türk müziği çalgı eğitimi ile piyano dersi başarıları arasındaki ilişkiyi ele alan uygulamalı ve betimsel nitelikte önemli bir çalışmadır. Araştırma modeli olarak betimsel tarama tercih edilmiş, veri toplama sürecinde anket uygulamaları ve doğrudan not bilgileri kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini 9 farklı ilden gelen 50 öğrenci oluşturarak veri çeşitliliği sağlanmıştır. Araştırma bulguları, Türk müziği çalgı eğitiminin süre açısından

yetersiz ancak içerik açısından yeterli olduğunu göstermiştir. Bunun yanı sıra, çalgı eğitimi ile piyano başarısı arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin çalgı dersiyle kazandıkları müzikal becerilerin, piyano performanslarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca, başarıda cinsiyet ve aile gelirinin etkili olmadığı, ancak kullanılan çalgı türünün piyano başarısında etkili olduğu ortaya konmuştur. Bu bulgular ışığında çalışma, Türk müziği çalgı eğitiminin kapsam ve süre açısından gözden geçirilmesi, farklı çalgı türlerine özgü destekleyici programlar geliştirilmesi ve çalgı eğitimi ile piyano eğitimi arasında daha sistematik bir ilişki kurulması gerektiği yönünde öneriler getirmiştir. Araştırma, müzik eğitimi politikaları ve program geliştirme açısından veriler sunmaktadır.

Tez No: 385572

Tez Adı: Sözlü Türk musikisinde solistik icra üzerine karşılaştırmalı bir çalışma: Münir Nurettin Selçuk, Alâeddin Yavaşca ve Bekir Sıtkı Sezgin'in üslup açısından benzerlik ve farklılıkları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2013

Yazar: Metin Durgutlu

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, sözlü Türk musikisinde solistliğin tarihsel gelişimi ele alınmış, özellikle Münir Nurettin Selçuk, Bekir Sıtkı Sezgin ve Alâeddin Yavaşca'nın icraları üzerinden solist üslupları analiz edilmiştir. Osmanlı'dan günümüze solistliğin geçirdiği evrim, etkili kurumlar ve şahsiyetler bağlamında incelenmiş, solo icranın geleneksel biçimleri ile Cumhuriyet dönemi sonrası gelişen yeni üslup anlayışı karşılaştırılmıştır. Araştırmada, Osmanlı döneminde solistliğin bugünkü anlamda yaygın olmadığı, daha çok gazel ve kaside formlarında görüldüğü ortaya konmuştur. Cumhuriyet'le birlikte solo icranın biçimsel ve üslûpsal dönüşüme uğradığı, özellikle Münir Nurettin Selçuk'un öncülüğünde yeni bir tavır kazandığı tespit edilmiştir. Radyo, konservatuvar ve musiki cemiyetlerinin de bu dönüşümde etkili olduğu vurgulanmıştır. Üç solistin seçilen eserlerdeki süsleme kullanımları oranlanmış, bu veriler ışığında üslûplarındaki ortaklıklar

ve farklılıklar yorumlanmıştır. Çalışma, gelecekteki müzikal analizler ve icracılar için önemli bir kaynak oluşturmayı hedeflemiştir.

Tez No: 385602

Tez Adı: Türk makam müziğinin günümüze aktarımında gramofon kayıtlarının rolü, disklerin kimyasal ve fiziksel analizleri ve tayin sonuçlarının ses kalitesiyle ilişkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Deniz Seltuğ

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türk Makam Müziğinin ilk sesli belgeleri olan taş plakların fiziksel ve işitsel tahribatını analiz etmeyi amaçlamıştır. Özellikle taş plakların zamanla uğradığı deformasyonların müzikaliteye etkisi incelenmiş, kayıt kalitesindeki kayıpların sebepleri araştırılmıştır. Plakların yüzeyindeki aşınmalar kimyasal analizlerle desteklenmiş, frekans eğrileri aracılığıyla ses kayıpları belirlenmiştir. Araştırma kapsamında, nadiren çalınmış ve sıkça çalınarak yıpranmış plak örnekleri karşılaştırılarak, iğne kullanımının plaklardaki hasarda başlıca etken olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, plakların üretiminde kullanılan hammaddelerin ses kalitesine etkisi, farklı dönem ve markalar üzerinden değerlendirilmiştir. Kullanım yoğunluğuna bağlı olarak oluşan yüzey pürüzlenmeleri referans plaklarla kıyaslanmış ve plak üretim süreçlerindeki dönemsel değişimler saptanmaya çalışılmıştır. Elde edilen veriler, taş plaklardaki fiziksel yıpranmanın, müziksel duyumu nasıl etkilediğini ortaya koymuş; bu belgelerin dijitalleştirilmesi ve korunması sürecine katkı sağlayacak somut öneriler sunmuştur.

Tez No: 385603

Tez Adı: Medhâl türünün incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Duygu Güleç

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Türk mûsıkisinde önemli bir saz eseri formu olan medhâl türünü ele almış ve diğer saz eserleriyle yapısal benzerlikleri ve ayrışan yönlerini karşılaştırmalı olarak değerlendirmiştir. Medhâl formunun tür, makam ve usûl açısından kullanımı tablolar ve grafiklerle analiz edilmiştir. Araştırmada Ali Rifat Çağatay'ın mûsıkî hayatı ve tüm besteleri detaylı biçimde incelenmiş, medhâl türü üzerindeki katkıları istatistiksel verilerle desteklenmiştir. Özellikle Nihâvend makamındaki medhâller üzerinde yoğunlaşmış; Ali Rifat Çağatay'ın bu makamdaki medhâli ile bu formda en çok eser veren beş bestecinin medhâlleri tür, makam ve usûl yönünden karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda, Çağatay'ın medhâl formuna yenilikçi yaklaşımlar getirdiği ve Nihâvend makamındaki ilk örneklerden birine imza attığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca, medhâl türünün zaman içindeki evrimi ve kullanım sıklığı üzerine yapılan değerlendirmelerle, bu formun Türk mûsıkîsindeki yeri ve işlevi somut biçimde ortaya konulmuştur.

Tez No: 385606

Tez Adı: Sözlü Türk müziğinde mânâ ve Türkçe'yi öne çıkaran yeni beste çalışmaları

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2015

Yazar: Güniz Alkaç

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, sözlü Türk Müziği'nde güftenin anlamı ve Türkçenin doğru vurgularının besteye yansıtılmasının önemini incelemiştir. Araştırmada önce, sözlü eserlerin oluşumunda etkili olan müzikal ve edebî unsurlar iki ana başlık altında ele alınmıştır. Ardından, çağdaş bestekârlar tarafından bestelenmiş, şiir anlamı ve kelime vurgularını dikkate alan eserler güfte ve melodi açısından analiz edilmiştir. Bu analizlerden elde edilen bulgular maddeler hâlinde sunulmuştur. Elde edilen veriler doğrultusunda, araştırmacı tarafından bestelenen örnek eserler notaya aktarılmış ve edebî ile müzikal yönlerden incelenmiştir. Çalışmada, bir bestenin oluşumunda güftenin anlamı

ile kelime vurgularının melodik yapıya doğru yansıtılmasının ne derece önemli olduğu vurgulanmak istenmiş; yeni beste çalışmalarıyla konuya özgün katkılar sunulmuştur.

Tez No: 385759

Tez Adı: İstanbul lâvta'sı üslubu üzerine bir araştırma

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2015

Yazar: Enver Mete Aslan

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Türk Müziği'nde 18. yüzyıl sonlarından 20. yüzyıl başlarına kadar yoğun biçimde kullanılan lâvta çalgısı; tarihi, icra üslubu ve icracılarıyla birlikte ele alınmıştır. Çalışmanın temel amacı, gelenekten günümüze aktarılan icra anlayışı çerçevesinde, bu çalgının verimliliğini artırmak için önerilen akord sistemi değişikliklerini tartışmaktır. Özellikle Tanbûrî Cemil Bey'in icraları ana odak olarak alınmış; hem onun hem de çağdaşı olan önemli icracıların teknik ve üslupsal yaklaşımları analiz edilmiştir. Ayrıca bu icra üslubunun, lâvta dışındaki çalgılara da nasıl yansıdığı araştırılmıştır. Tanbûrî Cemil Bey'in icraları, dönemin genel icra anlayışını somutlaştırmak ve lâvta'nın geleneksel icra tavrını ortaya koymak için temel kaynak olarak kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, bugüne kadar lâvta ile icra edilmiş makam çeşitlerinin, teknik ve repertuar anlamında gelişmesi için akord sisteminde değişiklik yapılması gerektiği yönünde bir yaklaşım önerilmiştir. Bu öneri, hem icra kolaylığı hem de ses sahasının genişletilmesi bakımından değerlendirilmiştir. Üslup konusunun Türk Müziği'nde sahip olduğu öneme dikkat çekilen çalışmada, lâvta icrasında belirginleşmiş tavrıların açıklığa kavuşturulması ve gelecekteki icracılara yol gösterici bir kaynak oluşturulması hedeflenmiştir. Sunum sırasında ise, bu tespitlerin daha etkili aktarımı amacıyla örnek eserlerin seslendirilmesi ve uygulamalı anlatım yöntemi benimsenmiştir.

Tez No: 385763

Tez Adı: Almanya'ya giden Türk işçileri ve müzik yaşamı

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2015

Yazar: Haluk Yücel

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Almanya'nın Kuzey Ren Vestfalya bölgesindeki Türk toplumunun müzikle olan ilişkisini incelemiştir. Yaklaşık altmış yıldır Almanya'da yaşayan Türk kökenli bireylerin müzik tercihleri, sosyal yaşamdaki etkileri ve kültürel bağlarını sürdürme biçimleri araştırılmıştır. Farklı şehirlerde faaliyet gösteren on dokuz koro ve müzik topluluğuyla yapılan görüşmeler ve anketler aracılığıyla toplanan veriler değerlendirilmiştir. Bulgular, bireylerin çoğunlukla Türk sanat ve halk müziğine yöneldiğini, müzikle olan bağlarını usta-çırak ilişkisiyle sürdürdüklerini göstermiştir. Kadınların müziğe katılım oranı yüksek çıkmış; özellikle annelerin ve ev hanımlarının sosyal bağlarını güçlendirmek için müziğe yöneldiği görülmüştür. Katılımcıların çoğunun müziği bir sosyalleşme aracı olarak kullandığı belirlenmiştir. Eğitim düzeyi, yaş grubu ve müzik türleri arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Ayrıca klasik müziğe ilginin düşük olduğu, dini müziklerin ise katılımcılar arasında güçlü bir karşılık bulduğu tespit edilmiştir. Çalışma, Almanya'da Türk müziğine yönelik akademik kaynakların yetersizliğine dikkat çekmiş ve kurumsal düzeyde daha fazla destek ve yapılandırılmış eğitim programları gerektiğini önermiştir.

Tez No: 388105

Tez Adı: Callisto Guatelli'nin 19.yüzyıl Klasik Türk Müziği çokseslendirme çalışmaları içindeki yeri, eserlerinin transkripsiyon ve analizi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2014

Yazar: Yasin Hanönü

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, C. Guatelli'nin Türk müziği eserlerini çok sesli hale getirme yaklaşımını incelemiş ve bu yaklaşımın Cumhuriyet öncesi dönemdeki çokseslilik arayışlarına nasıl katkı sağladığını ortaya koymuştur. Guatelli'nin Osmanlı dönemindeki müzik yaşamı, besteleri ve hizmetleri kapsamlı biçimde ele alınmış; Türk müziği formlarına dayanan ve piyano için düzenlenen on yedi eseri analiz edilmiştir. Çalışmada

içerik analizi yöntemi kullanılmış, elde edilen veriler betimsel istatistiklerle desteklenmiştir. Guatelli'nin düzenlemelerinde belirli bir makam tercih etmediği, hicaz dizisine sıkça yer verdiği, makam yapılarını çoğunlukla değiştirdiği, ancak eserlerin form yapılarına sadık kaldığı görülmüştür. Tonal yapı oluşturma konusunda tutarsız bir yaklaşım sergilemiş, eşliklemelerde ise ezgiden bağımsız çizgilere yönelmiştir. Döneminin Avrupa müzik akımlarından etkilenmeden, özgün bir anlayışla eserlerini düzenlediği anlaşılmıştır. Bununla birlikte Guatelli'nin müzik eğitimi yoluyla batı müziği ile Türk müziği arasında bir köprü oluşturduğu, yetiştirdiği öğrenciler aracılığıyla Cumhuriyet dönemindeki müzikal gelişmelere katkı sunduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 393638

Tez Adı: Türk ve Yunan müziğinde buzuki çalgısı ve yaylı buzuki önerisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Sadettin Akay

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, popüler Yunan çalgılarından buzukiye dair Türkiye'deki ilgi ve kullanımını sosyo-kültürel bağlamda ele alarak, çalgı bilimine katkı sunmayı amaçlamıştır. Literatür taraması ve uygulamalı yapım süreci ile desteklenen araştırmada, buzuki çalgısının kökeni, yapımında kullanılan malzemeler ve icra kültürü detaylandırılmıştır. Özellikle tekne formunun yaylı çalgıya uygulanmasıyla elde edilecek ses karakteristiği üzerine odaklanılmış, bu dönüşümün icra imkânları araştırılmıştır. Çalışmada, rembetika müziğiyle buzuki arasındaki sıkı bağ açıklanmış, önemli icracıların katkıları tarihsel süreç içinde değerlendirilmiştir. Bu sayede hem yapım hem de icra açısından buzukiye dair mevcut eksikliklerin giderilmesi hedeflenmiştir.

Tez No: 397671

Tez Adı: Türk müziği viyolonsel icracıları ve icra tekniklerine yönelik bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Adem Kılıç

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği viyolonsel sanatçılarının sağ ve sol el tekniklerini inceleyerek, eğitimde kullanılan icra yöntemleri ile sahne performanslarındaki tekniklerin örtüşme düzeyini belirlemeyi amaçlamıştır. Betimsel yönetime dayanan çalışmada, anket aracılığıyla öne çıkan altı sanatçının performansları değerlendirilmiş, her biri için iki farklı eser analiz edilmiştir. Analizlerde pizzicato, legato, staccato, portato, tremolo, martele ve detache gibi sağ el teknikleri ile vibrato, glissando, grupetto, mordent, çarpma ve trill gibi sol el tekniklerinin öne çıktığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, bu tekniklerin Türk müziği viyolonsel öğretiminde temel icra unsurları olarak benimsenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Tez No: 397678

Tez Adı: Sözleri Cahit Sıtkı Tarancı ya ait TRT repertuarında yer alan eserlerin makam ve güfte analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Asiye Özer

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Cahit Sıtkı Tarancı'nın sözlerini yazdığı ve TRT Türk Sanat Müziği repertuarında yer alan on yedi eserin makam ve güfte özelliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada Diyarbakır vilayeti, bu bölgede yetişen şairler ve Türk müziğinde önemli bir yere sahip olan makam kavramı üzerine genel bir çerçeve çizilmiştir. Cahit Sıtkı Tarancı'nın hayatı ve edebi kimliği detaylı biçimde ele alınmış, onun güftelerinin müzikal anlamda nasıl işlendiği analiz edilmiştir. Ayrıca, güfte, şarkı ve fantezi kavramları teknik yönleriyle açıklanarak değerlendirmeler desteklenmiştir. Yöntem olarak tarama modeli kullanılmış, TRT repertuarındaki eserler incelenerek elde edilen veriler analiz edilmiştir. Analiz sonucunda Tarancı'nın şiirlerinin farklı besteciler tarafından çeşitli makamlar ve usûllerle bestelendiği görülmüş; en çok tercih edilen makamın Hicaz, en çok kullanılan usûlün ise Düyek olduğu belirlenmiştir. Çalışma, şiir

ile müziğin yakın ilişki içinde olduğu gerçeğini vurgulayarak, edebî değer taşıyan birçok şiirin bestelenerek Türk müziğine kazandırılması gerektiği yönünde bir öneriyle tamamlanmaktadır.

Tez No: 397679

Tez Adı: 18. yüzyıl klâsik Türk mûsikîsi bestekârlarının dindışı sözlü eserlerinde yer alan tasavvufi mazmunlar üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Nuh Akmehmedoğlu

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Klâsik Türk Mûsikîsi'nin din-dışı sözlü repertuarında yer alan tasavvufi mazmunların, 18. yüzyıl örnekleri üzerinden güfte, beste ve usûl bağlamında incelenmesini amaçlamıştır. Betimsel yöntem ve tarama modeli doğrultusunda yürütülen araştırmada, belirli makamlarda yer alan sözlü eserler kota örnekleme yöntemiyle seçilmiş ve analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, dinî içerikli olmayan eserlerde dahi tasavvufi mazmunların yoğun biçimde kullanıldığını ve bu içeriklerin bestekârların müzikal tercihlerine yön verdiğini ortaya koymuştur. İncelenen eserlerde, sözlerin anlam derinliğinin sadece edebî değil, aynı zamanda melodik yapı, geçki kurgusu, usûl tercihi ve makam seçimi üzerinde belirleyici olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, tasavvufi mazmunların Klâsik Türk Mûsikîsi içinde sadece içerik değil, biçim yönünden de yönlendirici ve besleyici bir işlev üstlendiği görülmüştür. Bu durum, söz-müzik ilişkisinin çok boyutlu doğasını ve bestekârların metinden nasıl ilham aldıklarını ortaya koyması bakımından anlamlı bir katkı sunmuştur.

Tez No: 398340

Tez Adı: İsam Kemal Batanay müzik arşivinde Hamparsum yazı sistemi ile kaydedilmiş eserlerin tasnif edilerek günümüz nota yazısına çevrilmesi ve incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: H. Gökçe İşler

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Kemal Batanay'ın müzik arşivinde yer alan ve Hamparsum yazısıyla kaydedilmiş peşrevlerin günümüz nota sistemine aktarılması ve incelenmesini konu edinmiştir. Batanay'ın 20. yüzyıldaki müziksel katkıları vurgulanmış, Galata ve Yenikapı Mevlevihanelerindeki meşk süreci ile Rauf Yekta Bey'le olan müzikal ilişkisi değerlendirilmiştir. Arşivde, Gazi Giray Han'dan Osman Dede'ye birçok önemli bestekârın eserlerine rastlanmıştır; Hamparsum yazı sisteminin tarihçesi ve kullanım özellikleri açıklanmıştır. Eserlerin çevriyazısıyla geçmişten günümüze aktarılan kültürel miras belgelenmiştir.

Tez No: 398349

Tez Adı: Türkiye'de 1950'den günümüze Türk mûsikîsi eğitiminin kurumsallaşma sürecinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Emre Karabey

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 1950'li yıllardan günümüze kadar Türk Mûsikîsi eğitiminde kurumsallaşma sürecini ve bu sürecin günümüzdeki etkilerini incelemiştir. Osmanlı'dan itibaren mûsikî kültürünü yaşatma amacıyla çeşitli kurumlar kurulmuş, Cumhuriyetin ilanıyla birlikte ise Batı Müziği odaklı kurumlar öncelik kazanmıştır. Bu süreçte Türk Mûsikîsi, biçimsel ve yapısal dönüşümler geçirmiştir. Devlet destekli kurumlar her zaman yeterli katkıyı sunamasa da, mûsikî dernekleri sayesinde sistemli eğitim sağlanmış, eserler korunmuş ve müzik araştırmalarına uygun ortamlar oluşmuştur. Çalışma, geçmişten günümüze uzanan bu yapısal dönüşümü değerlendirmiştir.

Tez No: 407570

Tez Adı: Makam, çok seslilik ve yöresel tavırlar kapsamında bağlama'da düzenler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Özkan Yılmaz

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, bağlamada kullanılan düzenlerin Türk müziği makamları, çok seslilik ve yöresel tavırlarla olan ilişkisini tarihsel ve kuramsal bir yaklaşımla incelemiştir. İç Anadolu bölgesindeki üniversitelerde görev yapan bağlama öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur. Elde edilen bulgulara göre, düzenlerin karar sesleri ile basit makamların sesleri arasında benzerlik olduğu, çok sesliliğin hem düzenler hem de tavırlar aracılığıyla bağlamada yer bulduğu, yöresel tavırların uygulanışında düzen seçiminin belirleyici olduğu ve bu ilişkilerin müzik geleneğinde köklü bir biçimde varlık gösterdiği ortaya konmuştur.

Tez No: 407631

Tez Adı: Göksel Baktagir eserlerinin makam, usûl ve form yönünden incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Kenan Gül

Kurum: Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Göksel Baktagir'in eserlerini makam, usûl ve form yönünden inceleyerek Türk mûsikîsine katkılarını ortaya koymayı amaçlamıştır. İki yüz elli eser arasından seçilen doksan altı bestede yapılan analizler sonucunda, bestecinin geniş bir makamsal ve usûlî çeşitlilikle çalıştığı belirlenmiştir. Eserlerin çözümlenmesinde yüzde ve frekans verileri kullanılmış, bu yolla sık kullanılan yapı unsurları saptanmıştır. Görüşmelerde Baktagir'in, eserlerini uluslararası anlayışa uygun şekilde oluşturduğu, ayrıca Hicâzkâr-ı Çargâh adını verdiği yeni bir makam üzerine çalışmalarını sürdürdüğü anlaşılmıştır. Bu durum, Türk mûsikîsinin günümüzde de gelişime açık olduğunu göstermiştir.

Tez No: 407747

Tez Adı: Onur Akdoğu bibliyografyası

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Almila Tuna

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tez, Onur Akdoğu'nun Geleneksel Türk Mûsikîsi alanındaki tüm üretimlerini bir araya getirerek kişi merkezli bir bibliyografya oluşturmayı amaçlamıştır. Çalışmada, önce Akdoğu'nun hayatına dair bilgiler verilmiş; ardından kitapları, makaleleri, bildirileri ve konferansları ayrıntılarıyla sıralanmıştır. Eserlerin yayınlandığı yerler belirtilmiş, içerik özetleri sunulmuş ve eserlerle ilişkili kişi adları, nota örnekleri ve görseller alfabetik dizinle eklenmiştir. Besteleri makam, usûl ve güfte özelliklerine göre sınıflandırılarak tablolar halinde gösterilmiş; tüm veriler sayısal olarak değerlendirilmiştir. Eser dizini ile araştırmacılar için kullanışlı bir kaynak oluşturulmuştur.

Tez No: 415945

Tez Adı: Çağdaş Türk müziği liedlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Hülya Temel

Kurum: Adıyaman Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, çağdaş Türk müziği bestecilerinin Cumhuriyet öncesi ve sonrası dönemlerde yazdığı lied türündeki eserleri incelemiştir. Lied formunun şiirle müziği buluşturan yapısı çerçevesinde, Türk bestecilerinin bu formu nasıl ele aldığı değerlendirilmiştir. Çalışmada, Türk Beşleri ve onları izleyen kuşakların eserleri tarihsel ve kavramsal bağlamda analiz edilmiş; batı etkisiyle gelişen bu türün Türk müziğine ne tür katkılar sağladığı tartışılmıştır. Betimsel araştırma yöntemine dayalı olarak yürütülen çalışmada, yazılı ve dijital kaynaklardan yararlanılarak bestecilerin liedlerine ulaşılmış, bu doğrultuda değerlendirme ve önerilere yer verilmiştir.

Tez No: 419147

Tez Adı: Barış Manço eselerinin Türk müziği makamları bakımından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Ahmet Yılmaz

Kurum: Kırıkkale Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Anadolu Rock müziğinin önemli temsilcilerinden Barış Manço'nun bestelediği eserler, Türk müziği makamları açısından incelenmiştir. Yabancı ve anonim eserler dışındaki 98 eser analiz edilmiş, bunlardan 68'i belirli makamlara göre sınıflandırılmıştır. İnceleme sonucunda; 29 eser "nihavend", 17 "kürdi", 9 "uşşak", 5 "rast", 4 "hicaz", 2 "kürdili hicazkâr", 1'er eser ise "mahur" ve "nikriz" makamında tespit edilmiştir. Kalan 30 eser, majör veya minör tonlarda değerlendirilmiştir. Bu çalışma, Barış Manço'nun eserlerine Türk müziği perspektifinden yaklaşılarak akademik ve sanatsal bakış açısı kazandırmayı amaçlamıştır.

Tez No: 419163

Tez Adı: Batı müziği keman eğitiminde Türk müziği eserleri ve etütleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2014

Yazar: Uğur Çit

Kurum: Kırıkkale Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, Batı müziği keman eğitiminde Türk müziği saz eserlerinin kullanımına yönelik materyal geliştirmeyi amaçlamıştır. Nitel araştırma yöntemiyle, betimsel tarama modeli ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Seçilen etütlerin, birinci, ikinci ve üçüncü pozisyonlar ile temel yay tekniklerini öğrenmiş öğrenciler için uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Etütlerin pozisyon çalışmalarını pekiştirmede etkili olabileceği ve Türk müziği eserlerinin Batı müziği keman eğitimi içinde yer almasının ulusal müzik adına önemli katkılar sağlayacağı belirtilmiştir.

Tez No: 422557

Tez Adı: Türk musikisinde Hâfız Post

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Mehmet Söylemez

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, 17. yüzyılın önemli müzik şahsiyetlerinden Hâfız Post'un hayatını, eserlerini ve müzikal etkisini incelemektedir. Kaynak eksikliği nedeniyle hakkında yeterli bilgi bulunmayan Hâfız Post'un, güfte ve nota mecmuaları, seyahatnameler, arşiv belgeleri gibi yazılı kaynaklar taranarak kapsamlı bir portresi çizilmiştir. Ayrıca daha önce bilinmeyen bir güfte mecmuası da tespit edilmiştir. Çalışmada Hâfız Post'un eğitimi, sanatı, dini ve lâdini eserleri, sosyal çevresi ve müzikal etkisi değerlendirilmiş, Türk müziği tarihindeki yeri netleştirilmeye çalışılmıştır.

Tez No: 422559

Tez Adı: Türk müziğinde 15. yy.'da kullanılan makamlardan oluşturulan Seyr-i Nâtık örneğinin viyolonsel öğretiminde kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi.

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Tolga Karaca

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, Türk müziğinde viyolonsel icracılığına yönelik materyal eksikliğini gidermek amacıyla hazırlanmıştır. 15. yüzyıl edvâr kaynaklarındaki 50 makam esas alınarak Seyr-i Nâtık formunda bir örnek eser oluşturulmuş ve bu eserin viyolonsel öğretiminde kullanılabilirliği uzman görüşleriyle değerlendirilmiştir. Araştırma, kaynak tarama, eser analizi ve görüşme yöntemleriyle yürütülmüştür. Sonuç olarak, Türk müziği makam geleneğine dayalı eğitim materyali geliştirilmesinin viyolonsel öğretiminde gerekli ve önemli olduğu vurgulanmıştır.

Tez No: 422562

Tez Adı: Klarnet icrâcısı Mustafa Çalar'ın icrâlarının tahlili ve Türk müziği klarnet eğitiminde kullanımına yönelik bir çalışma

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Selçuk Öztürk

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, klarnet icracısı Mustafa Çalar'ın sözsüz icralarını analiz ederek Türk Müziği klarnet eğitimine katkı sunmayı amaçlamıştır. Analitik bir yöntemle, Mustafa Çalar'ın 72 icrası içinden seçilen 11 eser, Ali Kavalcı'nın icralarıyla karşılaştırılarak nota ve icra farklılıkları belirlenmiştir. Çalar'a özgü süsleme teknikleri ve motif varyasyonları tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular, Türk Müziği klarnet eğitimi için örnek materyal oluşturabilecek niteliktedir. Çalışma, farklı yöreler ve sazlar için benzer araştırmalara da zemin hazırlayabilecek öneriler sunmuştur.

Tez No: 422564

Tez Adı: Son Osmanlı Mersiye hânı Sebilci Hüseyin (Okurlar) Efendi'nin bestelerindeki tavır özellikleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Mustafa Yıldırım

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde yaşamış olan Sebilci Hüseyin Efendi'nin Türk Din Mûsikîsi alanındaki katkılarını incelemiştir. Meşk sistemiyle yetişmiş bir mûsikîşinas olan bestekârın, Allah ve Peygamber sevgisini yansıtan güfteler üzerine bestelediği 44 eser analiz edilmiştir. Analizlerde, ses kayıtları ve talebelerinin bilgileri doğrultusunda tavır özellikleri, kişisel motifleri, makamsal seyirleri ve prozodi uyumu değerlendirilmiştir. Usûl açısından yapılan incelemede eserlerin çoğunlukla sofyân ve düyek usûllerinde olduğu tespit edilmiş, hatalı nota yazımları düzeltilmiştir. Bu yönleriyle çalışma, Sebilci Hüseyin Efendi'nin müzikal kimliğini ortaya koymuş ve icrâ geleneğine katkı sağlamıştır.

Tez No: 423173

Tez Adı: Geleneksel Türk Sanat Müziğinin Türk Halk müziği ile karşılaştırılarak incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Gülşah Karakaş

Kurum: Adıyaman Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Anadolu kaynaklı müzik geleneğinin iki ana kolu olan Türk Sanat Müziği (TSM) ve Türk Halk Müziği (THM) arasındaki benzerlik ve farklılıkları tarihsel ve kuramsal açıdan incelemektedir. TSM'nin oluşum süreci, Farabi'den başlayıp İsmail Dede Efendi'ye kadar geçen dönemlerde nazari gelişmelerle ele alınmış; makamların kökeni, Bizans ve diğer kültür etkileri vurgulanmıştır. THM ise halkın içinden gelen, anonim yapıda, sözlü kültürle aktarılan bir müzik türü olarak tanımlanmıştır. Makam ve ayak kavramları, ezgisel yapılar ve ortak ritmik unsurlar karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. İki türün ortak paydaları ve ayrıştıkları noktalar örneklerle açıklanmıştır.

Tez No: 423350

Tez Adı: Ahmet Adnan Saygun'un 'Viyolonsel İçin Partita' adlı eserinin teknik incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Duygu Kıratlı Soyberk

Kurum: Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Çağdaş Türk Müziği'nin öncü bestecilerinden Ahmet Adnan Saygun'un solo viyolonsel için yazmış olduğu ancak daha önce detaylı biçimde incelenmemiş olan "Partita" adlı eserine odaklanmıştır. Çalışma kapsamında, Saygun'un yaşamı ve sanatsal yönü ele alınmış; eserin teknik yapısı nota ve ses kayıtları üzerinden değerlendirilmiştir. Kaynak taraması yöntemiyle elde edilen veriler ışığında yapılan inceleme sonucunda, "Partita" adlı eserin hem bestecinin müzikal yaklaşımını yansıttığı hem de viyolonsel repertuarı açısından önemli bir katkı sunduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 425032

Tez Adı: Flamenko müziğine makamsal yaklaşımlar

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Alper Kargın

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Araplar aracılığıyla İspanya ve Türkiye arasında kurulan kültürel bağın müzik üzerindeki etkisini ele almaktadır. Flamenko müziğinde bazı Türk müziği makamlarının var olduğu, ancak Türk müziğinde yer alan birçok makamın Flamenko’da bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, Türk makamlarının Flamenko müziğine uygulanabilirliği incelenmiş, bazı dizilerdeki koma farklılıkları ise göz ardı edilmiştir. Araştırma kapsamında Türk müziği etkisiyle bestelenmiş yeni eserler notaya alınarak analiz edilmiş ve icra edilmiştir.

Tez No: 425105

Tez Adı: Türk müziği form ve makamlarında gitar uygulamaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Genco Atay

Kurum: Yaşar Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, klasik Türk müziği eserlerinin klasik ve flamenko gitar teknikleriyle çok sesli biçimde düzenlenmesini konu alır. Türk müziği makam ve formlarının perdeli gitar üzerindeki uygulanabilirliğini araştıran bu çalışma, yedi farklı eser üzerinden yapılan düzenlemelerle gitar literatürüne katkı sunmayı amaçlamaktadır. Eserler, armonik ve teknik olarak gitara uyarlanmış, gitarın çok seslilik kapasitesi Türk müziğiyle buluşturulmuştur. Klasik Türk müziği repertuvarının gitar ile icrasına yeni bir yaklaşım getirilerek, bu alandaki eksikliği gidermeye yönelik bir adım atılmıştır.

Tez No: 425541

Tez Adı: Çağdaş türk bestecilerinden Cenan Akın'ın önemi ve koro müziğine katkıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Mehmet Altuğ

Kurum: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Cumhuriyet dönemi çoksesli Türk müziğinin gelişimine önemli katkılar sunan üçüncü kuşak bestecilerden Cenan Akın'ı ele almaktadır. Akın'ın yaşamı, besteciliği, eğitmenliği, sanat anlayışı ve özellikle ses müziği alanındaki eserleri incelenmiş; onun Türk eğitim müziğine ve okul koroları yoluyla çoksesli müziğin yaygınlaşmasına olan katkıları vurgulanmıştır. Eserlerinde halk müziği ezgilerini ve geleneksel ritimleri özgün bir müzik diliyle işleyen Akın'ın, ulusal kimliği temel alan evrensel nitelikli çalışmalarıyla Türk müzik tarihinde önemli bir yere sahip olduğu belirtilmiştir.

Tez No: 426405

Tez Adı: Güzel sanatlar lisesi gitar ders kitaplarında yer alan Türk müziği makamlarının uygulanabilirliğine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Şerif Gayretli

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Güzel Sanatlar Liseleri gitar ders kitaplarında yer alan Türk müziği makamlarının uygulanabilirliğini öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, söz konusu makamların derslerdeki işlevselliği incelenmiş, karşılaşılan sorunlar tespit edilerek çözüm önerileri sunulmuştur. Ayrıca, gitar ders kitaplarında yer alan makamların daha etkin kullanılabilmesi için öğretmenlerin önerileri doğrultusunda yapısal ve içeriksel iyileştirme önerileri geliştirilmiştir. Bu yönüyle çalışma, Türk müziği makamlarının gitar eğitimine entegrasyonuna katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tez No: 427327

Tez Adı: Klasik Türk müziğinde sıklıkla kullanılan bazı makamların duygusal etkileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2015

Yazar: Ayşe Arman

Kurum: Uludağ Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, klasik Türk müziğinin dinleyici üzerindeki duygusal etkilerini makam ve tempo değişkenleri üzerinden incelemiştir. 184 kişilik örnekleme, 11 makam ve 2 tempo koşulunda toplam 44 eser dinletilmiş, katılımcıların hissettikleri duygular beşli likert ölçeğiyle ölçülmüştür. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda dört temel duygu boyutu belirlenmiştir: sakin ve üzgün, gergin, olgun ve ruhani, neşeli ve enerjik. Varyans analizleriyle, özellikle makamın bu duygu boyutları üzerinde anlamlı etkileri olduğu ortaya konmuştur. Hicaz ve Nihavend makamları daha sakin ve üzgün duygular uyandırmış, Rast ve Segah gibi makamlar ise daha ruhani etkiler göstermiştir. Tempo etkisi ise özellikle Kürdilihicazkar dışındaki tüm makamlarda hızlı temponun daha neşeli duygulara neden olduğunu göstermiştir.

Tez No: 428532

Tez Adı: Ulvi Cemal Erkin'in müzik dili, geleneksel Türk müziği ile ilişkisi ve orkestra için senfonik bölüm eserinin analizi

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2015

Yazar: Oya Çınar

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Ulvi Cemal Erkin'in müzik dili çeşitli açılardan ele alınmıştır. Bestecinin hayatı, Türk Beşleri içindeki yeri ve eserlerinin dönemsel özellikleri değerlendirilmiştir. 20. yüzyıl müzik akımları bağlamında çokseslilik anlayışı, teknik yaklaşımlar ve bestecilik dili incelenmiştir. Erkin'in Senfonik Bölüm adlı eseri armoni,

form, orkestrasyon, makam ve usûl yönlerinden analiz edilmiştir. Ulusalcı, izlenimci ve modernist yaklaşımların eserlerine nasıl yansıdığı belirlenmiştir.

Tez No: 429300

Tez Adı: Üniversite öğrencilerinin Batı ve Türk müziğine yönelik betimleyici sözel davranışları ve beğenileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Seden Konuksever

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin Batı ve Türk müziği türlerine yönelik betimleyici sözel davranışları ve beğeni düzeylerini incelemiştir. Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden 260 öğrenciyle yapılan çalışmada, müzik türlerine verilen tepkiler mesleki müzik eğitimi, cinsiyet ve müzik dinleme sıklığı gibi değişkenler açısından değerlendirilmiştir. 18 müzik örneği dinletilip, Hevner'in betimleyici sıfatları ve 5'li likert ölçeğiyle veriler toplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre betimleyici ifadeler eğitim ve cinsiyete göre değişmezken, beğeni düzeyleri bu değişkenlerden etkilenmiştir.

Tez No: 429416

Tez Adı: Piyano öğretiminde Türk müziği kaynaklı kontrpuantal eserlerin seslendirilmesine yönelik bir çalışma modeli

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Turgay Tunç

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, piyano öğretiminde makamsal içerikli materyal ihtiyacı belirlenmiş ve Türk Müziği temelli kontrpuantal eserlerin seslendirilmesine yönelik bir model geliştirilmiştir. Araştırma betimsel ve deneysel nicel yöntemle yürütülmüştür. On konservatuvar öğrencisiyle yapılan uygulamalarda, Nihavent ve Nikriz makamlarına

dayalı eserler kullanılmıştır. Uygulama öncesi ve sonrası veriler Wilcoxon testiyle analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, geliştirilen modelin işlevsel olduğunu ortaya koymuştur.

Tez No: 430560

Tez Adı: Osmanlı / Türk müzik kültüründe Avrupa müziğinin yaygınlaşması süreci ve levanten müzikçiler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Artemur Orkun Gündoğdu

Kurum: Başkent Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Osmanlı-Türk müzik kültüründe Avrupalılaşma sürecinde önemli roller üstlenen Levanten müzikçilerin etkileri incelenmiştir. Ticaret gibi sebeplerle Osmanlı topraklarına yerleşen bu Avrupa kökenli kişiler, zamanla müzik alanında da etkin olmuşlardır. Avrupa müziğini temsil ederek, Batı çalgılarının icrası ve eğitimi, yayınevi kurma, sahne sanatları ve çalgı ithalatı gibi birçok alanda öncülük etmişlerdir. II. Meşrutiyet'ten itibaren Donizetti, Guatelli ve Selvelli gibi isimler, Batı müziğinin Osmanlı kültüründe yer bulmasına önayak olmuşlardır. Bu dönemde Levanten kökenli bazı nota yayınevleri öne çıkarken, azınlık yayınevleri Levanten sayılmamıştır. Levanten müzikçiler, Türkiye'de modern müzik eğitiminin temellerinin atılmasında, özellikle bando ve orkestra şeflerinin yetişmesinde önemli rol oynamış; böylece müzikte modernleşme sürecinin öncüleri olmuşlardır.

Tez No: 435075

Tez Adı: XII-XV. yüzyıllarda Anadolu'da musiki ve eğlence kültürü

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Betül Türk

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türk toplumunun tarih boyunca eğlence kültürüne ve müziğe verdiği önemi kapsamlı şekilde ele almaktadır. Eğlence, yalnızca neşe değil; toplumsal

birlik, dayanışma ve kültürel aktarım için de bir araç olarak değerlendirilmiştir. Toyalar, düğünler, bayramlar, askeri zafer kutlamaları gibi törenler; müzik, dans, sportif oyunlar ve tiyatro benzeri gösterilerle zenginleştirilmiştir. Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan süreçte müzikli eğlence anlayışı hem halk arasında hem de sarayda farklı boyutlarda gelişmiştir. Genel olarak müzik, Türk kültüründe hem ruhsal hem fiziksel iyileştirici bir unsur olarak görülmüş; eğlenceden tedaviye, dini törenlerden toplumsal dayanışmaya kadar geniş bir alanda işlevsel bir rol üstlenmiştir.

Tez No: 435172

Tez Adı: Ferit Alnar Viyolonsel konçertosunun analizi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Pınar Turan

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk Beşleri üyesi Ferit Alnar'ın Viyolonsel Konçertosu'nu armonik, formal ve makamsal yönleriyle incelemektedir. Alnar'ın klasik Türk müziğiyle olan yakın ilgisi, hem ailesinin etkisi hem de müzik yaşamına kanunla başlamasından kaynaklanır. Bu nedenle eserlerinde makamsal öğelere sıkça yer vermiştir. İncelenen konçerto, Türk müziği motiflerinin Batı armonileriyle ve klasik konçerto formuyla bütünleştirilmiş bir örneğidir. Çalışma, bu eserin geleneksel Türk müziğiyle Batı müzik anlayışını nasıl birleştirdiğini göstermeyi amaçlamaktadır.

Tez No: 435253

Tez Adı: Cumhuriyet Dönemi bestecilerinin soprano için yazdıkları eserlerde folklorik öğeler

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2016

Yazar: Ezgi Özbey

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 19. yüzyıl sonlarında gelişen milliyetçi romantizm akımının etkisiyle bestecilerin halk ezgilerine yönelişini ve folklorun çoksesli müzikteki kullanımını incelemektedir. 20. yüzyılda da etkisini sürdüren bu eğilim, folklorik unsurların ritmik, edebi ve müzikal olarak yeniden işlenmesini sağlamıştır. Çalışma kapsamında, Cumhuriyet sonrası dönemde soprano için bestelenmiş piyano veya orkestra eşlikli eserlerdeki folklor temalı örnekler değerlendirilmiş ve bu eserlerden oluşan bir konser programı oluşturulmuştur. Amaç, halk müziği kökenli unsurların çağdaş müzikle nasıl bütünleştiğini göstermektir.

Tez No: 435260

Tez Adı: Saim Akçıl'ın Türk müzik kültürüne katkıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Oğuzhan Kiloken

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Saim Akçıl'ın Türk müzik kültürüne katkılarını ele almaktadır. Sanatçının yaşamı, yurtiçi ve yurtdışındaki keman icracılığı, orkestra kuruculuğu, şefliği ve eğitmen kimliği incelenmiştir. Ayrıca Akçıl'a ait konser afişleri, basın haberleri ve albümleri dijital ortama aktarılmış, böylece belgelerin gelecek kuşaklara ulaşması amaçlanmıştır. Çalışma, sanatçının çok yönlü müzikal kişiliğini ortaya koyarak Türk müzik kültürüne olan etkisini belgelemeyi hedeflemiştir.

Tez No: 435262

Tez Adı: Geleneksel Türk müzikinde gazel icracılığı ve gazelhan örneklemeleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Özge Eyyüpoğlu

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Klasik Türk Müziği'nin lâdini, doğaçlama formlarından biri olan gazel formu incelenmiştir. Usta yorumculardan seçilen örnek isimlerin yaşam

öykülerine kısaca yer verilmiş, ulaşılabilen taş plak kayıtları üzerinden icra ettikleri gazeller dönemlerine göre sınıflandırılarak analiz edilmiştir. Analizde, gazel icralarında yer alan terennüm, taksim ve dize gibi öğelerin sürelerine göre karşılaştırmalar yapılmış, böylece zaman içindeki icra anlayışındaki değişimler değerlendirilmiştir. Bu yönüyle çalışma, gazel formunun icra boyutuna yönelik önemli veriler sunmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 436954

Tez Adı: Klasik gitar öğretiminin makamsal içerikli etüt ve eserlerle uygulanabilirliği

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Cihan Tabak

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, eşit tampere sisteme uyarlanmış Türk müziği makamlarıyla yazılmış etüt ve eserlerden oluşan bir repertuarla klasik gitar öğretiminin mümkün olup olmadığını incelemiştir. Karma yöntemin kullanıldığı çalışmada Hüseyinî, Kürdî, Hicâz, Râst ve Nihâvend makamları için özgün eserler bestelenmiş, Harran Üniversitesi'nden yedi gitar öğrencisiyle uygulamalar yapılmıştır. Teorik ve performans testleri ön test-son test yöntemiyle değerlendirilmiş; istatistiksel olarak anlamlı gelişmeler tespit edilmiştir. Öğrenci görüşleri de olumlu bulunmuş, böylece Türk müziği makamlarıyla klasik gitar öğretiminin işlevsel olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 436987

Tez Adı: Türk müziği besteleme teknikleri: Usul, makam, ve çokseslilikte geleneksel anlayışlar ve çağdaş gelişme için öncül bir yaklaşım

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Peter Salvucci

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tez, Türk makam müziğindeki bestecilik tekniklerini analiz ederek usul-aruz, makam ve çokseslilik konularında yeni yaklaşımlar sunmaktadır. Usul geçkileri, iç içe geçmeler ve phasing teknikleriyle ritmik yapı çeşitlendirilmiştir. Makam, tonal-modal bir yapı olarak ele alınmış ve Safiyyüddin'in sistemine dayanan transpozisyonlarla geçkiler analiz edilmiştir. Çokseslilikte, mikrotonal yapıya zarar vermeden kontrapuan ve armonik yöntemler geliştirilmiştir. Tezde sunulan özgün eserlerle bu yaklaşımlar örneklendirilmiştir. Bu bağlamda, geleneksel Türk müziğine çağdaş bir bestecilik perspektifi kazandırılması amaçlanmıştır.

Tez No: 445165

Tez Adı: Müziksel işitme okuma ve yazma dersinde uygulanan Geleneksel Türk müziği solfej eğitiminin değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Serhat Hasar

Kurum: Uludağ Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, müziksel işitme okuma ve yazma (MİOY) dersinde Geleneksel Türk Müziği solfej eğitiminin mevcut durumunu değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Türkiye'deki 26 üniversitenin ders katalogları incelenmiş ve 14 öğretim elemanına anket uygulanmıştır. Bulgulara göre, üniversitelerin çoğunun MİOY ders içerikleri YÖK'ün müzik öğretmenliği lisans programına uygun değildir. Ayrıca, öğretim elemanlarının solfej eğitiminde uyguladığı yöntem ve ölçütlerde farklılıklar gözlenmiş, programla tam uyum sağlanamadığı belirlenmiştir. Sonuç olarak, uygulamalarda birlik sağlanamadığı ve içeriklerin revize edilmesi gerektiği ortaya konmuştur.

Tez No: 446248

Tez Adı: Biçimsel açıdan Türk mûsikisinde kâr formu

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Yasin Bol

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırma, Kâr formuna dair kuramsal bilgiler ile eserlerin biçimsel analizinden elde edilen verileri karşılaştırarak benzerlik ve farklılıkları ortaya koymayı amaçlamıştır. 57 kâr incelenmiş, en çok Rast makamı ve Hafif usûlü kullanılmıştır. Güftelerde en fazla Hâfız Şirâzî tercih edilmiş, bestelerin çoğu 18–19. yüzyıla aittir. Abdülkâdir Merâgî en çok kâr besteleyen isim olmuştur. Analiz sonucunda 31 eserin düzenli form şeması içerdiği belirlenmiş; bu durum “kâr formunun belirli bir biçimi yoktur” görüşünü çürütmüştür. En sık rastlanan şema A+B+C+B ve A+B+A+C+A’dır.

Tez No: 447615

Tez Adı: On yedinci yüzyıldan günümüze Türk müziğindeki kadın bestekarlara ait eserlerin tespiti ve tahlili

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Nigar Torunoğlu

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, 17. yüzyıldan itibaren Türk müzik tarihinde yer alan kadın bestekârların eserlerini inceleyerek, Türk müziğine katkılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmada 85 kadın bestekâr ve 937 eser tespit edilmiştir. Eserler makam, usûl ve biçim yönünden analiz edilerek ortak eğilimler belirlenmiştir. En çok bestelenen beş makam üzerinden yapılan içerik analizi ile kadın bestekârların yüzyıllara göre makam işleme yaklaşımları karşılaştırılmıştır. Bulgular, kadın bestekârların Türk müziği gelişiminde önemli rol oynadığını göstermekte ve eserlerinin korunup incelenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Tez No: 447616

Tez Adı: Neyzen Dede Emîn Efendi'nin Hamparsum notasıyla yazdığı âyîn defterindeki peşrev son peşrev ve son yürüklerin günümüz notasına çevirisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Tevfik Bilen

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Neyzen Dede Emîn Efendi'nin Hamparsum notasıyla yazdığı Âyîn defteri incelenmiş, defterdeki Peşrev, Son Peşrev ve Son Yürükler Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine çevrilerek yeniden notaya alınmıştır. Çeviri sürecinde tespit edilen özel yazım uygulamaları ve kanaatler dipnotlarda açıklanmış; bu açıklamalarda Dede Emîn Efendi'nin "Nay Öğrenmek İçin Lâzım Gelen Şerâit ve Evsâf" risâlesinden yararlanılmıştır. Ayrıca notalarda görülen olası hatalar farklı nüshalarla karşılaştırılarak değerlendirilmiş ve bu karşılaştırmalara dayalı yorumlar yine dipnotlarda belirtilmiştir.

Tez No: 447617

Tez Adı: Bodleian Kütüphanesi 127-128 Numaralı Türk Musikisi Güfte Mecmuasının incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Mehmet Nuri Parmaksız

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, XVI. yüzyıla ait Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi'nde bulunan iki güfte mecmûasının sistematik müzikoloji yöntemiyle incelenmesine dayanmaktadır. Mecmûaların içeriğinde 83 makam, 36 usul, 18 müzik biçimi ve 51 bestekâr tespit edilmiştir. Eserlerin makam, usul, bestekâr ve biçim bilgileri tablo ve fihristlerle sunulmuştur. Mecmûanın çoğunlukla güftelerden oluştuğu, ayrıca manzum makam tarifleri de içerdiği görülmüştür. Elde edilen verilerin, Türk musikisinin tarihî gelişimi ve repertuvar yapısı açısından önemli katkılar sunduğu vurgulanmıştır.

Tez No: 447618

Tez Adı: Kevserî Mecmuası'nda bulunan büyük usûllü peşrevlerin transkripsiyonu ve incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Tolga Oter

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tezde, XVIII. yüzyıla ait Kevserî Mecmuası incelenmiş, büyük usûllerle bestelenmiş peşrevlerin transkripsiyonu yapılmıştır. Kantemiroğlu nota sistemini sürdüren bu tek nüshalık eser, usûl yenilikleri ve özgün repertuarıyla dikkat çeker. Mikrofilm kopyadan elde edilen mecmuada, 102 peşrev tespit edilmiş, 83'ü Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine çevrilmiştir. Ayrıca 14 usûl kalıbı transkribe edilmiştir. Kantemiroğlu ile Abdülbâkî Nâsır Dede arasında bir köprü niteliği taşıyan Kevserî'nin yaklaşımının ilerideki çalışmalara katkı sağlayacağı vurgulanmıştır.

Tez No: 447632

Tez Adı: Benâî'ye ait mûsikî risâlesi'nin incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Gamze Köprülü

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 15. yüzyılda Benâî tarafından kaleme alınan ve ilk kez incelenen Farsça Mûsikî Risâlesi'nin çeviri ve değerlendirmesini içermektedir. Risâlede yer alan tel bölünmeleri, makâm, âvâze, şu'be, terkîb ve îkâ konuları sistematik biçimde ele alınmıştır. Çeviri sürecinde Arel-Ezgi-Uzdilek sistemi kullanılarak açıklamalar yapılmıştır. Eser, sistemci okul anlayışının önemli bir örneği olarak değerlendirilmektedir. Türk mûsikîsi nazariyatının gelişimi açısından önemli veriler sunan bu risâle, alana kazandırılarak araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Gelecek çalışmalar için benzer kaynakların incelenmesi önerilmektedir.

Tez No: 450076

Tez Adı: Anadolu lisesi öğrencilerinin müzik derslerindeki Türk müziği konularına ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Sadettin Volkan Kopar

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Anadolu lisesi 10. ve 11. sınıf öğrencilerinin müzik derslerinde Türk müziği konularına yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Ankara'daki 9 farklı özel ve devlet okulundan toplam 709 öğrenciyle çalışılmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen bir tutum ölçeğiyle toplanmıştır. Bulgular, öğrencilerin genel olarak Türk müziği konularına karşı olumsuz tutum sergilediklerini göstermiştir. Devlet lisesi öğrencilerinin tutumları özel lise öğrencilerine kıyasla daha olumlu bulunmuştur. Ailede dinlenen müzik türü, ebeveyn eğitimi ve gelir durumu gibi faktörler tutumda anlamlı farklılık yaratmıştır. Cinsiyetin etkisi bulunmamıştır.

Tez No: 451626

Tez Adı: Yalçın Tura'nın keman sonatının yapısal ve teknik açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Yaren Budak

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tez, çağdaş çok sesli Türk müziğinin önemli bestecilerinden Yalçın Tura'nın 1998 tarihli keman sonatını kapsamlı biçimde incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, Cumhuriyet sonrası klasik Batı müziği gelişimi, Türk Beşleri ve keman sonatı türünde yazılmış yerli eserler bağlamında Tura'nın yeri ele alınmıştır. Bestecinin yaşamı ve eserleri tanıtılmış, sonat formunun tarihsel ve yapısal özellikleri açıklanmıştır. Keman-piyano sonatı yapısal, müzikal ve teknik açıdan analiz edilerek, ileride yapılacak çalışmalara kaynak oluşturacak nitelikte bir inceleme sunulmuştur.

Tez No: 452091

Tez Adı: Türk müziği tarihi dersi öğretim programları ve ders kaynaklarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Demet Aktepe

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, üniversitelerdeki Türk Müziği Tarihi dersi öğretim programlarını ve bu derslerde en çok kullanılan üç temel kaynağı incelemeyi amaçlamıştır. Literatür taraması ve nitel yöntemle yürütülen araştırmada, 18 üniversitenin ders programı analiz edilmiştir. Programlardaki konu içerikleri, sıklıkları ve dönemlendirme anlayışları belirlenmiş, kaynak kitaplarla karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular, öğretim programlarının geliştirilmesi ve yeniden yapılandırılması için öneriler sunmuştur. Çalışma, Türk Müziği Tarihi alanında bilimsel temelli yeni içerik üretimine katkı sağlamayı hedeflemiştir.

Tez No: 452095

Tez Adı: Hatîbzâde Osmân Efendi'nin Rast Kâr-ı Nâtık'ının incelemesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Çağatay Azkur

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, XVIII. yüzyıl Türk mûsikîsi bestekârlarından Hatîbzâde Osmân Efendi'nin Rast makâmında bestelediği ve 15 makâm ile 16 usûl içeren Kâr-ı Nâtık adlı eserini incelemiştir. Güftesi Nevres-i Kadîm'e ait olan eser, güfte ve beste yönünden değerlendirmeye alınmıştır. Öncelikle eser formu, güftekârı ve bestekârı tanıtılmış, ardından güfte günümüz Türkçesine çevrilerek açıklanmıştır. Makâm ve usûller Kantemiroğlu'nun tarifleriyle karşılaştırılmış, usûl-tef ile dağılımları şablonlarla gösterilmiştir. Elde edilen bulgular dipnotlarda ve sonuç kısmında sunulmuştur.

Tez No: 452104

Tez Adı: Ali Ufki ve Kantemiroğlu mûsikî yazmalarında bulunan ortak eserlerin karşılaştırmalı çeviri yazımı ve incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Oğuz Kalkan

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Ali Ufkî Bey'in Mecnû'a-i Sâz ü Sözü ile Kantemiroğlu'nun Kitâb-ı İlm'il Mûsikî alâ vechîl Hurûfat adlı yazmalarında yer alan ortak eserleri karşılaştırarak günümüz nota sistemine aktarmış ve eserlerin benzeme oranlarını hesaplamıştır. Tarama yöntemiyle belirlenen ortak eserler kesitlere ayrılarak değerlendirme ölçeğiyle analiz edilmiştir. Yaklaşık elli yıl arayla ve bağımsız yazılmış bu eserlerdeki benzerlik ve farklılıklar ortaya konmuş, sonuçlar dönemin müzik aktarım anlayışına dair önemli ipuçları sunmuştur.

Tez No: 452106

Tez Adı: Batı kaynaklarında Türk müziği tartışmaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Sema Dinç

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Batılı müzikologların Türk müziğine yönelik eleştirilerini ve değerlendirmelerini incelemeyi amaçlamıştır. Türk müziğinin kökenine, ses sistemine, makam ve usullerine dair Batı literatüründe öne çıkan görüşler belirlenmiş; bu görüşlerin tarihsel ve kuramsal dayanakları analiz edilmiştir. Eleştirilerin, müziksel farklılıkların yanı sıra kültürel algılarla da şekillenmiş olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, Batılı bakış açısının zamanla değişim gösterdiği ve Türk müziğine dair kavrayışların farklı dönemlerde farklı biçimlerde yapılandığı ortaya konmuştur. Tartışmalar, disiplinlerarası bağlamda değerlendirilmiştir.

Tez No: 452125

Tez Adı: Cinuçen Tanrıkorur'un müzik anlayışı ve Türk müziğine katkısı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Senem Arslan

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, bestekâr, icracı ve nazariyatçı kimliğiyle öne çıkan Cinuçen Tanrıkorur'un Türk müziğine kazandırdığı özgün katkıları ele almıştır. Tanrıkorur'un oluşturduğu makamlar, icra tarzı ve yeni form arayışları analiz edilmiştir. Ud ve ses icracılığındaki üslubu, teorik yaklaşımları ve bestecilik anlayışı, müzik düşüncesiyle ilişkilendirilerek değerlendirilmiştir. Gelenekçi ve milliyetçi bir tavırla, Türk müziğinin gerilediği bir dönemde gösterdiği direniş ve üretkenliğin, müziğe olan bağlılığıyla birleşerek çok yönlü bir sanatçı kimliği ortaya koyduğu saptanmıştır.

Tez No: 454422

Tez Adı: Türk mûsikîsinde ferahnâk makâmı ve tarihsel gelişimi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Emre Üstgöl

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, ferahnâk makâmının kökenini, tarihsel gelişimini ve kuramsal yapısını incelemeyi amaçlamıştır. TRT repertuvarındaki ferahnâk eserler yeniden notaya alınmış ve analiz edilmiştir. Makâmın geçmişten günümüze geçirdiği değişim açıklanmış, kullanım biçimleri değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda yapılan yorumlarla ferahnâk makâmının daha derinlemesine kavranması hedeflenmiştir.

Tez No: 454465

Tez Adı: Bilgiye dayalı beklentilerin ses perdesi algısına etkileri: Kùltürler-arası bir araştırma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Elif Canseza Kaplan

Kurum: Boğaziçi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, bilgiye dayalı tonal beklentilerin, Türk makam müziği bağlamında ses perdesi algısına etkisini incelemiştir. Melodik karar türlerinin, perde deviyasyonu algı hassasiyetini etkilediği ortaya konmuştur. Türk makam müziğinde dar aralıklara rağmen, Batı müziğine benzer algısal etkiler gözlemlenmiştir. Kontrol deneyleriyle bu etkinin, işitsel duyarlılıktan değil, bilişsel beklentilerden kaynaklandığı doğrulanmıştır.

Tez No: 454496

Tez Adı: Ses eğitimi için yazılmış piyano eşlikli Türk müziği eserlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Eser Baş

Kurum: Adıyaman Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, ses eğitimi amacıyla hazırlanmış beş piyano eşlikli Türk müziği kitabını incelemiştir. Kitaplar, teknik ve eğitsel açılardan karşılaştırılmış; eserlerin ölçü, makam, ses aralığı, eşlik biçimi gibi yönleri analiz edilmiştir. Şan ve piyano uyumu, sahneye uygunluk ve öğretim işlevleri değerlendirilmiştir. Sonuçta, farklı düzeylerde eserlere ihtiyaç duyulduğu, eşlik yazımı ve transpozisyon konularında daha fazla çalışmaya gereksinim olduğu saptanmıştır. Repertuvarın geliştirilmesi ve sahne için yeni eşlikli eserlerin kazandırılması önerilmiştir.

Tez No: 459488

Tez Adı: Klasik Türk müziğinde azınlık besteciler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2016

Yazar: Kubilay Yılmaz

Kurum: Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Rum, Ermeni ve Yahudi azınlık bestecilerin TRT Türk sanat müziği repertuarına katkı oranlarını belirlemeyi amaçlamıştır. TRT arşivindeki 26.627

eser incelenmiş; 77 azınlık besteciye ait 1164 eser tespit edilmiştir. Bu sayı, toplam repertuarın %4,37'sine karşılık gelmiştir. Eserlerin makam, form ve usûl dağılımları analiz edilmiş; en çok hicaz makamı, şarkı formu ve aksak usûlü kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca bestecilerin biyografik bilgilerine yer verilmiş; önemli kısmının 20. yüzyılın ikinci yarısında hayatını kaybettiği belirlenmiştir.

Tez No: 460435

Tez Adı: Rıza Konyalı'nın seslendirdiği beş Konya ezgisinin yer aldığı anahtarlarda diktesi ve mevcut arşivlerle karşılaştırılması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Mesut Çelik

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Rıza Konyalı'nın otantik icra geleneğine uygun seslendirdiği beş eser, tınladıkları anahtarlar üzerinden dikte edilerek analiz edilmiştir. Amaç, bu ezgilerin uluslararası müzik camiasına anlaşılır biçimde kazandırılması olmuştur. Otantik icra ile TRT repertuarındaki dikte örnekleri karşılaştırılmış, geleneksel yapıdan sapmalar saptanmıştır. Uluslararası müzik terimlerinin yerinde kullanımı ve seslerin doğru yazımıyla, ezgilerin karakteristik özelliklerinin aktarımı hedeflenmiştir. Sonuç olarak, geleneksel icranın korunması ve doğru notaya alınmasının, uluslararası geçerliliği olan yöntemlerle desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Tez No: 460436

Tez Adı: Viyolonsel in Türk müziğindeki gelişim sürecinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Özcan Çetik

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, Türk müziğinin Orta Asya'dan günümüze uzanan tarihsel gelişimini ve viyolonsel in bu süreçteki yerini ele almıştır.

Tez No: 461380

Tez Adı: Haydar Tatlıyay ve Sadi Işılay' ın keman icralarının tahlili

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Haluk Bükülmez

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, 20. yüzyıl Türk müziği keman icrasının önde gelen isimleri Haydar Tatlıyay ve Sadi Işılay'ın icra tavırları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Her iki sanatçının toplam 24 eser icrası analiz edilerek TRT repertuarı ile karşılaştırılmıştır. Tatlıyay'ın glissando süsleme ve détaché yay tekniğini, Işılay'ın ise çarpma süslemesi ve legato tekniğini yoğunlukla kullandığı belirlenmiştir. Bu farklılıklar, tavır kazanımında her iki icracının dikkatle dinlenmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Çalışma, teknik ve üslup açısından kaynak niteliği taşımaktadır.

Tez No: 461381

Tez Adı: Buhûrîzâde Mustafâ İtrî Efendi'nin Segâh Âyîn-i Şerîfi'nin elde bulunan beş önemli nüshasının karşılaştırılarak incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: İsmail Yörükçüoğlu

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Buhûrîzâde Mustafâ İtrî Efendi'nin Segâh Âyîn-i Şerîfi'ne ait beş önemli nüshayı karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Câzîm Efendi-Râîf Dede, Dede Emîn Efendi, Abdülkâdir Töre, Konservatuvar ve Saadettin Heper nüshaları güfte, nağme, tartım ve mertebe yönlerinden değerlendirilmiştir. Nüshalar, Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine göre yeniden yazılmış; yazım sistemleri ve içerik farklılıkları karşılaştırılmıştır. Tıpkıbasımları da eklenen bu nüshalar arasındaki varyantlar, eser aktarımında geleneksel notasyon sistemlerinin etkisini göstermesi bakımından önemli bulgular sunmuştur.

Tez No: 462016

Tez Adı: Symbiogenesis ve temsilleri: Bir Yunan-Türk şarkı çevirisi tarihi 1908 - 2012

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2017

Yazar: Alaz Pesen

Kurum: Boğaziçi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, hem Türkçe hem Yunanca sözlü şarkıların çeviribilim açısından incelenmesiyle, sözde orijinalliği sorunsallaştırmıştır. Michel Foucault'nun “kuşak” ve “maskeleye” kavramlarıyla birlikte “örtüşük kültür” ve “symbiogenesis” gibi terimlerle, geç Osmanlı'daki çokkültürlü müzik üretimlerinin ulus temelli aidiyetlerle açıklanamayacağını göstermiştir. Şarkıların tarihsel bağlamdan koparılarak yeniden yazım süreçlerine uğradığı vurgulanmış, bu dönüşümlerin siyasal iklimle ilişkisi tartışılmıştır. 1908–2012 arası çeşitli kayıtlarla yapılan karşılaştırma, tarihsel perspektifin çeviri-icra süreçlerindeki belirleyiciliğini ortaya koymuştur.

Tez No: 464546

Tez Adı: Yaylı tanburun Türk müziğindeki yeri önemi ve kullanımı

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2017

Yazar: Cenk Çöl

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, yaylı tanbur çalgısının tarihsel gelişimi, yapısal özellikleri, icra biçimleri ve Türk müziği eğitimindeki konumunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Afyon Kocatepe, Ege ve Selçuk Üniversitelerindeki öğrenci ve eğitimcilerle, tanınmış yapımcı ve icracılar örneklem olarak belirlenmiştir. Veriler, yapılandırılmış görüşmeler ve anketlerle toplanmış; nicel veriler SPSS programıyla, nitel veriler ise içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Araştırma, yaylı tanbura ilişkin kapsamlı bir kaynak sunmayı hedeflemiş, gelecekteki çalışmalara katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Tez No: 464579

Tez Adı: Braille nota sistemi ile Türk musikisi basit makamları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Ömer Zeki Urhan

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Türk Musikisi'nin nazari temellerini görme engelli bireyler için Braille yazı formatında sunmayı amaçlamıştır. Braille yazı ve nota sisteminin tarihsel gelişimi ile Louis Braille'in yaşamına yer verilmiş; alfabe, semboller ve müzik işaretleri şablonlarla açıklanmıştır. Türk Musikisi'nde makam kavramı ile dizi, seyir ve ilgili alt başlıklar ayrıntılı biçimde ele alınmıştır. Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine göre tanımlanan basit makamlar örnek eserlerle birlikte değerlendirilmiş, bu eserler Braille nota sistemine aktarılmıştır. Çalışma, görme engellilere yönelik erişilebilir ve özgün bir kaynak oluşturma amacı taşımaktadır.

Tez No: 464613

Tez Adı: Türk müziği konservatuvarlarında çalgı eğitim ortaöğretim bölümü 4 telli kemençe eğitimine yönelik makamsal etüt önerileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Pınar Çakı

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma, Türk müziği konservatuvarlarının ortaöğretim düzeyinde dört telli kemençe eğitimi alan öğrencilere yönelik, yıllık müfredata destek sağlayacak etüt önerileri sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, kemençenin tarihçesi, dört telli kemençenin ortaya çıkışı, yapısal özellikleri ve eğitimde kullanılan sağ-sol el teknikleri detaylandırılmıştır. Ayrıca çalgı eğitiminde etütlerin rolü vurgulanmış, keman ve benzeri çalgılar için yazılmış metotların incelenmesiyle oluşturulan örnek etütlere yer verilmiştir. Bu yönüyle çalışma, uygulamaya dönük katkılar sunmaktadır.

Tez No: 464616

Tez Adı: Türk müziği tarihi evrelerinde kemanın yeri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Hüseyin Dalkıran

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, kemanın Türk müziğindeki tarihsel seyrini, icracılarını ve eğitim süreçlerini ele almıştır. Kemanın Osmanlı'ya Rum Corci aracılığıyla tanıtıldığı, ilk kadrolu kemancının Hızır Ağa olduğu belirlenmiştir. Sarayda yaylı çalgılara dair kurumsallaşmanın geç başladığı, 1846'da Mızıkay-ı Hümâyün'da sistematik eğitime geçildiği görülmüştür. Keman icrasına dair en eski ses kayıtları ve önemli icracılar listelenmiş; Cumhuriyet'le birlikte keman eğitiminde ilerlemeler kaydedildiği vurgulanmıştır. Keman literatürünün gelişmesi için yabancı kaynakların çevirisine duyulan ihtiyaç ifade edilmiştir.

Tez No: 464956

Tez Adı: Türk makam müziğinde farklı dinleyici grupları ve hesaplamalı modellerden elde edilen melodik gruplama sınırlarının karşılaştırmalı incelemesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2016

Yazar: Zeynep Funda Yazıcı

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, makamsal müzikte algısal gruplama süreçlerini inceleyerek, üç hesaplamalı modelin (Cambouropoulos, Tenney & Polansky, Lartillot) sınır tahminlerini, farklı kültürel geçmişe sahip katılımcı gruplarının deneysel verileriyle karşılaştırmıştır. Türk makam müziğinden seçilen sekiz fragman, Gestalt ilkeleri çerçevesinde analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Lartillot modelinin yüksek isabet oranına sahip olduğunu ve zamansal yakınlık ilkesinin belirleyici olduğunu göstermiştir.

Katılımcı gruplar arası örtüşme oranı uzmandan yüksek bulunmuş, ancak kültürel müzik eğitiminin algısal farklara sınırlı etkisi olduğu saptanmıştır.

Tez No: 465869

Tez Adı: Harry Partch'ın monofoni ve limit kavramının Türk müziği makam çeşnilerine uyarlanabilirliği

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2017

Yazar: İlhami Kaya

Kurum: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Harry Partch'ın monofoni anlayışını, kullandığı özgün terimler ve ses sistemi yaklaşımlarıyla birlikte incelemiştir. Partch'ın limit kavramı temel alınarak, Türk makam müziğinde kullanılan bazı çeşniler bilgisayar destekli analizlerle değerlendirilmiştir. Monofonik dokuların teorik ve uygulamalı yönleri karşılaştırılmış, Partch'ın entonasyon sistemi ile makam müziği arasında kavramsal bir bağ kurulmuştur. Çalışma, Partch'ın müzik felsefesi, ses sistemleri üzerine görüşleri ve kendi müziği için oluşturduğu yapıların Türk müziği bağlamında nasıl yorumlanabileceğine ışık tutmayı amaçlamıştır.

Tez No: 465997

Tez Adı: Ses eğitiminin temel öğelerinin ve çeşitli söyleme tekniklerinin kazandırılmasında makamsal ezgilere dayalı egzersizlerin kullanılabilirliği

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2017

Yazar: Sibel Polat

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, ses eğitimi sürecinde makamsal ezgilere dayalı egzersizlerin etkisini incelemiş ve hicâz makamı temel alınarak geliştirilen “Polat Ses Egzersizleri”ni uygulamaya koymuştur. Geleneksel ve çoksesli Türk müziği eserlerinden yararlanılarak oluşturulan bu egzersizlerin, söyleme tekniklerinin kazandırılmasına katkı sağladığı

belirlenmiştir. Tek gruplu öntest-sontest modeliyle yürütülen çalışmada, ses eğitimi alanında Türk müziğine özgü materyal eksikliği vurgulanmış ve repertuara uygun egzersiz planlamasının önemi ortaya konmuştur. Egzersizler, telaffuz ve tonaliteye uyum açısından destekleyici bir kaynak olarak sunulmuştur.

Tez No: 466029

Tez Adı: 1968-1978 yılları arasında Yeşilçam filmlerinde kullanılan Türk müziklerinin makamsal ve yapısal açılarından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Yağmur Eylül Dönmez

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, 1968–1978 yılları arasında Yeşilçam filmlerinde kullanılan Türk müziklerini makamsal, yapısal ve sosyo-psikolojik açılarından incelemiştir. Literatür taraması ve anket uygulamaları sonucunda 57 film arasından en çok beğeni alan 17 film örneklem olarak seçilmiştir. Filmlere ait müzikler, alan uzmanlarıyla oluşturulan değerlendirme ölçeği doğrultusunda analiz edilmiştir. Bulgular, Yeşilçam film müziklerinin anlatıya katkı sağladığını, Türk Sanat Müziği'nin kültürel aktarımda önemli bir rol oynadığını ve bazı eserlerin filmlere isim verdiğini ortaya koymuştur. Veriler istatistiksel ve görsel olarak raporlanmıştır.

Tez No: 466238

Tez Adı: Necil Kazım Akses ve Hasan Ferid Alnar'ın Viyana dönemi yapıtlarında Türk müziğine özgü öğelerin tespiti ve karşılaştırması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Onur Karabiber

Kurum: Kocaeli Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Necil Kâzım Akses ve Hasan Ferid Alnar'ın Viyana dönemi yapıtları üzerinden geliştirdikleri müzik dilini, makam, biçim ve armoni bağlamında

karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Bestecilerin dönemsel yaklaşımları ve yerel müzik kültürüyle ilişkileri analiz edilmiş, makamsal öğeler ve geleneksel referanslarla bağlantıları değerlendirilmiştir. Yapıtların ezgisel, armonik, ritmik ve biçimsel yapıları incelenmiş; elde edilen bulgular, her iki bestecinin yerel malzemeye bağlılıklarını ve çağdaş normlara uyumlu, özgün anlatım biçimleri geliştirdiklerini ortaya koymuştur.

Tez No: 469105

Tez Adı: 'Harun Reşid'in Gözdesi' (Denanir) filmi örneğinde Türk ve Arap müziği etkileşimi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Orkun Zafer Özgelen

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Sadettin Kaynak'ın “Harun Reşid'in Gözdesi (Denanir)” filmine bestelediği Türkçe adapte şarkılar ile orijinal Arapça şarkıları yapısal ve makamsal açıdan karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Analizler, Türk ve Arap müzikleri arasında makam, form, üslup ve orkestra açısından etkileşimi ortaya koymuştur. Kaynak'ın eserlerinin, serbest müzikal ifade biçimlerine katkı sağladığı ve Türk müziğinde yeni açılımlar yarattığı belirlenmiştir. Ayrıca, Arap müziğinin Türk müziği üzerindeki etkileri tarihsel bağlamda ele alınmış, adaptasyon sürecinin kültürel ve müzikal boyutları değerlendirilmiştir.

Tez No: 469200

Tez Adı: Avni Anıl bestelerinin mûsiki unsurları açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Nihan Ulusoy

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Avni Anıl'ın bestelerini analiz ederek, bestecinin sanatçı kimliğini ve Türk müziğine katkılarını güncel verilerle yeniden ele almayı amaçlamıştır.

Cumhuriyet Dönemi Türk Sanat Müziği bağlamında değerlendirilen araştırma, tarama modeliyle yürütülmüş; TRT arşivine kayıtlı 123 eser arasından 31'i on bir kriter doğrultusunda ayrıntılı olarak incelenmiştir. Eserlerdeki güfte hataları düzeltilmiş, günümüz Türkçesine çevrilmiş ve usûl, makam, güfte grafiklerine yer verilmiştir. Bulgular, Avni Anıl'ın klasik tavrıla modern duyusu sentezleyen bestecilik anlayışını ortaya koymuştur.

Tez No: 470347

Tez Adı: Türk müziğinde batılılaşma sürecinde bir kadın bestekâr Neveser Kökdeş

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Gülşah Çakarlı

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk müziğinde özgün bir yere sahip olan kadın bestecilerden Neveser Kökdeş'in sanat anlayışını, geleneksel ile modern unsurlar arasındaki sentezini ve kültürel birikimini ele almayı amaçlamaktadır. Türkiye'de sanatçılar üzerine yapılan biyografik ve müzikal incelemelerin yetersizliği göz önünde bulundurularak, bu tez, Neveser Kökdeş'e dair akademik literatüre katkı sağlamayı ve ileride yapılacak çalışmalara kaynaklık etmeyi hedeflemektedir.

Tez No: 470406

Tez Adı: Felsefi hermeneutik bakımından Cumhuriyet Döneminde Türk müziği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Hasan Hüseyin Albayrak

Kurum: İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, müzikte anlam ve yorumu incelemek üzere Gadamer'in felsefi hermeneutik yaklaşımını esas alarak, Erken Cumhuriyet Dönemi'nde "Türk Beşleri" ekseninde Türk müziğinde çağdaşlaşma sürecini değerlendirmeyi

amaçlamaktadır. 1924–1950 yılları arasındaki müziksel dönüşüm, kültürel, tarihsel ve siyasi bağlamda yorumlanmış; anlamın yalnızca algıda değil, tarihsel diyalogda şekillendiği savunulmuştur. Hermeneutik yöntemle sanat eserinin anlamı, sadece estetik değil, ideolojik ve sosyo-kültürel düzlemde de ele alınmış; müzikte anlam sorununun felsefi yorumla nasıl derinleştirilebileceği gösterilmiştir.

Tez No: 471888

Tez Adı: İbn Hurdâzbeh'in mûsikî risâleleri üstüne mukayeseli bir çalışma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Ayşe Tokay

Kurum: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, İbn Hurdâzbeh'in el-Muhtâr min Kitâbi'l-Lehvi ve'l-Melâhî adlı risâlesini merkeze alarak, müzik düşüncesi ve kaynakları bağlamında mukayeseli bir inceleme sunmuştur. Eserde İbn Hurdâzbeh'in hayatı, ilmî kişiliği ve müziğe dair olumlu yaklaşımı ele alınmış; müzik aletleri, semâ ve tarab kavramları, müziğin insan ve hayvanlar üzerindeki etkileri gibi başlıklar analiz edilmiştir. Ayrıca el-Mufaddal b. Seleme'nin risâlesiyle ve el-Mes'ûdî'nin aktardığı metinlerle karşılaştırmalar yapılmış; içerik benzerlikleri ve ayrımları ortaya konmuştur. Çalışma, erken dönem İslam dünyasında müzik düşüncesine dair özgün katkılar sunmuştur.

Tez No: 475560

Tez Adı: XX. Yüzyıl Türk müziği irticalî icralarında perde ve seyir karakteri anlayışı

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2017

Yazar: Emre Pınarbaşı

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tez, XX. yüzyılda serbest ritimli Türk müziği icralarındaki perde ve seyir karakterlerini analiz ederek, bu icraları Arel-Ezgi-Uzdilek ses sistemiyle

karşılaştırmalı olarak değerlendirmiştir. Sayısal analiz yöntemleri ve MakamBox yazılımı kullanılarak yapılan çalışmada, nazariyatta yer almayan 2–3 komalık perde kullanımları ve seyir farklılıkları tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular, icra-nazariyat uyumsuzluğunu açıkça ortaya koymuş; günümüzde geçerli ses sisteminin sahadaki gerçek icra pratiklerini yansıtmakta yetersiz kaldığını göstermiştir. Bu nedenle Türk müziği ses sisteminin güncellenmesine ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 475747

Tez Adı: Halvetiliğin Şabaniyye kolunda Türk musikisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2017

Yazar: Türkan Uymaz

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Halvetîliğin Şa'bânîyye kolunda Türk mûsikîsinin yeri ve etkilerini incelemektedir. Şa'bânî tarikatının tarihî süreci, mûsikîye bakışı, zakirbaşları, bestekârları ve dergâhlarda icra edilen formlar ele alınmıştır. Araştırmada, Şa'bânî geleneğine ait ilahiler birincil kaynaklardan derlenmiş ve notaya alınarak Türk mûsikîsi repertuarına kazandırılmıştır. Din-tasavvuf-mûsikî ilişkisi, Şa'bânîyye'nin edebî ve mûsikî yönüyle katkıları değerlendirilmiştir. Araştırma, literatürdeki boşluğu doldurmayı ve Şa'bânîyye meşrebine ait mûsikî kültürünün akademik anlamda belgelenmesini hedeflemektedir.

Tez No: 477479

Tez Adı: Türk bestecilerinin Türk müziği çalgıları için bestelediği çok sesli eserlerin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Betül Özcanlı Mirzayev

Kurum: Kırıkkale Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan süreçte Türk bestecilerinin, Türk müziği çalgıları için bestelediği çok sesli eserler incelenmiştir. Hangi çalgılar için besteler yapıldığı belirlenmiş, eserlerin form yapıları analiz edilmiştir. Bu formlar Batı müziği formlarıyla karşılaştırılmış; benzerlikler ve farklılıklar ortaya konmuştur. Ayrıca uluslararası form özellikleri açıklanarak Türk bestecilerin eserleriyle ilişkilendirilmiştir. Sonuçta, Türk müziği çalgıları için çok sesli müzik üretiminin niteliği değerlendirilmiş ve bu alana ilişkin öneriler sunulmuştur.

Tez No: 482158

Tez Adı: Tarihten bugüne Türk makam müziğinde kullanılan nota yazım teknikleri ve udi Ahmed Rıfat'ın Miftah-ı Nota'sı (Tahkik ve transliterasyon)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Ahmet Bülbül

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Türk Müziği'nde tarih boyunca kullanılan notalama teknikleri açıklanmış ve Udi Ahmed Rıfat'ın Miftah-ı Nota adlı eski Türkçe eseri Latin harflerine çevrilerek detaylı biçimde incelenmiştir. Çalışmada notalama sistemleri, fonetik ve diyastematik olarak iki ana başlık altında kronolojik sırayla ele alınmış ve her bir sistemin özellikleri detaylarıyla birlikte açıklanmıştır. Miftah-ı Nota'da önerilen yöntem; ses sistemi, nota işaretleri ve kullanım amacı açısından değerlendirilmiş, tarihsel süreçteki yeri belirlenmiş ve diğer notasyon teknikleriyle benzerlikleri ile farklılıkları ortaya konulmuştur. Bu çerçevede, Miftah-ı Nota adlı eser, Batı notasının Türk Müziği'ne uyarlanması çabalarının bir örneği olarak ele alınmakta ve bu alandaki önemli girişimlerden biri olarak değerlendirilmektedir.

Tez No: 487359

Tez Adı: Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dalı öğretim programında uygulanan viyolonsel eğitiminde Türk eserlerinin yerinin ve gerekliliğinin değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Seray Özer

Kurum: Uludağ Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, ülkemizde viyolonsel eğitiminde önemli bir yere sahip olan ve Türk motiflerini içeren viyolonsel eserlerinin, viyolonsel öğretim elemanları ve öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gereklilik ve yeterlilik düzeyleri ile kullanılma durumları belirlenmiştir. Araştırmada, Türk müziği öğeleriyle bestelenmiş viyolonsel eserlerine ve bestecilerine dair veri toplanmış; bu eserlerin viyolonsel eğitime katkı düzeyleri, niceliksel yeterlilikleri, ulaşılabilirlikleri ve kullanım sıklıkları gibi özelliklerini ölçmek amacıyla öğretim elemanları ve öğrencilere anket uygulanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, mevcut repertuarın nicelik açısından yeterli bulunmadığı ve bu eserlerin eğitimde etkin kullanımında çeşitli sorunlarla karşılaşıldığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, Türk müziği motifleriyle bestelenmiş viyolonsel eserlerinin sayıca artırılması, erişimin kolaylaştırılması ve eğitim sürecine daha etkin biçimde dâhil edilmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Tez No: 488568

Tez Adı: Türk ve batı müziği'nde viyolonsel icrası

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Turgay Akdağoglu

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, günümüzde Klasik Türk Müziği yaylı sazları arasında kabul gören viyolonselin tarihsel süreci, yapısal ve teknik özellikleri ele alınmıştır. Batı kökenli bir çalgı olan viyolonselin kökeni, XV. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan viollere dayandırılmış; zamanla geçirdiği şekil değişimleri ve isimlendirme karmaşası nedeniyle tarihsel gelişimine ancak yakın dönemde netlik kazandırıldığı vurgulanmıştır. Viyolonselin ses sahası, nota anahtarları, yorum farkı ve orkestradaki yeri gibi yönleri ile diğer yaylı çalgılardan ayrıldığı belirtilmiştir. Çalışmada ayrıca, viyolonselin Batı Müziği

ve Türk Müziği icralarındaki teknik farklılıkları karşılaştırmalı olarak ele alınmış; çalgının her iki müzik türünde kullanımındaki etüt teknikleri ve icra yaklaşımları incelenmiştir. Viyolonsel'in Türk Müziği'nde sahip olduğu lirizm ve karakteristik tavır nedeniyle daha fazla araştırılması gerektiği vurgulanmış, konuyla ilgili kaynak eksikliği bu çalışmanın temel motivasyonu olarak gösterilmiştir.

Tez No: 488573

Tez Adı: Sultan Mehmed Vahideddin şarkılarının tür ve biçim yönünden analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Cemil Hadi Bulut

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tezde, Sultan Mehmed Vahideddin siyasî yönünden çok icracı ve bestekâr kimliğiyle ele alınmıştır. Ailesi tarafından yetmiş bir yıl boyunca korunan besteler arasından seçilen on eser, makam zenginliği ve bestekârlık yönü dikkate alınarak incelenmiştir. Türk Müziği'nin dizi ve seyir açısından zengin makamlarında bestelenmiş bu eserler, biçim ve tür yönünden analiz edilmiştir. Sultan'ın müzikal yönü ortaya konmuştur.

Tez No: 488887

Tez Adı: Müzik kütüphaneciliği ve kongre kütüphanesi sınıflama sistemi müzik şeması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Güneş Çetinkaya Şerik

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, müzikoloji ve kütüphaneciliğin kesişim noktası olan müzik kütüphaneciliğinin Türkiye ve dünyadaki tarihsel gelişimi ele alınmıştır. Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemi (LCCS) Müzik Şeması temelinde müzik kaynaklarının nasıl sınıflandığı tartışılmış, şemadaki başlıkların Türkçe karşılıkları belirlenmiş ve Türk

müziği için yeni sınıflama numaraları önerilmiştir. ABD ve Avrupa'daki öncü uygulamalarla Türkiye'deki durum karşılaştırılmış, alandaki eksikler tespit edilmiştir. Müzik kütüphaneciliğinin hem kütüphanecilik hem de müzikoloji disiplini içinde değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Tez No: 491478

Tez Adı: Sosyalleşme kapsamında amatör koroların incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: İlknur Yurtman

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, amatör koro faaliyetlerinin bireylerin sosyalleşme becerilerine etkisi incelenmiştir. İstanbul'daki sınırlı sayıda korist ve koro şefiyle anket ve röportajlar yapılmış, ayrıca alan yazın taraması gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların, koro çalışmaları sonrası kendilerini daha demokratik, iletişimde daha başarılı ve sanatsal açıdan daha donanımlı hissettikleri belirlenmiştir. Görüşülen uzmanlar, koro faaliyetlerinin bireylerin sosyal ve psikolojik gelişimine olumlu katkı sağladığını belirtmiştir. Çalışmada, koro deneyiminin hedef belirleme ve çevreyle sağlıklı iletişim kurma becerilerini geliştirdiği vurgulanmıştır.

Tez No: 491484

Tez Adı: Tanbûrî Cemil Bey'in Acemaşîrân ve Gülizâr tanbûr taksimlerinin analizi ve karşılaştırılması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Atakan Atasever

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Türk Mûsikîsi'nin önemli saz icrâcılarından Tanbûrî Cemil Bey'in Acemaşîran ve Gülizar taksimleri ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Amaç, Cemil Bey'in icrâ tarzının bilimsel yöntemlerle analiz edilerek Türk mûsikî icrâ geleneğine

katkılarını ortaya koymaktır. Kaynak tarama, karşılaştırma, yorumlama ve istatistiksel analiz yöntemleri kullanılmış; Cemil Bey'in icrâsındaki üslûp, tavır ve zaman içindeki değişim değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, onun icrâ geleneğine etkileri belirlenmiş, mûsikî eğitime katkı sağlayacak somut bulgular elde edilmiştir.

Tez No: 491485

Tez Adı: Hacı Ârif Bey'in 25 Kürdîlihiczâkâresinin makamsal incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Alper Tunga Burhan

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Hacı Ârif Bey'in Kürdîlihiczâkâr makamında bestelediği 25 eseri makamsal açıdan incelemektedir. Eserlerin zemin, nakarat ve meyan bölümleri ayrı ayrı analiz edilmiştir. Analizlerde, bestekârın en çok Hiczâkârlı Kürdîlihiczâkâr makamını tercih ettiği, Arazbarlı Kürdîlihiczâkâr'ı daha az kullandığı, yalın Kürdîlihiczâkâr'ı ise hiç kullanmadığı belirlenmiştir. Bu yönüyle Hacı Ârif Bey'in makamsal tercihi, diğer bestekârlardan ayrılmaktadır. Çalışma, hem Hacı Ârif Bey'in üslubuna hem de Kürdîlihiczâkâr makamının uygulama biçimlerine ışık tutmaktadır.

Tez No: 491781

Tez Adı: Kuzey Afrika Libya Trablus garb Müziği: 'Muvaşşah'

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Abdullah Hasan Alı Araıby

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Endülüs halkının önemli kültürel miraslarından biri olan muvaşşah sanatını incelemektedir. Muvaşşah şiirlerinin yapısı, tarihsel gelişimi, edebi ve müziksel yönleri ile Türk müziği icracıları için analiz edilerek erişilebilir hale getirilmiştir.

Tez No: 492032

Tez Adı: 'Kanun'un, Türk ve Azeri müziklerinde icrasının teknik ve işlevsel yönleriyle karşılaştırılarak incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Zamına Babayeva

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu tezde, Türkiye ve Azerbaycan'da kullanılan kanun çalgısı; tarihi, yapımı, icra teknikleri ve repertuarı açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Her iki ülkedeki çalış teknikleri, süslemeler, metodlar ve önemli icracılar ele alınmış, benzerlikler ve farklılıklar değerlendirilmiştir. Türkiye'de kanun yapımı ve metot çalışmalarının Azerbaycan'a göre daha gelişmiş olduğu, ancak yapım eğitiminin yeterince kurumsallaşmadığı tespit edilmiştir. Tez, iki ülke arasında kanunun işlevsel yönleriyle bilimsel olarak incelenmesi ve karşılaştırılması amacını taşımakta, kapsamlı yapısıyla önemli bir kaynak sunmaktadır.

Tez No: 497252

Tez Adı: Uzun sap bağlama ve tanburun organolojik ve icra özellikleri açısından karşılaştırılması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2017

Yazar: Emirhan Güler

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, uzun sap bağlama ile tanbur sazının yapısal ve icra özelliklerini karşılaştırarak benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Betimsel tarama modeliyle yürütülen araştırmada, literatür taramasının yanı sıra alan uzmanlarıyla görüşmeler yapılmıştır. Sonuçlara göre; her iki sazın bazı yapı unsurları benzerlik göstermekte, mızrap yapısı ve kullanımında ise belirgin farklılıklar bulunmaktadır. Bağlamada kullanılan 5. parmak tanburda tercih edilmemekte, vibrato

teknikleri de sazlara özgü biçimlerde icra edilmektedir. Bu bulgular iki çalgı arasında hem teknik hem de yapısal ayrımları göstermektedir.

Tez No: 498927

Tez Adı: Kantemiroğlu Edvârı'ndaki usûllerin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Merve Argın

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Kantemiroğlu'nun Edvâr'ında geçen 27 usûl incelenmiş, tarifi bulunmayan 12 usûlün bir kısmının açıklamalarına diğer tarifler içinde ulaşılmış, kalanlar ise dönemin usûl anlayışına göre yorumlanarak tanımlanmıştır. Belgesel tarama, sistematik müzikoloji ve metin tamiri yöntemleriyle yürütülen bu araştırmada ayrıca uzman görüşlerine de başvurulmuştur. Çalışma, Kantemiroğlu'nun usûl konusundaki katkılarını ortaya koyarak bu yönünün daha iyi anlaşılmasını hedeflemekte ve Türk mûsikîsi usûl sistematigine kuramsal düzeyde katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 502698

Tez Adı: Bolâhenk Nûri Bey'in hayatı ve eserleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Harun Akar

Kurum: Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Bolâhenk Nûri Bey'in hayatı, kişiliği ve Türk mûsikîsine kazandırdığı eserler incelenmiştir. Bestekârın ulaşılabilen eserleri makamsal açıdan analiz edilmiş ve notalarıyla birlikte değerlendirilmiştir. Araştırmada, Nûri Bey'e ait biyografik bilgilere, hatıralara ve fotoğraflara da yer verilmiştir. Elde edilen veriler, sanatçının mûsikî mirasına ışık tutacak şekilde özetlenmiştir.

Tez No: 502717

Tez Adı: Vecihe Daryal'in kanun taksimlerinin tahlili

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2018

Yazar: İrşat Kazazoğlu

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, XX. yüzyıl Türk mûsikîsi kânun icrasında ekol kabul edilen Vecihe Daryal'in taksimleri analiz edilmiştir. Daryal'in kullandığı perdeler, süsleme teknikleri, kişisel motifleri, tartım yapıları ve makam seyirleri tespit edilmiştir. Ayrıca, ara perdelerin frekansları ölçülerek günümüzdeki 6'lı mandal sistemiyle karşılaştırılmıştır. Taksimler, teknik, ezgi ve makam yönüyle incelenmiş; Rauf Yekta'nın nazariyatıyla karşılaştırmalar yapılmıştır. 50 taksim notaya alınarak örnekler üzerinden analiz gerçekleştirilmiş, sonuçlar yorumlanmış ve öneriler sunulmuştur.

Tez No: 504190

Tez Adı: Milli Eğitim Bakanlığı ortaokul müzik dersi müfredatında Türk müzik kültürünün öğrenci görüşleri doğrultusunda incelenmesi (2006-2017 programı, karamürsel örneği)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Akın Keçeci

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'ndaki Türk müzik kültürü konularının, 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlamıştır. Kocaeli/Karamürsel'de 317 öğrenciyle anket uygulanmış; öğrencilerin milli müzik kültürüyle ilgili bilgi düzeylerinin düşük olduğu, dolayısıyla programın yeterince etkili olmadığı belirlenmiştir. Türk müziğini gelecek nesillere aktarmada daha işlevsel bir içerik önerilmiştir.

Tez No: 505045

Tez Adı: XX. Yüzyıl Türk flüt müziğinde sonat formunun özellikleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Neşe Çavuş

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırmada, XX. yüzyılda flüt için yazılmış Türk ve dünya müziği eserlerinden, Sonat Formu'na göre bestelenmiş olanlar seçilerek karşılaştırmalı analiz yapılmıştır. Literatür taraması ve doküman analizi yöntemiyle, bu eserlerin biçimsel yapıları Batı müziği form kuramları doğrultusunda incelenmiş, tablolarla gösterilmiştir. Sonuç olarak, Türk bestecilerinin Sonat Formu'nu başarıyla uygulamış olduğu ve halk müziği ile dünya müziği değerlerini sentezleyerek yeni bir sanat yolu oluşturmuş oldukları tespit edilmiştir. Bu araştırma, Türk flüt müziğindeki Sonat Formu'nun özelliklerini açığa çıkarmayı amaçlamıştır.

Tez No: 505141

Tez Adı: Türk sanat müziği şarkı türü üzerine karşılaştırmalı bir araştırma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Yusuf Arslan

Kurum: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Yapılan araştırmada Münir Nurettin Selçuk, Refik Fersan, Sadettin Kaynak, Selahattin Pınar ve Şerif İçli'ye ait toplam 682 şarkı incelenmiştir. Bu besteciler, farklı makam ve usullerle şarkı formunun gelişimine katkı sağlamışlardır. Eserler makam kullanım sıklığına göre sınıflandırılmış, en çok kullanılan iki makamdan ikişer eser analiz edilmiştir. Makam tercihleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Tez No: 505194

Tez Adı: Tanbûrî Cemîl Bey'in saz eserlerinin teknik açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Arda Kula

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Tanbûrî Cemîl Bey'in saz eserlerini teknik açıdan analiz etmiş, yorumlamış ve yöntemlerini irdelemiştir. Araştırma betimsel yöntemle yürütülmüş, tarama modeli esas alınmıştır. Çeşitli kaynaklar taranarak ön bilgiler elde edilmiş, veri toplama aracı olarak Tanbûrî Cemîl Bey'e ait saz eserleri kullanılmıştır. Tanbûrî Cemîl Bey'in, Türk müziği repertuarında az yer tutan saz eserleri formuna birçok özgün eser kazandırdığı belirlenmiştir. Bestelediği eserlerle saz müziğine yeni teknik ve üslup özellikleri kazandırdığı saptanmıştır. Bu bağlamda, çalışmanın Türk saz müziğine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Tez No: 505657

Tez Adı: Türk müziği usulleri ile sanal ses kütüphanesi tasarımı

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2018

Yazar: Bekir Tanyeri

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Türk Müziği usullerine dayalı sanal bir ses kütüphanesi tasarlanmıştır. Deneysel model kullanılarak Nim Sofyan, Semai, Sofyan, Aksak gibi 12 usul örneklem olarak seçilmiştir. Seslerin sayısallaştırılması ve notaların çıkarılmasıyla kütüphane oluşturulmuştur. Kullanılan çalgıların kitaplıklara dağılımı, ses örneklerinin MIDI klavyeye yerleştirilmesi ve kütüphane boyutu tablolarla açıklanmıştır. Literatür taramasıyla dijital ses işleme, örnekleme ve Türk müziği usulleri gibi kavramlar detaylandırılmış, kayıt ve düzenleme süreçleri açıklanarak alt problemlere yanıt verilmiştir.

Tez No: 506002

Tez Adı: Türk müziği solo ses icracılığında üslup ve tavır ile ilgili öğrenci algıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Abidin Özpek

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği solo ses icracılığında üslup ve tavır konusundaki öğrenci algılarını belirlemeyi amaçlamıştır. Nicel bir yaklaşımla genel ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, dört konservatuvardan toplam 199 öğrenciyle yürütülmüştür. Veriler, geliştirilen bir ölçek aracılığıyla toplanmış, ölçek için faktör analizi, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Bulgulara göre, öğrencilerin hazırlık çalışmalarına dair algıları yüksek düzeyde iken, eserlere ilişkin algılarının düzeyi farklılık göstermiştir. Çalışma, bu derse yönelik öğrenci yaklaşımlarını ortaya koymuştur.

Tez No: 506966

Tez Adı: Ahmed Avni Konuk'a ait Fihrist-i Makâmât adlı eserin makam tahlili

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Hüseyin Cem Esen

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, Ahmed Avni Konuk'un 119 makam ve 7 usûlle bestelediği "Fihrist-i Makâmât" adlı Kâr-ı Nâtık türündeki eser incelenmiştir. Eserin makam anlayışı, nazarî ve seyrî açıdan analiz edilmiş; geleneksel nazariyat kitaplarıyla karşılaştırılarak benzerlikler ve farklılıklar belirlenmiştir. Eser, nadir kullanılan makamları içermesi ve öğretici niteliğiyle öne çıkmıştır. İnceleme sonucunda, eserdeki makam işleyişiyle en çok örtüşen nazarî yaklaşımın Abdülbâki Nâsır Dede'ye ait olduğu tespit edilmiştir. Bu yönüyle eser, hem tarihsel hem kuramsal değer taşıyan önemli bir kaynak olarak değerlendirilmiştir.

Tez No: 510239

Tez Adı: Türk müziği viyolonsel icrâcılığında Mes'ud Cemil

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2018

Yazar: Koray İlgar

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, 20. yüzyıl Türk müziğinin önemli viyolonsel icrâcılarından Mes'ud Cemil'in taksim ve saz eserleri analiz edilmiştir. Betimsel tarama modeliyle yürütülen çalışmada, Cemil'in müziksel tavrı pozisyon, yay ve süsleme teknikleri ile cümle-makam anlayışı doğrultusunda incelenmiştir. Elde edilen veriler içerik analiziyle değerlendirilmiş, Batı müziği etkileriyle birleşen özgün bir icrâ tarzı geliştirdiği belirlenmiştir. Sonuç olarak, Cemil'in viyolonsel tavrının, Türk müziği icrâ geleneğine katkı sunduğu ve gelecekteki icrâcılara örnek teşkil etmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Tez No: 510682

Tez Adı: Hakkı Derman'ın keman taksimlerinin tahlili ve bu tahliller doğrultusunda keman eğitiminde kullanılabilecek alıştırma oluşturmaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Süleyman Barış Demirdirek

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Hakkı Derman'ın keman taksimleri analiz edilerek icra tavrını belirlemek ve bu tavrı yansıtan eğitim materyalleri oluşturmak amaçlanmıştır. Derman'ın 12 taksimi incelenmiş, süsleme teknikleri, yay kullanımı, motifler ve tartım özellikleri analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, çarpma süsleme ve legato yay tekniği yoğun olarak kullanılmıştır. Bu analizlere dayanarak 36 alıştırma hazırlanmış ve uzman görüşleriyle değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, Derman'ın keman icra tavrının, eğitimde yol gösterici bir kaynak olarak değerlendirilmesi önerilmiştir.

Tez No: 510850

Tez Adı: Türk müziği ezgi yapılarına dayalı keman eğitimi modeli

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2018

Yazar: Ozan Haner

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, Türk müziği ezgi yapılarına dayalı bir keman eğitimi modeli geliştirilmiş ve bu modelin öğrencilerin çalgı becerileri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Hüseyini dizisine dayalı eserlerden seçilen ezgisel yapıların teknik konularla ilişkilendirilmesiyle 22 etüt oluşturulmuştur. Adnan Menderes niversitesi'nde 10 ğrenci ile uygulanan model, 14 hafta boyunca sürdürülmüş ve tek grup ön test-son test deseni kullanılmıştır. Nicel ve nitel veriler toplanmış, sonuçlar SPSS ile analiz edilmiştir. Modelin, keman çalma becerileri üzerinde anlamlı ve olumlu etkiler yarattığı belirlenmiştir.

Tez No: 511266

Tez Adı: Sermezzin Rifat Bey'in hayatı ve besteleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Murat Can Dilber

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, Sermezzin Rifat Bey'in hayatı, dönemin tarihsel ve kültürel bağlamı içerisinde ele alınarak msiki eğitimi, bestekrlığı, görev yaptığı kurumlar ve etkileşimde bulunduğu diğer bestekrlarla ilişkileri incelenmiştir. Çeşitli güfte mecmualarından derlenen bilgiler doğrultusunda, bestelerine ait güftelerin bir kısmına ulaşılmış; 19. yüzyıla ait bu Osmanlıca mecmualardaki metinler Latin harflerine çevrilerek ilgili eser notalarına eklenmiştir. Araştırma kapsamında farklı mecmua ve nota koleksiyonlarından derlenen toplam 266 eser, "Finale 2011" nota yazım programı kullanılarak dijital ortama aktarılmıştır. Bu eserlerden 22'si, ilk defa bu çalışma kapsamında notaya alınmıştır. Ayrıca, geçmişte farklı bestekârlara atfedilmiş bazı eserlerin Rifat Bey'e ait olduğu tespit edilerek, onun unutulmuş birçok eserinin hem güfte hem nota açısından değerlendirilmesi sağlanmış; tashih edilmiş halleriyle Türk Müziği repertuvarına kazandırılması amaçlanmıştır.

Tez No: 512086

Tez Adı: Türk müziğinde hayvan slubu (Sibirya rneği)

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2018

Yazar: Feyzan Vural

Kurum: Ankara Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Orta Asya Türk müziğinde hayvan üslubunun varlığını ve bu üslubun Türk tarihi, kültürü ve sanatıyla ilişkisini incelemeyi amaçlamıştır. Saha araştırmaları Kuzey ve Güney Sibiry'a da gerçekleştirilmiş; müzeler, kütüphaneler, sanat galerileri ziyaret edilmiş ve kaynak kişilerle görüşmeler yapılmıştır. Çalgılarda yer alan hayvan figürleri, mitolojik ve tarihî bağlamda değerlendirilmiş, melodik ve ritmik yapılarda hayvan temasına dair izler analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, Orta Asya Türk müziğinde hayvan üslubunun belirgin bir şekilde var olduğunu göstermiştir.

Tez No: 512397

Tez Adı: 20. yy'ın ilk yarısını yaşamış Türk mûsikîsi bestekârlarının sözlü eserlerinde İstanbul teması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Gülşah Sönmez

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, İstanbul'un 20. yüzyılın ilk yarısında geçirdiği tarihsel ve kültürel dönüşümlerin Türk mûsikîsine nasıl yansıdığı incelenmiştir. Çalışmada, İstanbul temalı eserler Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu arşivinden taranmış, 125 eser analiz edilmiştir. Eserler; bestekârları, güfte yazarları, semt içerikleri, makam ve usul bilgileri doğrultusunda değerlendirilmiş ve tablo hâlinde sunulmuştur. İstanbul'un kültürel mirasındaki yerini göstermek ve ileride yapılacak çalışmalara kaynak oluşturmak amacıyla hazırlanmış olan bu çalışma, mekân-müzik ilişkisini merkeze almıştır.

Tez No: 512456

Tez Adı: Şevki Bey'in 25 Uşşak eserinin form ve makamsal incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Sezer Akdağ

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Şevkî Bey'in 25 Uşşak makamındaki eseri form ve makamsal açıdan incelenmiş, bestecinin üslubu hakkında önemli veriler elde edilmiştir. Öncelikle Uşşak makamı detaylı şekilde açıklanmış, ardından eserlerin makam ve form analizleri yapılmıştır. Analizlerde eserlerde sıklıkla Uşşak makamının karakteristik çeşnilerine yer verildiği, özellikle meyan kısımlarında geçki ve kalışlarla zenginlik sağlandığı belirlenmiştir. Şemalarla desteklenen bu analizler sonucunda, Şevkî Bey'in Uşşak makamını kullanma biçimi hakkında kapsamlı bilgiler sunulmuştur.

Tez No: 512497

Tez Adı: 21. yüzyıl bestecisi Bora Uymaz'ın eserlerinden oluşan bir seçkinin arp ve arp notasyonuna uyarlanması ve makamsal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Meriç Dönük Topakoğlu

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmanın amacı, arp çalgısının Türk müziği formlarındaki kullanımını örneklerle ortaya koymak ve arp repertuvarına Türk müziği dağarcığından katkı sağlamaktır. Bestekâr Bora Uymaz'ın farklı tür ve makamlardaki yedi eseri arp için uyarlanmış, bu eserlerin notasyonu yapılmış ve makam analizleri gerçekleştirilmiştir. Uyarlanan eserlerin Creighton Collection ve Arp Sanatı Derneği iş birliğiyle yayımlanması planlanmaktadır. Böylece hem solo arp icrasına yeni ufuklar açılmış hem de Türk müziğinin uluslararası düzeyde arp literatürüne katkı sağlanmıştır.

Tez No: 512562

Tez Adı: Türk makam müziği'nde Taksim ve çalışma yöntemi olarak şarkı formunun kullanımı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Neva Günaydın

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Türk Makam Müziği icrasında doğaçlama becerisinin temel göstergesi olan taksim formuna yönelik alternatif bir çalışma yöntemi geliştirilmiştir. Taksim icralarında geleneksel yöntemlere ek olarak yazılı referans sağlamak amacıyla şarkı formu esas alınmış, bu formun bölümleri (zemin, nakarat, meyan) varyasyonlandırılarak taksim çalışmaları yapılmıştır. Çeşitli makamlar üzerinden oluşturulan taksimler, hem makamsal analizlerle desteklenmiş hem de uygulamada icracılar için kolaylaştırıcı olmuştur. Bu yöntem, doğaçlama ve kompozisyon becerisinin geliştirilmesine katkı sağlayan işlevsel bir model sunmuştur.

Tez No: 512872

Tez Adı: Osmanlı-Türk makam müziği öğelerinin günümüz Türk bestecilerince kullanımı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Volkan Topakoğlu

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, günümüz Türkiye’inde yaşayan çoksesli müzik bestecilerinin Osmanlı-Türk Makam Müziği öğelerinden nasıl yararlandığı incelenmiştir. Öncelikle makam müziğinin ses sistemi, makamlar, çeşniler, seyir özellikleri ve çoksesli müzik tarihine değinilmiştir. Ardından, beş besteciye ait birer eser seçilerek analiz yapılmış; bu eserlerdeki makam öğeleri belirlenmiş ve kullanım sıklıkları ile yöntemleri değerlendirilmiştir. Böylece geleneksel unsurların çağdaş bestecilik anlayışıyla nasıl bütünleştirildiği ortaya konulmuştur.

Tez No: 513131

Tez Adı: Türk makam müziği çocuk şarkıları üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Tanıl Can Taylan

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Türk Makam Müziği ile bestelenmiş çocuk şarkıları belirlenmiş; bu şarkılar makam, besteci ve usûl bakımından incelenmiştir. TRT, İTÜ TMDK arşivleri, kütüphaneler ve YÖK tez veri tabanı taranmıştır. Çocuk şarkılarının genel özellikleri açıklanmış, ardından makam müziğinde bestelenmiş çocuk şarkıları değerlendirilmiştir.

Tez No: 513383

Tez Adı: Keman eğitiminde kemana uyarlanmış Türk eğitim ezgilerinin I. ve III. pozisyonlara uygun olarak kullanımı (Duhok Güzel Sanatlar Enstitüsü örneği)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Bewar Mohammed Ammr Salih Salih

Kurum: Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Türk ezgilerine dayalı keman eğitim materyallerinin, Kuzey Irak Duhok Güzel Sanatlar Enstitüsü öğrencilerine uygulanarak I. ve III. pozisyon öğretimine uygunluğu incelenmiştir. Betimsel yöntemle yürütülen araştırmada, Türkiye'den sekiz keman eğitmeninin görüşlerine başvurulmuştur. Sonuç olarak Türk ezgilerinin teknik gelişime katkı sağladığı ve öğrenme sürecini kolaylaştırdığı belirlenmiştir. Ayrıca, bu ezgilerin hem yerel öğrenmeye hem de evrensel düzeyde tanıtıma hizmet edebileceği ifade edilmiştir. Halk ezgileriyle yeni bir keman ekolü oluşturulması önerilmiştir.

Tez No: 513430

Tez Adı: Amatör Türk müziği korolarında karşılaşılan ses ve nefes çalışmaları ile ilgili sorunların çözüm ve önerileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: İsmail Mehmet Özkaya

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, amatör Türk müziği korolarında ses ve nefes eğitimi alan koristlerde ortaya çıkan sorunlar incelenmiş ve bu sorunlara çözüm önerileri sunulmuştur. Literatür taraması ve uzman görüşleriyle desteklenen çalışmada, dört farklı amatör koroda 14 soruluk anket uygulanmıştır. Ses ve nefes çalışmalarının performansa etkisi yaş ve cinsiyet bakımından analiz edilmiştir. Sonuçlar doğrultusunda ses ısıtma ve nefes tekniklerini geliştirmeye yönelik bir protokol önerilmiş, doğru ses ve nefes kullanımına ilişkin çözüm yolları sunulmuştur.

Tez No: 513451

Tez Adı: Türk musikisi icrâsında 'Münir Nurettin Selçuk' un tavır ve üslûp farkı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Defne Tokay

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Türk mûsikîsi icrâsında reform yapan Münir Nurettin Selçuk'un tavır ve üslûp özellikleri incelenmiştir. Türk ve Batı müziği karşılaştırılmış; Cumhuriyet dönemi müzik anlayışı bağlamında Selçuk'un eğitimi ve geliştirdiği teknikler değerlendirilmiştir. Alan yazını, röportajlar ve öğrencilerle yapılan görüşmelerle desteklenen çalışmada, Selçuk'un şan eğitimi öncesi ve sonrası icrâsı analiz edilmiştir. İki eser örnek alınarak teknik farklılıklar tespit edilmiş ve oluşturduğu ekolün günümüz icracılarına etkisi değerlendirilmiştir. Çalışma, Türk müziği icrâsına dair önemli bir kaynak olmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 513454

Tez Adı: Zekâî Dede'nin dînî mûsikî eserlerinden seçme 10 eserin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Aytaç Erçalık

Kurum: Ankara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Mehmet Zekâî Dede'nin dînî mûsikî alanındaki on eseri incelenmiş, notaya alınmış ve prozodi açısından değerlendirilmiştir. Eserlerdeki hatalar tespit edilmiş; melodik seyirlerin dini sözlerle nasıl bütünleştiği ortaya konmuştur.

Tez No: 518619

Tez Adı: Halk Opereti Topluluğu ve Türk müziği tarihindeki yeri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Nihan Eskitaş

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Halk Opereti Topluluğu'nun Türk müziği tarihindeki yeri incelenmiş, opera ve operet türlerinin Osmanlı'dan itibaren gelişimi tarihsel yaklaşımla ele alınmıştır. Halk Opereti Topluluğu'nun temsilleri kronolojik olarak sıralanmış, diğer operet topluluklarıyla karşılaştırılarak Türk müziğindeki yeri değerlendirilmiştir.

Tez No: 519989

Tez Adı: Türk Beşleri'nin müziklerinden kesitlerle solfej dağarcığı

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2018

Yazar: Önder Özkoç

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Türk Beşleri'nin eserlerinden seçilen 20 parça solfej dağarcığına uyarlanmış ve piyano eşliğiyle birlikte sunulmuştur. Solfej dersinin, öğrencileri bu bestecilerle tanıştırmak için uygun bir ortam olduğu düşünülmüş, eserler solfej biçimine getirilmiş, 5 öğrenciyle seslendirilmiş ve kayıtlarla desteklenmiştir.

Tez No: 521015

Tez Adı: Genç dinleyicilerin geleneksel Türk müziğine yönelik düşünceleri 'Malatya ili örneği'

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Hüseyin Göçer

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Malatya’da farklı sosyo-kültürel çevrelerden seçilen 600 genç bireyin Geleneksel Türk Müziğine yönelik düşünceleri incelenmiştir. Gençlerin bu müzik türüne yeterli ilgi göstermediği, çalgıları tanımadığı ve aile yönlendirmelerinin etkisiz kaldığı belirlenmiştir. Geleneksel Türk Müziği, eğlenme amacıyla sınırlı düzeyde tercih edildiği tespit edilmiştir.

Tez No: 523941

Tez Adı: Güzel sanatlar lisesi çello dersi öğretim programına dayalı kullanılan kitapların Türk müziği kazanımları açısından değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Funda Uğraş Bilir

Kurum: Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, Güzel Sanatlar Liselerindeki çello öğretim kitapları Türk müziği kazanımları açısından incelenmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kabul edilen kitaplar betimsel yöntemle değerlendirilmiş, öğrenci ve öğretmen görüşleri yarı yapılandırılmış formlar aracılığıyla toplanmıştır. Bulgular, makam dizilerinin uygun sırada işlendiğini ancak komalı seslerde ve göçürerek çalmada zorluk yaşandığını göstermiştir. Ayrıca, kitaplarda Türk müziğine ait etüt ve eser sayısının yetersiz olduğu belirlenmiştir. Güncellemelerde kullanıcı görüşlerinin dikkate alınması önerilmiştir.

Tez No: 525160

Tez Adı: Türkiye'deki koro şenlik/ festivallerinin Türk koro müziğine katkılarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Semiha Senem Azmioğlu

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Türkiye'de düzenlenen şenlik ve festivallerin Türk Koro Müziğine katkılarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın bir diğer amacı ise bu etkinliklerde karşılaşılan sorunları tespit ederek çözüm önerileri sunmaktır. Betimsel nitelikteki araştırmada tarama modeli kullanılmış ve veriler, Türkiye'deki ilgili kurum, kuruluş ve derneklerle yapılan görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Görüşme formu 13 sorudan oluşmaktadır. Araştırma sonucunda Türkiye genelinde toplam 15 şenlik veya festival düzenlendiği, ancak bunlardan ikisinin çeşitli nedenlerle faaliyetlerine devam edemediği belirlenmiştir. En sık karşılaşılan sorunlardan biri, sponsor bulma konusundaki güçlüklerdir. Elde edilen veriler doğrultusunda, bu tür etkinliklerin korolar arası bilgi alışverişi ve iletişimi güçlendirdiği, koroların hem nicelik hem nitelik olarak gelişimine katkı sağladığı ve yıl boyunca sürdürülen çalışmaların ürünlerinin sergilenmesine olanak tanıdığı görülmüştür. Ayrıca, festivallerin koristlerin sosyalleşmesine imkân tanıdığı ve koro müziğinin halkla bütünleşmesini sağladığı da ortaya konmuştur.

Tez No: 525514

Tez Adı: Ankara halkevi'nin musiki çalışmaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Şule Demiralp

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Halkevlerinin müzik alanındaki faaliyetlerini incelemiştir. 1932 sonrası halk eğitimi misyonunu üstlenen Halkevleri, milli ve modern müziğin gelişimi için koro, kurs ve konserler düzenlemiş; halk müziğini derleyerek notaya aktarmıştır. Halk ozanlarını tanıtıcı etkinlikler düzenlenmiş, yerli ve yabancı uzmanlara konferanslar verdirilmiştir. Bu faaliyetler Türkiye'de müzik

araştırmalarında bilimsel tartışmaların başlamasına zemin hazırlamış ve müzik alanında ilerlemenin önünü açmıştır.

Tez No: 526267

Tez Adı: TRT Türk halk müziği repertuarındaki Trabzon türkülerinin Türk müziğindeki makamsal karşılıkları açısından analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Aytaç Köktürk

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, TRT Türk Halk Müziği repertuarında yer alan Trabzon yöresine ait türkülerin makamsal dizilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Dört bölümden oluşan çalışmada; tarihsel ve kültürel bağlamda yöre tanıtılmış, alan yazın taranmış, bulgular analiz edilip yorumlanmıştır. Betimsel yöntemle gerçekleştirilen çalışmada karşılaştırmalı ve bilgisayar destekli analiz teknikleri kullanılmıştır. Sonuç olarak Trabzon türkülerinin, Geleneksel Türk Sanat Müziği nazariyatındaki makam yapılarıyla açıklanabileceği ortaya konmuştur.

Tez No: 528212

Tez Adı: Türk müziği enstrümanlarının orkestra eserlerinde ve eğitimdeki yeri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Ali Soner Akarsu

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, bestecilik eğitimi sürecinde öğrencinin kendi kültür mirasından özgün aktarımlar yapmasının önemine vurgu yapmıştır. Öğitmenin yönlendirmesiyle form ve karakter analizlerinin birlikte öğretilmesi gerektiği savunulmuştur. Türk müziği enstrümanlarının bestecilik eğitimindeki yeri incelenmiş, kemençe ve kanun için yazılmış üç eserin makamsal analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışma,

eserin karakterini belirleyen en önemli unsurun tını olduğunu vurgulamış, Türk bestecilerin geleneksel çalgıları tanımlarının önemini ortaya koymuştur.

Tez No: 530456

Tez Adı: Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Huzur romanında musiki

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Mehmet Şarkışla

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın musiki kültürünün kökenleri ve bu birikimin Huzur romanına yansımaları ele alınmıştır. Tanpınar'ın klasik Türk musikisi, halk musikisi ve Batı musikisiyle olan ilişkisi karakterler üzerinden analiz edilmiştir. Romanda özellikle klasik Türk musikisine yoğun yer verildiği, Batı musikisinin ise sınırlı kaldığı görülmüştür. Musikî terimleri ve şahısların bu kültüre olan ilgileri detaylı biçimde değerlendirilmiş, Huzur'un yayımlanma sürecine dair Tanpınar'ın mülakatlarına da yer verilerek romanın kültürel arka planı aydınlatılmaya çalışılmıştır.

Tez No: 531049

Tez Adı: 19. yüzyılın başlarındaki Osmanlı müzik stilinin efterpi müzik koleksiyonunun incelenmesi aracılığı ile araştırılması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Georgios Karazeris

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, 19. yüzyıl başı Osmanlı müzik tarzını, yeterince çalışılmamış bir kaynak olan Efterpi müzik koleksiyonu aracılığıyla incelemiştir. Kaynak, dönemin müziksel yapısı, notasyonu, performans ortamı ve sosyal bağlamı hakkında bilgi sunmuştur. Çalışmada seçilen beş eser analiz edilerek melodik yapı, makam ilerleyişi, ritmik özellikler ve form açısından değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgularla, dönemin müzik tarzına ait on temel özellik belirlenmiştir. Böylece Osmanlı

müziğinin gelenekselliğini koruduğu ve sanıldığı kadar hızlı değişmediği ortaya konmuştur.

Tez No: 532304

Tez Adı: Almanya Köln şehrindeki Türk müziği eğitimi veren kuruluşlar

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Yaşar Seçkin

Kurum: Kırıkkale Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Almanya'da yaşayan Türk vatandaşlarının kültürel kimliklerini koruma çabalarında müziğin rolünü ele almaktadır. Çalışmaya göre gurbetçi bireyler, bir yandan bulundukları toplumla uyum içinde yaşarken, diğer yandan kendi kültürel değerlerini korumak adına müziği önemli bir araç olarak görmüşlerdir. Bu durum, müziğin diaspora toplulukları için yalnızca bir sanat dalı değil, aynı zamanda kimlik ve aidiyetin sürdürülebilirliğini sağlayan bir unsur olduğunu göstermektedir.

Tez No: 532858

Tez Adı: Geleneksel Türk müziğinin flüt ile icrasında ileri flüt tekniklerinden mikroton sesler ve perde bükme kullanımı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: İlhan Çil

Kurum: Ordu Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, modern flütle Geleneksel Türk Müziği makamlarının icrası araştırılmıştır. Mikrotonlar ve perde bükme gibi ileri tekniklerle Râst, Sabâ, Uşşâk, Hüzzâm, Karcığâr ve Hicâz makamlarındaki özgün perdelerin elde edilebilirliği incelenmiştir. Her makamdan birer seyir ve saz eserinin teslim bölümleri seslendirilip kaydedilmiş, bu kayıtlar MakamBox adlı analiz aracıyla değerlendirilmiştir. Râst, Sabâ, Uşşâk, Karcığâr ve Hicâz makamlarında yüksek düzeyde benzerlik sağlanmıştır; Hüzzâm

makamında ise kısmen benzerlik elde edilmiştir. Çalışma, flütte Türk Müziği icrasının olanaklarını göstermeyi amaçlamıştır.

Tez No: 532975

Tez Adı: Klasik Türk müziğinde enstrümantal icrâ ve virtüözlük kavramı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Süleyman Uğur Özcan

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Türk Mûsikîsi'nde virtüözlük kavramının nasıl algılandığını ve bu kavramın terim ya da kavram olarak mı kullanıldığını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada icracı ve bestecilerle yapılan mülakatlara göre, virtüözlük terim olarak uzak, kavram olarak ise "ustalık" veya "üstatlık" ile bağdaştırılmıştır.

Tez No: 533133

Tez Adı: Hemipleji hastalarında klasik türk müziğinin spastisite üzerine etkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Cengiz Taşkaya

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Klasik Türk Müziğinin hemipleji hastalarında gelişen spastisite üzerine etkisini incelemiştir. SVO sonrası fizik tedavi gören 40 hasta iki gruba ayrılarak değerlendirilmiş; spastisite, bağımsızlık ve günlük yaşam aktiviteleri çeşitli ölçeklerle ölçülmüştür. Müzik dinletilen grupta bazı kas gruplarında spastisite açısı anlamlı düzeyde düşmüş, ancak genel spastisite şiddetinde istatistiksel fark görülmemiştir. Spastisite düzeyi arttıkça bağımsızlık düzeyinin azaldığı saptanmıştır. Sonuçlar, Klasik Türk Müziğinin bazı kas gruplarında spastisiteyi azaltabileceğini ve rehabilitasyon sürecine katkı sağlayabileceğini göstermektedir.

Tez No: 533610

Tez Adı: Türk operasının ulusal kimliği ve Ahmed Adnan Saygun'un Özsoy Operası

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2018

Yazar: Ardan Beyarslan

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, ulus kavramının müziğin gelişimi üzerindeki etkileri ele alınmış ve Ahmed Adnan Saygun'un Özsoy Operası bu bağlamda incelenmiştir. Cumhuriyet'in devrimci yapısı doğrultusunda oluşturulan bu eser, Türk kültürüne opera türünü yerleştirme çabasının bir ürünü olarak değerlendirilmiştir. Ulus-müzik ilişkisi tarihsel bağlamda ele alınarak Özsoy Operası'nın anlamı ortaya konmuş; bu çalışma, Türk Operası üzerine yapılacak araştırmalara kaynak olmayı ve öğrenci ile öğretmenlere katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Tez No: 534484

Tez Adı: Türkiye Cumhuriyeti'nde müzik kurumlaşması ve kültürel kimlik değişimi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2018

Yazar: Gürsel Yurtseven

Kurum: Yıldız Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 1923–2015 yılları arasında Türkiye'de müziksel kurumlaşma sürecini incelemiştir. Çalışmaya göre Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçişte yaşanan batılılaşma etkisiyle müzik kurumlarının yapısı dönüşüme uğramıştır. Mehter'den bandoya, sözlü gelenekten nota temelli eğitime geçiş gibi değişimler modernleşme çabalarının göstergesi olmuştur. Cumhuriyet döneminde Musiki Muallim Mektebi, konservatuvarlar, Halkevleri ve Köy Enstitüleri gibi kurumlar bu sürece öncülük etmiştir. 1980'lerden sonra kurumlar çeşitlenmiş ve müziksel kurumlaşma geniş toplum katmanlarına yayılmıştır. Böylece Türkiye'de hem eğitim hem icra temelli modern bir müzik yapılanması oluşmuştur.

Tez No: 534572

Tez Adı: Türk müziğinde keman eğitimi üzerine yazılmış üç metodun incelenmesi ve etütler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Fatih Adalı

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu tezde, Aydın Oran, Zeynep Barut ve Hakan Şensoy'un metotları incelenerek Türk Müziği keman eğitimindeki benzerlikler ve farklılıklar değerlendirilmiştir. Metotların içeriği ve etütler karşılaştırılmış, Türk ve Batı keman sistemleri arasındaki farklara değinilmiştir. Türk Müziği keman eğitiminde metot eksikliğine dikkat çekilmiş, bu alanda daha fazla kaynak üretilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Çalışmanın sonunda, öğrencilerin faydalanması amacıyla yazar tarafından hazırlanmış etüt örneklerine yer verilmiştir.

Tez No: 534598

Tez Adı: Arap müziği ve Türk müziğinde rast makamı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Mohamed Mostafa Ahmed Mohamed

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tezde, Arap ve Türk müzik geleneklerinde yer alan Rast makamı karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Makamın teorik ve pratik boyutları analiz edilmiş, Arap ve Türk müziklerindeki tarihsel gelişimi, melodik seyri, frekans yapıları ve müzikal formlardaki kullanımları ele alınmıştır. Çalışmada, Rast makamının Arap ve Türk müziğinde nasıl farklılaştığı, makam ailesinin yapısı ve seyir anlayışındaki ayrımlar detaylı biçimde ortaya konmuştur.

Tez No: 537627

Tez Adı: Türk makam müziği ses egzersizleri için bir yöntem önerisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Canan Olkun

Kurum: Yıldız Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği ses eğitimi öğrencilerinin makamsal özelliklere uygun ses egzersizleri yapabilmelerini desteklemek amacıyla öneri niteliğinde alıştırmalar geliştirmiştir. Piyoano eşliğinde yapılan şan tekniği temelli egzersizlerin, makamsal komalara uyum sağlamakta yetersiz olduğu gözlemlenmiştir. Gözlem ve röportajlarla desteklenen çalışmada, öğrencilerin makamsal sisteme uygun egzersiz yapmalarının gerekliliği vurgulanmış ve bu eksikliği gidermek amacıyla özel makamsal alıştırmalar hazırlanmıştır. Bu önerilerin, ileride yapılacak çalışmalara katkı sunması hedeflenmiştir.

Tez No: 537939

Tez Adı: Hâfız Mehmed'in 'Ud Muallimi' kitabının çeviriyazımı ve günümüz perspektifinden incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Beyza Özdemir

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Türk müziğinin önemli sazlarından udun eğitimiyle ilgili ilk yazılı metotlardan biri olan Hâfız Mehmed'in Ud Muallimi adlı eserini incelemiştir. Geleneksel meşk sisteminden yazılı eğitime geçiş süreci bağlamında değerlendirilen eser, Osmanlı Türkçesinden çeviriyazımıyla günümüz eğitim yaklaşımları doğrultusunda analiz edilmiştir. Çalışmada Şerif Muhiddin Targan ve Cinuçen Tanrıkorur gibi isimlerin ud metotlarıyla karşılaştırmalar yapılmış, udun eğitimi, yapısal gelişimi ve metodolojik dönüşümüne dair önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Tez No: 538161

Tez Adı: TRT kurumuna bağlı radyolardaki günümüz Türk müziği keman icra üslûbunun tespit ve teşhiri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Naci Parlar

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, TRT'ye bağlı Ankara, İstanbul ve İzmir radyolarında uzun yıllar görev yapan kemanîlerin icrâlarını analiz ederek, kurumlara özgü keman icrâ üslûbunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Yedi kemanî ile yapılan icralar, belirli eserler üzerinden analiz edilmiş ve süsleme teknikleri incelenmiştir. Çarpma, vurkaç çarpma ve vibrato gibi tekniklerin en sık kullanılan süslemeler olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, geçmiş dönemlerde benimsenen icrâ üslûbuyla günümüzde kabul gören anlayış arasında farklılıkların olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma, Türk müziği keman icrâsının radyo kurumları bağlamındaki dönüşümüne ışık tutmaktadır.

Tez No: 541105

Tez Adı: Saip Egüz'ün Türk müzik eğitimi'ndeki yeri ve çocuk şarkılarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Gizem Nur Çolak

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, hakkında sınırlı bilgi bulunan Saip Egüz'ün yaşamı ve okul şarkıları, yakın çevresi ve öğrencileriyle yapılan görüşmelerle incelenmiştir. İlkokul ve ortaokul düzeyinde görev yapan öğretmenlerle anket uygulanarak, Egüz'ün çocuk şarkılarının müzik derslerinde kullanılabilirliği değerlendirilmiştir. En çok bilinen ve öğretilen beş şarkısı belirlenmiş, öğretmen görüşleri tablolarla sunulmuştur. Bulgular, Saip Egüz'ün öğretmenlerce tanındığını ve şarkılarına müzik derslerinde kısmen yer

verildiğini göstermiştir. Araştırma, Egüz'ün eğitim müziğindeki yerini ortaya koymayı amaçlamıştır.

Tez No: 542320

Tez Adı: Şan tekniği kriterlerinin geleneksel Türk müziğinde kullanılması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Laçın Modiri

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tez, Türk Müziği şarkıcılığında sıkça karşılaşılan hataların nedenlerini incelemekte ve çözüm noktası olarak Türk Müziği Devlet Konservatuvarlarındaki (TMDK) ses eğitimi derslerinin içeriğine ve önemine dikkat çekmektedir. Geleneksel yaklaşımın bilimsel tekniklerden uzak kalması eleştirilmiş, bilimsel ses eğitiminin gelenekle çelişmeden uygulanabileceği vurgulanmıştır. Tez, İstanbul Teknik Üniversitesi'ndeki deneyimler, uzman görüşleri ve ulusal-uluslararası kaynaklarla desteklenmiş; akademik kurumlarda bilimsel yöntemin zorunluluğu savunulmuştur.

Tez No: 542326

Tez Adı: Buhûrizâde Mustafa Efendi (İtrî)'nin eserlerinin dönemsel olarak müzikal kompozisyon ve usûl açısından karşılaştırılarak incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2018

Yazar: Murat Salim Tokaç

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, XVII. yüzyıl Osmanlı müzik kültürü, özellikle bestecilik ve makam kullanımı açısından zirve dönem olarak ele alınmıştır. İtrî'nin temsil ettiği bu dönemde, Osmanlı müziğinde bestecilik ekollerinin ve biçimsel zenginliğin belirginleştiği belirtilmiştir. Tezde, İtrî öncesi, İtrî dönemi ve sonrası olmak üzere üç dönem ayrımı yapılmış, her dönemden seçilen altı bestecinin Rast makamındaki eserleri

müzikal analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bu sayede dönemsel farklılıklar ve bestecilik tercihlerinin Osmanlı müzik kültürüne yansımaları tartışılmıştır.

Tez No: 543236

Tez Adı: Öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda Türk müziği çalgı öğretim yöntemlerinin belirlenmesi ve çalgı öğretiminde kullanılan metotların incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Oğuzcan Kaliver

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, Türk müziği çalgı öğretiminin meşk geleneğinden günümüz yöntemlerine geçirdiği değişim incelenmiştir. Türkiye’deki mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda görevli öğretim elemanlarının görüşlerine dayalı olarak, kullanılan öğretim yöntemleri ve çalgı metotları değerlendirilmiştir. Duruş, teknik bilgi, makam ve eser icrası düzeylere göre önceliklendirilmiş, meşk yoluyla öğretimin özellikle ileri düzeyde öne çıktığı tespit edilmiştir. Ayrıca, kullanılan metotların düzeylerine göre uygunluğu belirlenmiş, yazılı materyal kullanımında sınırlılıklar saptanmıştır.

Tez No: 543748

Tez Adı: Kâr-ı nâtık temelli makam alıştırma çalışmalarının Türk müziği ses eğitiminde kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ayçin Öner

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırmada, Kâr-ı Nâtık temelli makam alıştırma çalışmalarının ses eğitime etkisi incelenmiştir. On dört haftalık süreçte deney grubuna bu temelli egzersizler, kontrol grubuna ise geleneksel yöntemler uygulanmıştır. Ön test-son test sonuçları, deney grubunun nefes, makam ve süsleme tekniklerinde daha fazla gelişim gösterdiğini ortaya

koymuştur. Bulgular, Kâr-ı Nâtık yaklaşımının ses eğitime metodolojik katkı sağladığını göstermiştir.

Tez No: 544215

Tez Adı: Târihî, fizikî ve icrâî yönleriyle Türk mûsikisinde ud

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Aziz Destegül

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk mûsikîsinin temel sazlarından udun tarihî, fizikî ve icrâî yönlerini incelemiştir. Udun zamanla geçirdiği yapısal değişimler, akort sistemindeki farklılıklar ve ud icrâsına katkı sağlayan önemli virtüözlerin etkileri değerlendirilmiştir. Ayrıca ud eğitimi için yazılmış metodların içerik analizleri yapılmış ve bu veriler ışığında icrâcılar, eğitimciler ve eğitim süreci için öneriler sunulmuştur. Literatür taraması ve luthiyelerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgularla udun Türk mûsikîsindeki konumu kapsamlı biçimde ele alınmıştır.

Tez No: 548069

Tez Adı: Eşrefoğlu Rûmî'nin bestelenmiş eserleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ahmet Yerdelen

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, XV. yüzyılda yaşamış önemli sûfî şair Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatı, eserleri ve özellikle Türk mûsikîsine katkılarını incelemeyi amaçlamıştır. Rûmî'nin bestelenmiş şiirleri tespit edilerek notaya alınmış, bu eserler makam ve usûl bakımından sınıflandırılmıştır. Şairin tasavvufî yönü ile mûsikî arasındaki bağ kurulmaya çalışılmış, mevcut kaynaklar doğrultusunda Türk mûsikîsine kazandırdığı değer ortaya konmuştur. Araştırma, mûsikî alanında Rûmî üzerine yapılan çalışmaların eksikliğini gidermeye yönelik önemli bir adım niteliğindedir.

Tez No: 551007

Tez Adı: Kùltùrlerarası iletişim baēlamında Tùrk mùziēi'nin Kosova halkları üzerine etkisi: 'Rasim Salih òrneēi'

Tez Tùrù: Yùksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Berkant Curi

Kurum: Marmara Ùniversitesi

Konu: Mùzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, tarih boyunca gerçekteşen gòçler aracılıēıyla oluşan kùltùrel etkileşimlerin, òzellikle Tùrklerin Kosova'daki halklarla mùzik yoluyla kurduēu iletişim üzerindeki etkisi incelenmiştir. Yapılan mùlakatlarla, Arnavut halkının Tùrk mùziēinden en çok etkilenen topluluk olduēu tespit edilmiştir. Çiftteli, şarkia ve "Ashikat" gibi unsurlar bu etkileşimi gòstermektedir. Sevdalinka türùyle Sırp ve Boşnak mùziēinde de benzer etkiler gòzlenmiřtir. 1951 sonrası Kosova'da Tùrk kùltürüne yònelik ilginin artmasıyla mùzikal etkileşim yeniden gùç kazanmıştır. Çalışmada mùziēin kùltùrel hafızayı koruyucu rolüne dikkat çekilmiştir.

Tez No: 551403

Tez Adı: Lisans düzeyi eēitim veren Tùrk mùziēi devlet konservatuvarlarında meslek çalgısı tercih sebebini etkileyen faktòrler

Tez Tùrù: Yùksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Burak Dal

Kurum: İnönü Ùniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Anadolu'nun sanat geleneēini sùrdùrebilecek nitelikte sanat kurumlarının geliştirilmesi gerekliliēinden hareketle, konservatuvar òērencilerinin meslek çalgısı seçiminde etkili olan faktòrleri incelemektedir. Devlet konservatuvarlarında òērencilerin meslek yaşamlarını doērudan etkileyen bu seçimin, çoēunlukla bilinçli tercihler yerine beēeni ya da kulaktan dolma bilgilerle řekillendiēi gòzlemlenmiřtir. Araştırma kapsamında òērencilerle anket yapılmış, veriler yazılı ve

istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Sonuçlar, eğitim öncesi ve sürecinde yönlendirme ve müfredatın önemini ortaya koymaktadır.

Tez No: 551628

Tez Adı: Ahmed Adnan Saygun'un op 23 dört türkü (Şan piyano) eserinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Yusuf Özbaş

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Cumhuriyet dönemi müzik kültürü çerçevesinde Ahmed Adnan Saygun'un "Op. 23 Piyano ve Bariton için Dört Türkü" adlı eserini incelemiştir. Saygun'un besteciliği, yurt dışı eğitimi, ulusal müzik anlayışı ve çağdaş müzik yaklaşımları bağlamında değerlendirilmiştir. 20. yüzyılda müzikte görülen ulusalcılık akımının etkileri eserin analizine yansıtılmış, Saygun'un halk müziğini özgün yapısını bozmadan çok sesli müziğe uyarladığı vurgulanmıştır. Saygun'un gelenekten beslenen modern üslubu, eserlerinde hem sanatsal hem eğitsel işlev taşımaktadır.

Tez No: 551643

Tez Adı: Türk müziği eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında lavta enstrumanı eğitim-öğretiminin yeri, önemi ve kullanım durumu

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Mithat Çömlekçi

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Türk Müziği eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında lavtanın kullanım durumu araştırılmıştır. İç Anadolu Bölgesi'ndeki sekiz kurumda yapılan anket ve görüşmelerle lavtanın eğitimde yer almadığı, öğrenciler tarafından yeterince tanınmadığı belirlenmiştir. Lavtanın, ud ve tanbur özelliklerini taşıdığı için daha çok udî ve tanbûrlerce tercih edildiği saptanmıştır. Eğitim kurumlarında ve icra sahasında

lavtanın tanıtılması, TRT ve Kültür Bakanlığı korolarında lavta sanatçılarına yer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 551738

Tez Adı: İsmail Hakkı Bursevî'nin bestelenmiş eserleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Serdar Korkmaz

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmanın amacı, İsmail Hakkı Bursevî'nin hayatı ve eserlerine dair mevcut literatürden yararlanarak bilgi sunmak ve Dîvân'ındaki şiirlerin Türk Din Müsikîsi'ndeki yerini ortaya koymaktır. Bestelenmiş şiirleri tespit edilerek yeniden notaya alınmış, böylece bu eserlerin günümüz müzik dünyasında kullanılabilirliği artırılmıştır. Bursevî'nin şiirlerinin, özellikle dinî müsikî repertuarı için önemli bir kaynak oluşturduğu vurgulanmıştır.

Tez No: 551912

Tez Adı: Klasik Türk müziği'nde ekol olarak nitelendirilen bayan ses icrâcılarının ses eğitimi alanındaki görüşlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Şükran Bilge Çukurovalı

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Türkiye'de ses eğitiminin daha sistemli ve etkili hale gelebilmesi için ders programlarının belli hedeflere göre yapılandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, üç farklı nesil ve eğitim ortamından gelen, Türkiye'de ekol olarak kabul edilen beş kadın ses icracısı oluşturmuştur. Nitel araştırma yaklaşımıyla yürütülen çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla veri toplanmış, içerik analizi yöntemiyle değerlendirme yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda

sanatçıların büyük çoğunluğunun Meşk sistemini benimsediği, Ses Eğitimi Sistemine ise temkinli yaklaştıkları tespit edilmiştir.

Tez No: 552057

Tez Adı: Türk müziği eğitimi verilen konservatuvarlarda viyolonsel eğitim-öğretiminin yeri, önemi ve kullanım durumu

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Kamil Akpara

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Türk Müziği konservatuvarlarında viyolonsel eğitiminin yeri ve önemi araştırılmıştır. Beş farklı konservatuvardan öğretim elemanları ve öğrencilerle yapılan görüşmeler sonucu; eğitimin başlangıcında Batı müziği metotlarının tercih edildiği, Türk müziği repertuarının ise sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilere klasik icracıların önerildiği, solo eser eksikliği yaşandığı ve metodolojik kaynak ihtiyacının bulunduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin Türk müziği icracılarını yeterince tanımadığı, repertuarın genel müzik yapısını yansıtmadığı da belirlenmiştir

Tez No: 552445

Tez Adı: Neyzen Halil Dikmen'in ney tavrı ve ses kayıtlarının müzikal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Mustafa Cüneyt Aydın

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Türk dinî mûsikîsinde önemli bir yere sahip olan ney sazının, özellikle tekke tavrı olarak bilinen klâsik icrâ üslubu incelenmiştir. Halil Dikmen'in neyzenlik yönü ele alınarak, kendisine ait ses kayıtları notaya alınmış ve bu icrâların özellikleri belirlenmiştir. Dikmen'in tavrını yansıtan unsurlar, eserlerin asıl notalarıyla karşılaştırılarak analiz edilmiş; böylece Halil Dikmen'in ney tavrının karakteristik yapısı ortaya konulmuştur.

Tez No: 552536

Tez Adı: Tanbur metodlarının incelenmesi üzerine bir araştırma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Hüseyin Bilgiç

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Klasik Türk Musikisi kapsamında tanbur metotlarında yer alan yöntem ve etütler incelenerek mevcut durum değerlendirilmiş, bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın temel hedefi; tanbur icracılığı açısından yeni yaklaşımlar ortaya koymak ve bu yaklaşımlar doğrultusunda sazın teknik gelişimine katkı sunmaktır. Bu doğrultuda, ulaşılan tanbur metotları sistematik biçimde analiz edilmiş, içerik yönünden karşılaştırılmış ve metodolojik farklılıklar tespit edilerek öneriler sunulmuştur. Çalışma sonucunda, tanbur eğitimi sürecinde karşılaşılan metodolojik boşluklara dair somut veriler elde edilmiştir.

Tez No: 552756

Tez Adı: Türk müziği icrasında boehm sistem sol klarnet kullanımı ve teknik kazanım olarak sağladığı avantajlar

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Barış Kaplan

Kurum: Kırıkkale Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, klarnetin mikrotonal müzikteki kullanılabilirliğini parmak pozisyonları ve sistem farklılıkları açısından ele almıştır. Klarnetin tanımlı tampere sistemine dayalı yapısı nedeniyle mikrotonal sesleri üretmeye doğrudan uygun olmadığı belirtilmiştir. Ancak alternatif parmak pozisyonları ve ağız hareketleriyle bu sesler elde edilebilmektedir. Albert sistem klarnetin Türk müziğiyle sınırlı uyum sağladığı, buna rağmen geleneksel icracılar tarafından tercih edildiği vurgulanmıştır. Boehm sistem

klarnetin ise mikrotonal ses üretiminde daha fazla imkân sunduğu ve Türk müziği icrasında daha işlevsel olduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 553186

Tez Adı: Tab'i Mustafa Efendi'nin eserlerinin analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Hakan Cerim

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, 18. yüzyılda yaşamış Tab'î Mustafa Efendi'nin klasik Türk müziği formlarında bestelediği eserler incelenmiştir. Eserlerin makam, usûl, vezin ve yapı özellikleri değerlendirilmiş; gelenekle olan bağı ve bestecinin özgün yaklaşımı vurgulanmıştır. Şiir ve müziği uyum içinde kullandığı, prozodiye özen gösterdiği tespit edilmiştir. Tab'î'nin eserlerinde hem dönemin anlayışını yansıttığı hem de kendine has bir üslup oluşturduğu görülmüştür. Elde edilen bulgularla bestecinin müzik diline dair genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Tez No: 553581

Tez Adı: Sivas Ziya Bey Yazma Eser Kütüphanesindeki 14300 numaralı İlâhî mecmuası (İnceleme-metin)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Kazım Yiğiter

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Sivas Ziya Bey Kütüphanesi'nde bulunan 14300 numaralı ilahî mecmuası incelenmiştir. Eserin düzenleyicisi, içeriği ve yapısı değerlendirilmiş; metni günümüz harflerine aktarılmış ve fihristi hazırlanmıştır. Mecmuada yer alan ilahîlerin şairleri, bestekârları ve kullanılan makamlar üzerinden dönemin müzik zevki hakkında çıkarımlarda bulunulmuştur. Çalışma, sözlü müzik geleneğinin yazılı aktarımı açısından önemli bir kaynak niteliğindedir.

Tez No: 553585

Tez Adı: TRT repertuarında kayıtlı Tanburî Cemil Bey'in saz eserlerinin form ve makâmsal olarak incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Gaye Kayaalp Bilgiç

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada Tanburî Cemil Bey'in TRT repertuarındaki saz eserleri incelenmiş, özellikle form yapıları ve makamsal kullanımları değerlendirilmiştir. Peşrev, saz semâîsi, longa, sirto gibi formlardaki eserler üzerinden yapılan analizlerde, Cemil Bey'in bazı makamların seyrine özgün yaklaşımlar getirdiği ve klasik tariflerden ayrıştığı gözlemlenmiştir. Makam yapılarına dair farklılıklar ortaya konmuş, bu durumun onun müzikal üslubuna dair özgünlük taşıdığı sonucuna varılmıştır. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş, veriler tarama yoluyla elde edilmiştir.

Tez No: 555339

Tez Adı: Türk musikisi keman metotlarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ali Nünükoğlu

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Türk Musikisi'nde kullanılan üç keman metodu incelenmiş, geçmişteki meşk sistemiyle günümüz ihtiyaçları arasındaki farklar ele alınmıştır. Abdulkadir Töre, Mustafa Sunar ve Aydın Özden'in metotları içerik analiziyle değerlendirilmiş; güçlü ve zayıf yönleri uzman görüşleriyle desteklenerek sunulmuştur. Günümüzde keman eğitiminde bilimsel temellere dayalı sistemlerin eksikliği, icrada yetersizliklere yol açmakta; bu nedenle metodolojik çalışmaların artırılması gerektiği vurgulanmıştır.

Tez No: 555384

Tez Adı: Klasik Türk musikisi bestekarları arasındaki etkilerin değerlendirilmesi:
Sosyal ağ analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Aykut Başaran

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Klasik Türk Musikisi bestekarları arasındaki ilişkileri sosyal ağ analiziyle incelemektedir. 1901 öncesi doğmuş ve en az 12 eser vermiş bestekarların verileri kullanılarak makam ve usul benzerlikleri değerlendirilmiştir. Öğretmen-öğrenci ağı, dönem, mekân ve uyruk gibi değişkenler analizde dikkate alınmıştır. Gephi ve Python yazılımlarıyla yürütülen analizlerde kosinüs benzerliği ve merkezilik ölçütleri uygulanmıştır. Sonuçlar, Klasik Türk Musikisi'ndeki etkileşimleri görünür kılarak gelecek araştırmalara yön verecek bir temel sunmaktadır.

Tez No: 555948

Tez Adı: Ali Rifat Çağatay'ın özel arşivinde yer alan YZPER2 kodlu Hamparsum yazmasının edisyon kritiği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Salih Demirtaş

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Hamparsum notasıyla yazılmış yazmaların bilimsel çeviri ve değerlendirmesine yönelik örnek bir yöntem sunmaktadır. Ele alınan YZPER2 kodlu yazma, Ali Rifat Çağatay'ın arşivinden seçilmiş, 21 saz eserini içermektedir. Çalışmada, Corpus Musicae Ottomanicae projesinin belirlediği metodolojik ilkeler temel alınmıştır. Yazmanın paleografik yapısı, tarihî değeri ve içerdiği notaların sistematik incelenmesiyle, Türk müziği yazmalarına yönelik edisyon kritik süreçlerine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Tez No: 556456

Tez Adı: Türk mûsikîsinde kâr formunun yapısı ve değişimi üzerine inceleme

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2019

Yazar: Fatma Münevver Şenduran

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, XV. yüzyıldan XX. yüzyıla uzanan süreçte bestelenmiş Kâr formundaki eserleri biçimsel açıdan incelemektedir. Abdülkâdir Merâgî'den Zekâî Dede'ye kadar toplam 36 Kâr, güfte temelli yeni bir analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Eserler hânelere ayrılarak mısra sayıları ve terennüm yapıları üzerinden biçim şemaları oluşturulmuştur. Bulgular, Kârların serbest değil, belirli bir yapısal düzen taşıdığını göstermiştir. Bu yönüyle çalışma, Kâr formunun biçim anlayışına dair literatüre yeni bir bakış açısı kazandırmaktadır.

Tez No: 558614

Tez Adı: Viola D'amore'un yapım süreci ve geleneksel Türk müziği topluluklarında kullanımı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Aslı Yıldırım

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, 17. ve 18. yüzyıllarda Türk müzik tarihinde yer edinmiş Viyola D'amore çalgısının yeniden tanıtılmasını amaçlamaktadır. Türkiye'de nadir bulunan bu çalgı yeniden üretilmiş, yapım süreci belgelenmiş ve detaylı biçimde açıklanmıştır. Ayrıca, geleneksel Türk müziği topluluklarında kullanımı uzman görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, Viyola D'amore'un müzik kültürümüzdeki yerinin canlandırılmasına ve yeniden işlevsellik kazanmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

Tez No: 559692

Tez Adı: Türkiye'de 1934-1936 yılları arasında İstanbul ve Ankara radyolarından geleneksel Türk (Alaturka) musikisinin yayınlarının yasaklanması ve Türk toplumuna olan etkileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Cevdet Mithat Canver

Kurum: Başkent Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 1934–1936 yılları arasında Ankara ve İstanbul radyolarında Geleneksel Türk Musikisi'nin yasaklanmasını ve bu durumun toplumsal etkilerini incelemektedir. Osmanlı dönemindeki müzik kurumlarından başlayarak modernleşme sürecinde kurulan yapılar ele alınmış, Türkiye’de radyoculuğun gelişimiyle birlikte alaturkanın yayından kaldırılma süreci detaylandırılmıştır. Ayrıca o dönemki yayın saatleri, radyo erişimi ve müzik oranlarına dair veriler analiz edilerek, yasağın müzik kültürü üzerindeki etkileri ortaya konmuştur.

Tez No: 560125

Tez Adı: Türk musikisi usul kalıplarının kavram ve terim olarak anlamları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Tolga Akşit

Kurum: Süleyman Demirel Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Türk mûsikîsinde önemli bir yer tutan usûl kavramını tarihsel ve anlamsal yönleriyle incelemektedir. Teknik detayların ötesinde, usûl isimlerinin kökenleri, anlamları ve vuruş kalıplarıyla ilişkileri araştırılmıştır. Usûl adlarının nasıl ortaya çıktığı ve başka alanlarla bağlantıları sorgulanarak, isimlerin rastlantısal değil, belirli bir anlam dünyasına dayandığı gösterilmeye çalışılmıştır. Bu yönüyle çalışma, mûsikî terimlerinin sadece teknik değil, kültürel anlamlar taşıdığını vurgulamayı amaçlamaktadır.

Tez No: 560162

Tez Adı: Amasyalı Özbakır ailesinin Türk mûsikî kültüründeki yeri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ahmet Bilen

Kurum: Süleyman Demirel Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tez, Amasya'nın köklü mûsikî geleneği içinde Özbakır ailesinin XX. yüzyıldan itibaren oynadığı rolü incelemektedir. Amasya'nın tarihsel müzik ortamı tanıtıldıktan sonra, Halil İrfan Özbakır ve ailesinin bestecilik faaliyetleri, icraları ve müzikal mirasları ele alınmıştır. Ailenin birkaç kuşak boyunca mûsikîye katkıları detaylı şekilde değerlendirilmiş, cami ve eğitim müziği gibi alanlardaki çalışmaları da analiz edilmiştir. Bu çalışma, yerel bir müzik geleneği içinde ailevi bir müzik aktarımını belgelemesi bakımından önem taşımaktadır.

Tez No: 560328

Tez Adı: Klasik Türk mûsikîsi ses icrâcılığının tarihsel seyri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2019

Yazar: Özge Şen Tuncel

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Klasik Türk Mûsikîsi'nde ses icrâcılığının tarihsel gelişimini incelemektedir. Yazılı kaynaklara dayalı olarak betimsel tarama yöntemiyle yapılan araştırmada, edvâr ve modern müzikoloji kaynakları temel alınmıştır. Ses icrâsı, insan sesi, eğitim, üslûp ve estetik gibi başlıklar altında tematik biçimde analiz edilmiştir. Bulgular, tarihsel süreçte icrâ anlayışında yaşanan dönüşümlerin yazılı kaynaklara nasıl yansıdığını göstermiş; özellikle XX. yüzyıldan itibaren belirgin değişimlerin ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 563475

Tez Adı: 19. yy. neyzen bestekarların saz eserlerinin makamsal analizleri üzerine bir inceleme ve değerlendirme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: İbrahim Koç

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, 19. yüzyıl neyzen bestekârlara ait 12 saz eserinin makamsal analizine odaklanmaktadır. Eserlerdeki makam yapıları, geçkiler ve çeşniler nota düzeyinde incelenmiş; elde edilen veriler doğrultusunda bestekârların üslubu ve dönemin müzikal etkileri değerlendirilmiştir. Ayrıca 19. yüzyıl Türk müziğinin genel yapısı, dönemin padişahlarının etkileri, müzik kurumları ve Batı müziğiyle etkileşim gibi konulara da yer verilmiş, neyzen bestekârların biyografik bilgileriyle çalışma desteklenmiştir.

Tez No: 565134

Tez Adı: Elazığ'lı musîkişinaslardan Doğan Sever ve onun musiki yönü

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Muhammed Alperen Kırkıl

Kurum: Fırat Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk Din Mûsikisi'nde önemli bir yere sahip olan Neyzen Doğan Sever'in hayatı ve sanatsal yönünü incelemektedir. Zor icra edilen formlarda eser veren bu musikişinasın, kimlerden etkilendiği, kimleri etkilediği, sanatsal üslubu ve bestecilik özellikleri ele alınmıştır. Amacı, onun mûsikî birikimini belgelemek ve müzik tarihindeki yerini vurgulamaktır. Doğan Sever'in katkıları, maharet gerektiren icra biçimleriyle Türk Mûsikîsi geleneğine değerli bir miras olarak sunulmuştur.

Tez No: 565303

Tez Adı: Cinuçen Tanrıkörür'un bestelediği Mevlevî âyinlerinin makam, usûl ve ezgisel yönden incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Mehmet Uğur Özakalın

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Cinuçen Tanrıkörür'un bestelemiş olduğu dört Mevlevî Âyini (Bayâtî Araban, Nişâburek, Evcârâ, Zâvil Aşîrân) makam, usûl ve ezgisel açıdan incelemektedir. Tanrıkörür'un ud icrası ve besteciliğiyle Türk Mûsikîsi'ne katkıları vurgulanmıştır. Mevlevî Âyinlerinin tarihçesi, Hz. Mevlânâ ve Mevlevîlik geleneğiyle birlikte ele alınarak bu formun dinî mûsikî içindeki yeri açıklanmıştır. Eserlerin analizinde geleneksel yapı ile özgün yaklaşımın birleşimi öne çıkmaktadır.

Tez No: 565861

Tez Adı: Türk müziği edvarları ve nazariyat kitaplarında usûl anlayışı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Muhammed Aydın

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Osmanlı-Türk müzik geleneğinde usûl anlayışının tarihsel gelişimini, ikâ'dan başlayarak teorik eserler üzerinden incelemektedir. Ali Ufkî Bey ile başlayan yeni dönem yaklaşımlara girişte değinilmiş, XVIII. yüzyıldan günümüze kadar yazılmış ondört nazari eserdeki usûl, darp, devir, ölçü gibi kavramlar karşılaştırılmıştır. XIX. ve XX. yüzyıldaki Batı etkileriyle oluşan değişimler değerlendirilmiş, teorideki kırılma noktaları vurgulanmıştır.

Tez No: 566226

Tez Adı: İlâhi formundaki eserlerde versiyon farklılıklarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Emin Abdülkadir Çolakoğlu

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, XX. yüzyılda yazıya geçirilen Türk din mûsikîsi ilâhilerinin farklı nota koleksiyonlarındaki varyantlarını incelemektedir. İstanbul Konservatuarı Neşriyatı esas alınarak, dört ayrı kaynakta ortak yer alan 33 eser analiz edilmiştir. Eserler makamsal, ritmik, melodik ve güfte kullanımı bakımından karşılaştırılmış, koleksiyonlar arasında belirgin farklılıklar tespit edilmiştir. Bu durum, sözlü gelenekten yazılı kültüre geçiş sürecindeki çeşitliliği göstermektedir.

Tez No: 566433

Tez Adı: Türk Beşleri'nin müzik dili, geleneksel Türk müziği ve halk müziği ile etkileşimi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Elif Sayın

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türkiye’de çok sesli müziğin tarihsel gelişimini kapsamlı bir şekilde ele almakta; İslamiyet öncesinden başlayarak Cumhuriyet öncesi ve sonrasındaki dönüşümleri incelemektedir. Cumhuriyet’in ilanıyla birlikte müzik alanında yaşanan köklü değişimler, özellikle Mustafa Kemal Atatürk’ün çağdaş müziğe yönelik yaklaşımı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Atatürk’ün müziğe verdiği önem, çeşitli söylevleriyle desteklenmiş; bu bağlamda yapılan reformlara da yer verilmiştir. Araştırmada, Türkiye’de çağdaş müziğin oluşum sürecine yön veren ilk önemli besteciler grubu olan ve “İlk Kuşak” ya da “Türk Beşleri” olarak bilinen Ulvi Cemal Erkin, Cemal Reşit Rey, Hasan Ferit Alnar, Ahmet Adnan Saygun ve Necil Kazım Akses’in müzik anlayışları ve katkıları analiz edilmiştir. Bu bestecilerin, geleneksel Türk müziği ile Batı müziği formlarını birleştirme çabaları, dönemin kültürel politikaları ışığında değerlendirilmiştir. Çalışma, ayrıca Türk Halk Müziği ile Geleneksel Türk Müziği’nin kültürel yapı içerisindeki konumunu da irdeleyerek, bu müzik türlerinin Cumhuriyet ideolojisiyle nasıl

bir etkileşim içinde yeniden şekillendiğini ortaya koymaktadır. Türk Beşleri'nin, hem kendi dönemlerinin özelliklerini taşıyan hem de Batı müziği ile sentezlenen eserler üretme yönündeki girişimleri, Türkiye'de çağdaş müzik anlayışının temellerini atan bir sürecin parçası olarak değerlendirilmektedir.

Tez No: 567716

Tez Adı: Uygur 12 makam repertuvarındaki 'Rak, çebebeyat ve müşavirek' makamlarının Türk müziği ses sistemine aktarılması ve incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Burak Gültekin

Kurum: Bursa Uludağ Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tez, Türkiye'de çok sesli müziğin tarihsel gelişimini İslamiyet öncesinden Cumhuriyet dönemine dek ele alır. Atatürk'ün müzik devrimleri ve çağdaşlaşma hedefi bağlamında Türk Beşleri'nin ortaya çıkışı incelenmiştir. Ulvi Cemal Erkin, Cemal Reşit Rey, Hasan Ferit Alnar, Adnan Saygun ve Necil Kazım Akses'in geleneksel Türk müziğiyle Batı müziğini nasıl sentezledikleri araştırılmış, bu sentezin Türk kültüründeki karşılığı değerlendirilmiştir.

Tez No: 569682

Tez Adı: Geleneksel Türk müziği enstrümanlarının konçertino kullanımlarıyla, konçerto grosso türünde eser çalışması

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2019

Yazar: Nağme Yarkın

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu tezde, Barok döneme ait Konçerto Grosso formu ile geleneksel Türk müziği enstrümanları bir araya getirilmiştir. Solo partiler ney, ud, tanbur, kemençe gibi Türk çalgıları için, eşlik partileri ise Barok orkestra için yazılmıştır. Barok müzik yapısı ve Türk müziği çalgılarının teknik olanakları analiz edilerek "Concerto Grosso alla

Turca” başlıklı özgün bir eser bestelenmiştir. Eserin en dikkat çekici yönü, farklı müzik kültürlerine ait unsurların aynı yapı içinde uyumla buluşturulmasıdır.

Tez No: 573640

Tez Adı: Kanun'un mandal düzeneğinin Türk mûsikîsi perde anlayışına uyarlanabilirliği

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2019

Yazar: Serkan Günalçın

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Kanun çalgısının mandal düzeneğini Türk mûsikîsi perde yapısına uygun hale getirme amacı taşımaktadır. İlk olarak, teorik kaynaklar incelenerek nazarî perde yapısı belirlenmiş; ardından Tanbûrî Cemil Bey’in icrasından yola çıkılarak pratikteki perde anlayışı analiz edilmiştir. Sonuçta, Türk mûsikîsi perdelerinin hem Pisagor hem doğal aralıklara dayandığı tespit edilmiştir. Bu bilgiler ışığında Kanun için yeni bir mandal düzeneği tasarlanmış ve sekiz farklı âhenkte bu sistemin perde yapısını yansıtabildiği gösterilmiştir.

Tez No: 574006

Tez Adı: Dinî Türk mûsikisinde tevşîhler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Muhammed Cahid Yılmaz

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, dinî Türk mûsikisinin önemli türlerinden tevşîhleri incelemektedir. Tevşîhlerin yapısı, güfteleri, aruzla ilişkisi, makam ve usûl özellikleri değerlendirilmiş; Mevlid ve Mi‘râciyye ile bağlamları ele alınmıştır. Repertuardaki 255 eser üzerinden yapılan çözümlemelerle tevşîh türünün belirleyici özellikleri saptanmış ve günümüz icra koşulları da göz önüne alınarak yeni bir tanım önerilmiştir. Tez, türün tarihî işlevini ve bugünkü yerini anlamaya yönelik kapsamlı bir analiz sunar.

Tez No: 574288

Tez Adı: Zeki Atkoşar'ın bestelediği Mevlevî Âyinlerininusûl-arûz vezni ilişkisi yönünden incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Zeynep Kunduroğlu Erat

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Zeki Atkoşar'ın bestelemiş olduğu sekiz Mevlevî Âyini, usûl ve arûz vezni ilişkisi yönünden incelenmiştir. Âyinlerin Selâm bölümlerindeki güfteler, arûz kalıpları doğrultusunda analiz edilmiş ve usûl şablonlarıyla karşılaştırılmıştır. Çalışmada ayrıca Mevlânâ'nın yaşamı, Mevlevîlik geleneği, Türk Din Mûsikîsi formları ve Atkoşar'ın sanatı hakkında bilgiler sunulmuştur.

Tez No: 574767

Tez Adı: Rauf Yektâ Bey'in 'Türk Mûsikîsi Nazariyatı' adlı eseri ve tahlili

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Belkıs Gizem Güran

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Rauf Yektâ Bey'in “Türk Mûsikîsi Nazariyatı” adlı eserini günümüz Türkçesine aktarmış ve içeriğini çağdaş nazariyatla karşılaştırarak incelemiştir. Eserdeki ses sistemi, doğal perdeler, diziler ve işaretler günümüz anlayışıyla farklılık göstermektedir. Rauf Yektâ'nın geleneksel temellere dayalı ancak yenilikçi yaklaşımı, teorik boşlukları gidermeyi hedeflemiştir. Çalışma, onun nazari sistemini detaylı biçimde ele alarak, Türk mûsikîsi kuramına katkı sağlayan önemli bir kaynak sunmuştur.

Tez No: 574990

Tez Adı: Klâsik Türk mûsikîsi'nde ağırsemâi formunun tahlili ve tasnifi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Eray Cinpir

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tezde, Klasik Türk Mûsikîsi'nin sözlü formlarından biri olan Ağırsemâî yapısal yönleriyle ele alınmıştır. XV. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar bestelenmiş 144 Ağırsemâî analiz edilerek formun zaman içindeki değişimi, makam yapıları ve alt türleri değerlendirilmiştir. Eserlerde gözlenen simetrik yapılar, güfte-beste ilişkisini anlamada yeni bir yaklaşım sunmuş; hatalı notalarda düzenlemeler yapılmıştır. Ağırsemâîlerin Şarkı formuna geçişteki rolü de vurgulanarak, daha ayrıntılı bir sınıflandırma önerilmiştir.

Tez No: 574993

Tez Adı: Türk müziğinde gazel icralarının müzikal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Berna Özçeltik

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, 19. ve 20. yüzyıllarda gazel icrası alanında öne çıkan dört sanatçının Uşşak makamındaki performansları incelenmiştir. Hafız Sami, Hafız Kemal, Münir Nurettin Selçuk ve Bekir Sıtkı Sezgin'in plak kayıtları analiz edilerek, makamsal yapı, ses aralıkları, süsleme teknikleri ve icra biçimleri değerlendirilmiştir. Sonuçlar, sanatçıların iki oktava yakın genişlikte ses kullandıklarını, çeşitli süsleme tekniklerine başvurduklarını ve gazelleri giriş-gelişme-sonuç yapısında seslendirdiklerini göstermektedir. Terennüm kullanımı ve yüksek perde bölgelerine eğilim de dikkat çeken diğer bulgular arasındadır.

Tez No: 575227

Tez Adı: İzzettin Ökte'nin tanbûr taksîmlerinin tahlîli

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Emre Düzün

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tez, tanbûr icracısı İzzettin Ökte'nin müzikal üslubunu, on farklı makamdaki taksimleri üzerinden incelemektedir. Eserler notaya alınarak, icra teknikleri içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Ökte'nin icrasında, tek mızrapla birden fazla sesi duyurma eğilimi ve anlatıma çeşitlilik katan süsleme teknikleri dikkat çekmiştir. Araştırmada çarpma, vurkaç çarpma, glissando, sap vibratosu, tek mızraplı trill ve tek mızraplı çarpma olmak üzere altı farklı süsleme kullanımı tespit edilmiştir. Çalışma, Ökte'nin tanbûr tavrını detaylarıyla ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Tez No: 576054

Tez Adı: Cemal Reşid Rey ve 'Mistik' eseri örnekleminde Tanzimat Dönemi'nden Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarına kadar çoksesli müziğin gelişimi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Doğan Balcı

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tez, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan süreçte çoksesli müzik hareketlerini ve bu bağlamda Cemal Reşid Rey'in katkılarını ele alır. Osmanlı'daki Batılılaşma sürecinden itibaren başlayan müziksel dönüşüm, Cumhuriyet ile ivme kazanmış; eğitimli müzisyenler ve kurumsal yapılar sayesinde ulusal çoksesli müzik gelişmiştir. Cemal Reşid Rey'in özellikle mistisizme yöneldiği dönem incelenmiş, "Mistik" adlı eseri hem metinsel hem müzikal yönden analiz edilmiştir. Çalışmada Mevlâna'nın kısa yaşam öyküsüne de yer verilmiş, eserin armonik yapısı temel düzeyde değerlendirilmiştir.

Tez No: 576725

Tez Adı: Ahmet Özhan mûsikî icra üslubu ve günümüz Türk din mûsikîsine etkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ahmet Musa Bala

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Ahmet Özhan'ın hayatını, müzikal tarzını ve besteciliğini ele almaktadır. Cumhuriyet dönemi müzik politikalarıyla başlayan süreçte Özhan'ın eğitimi, hocaları ve sanatsal gelişimi incelenmiştir. Tekke müziğinin ve önemli ustaların onun icrasına etkileri değerlendirilmiş; kaset ve albüm çalışmaları ışığında dönemsel yorum farklılıkları analiz edilmiştir. Ayrıca, eserlerinin notalarına da yer verilmiştir. Sonuçta, Özhan'ın yorumculuğunun Türk din müziğine katkısı vurgulanmıştır.

Tez No: 576738

Tez Adı: Tarihsel süreçte Yeseviyye tarikatının Türk mûsikîsine etkileri ve Ahmed Hatiboğlu'nun mâhûr form (Yeseviyye) adlı eserinin analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Mustafa Erzen

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Ahmed Yesevî'nin tasavvufî düşüncesiyle şekillenen Yeseviyye tarikatında mûsikînin yerini ele alır. Divân-ı Hikmet'ten bestelenmiş eserler belirlenmiş, özellikle Ahmed Hatiboğlu'nun bestelediği Mâhûr Form (Yeseviyye) adlı eserin yapısı incelenmiştir. Eserin güftesi, makam yapısı, geçkileri ve usûl özellikleri ortaya konmuştur. Ayrıca bestekârın hayatı ve sanat anlayışı hakkında da bilgi verilmiştir. Yesevî'nin etkisinin müzik aracılığıyla günümüze nasıl ulaştığına dair izler sürülmüştür.

Tez No: 577770

Tez Adı: Âşık Ruhani'ye ait kırık havaları üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Kubilay Büyükarıslan

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, âşık müziğinin önemli isimlerinden Âşık Ruhani'ye ait 12 kırık hava eserini inceler. Geleneksel Türk Halk Müziği çerçevesinde yapılan araştırmada, eserlerin makam, tür, usûl ve vezin özellikleri analiz edilmiştir. Âşığın hayatı ve müzikal kimliği de ele alınmış, elde edilen bulgular ışığında yorumlar yapılmıştır. Repertuvara kayıtlı olmayan bu eserlerin değerlendirilmesiyle, unutulma riski taşıyan müzikal değerlerin korunması amaçlanmıştır. Araştırma, literatür taraması ve ses kayıtları incelemesi yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Tez No: 578073

Tez Adı: Arel nazariyatındaki basit makamlarda bestelenmiş klasik Türk müziği eserleri ile bu makamlara ait nazari bilgilerin bilgisayar destekli karşılaştırılması

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2019

Yazar: Kubilay Yılmaz

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Arel nazariyesindeki basit makamların kuramsal yapısını, Arel öncesi bestelenmiş eserlerle karşılaştırarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çargâh makamı dışındaki 12 basit makamda toplam 250 eser incelenmiş; geleneksel analiz yöntemleri ve "Seyr-i MIDI" programı kullanılarak yapılan analiz sonuçları karşılaştırılmıştır. Elde edilen verilerle Arel'in nazari yapısı karşılaştırılmış, örtüşmeyen yönler ortaya konulmuştur. Araştırma, makam öğretiminde temel kabul edilen bilgilerin doğruluğunu sorgulamak ve geleneksel icra ile uyumu artırmak adına önemli katkılar sunmaktadır.

Tez No: 578380

Tez Adı: 19.yüzyıl Türk musikisine Batı'nın etkileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Murat Doğru

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, klasik Türk musikisinin tarihsel gelişimini ele alarak, batılılaşma süreciyle ilişkisini kavramsal düzeyde incelemeyi amaçlamaktadır. Türk musikisi ile batılılaşma kavramları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş; 19. yüzyıl boyunca Türk müziği üzerinde oluşan etkiler dönemsel ayrımlarla detaylandırılmıştır. Batı etkisinin, geleneksel müzik anlayışında nasıl dönüşümlere yol açtığı ortaya konulmuş; bu süreçte yaşanan değişimlerin kültürel bağlamda nasıl şekillendiği analiz edilmiştir.

Tez No: 578528

Tez Adı: Radyo yayınları ve halkevlerinde Türk müzik devriminin sonuçları: 1926-1950 yılları örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Fırat Özbay

Kurum: Trakya Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Atatürk'ün öncülüğünde gerçekleştirilen Türk musikisi devriminin, 1926–1951 yılları arasında radyo yayınları ve halkevleri faaliyetlerindeki yansımalarını incelemektedir. Nitel araştırma yaklaşımıyla yürütülen çalışmada, özellikle Türk müziği yayın yasağının uygulandığı döneme ait radyo yayınları ve rastlantısal günlere ait faaliyetler analiz edilmiştir. Gazete arşivlerinden elde edilen veriler nicel ve nitel yöntemlerle çözümlenmiştir. Dikkat çekici sonuçlardan biri, yasak döneminde Türk müziği yayınlarının 71 kez gerçekleşmiş olmasıdır.

Tez No: 579983

Tez Adı: Kanuni Hacı Arif Bey ve Kanuni Vecihe Daryal taksimlerinin icra teknik analizleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Fatih Vural

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, klasik üslubun temsilcileri olarak kabul edilen Kanuni Hacı Arif Bey ve Vecihe Daryal'ın kanun taksimleri icra teknikleri açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırmada, her iki icracıya ait üçer taksim notaya alınarak mızrap vuruşları, mandal kullanımı ve süsleme teknikleri analiz edilmiştir. Ayrıca kanun çalgısının tarihçesi, organolojisi ve taksim formu hakkında bilgi verilmiş; icracıların müzikal yaşamları ve icra tarzları değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, her iki sanatçının icra üslupları benzerlik ve farklılıklarıyla birlikte ortaya konmuştur.

Tez No: 580149

Tez Adı: Türk Mûsikisinde Rehâvî makâmı ve tarihsel gelişimi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Gürkan Yıldız

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Türk müziğinde tarihsel süreç boyunca kullanılan Rehâvî makamının gelişimini, teorik yapısını ve icra özelliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, Devlet Korosu, Dârü'l Elhân Külliyyatı, Kevserî Mecmuası, Kantemiroğlu Edvârı ve özel arşivlerde yer alan Rehâvî makamındaki eserler yeniden notaya alınmış ve analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda Rehâvî makamının tarihsel seyri, yapı özellikleri ve günümüzdeki uygulama biçimi değerlendirilerek, makamın daha iyi anlaşılması ve yorumlanmasına katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Tez No: 580279

Tez Adı: 1923'den günümüze ilkökul ve ortaokul müzik dersi öğretim programlarında geleneksel Türk müziği unsurlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2019

Yazar: Nail Demircioğlu

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, 1923'ten günümüze ilkokul ve ortaokul müzik dersi öğretim programlarında Geleneksel Türk müziği unsurlarına ne ölçüde yer verildiğini belirlemeyi amaçlamaktadır. Tarihsel araştırma modeliyle yürütülen çalışmada, 1924–2019 yılları arasındaki programlar doküman incelemesi yoluyla analiz edilmiştir. Bulgular, 1995 programında teorik Türk müziği bilgilerinin en yoğun biçimde yer aldığını, 2017 ilkokul ve 1995 ortaokul programlarının ise makamlara en fazla yer veren programlar olduğunu göstermektedir. Program geliştirme süreçlerinde Türk müziği unsurlarına daha fazla yer verilmesi önerilmektedir.

Tez No: 580636

Tez Adı: Türk din mûsikîsinde perde kaldırma: Hafız Kemal Tezergil ve neyzen Sadrettin Özçimi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Yasin Özçimi

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk tekke mûsikîsinin az incelenmiş formlarından olan “perde kaldırma”yı konu edinmektedir. Formun tanımı, tarihçesi, türleri ve kullanım biçimleri ele alınmış; 1959–2008 yılları arasında kaydedilmiş örnekler üzerinden Hafız Kemal Tezergil ve Neyzen Sadreddin Özçimi’nin icraları detaylı biçimde analiz edilmiştir. Perde kavramının hem etimolojik hem de mûsikîdeki anlamı irdelenmiş, formun toplu ve solo icralardaki rolüne değinilmiştir. Literatürdeki eksikliği gidermeye yönelik ilk adımlardan biri olması bakımından çalışma önem arz etmektedir.

Tez No: 580999

Tez Adı: Refik Talat Alpman'ın saz eserlerinin makamsal açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ömür Aziz Bölten

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Refik Tâlat Alpman'ın ulaşılan dokuz saz eserini teknik ve makam analizi açısından incelemektedir. Türk müziği repertuarına katkı sağlamak amacıyla yürütülen araştırma, betimsel nitelikte olup tarama modeliyle yapılandırılmıştır. Alpman'ın eserleri üzerinden yapılan analizlerde, onun saz müziğine getirdiği özgün yaklaşım ortaya konmuş, eserlerin makam özellikleri detaylı şekilde değerlendirilmiştir. Araştırma, hem Alpman'ın sanat anlayışını belgelemeyi hem de Türk müziği saz eserleri literatürüne katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 583939

Tez Adı: Güzel sanatlar fakültelerinde müzik eğitimi alan öğrencilerin geleneksel Türk müziği derslerine yönelik tutum ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Cantürk Bayrakçı

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin Geleneksel Türk Müziği derslerine yönelik tutumlarını ve öz-yeterlik algılarını incelemiştir. Likert ölçekleriyle yürütülen çalışmada, genel olarak öğrencilerin bu derse karşı olumlu bir tutum sergilediği ve yüksek öz-yeterlik algısına sahip olduğu görülmüştür. Erkek öğrenciler GTSM'ye, kız öğrenciler ise GTHM'ye daha olumlu yaklaşmaktadır. Sınıf düzeyine göre bazı farklılıklar bulunsa da bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı değildir. Araştırma, tutumun öz-yeterliği etkilediğini ve olumlu eğilimlerin ders niteliğine katkı sağlayabileceğini göstermektedir.

Tez No: 583960

Tez Adı: Türk müziği keman icrası başlangıç düzeyi eğitim modeli

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Serdar Budak

Kurum: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, konservatuvarlarda eğitim gören keman öğrencilerinin Türk müziği icrasına başlangıç sürecinde karşılaştıkları güçlükler dikkate alınarak, TRT repertuarında sık kullanılan makamlardan Hicaz ve Buselik üzerine özel alıştırma geliştirilmiştir. Hazırlanan alıştırma, deney grubunda uygulanmış; kontrol grubuna ise mevcut öğretim programı sürdürülmüştür. Dört hafta süren uygulama video kayıtları ve uzman görüşleriyle değerlendirilmiş, deney grubunun gelişimi kontrol grubuna kıyasla daha olumlu bulunmuştur. Bu sonuç, hedefe yönelik alıştırmanın başlangıç seviyesindeki öğrencilere katkı sağladığını göstermektedir.

Tez No: 584126

Tez Adı: Suzidilara makamı tarifinde kuramcı görüşleri ve makamda bestelenen eserlerin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Mehmet Ali Esen

Kurum: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Suzidilara makamının Türk mûsikîsi kuramcıları tarafından nasıl tanımlandığını ve bu makamdaki eserlerin bu tanımlara ne ölçüde uyduğunu incelemeyi amaçlamaktadır. On farklı kuramcının görüşleri doğrultusunda, çeşitli dönemlere ait 52 eser analiz edilmiştir. Eserlerin dizileri ve özellikleri belirlenerek kuramcı tarifleriyle karşılaştırılmıştır. Makam kavramı açıklanmış, sözlü ve saz eserleri ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerle, Suzidilara makamının daha net anlaşılması ve tanımının netleşmesine katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Tez No: 584133

Tez Adı: Türk müziği viyolonsel eğitiminde başlangıç seviyesinde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Veysel Sulukaya

Kurum: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, viyolonsel eğitimi alan bireylerin kullandıkları teknikler ve bu teknikleri ne ölçüde bildikleri incelenmiştir. Katılımcıların çoğu 25-40 yaş aralığında, lisans mezunu ve genel lise çıkışlıdır. Eğitimde genellikle Batı müziğine ait tekniklerin tercih edildiği görülmüştür. Sol elin viyolonsel çalmada daha işlevsel olduğu belirtilmiştir. Legato, staccato, vibrato gibi birçok teknik sorulmuş, bazı teknikler hakkında bilgi eksikliği gözlemlenmiştir. Araştırma, eğitimde kullanılan yöntemlerin yeterli düzeyde bilinmediğini ve bu konuda daha kapsamlı bilgiye ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymuştur.

Tez No: 584351

Tez Adı: Neyzen Niyazi Sayın örnekleminde Türk saz mûsikîsi eser icrâcılığında yorum farklılığı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Hazar Ertürk

Kurum: Yıldız Teknik Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, Neyzen Niyazi Sayın'ın farklı zamanlardaki icraları üzerinden bir eserin her defasında yeniden yorumlanabileceği fikri ele alınmıştır. Acemaşîran Peşrevi ve Pesendîde Saz Semâîsi adlı eserlerin çeşitli kayıtları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Niyazi Sayın'ın her icrasında teknik ve duygusal açıdan farklılıklar taşıdığı, her yorumun adeta yeni bir yaratım olduğu görülmüştür. Bu durum, eserin icraya, icranın da esere bağlı olduğu anlayışını desteklemekte ve müzikte yoruma dayalı zenginliği gözler önüne sermektedir.

Tez No: 584508

Tez Adı: Söz, ezgi ve usûl bakımından Samsun yöresi türküleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Behiye Ören

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, TRT Türk Halk Müziği arşivinde Samsun yöresine ait olarak yer alan 29 türküyü söz, ezgi ve usûl yönünden incelemektedir. Her bir türkü, adıyla birlikte ayrı başlık altında değerlendirilmiş; ortak unsurlar kuramsal olarak açıklanarak analiz yöntemi belirlenmiştir. Amaç, Samsun yöresi türkülerinin belirgin yapısal özelliklerini tespit etmek ve bu unsurlar üzerinden yöreye özgü bir müzikal yapı ortaya koymaktır. Araştırma, yöresel müzik kültürüne katkı sunmayı hedeflemektedir.

Tez No: 584753

Tez Adı: Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin Türk müziği ve batı müziği derslerine yönelik tutumları üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Merve Daştan

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümü öğrencilerinin Türk ve Batı müziği derslerine yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Türkiye'deki altı GSL'den 412 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen çalışmada, Batı müziği derslerine yönelik tutumların Türk müziği derslerine göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Tutumlar; cinsiyet, okul, çalgı ve müzik türü tercihinine göre farklılık göstermiştir. Ayrıca, öğrencilerin en çok tercih ettiği müzik türleri sırasıyla THM, Türkçe pop ve klasik Batı müziğidir.

Tez No: 585337

Tez Adı: III. Selim hayatı, edebi kişiliği, şarkıları ve 18. yüzyıl musikisine etkileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Sefer Bor

Kurum: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tez, Osmanlı padişahı III. Selim'in şairliği, mûsikîşinaslığı ve sanat hamiliği yönleriyle 18. yüzyıl kültür hayatına etkisini incelemektedir. Osmanlı'da farklı milletlerin kültürlerinin bir araya geldiği ortamda III. Selim, şiir ve müzikte aktif rol oynamış, beste ve şarkılarıyla mûsikînin gelişimine katkı sağlamıştır. Ayrıca dönemin mûsikîşinaslarını desteklemiş ve divan edebiyatının parlak bir dönem geçirmesinde etkili olmuştur. Tezde III. Selim'in şarkıları içerik ve biçim yönünden değerlendirilerek mûsikîye katkıları ele alınmaktadır.

Tez No: 585698

Tez Adı: Klasik müzik eğitimi almış müzisyenlerin Türk müziği koma sesleriyle oluşturulmuş mikrotonal çoksesli eserleri algılaması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Necati Pala

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tezde, uşşak makamındaki iki eserin çoksesli düzenlemeleri hem Batı müziği hem de Türk müziği anlayışıyla seslendirilerek karşılaştırılmıştır. Eşit aralıklı sistem ve geleneksel komalı yapı ayrı ayrı ele alınmış, her iki yorum altmış katılımcıya dinletilmiştir. Katılımcıların müzikal beğenilerini etkileyen faktörlerin yalnızca eğitimle açıklanamayacağı, kültürel kodların da belirleyici olamayacağı sonucuna ulaşılmıştır. Müzikteki ses oranlarının kişiden kişiye farklı algılandığı, tek bir doğru anlayışın var olmadığı gözlemlenmiştir.

Tez No: 586800

Tez Adı: Geçmişten günümüze muhayyer sünbüle makâmı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Onur Bezci

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, muhayyer sünbüle makamının tarihsel gelişimini incelemekte ve bu makamla ilgili kuramcı görüşleri ile bestelenmiş eserler arasındaki uyumu değerlendirmeyi amaçlamaktadır. TRT repertuarından seçilen eserler yeniden notaya alınarak analiz edilmiş, makamın zaman içindeki değişimleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma, hem teorik açıklamalarla pratik örnekler arasındaki ilişkiyi göz önüne sermekte hem de makamsal özelliklerin müzikal yansımalarını ortaya koyarak kaynak eser oluşturma amacını taşımaktadır.

Tez No: 587236

Tez Adı: Çağdaş Türk müziği bestecilerinden Semih Korucu'nun 'Sarsılmışlar İçin Müzik' adlı eserinin form analizi ve orkestra şefliği tekniği açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Murat Göktaş

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Osmanlı'dan günümüze çağdaş Türk müziğinin gelişimini ele almakta, besteci Semih Korucu'nun "Sarsılmışlar için Müzik" adlı eseri üzerinden form analizi ve orkestra şefliği açısından değerlendirmeler sunmaktadır. Eserin temelindeki dizi ve motif yapısı incelenmiş, bestecinin kullandığı tekniklerle kavramsal yaklaşımlar açıklanmıştır. Orkestra şefinin, eserin icrasında dikkat etmesi gereken unsurlar vurgulanarak prova sürecinde şefin müziği nasıl yönlendireceği üzerinde durulmuştur. Çalışma, eser analizi ile şeflik uygulamalarını bir araya getirmektedir.

Tez No: 587807

Tez Adı: Türk müziği makamlarının viyolonsel tuşesi üzerinde konumlandırılmasına ilişkin şematik bir yaklaşım

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Hacı Mehmet Andaç

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, viyolonsel eğitimi kapsamında Türk müziği makamlarının tuşe üzerindeki yerlerini görselleştirmeyi amaçlamaktadır. TRT arşivinde en çok kullanılan 20 makam belirlenmiş, bu makamlara ait diziler açıklanmıştır. Ardından, makamların tuşe üzerindeki konumlarını gösteren renkli ve açıklamalı şemalar hazırlanmış, bu şemalar sol el pozisyonlarını gösteren fotoğraflarla desteklenmiştir. Elde edilen görsel materyaller üzerinden yorum yapılarak şematik bir sistem önerilmiştir.

Tez No: 588070

Tez Adı: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim ve ortaokul müzik dersi 2018 öğretim programının Türk müziği açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Tuba Ehliz Çeçen

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 2018 yılında güncellenen ilköğretim ve ortaokul müzik öğretim programlarında Türk müziği içeriklerinin yerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Sekiz ayrı sınıf düzeyindeki program, dört öğrenme alanı çerçevesinde incelenmiştir. Sonuçlara göre, ilköğretim programında yer alan kazanımların %16'sı, ortaokul programının ise %36'sı Türk müziğiyle ilişkilidir. Elde edilen oranlar, Türk müziğinin öğretim programındaki kapsamını göstermektedir. Bu verilerin, özgün içerikli müzik programı ihtiyacını değerlendirmede ve gelecekte yapılacak araştırmalara temel oluşturacağı öngörülmektedir.

Tez No: 589070

Tez Adı: Türk saz müziğinde usta icracılık

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Hande Taşçeşme

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, geleneksel Türk müziğinde saz icracılığının meşk sistemiyle gelişimini ve usta icracı tanımının oluşum sürecini ele almaktadır. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren nota kullanımının artmasıyla saz icracılığı teknik yönden gelişmiş, bireyselleşme ve virtüözite anlayışı güçlenmiştir. Batı'daki virtüöz tanımıyla karşılaştırmalı olarak, Türk müziğinde usta icracılığın hangi koşullarda kazanıldığı, bu alandaki yirmi beş uzman görüşü ışığında değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, geleneksel aktarım yöntemlerinin günümüzdeki yansımalarına dair önemli ipuçları sunmaktadır.

Tez No: 589259

Tez Adı: Türk müziği usûl eğitim-öğretiminde kullanılan yazılı kaynakların incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ufuk Akın İnce

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, XX. yüzyıldan itibaren Türk müziği usûllerine dair yazılı kaynaklarda yer alan kavramsal tanımları ve usûlü oluşturan unsurları incelemektedir. Usûlün tanımı, işlevi ve eğitim-öğretim süreçlerindeki yeri bağlamında yapılan değerlendirmelerde, kaynaklar arasında tutarsızlıklar ve kavramsal farklılıklar gözlemlenmiştir. Tarama modeliyle yürütülen araştırmada doküman ve içerik analizi yöntemleri kullanılmış, literatürde ortak bir terminoloji bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle alanda çalışacak araştırmacıların mevcut kaynakları karşılaştırmalı biçimde ele almaları önerilmektedir.

Tez No: 589352

Tez Adı: Keman eğitiminde kullanılan yay tekniklerinin öğretiminde Türk müziği motiflerinin etkisinin incelenmesi: Haydar Tatlıyay örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Eta Kotan

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, keman eğitiminde Türk müziği motiflerinin yay tekniği öğretimine etkisi incelenmiştir. Tek grup ön test-son test desenine göre yürütülen çalışmada, Kürdilihicazkâr makamındaki etüt ve saz semaisi ile öğrencilerin detache, staccato, spiccato ve legato tekniklerindeki gelişimleri değerlendirildi. Bulgular, uygulanan programın öğrencilerin yay tekniği performanslarını belirgin biçimde artırdığını göstermektedir. Özellikle saz semaisi icrasında tüm tekniklerde ilerleme kaydedildiği tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, Türk müziği motiflerinin yay eğitimi sürecinde olumlu katkı sunduğunu ortaya koymuştur.

Tez No: 589460

Tez Adı: Müzik öğretmeni adaylarının geleneksel Türk müziği derslerine yönelik özyeterlik algılarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Alper Semih Sarı

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, müzik öğretmeni adaylarının geleneksel Türk müziği derslerine yönelik özyeterlik algılarını incelemektedir. Türkiye genelinde 10 üniversiteden 248 son sınıf öğrencisi ile yürütülen çalışmada, özyeterlik düzeylerinin genel olarak yüksek olduğu belirlenmiştir. Özyeterlik algısı; cinsiyet, bireysel çalgı, müzik türü tercihi ve ders başarıları gibi değişkenlere göre anlamlı farklılık göstermektedir. Ancak mezun olunan okul türü veya ailede geleneksel müzikle ilgilenen birey olup olmaması gibi değişkenlerle anlamlı ilişki bulunmamıştır. Elde edilen sonuçların öğretmen eğitimi açısından katkı sunacağı öngörülmektedir.

Tez No: 589828

Tez Adı: Klasik,geleneksel klarnet performansı ve çalgının Türk eserlerindeki kullanımı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Fevzi Onur Ustabas

Kurum: Dokuz Eylöl Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu uygulama raporu, klarnetin tarihsel gelişimini, farklı kültürlerdeki yerini ve Türk besteciler tarafından nasıl kullanıldığını incelemektedir. İlk bölümde çalgının tarihçesi, türleri, sahne performansı ve gelişimine katkı sunan müzisyenler ele alınmıştır. Ayrıca Türkiye'deki tarihçesi ve kurumsal müzik yaşamındaki yeri incelenmiştir. İkinci bölümde Türk bestecilerin klarnet için yazdığı eserler araştırılmış; İstemihan Taviloğlu ve Ahmed Adnan Saygun'un eserleri örnek olarak analiz edilmiştir. Saygun'un "Horon"u ile Taviloğlu'nun Klarnet Konçertosu teknik ve yapısal açıdan karşılaştırılmıştır.

Tez No: 590370

Tez Adı: Fasıl heyetinden koroya: Klasik Türk müziğinde standartlaştırıcı bir araç olarak koro

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Rümeyza Şişman

Kurum: İstanbul Şehir Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tez, modernleşmenin ve Cumhuriyet dönemi düzenlemelerinin Türk müziğinde standardizasyona yol açarak meşk sistemi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Nota yayınları, kurumsal eğitim ve koro yapıları gibi araçlarla geleneksel aktarım biçimleri dönüşüme uğramıştır. Çalışmada, bu dönüşüm yalnızca ideolojik değil, aynı zamanda modern yaşamın standartlaştırıcı yapısının bir sonucu olarak değerlendirilmiştir. Performans, üretim ve repertuar alanları "fasıl heyetinden koroya" izleği üzerinden analiz edilerek, müzikteki tektipleştirici süreçlerin kültürel etkileri ortaya konmuştur.

Tez No: 590657

Tez Adı: TRT THM repertuvarında yer alan dokuz birim zamanlı ölçülmüş türkülerin Türk müziği usûl nazariyesine göre tespiti ve tasnifi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Betül Toprak

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, TRT THM repertuvarındaki 9 zamanlı türkülerde, Batı notası ile yapılan aktarımın Türk müziği usûl nazariyesiyle örtüşmediğini ortaya koymaktadır. Çalışmada, doküman inceleme yöntemiyle tespit edilen türküler, kaynak ses kayıtlarıyla karşılaştırılarak Aksak, Evfer, Oynak, Raks Aksağı ve Bileşik Semâî gibi usûllere göre tasnif edilmiştir. Usûl değişimli türküler de incelenmiş, usûl temelli notasyonun gerekliliği vurgulanmıştır. Sonuç olarak, türkülerin usûl yapısına uygun biçimde yeniden analiz edilmesi ve notaya alınması önerilmektedir.

Tez No: 592295

Tez Adı: Türk müziği eğitimi veren konservatuvarlardaki ses eğitimi derslerinin öğretim programları ve uygulamaları açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: İlker Gültekin

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Türkiye’de Türk Müziği eğitimi veren konservatuvarlardaki “Ses Eğitimi” derslerinin öğretim programları ve uygulamaları incelenmiştir. Yedi kurumdan elde edilen veriler, öğretim elemanlarıyla yapılan görüşmeler yoluyla toplanmış ve içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, derslerin ortak bir program ya da yöntem doğrultusunda değil, büyük ölçüde öğretim elemanlarının kişisel tercihlerine göre yürütüldüğü belirlenmiştir. Bu durum, “Ses Eğitimi” derslerinde standardizasyon eksikliğini ortaya koymaktadır.

Tez No: 597006

Tez Adı: Türk mûsikîsinde icrâ-kuram uyumsuzluğu sorununa dair bilgisayar destekli bir analiz: Bekir Sıtkı Sezgin örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Semih Özdemir

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Türk mûsikîsinde icrâ ile kuram arasındaki uyumsuzluğu incelemektedir. Pisagor'dan günümüze süregelen perde sistemleriyle ilgili teorik yaklaşımlar, zamanla icrâ edilen mûsikîyi tam olarak yansıtamaz hâle gelmiştir. Araştırma, Hüseyin Sâdeddin Arel'in kuramı ile "perdecî" olarak anılan Bekir Sıtkı Sezgin'in sade ses kayıtlarını karşılaştırarak bu uyumsuzluğu objektif verilerle ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bilgisayar destekli analizlerle, özellikle meşk geleneğinden gelen ses kullanımının, teorik sistemle örtüşüp örtüşmediği değerlendirilmektedir.

Tez No: 598161

Tez Adı: Kantemiroğlu ve Nâsır Dede Nazarî anlayışlarının karşılaştırılarak incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: İlknur Sakoğlu Runa

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 17. yüzyılda Kantemiroğlu ve 18. yüzyılda Abdülbâkî Nâsır Dede'nin Türk mûsikîsi nazariyesine getirdiği bakış açılarını karşılaştırmalı olarak ele alır. Her iki teorisyenin eserleri incelenmiş, makam, perde ve uyum gibi temel konularda benzerlikler ve farklılıklar belirlenmiştir. Kantemiroğlu'nun nota sistemi ve özgün yaklaşımı ile Nâsır Dede'nin bu çizgiyi sürdürmesi, dönemsel teorik gelişimin sürekliliğini göstermektedir. İncelemeler sonucunda, detaylarda farklılıklar olsa da nazari yapıların temelde örtüştüğü görülmüştür.

Tez No: 599690

Tez Adı: Ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen klasik batı müziği ve Türk müziği türlerine ilgi düzeyinin saptanması (Diyarbakır Silvan ilçesi örneği)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ömer Çetmioğlu

Kurum: Ordu Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, ortaokul öğrencilerinin kemanla icra edilen klasik Batı müziği ve Türk müziği türlerine olan ilgilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Diyarbakır Silvan'daki 410 öğrenciye klasik Batı, Türk sanat ve halk müziğinden eserler dinletilmiş ve anket uygulanmıştır. Veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Sonuçlara göre öğrenciler en çok Türk halk müziğini, ardından Türk sanat müziğini ve en az klasik Batı müziğini beğenmiştir. Bulgular, öğrencilerin müzik türlerine yönelik tercihlerini ortaya koyarak yeni araştırmalara zemin oluşturmayı hedeflemektedir.

Tez No: 599853

Tez Adı: Tekirdağ yöresi ile Selanik yöresi makamsal klarnet icra özelliklerinin karşılaştırmalı analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Alper Yavuz

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, geleneksel Türk kültürünün önemli çalgılarından biri olan klarnetin, özellikle Tekirdağ ve Selanik yörelerinde icra edilen karakteristik üslubunu organolojik ve müzikal bağlamda incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, klarnetin tarihsel gelişimi, yapısal özellikleri ve sistemleri kuramsal olarak ele alınmış; ardından parmak pozisyonları, Türk müziğine özgü icra şekilleri ve çalgıya özgü nüanslar detaylı biçimde açıklanmıştır. Üçüncü bölümde ise her iki yörede de ortak icra edilen üç eser (Çalın Davulları, Gelin Uğurlama, Sarı Yılan) üzerinden analiz ve yorumlamalar yapılmıştır. Bu analizler, makamsal çalım ve nüans farklarının geleneksel klarnet icrasında nasıl tezahür ettiğini ortaya koymuş, icra tekniklerinin sistematik olarak

sınıflandırılması yönünde önemli veriler sunmuştur. Araştırma sonucunda, klarnetin geleneksel karakterini doğru aktarmak için bölgesel icra tekniklerinin tanımlanması ve metodolojik önerilerle desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Tez No: 600448

Tez Adı: Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Türk müziği biçimlerini tanıma durumlarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Kubilay Perdakçıoğlu

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırmada, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Türk müziği biçimlerini tanıma düzeyleri incelenmiştir. Betimsel tarama modeliyle yürütülen çalışmada, öğrenciler halk ve dini müzik biçimlerini daha çok tanırken, klasik Türk müziği biçimlerini daha az tanımaktadır. En çok bilinen biçimler Horon, Zeybek ve Halay iken; Saz Semaisi, Peşrev ve Longa daha az tanınmıştır. Öğrencilerin genel tanıma düzeyi orta seviyede bulunmuş, sosyoekonomik çevreye göre anlamlı bir fark görülmemiştir. Sonuçlar, öğretim programlarında Türk müziği biçimlerine daha fazla yer verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Tez No: 603134

Tez Adı: Selmek makâmının tarihsel seyri ve Refik Fersan'ın Selmek Mevlevî âyîni örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Çağlar Dağlı

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, XIII. yüzyıldan itibaren farklı şekillerde tanımlanan selmek makamı incelenmiş, nazariyatçıların tarifleri karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Selmek makamında bestelenmiş eserlerin seyrine bakılarak, teorik açıklamalarla uyumu

araştırılmıştır. Özellikle Refik Fersan'ın Selmek Mevlevî Âyîni detaylı olarak analiz edilmiş ve XIX.–XX. yüzyıl tarifleriyle örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Eserlerin, bestelendikleri dönemdeki makam tarifleriyle tutarlı olduğu saptanmış; Selmek makamının tarihsel süreçte râst makamıyla ilişkilendirilerek şekillendiği belirlenmiştir. Çalışmada betimsel analiz ve makamsal çözümleme yöntemleri kullanılmıştır.

Tez No: 603932

Tez Adı: Ahmet Irsoy'un hayatı eserleri ve bestelerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Hakan Karakuş

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş döneminin önemli mûsikî şahsiyetlerinden Zekâîzâde Hâfız Ahmet Irsoy'un hayatı, mûsikî anlayışı ve eserleri incelenmiştir. Irsoy'un, Klasik Türk Mûsikîsi mirasının aktarımında köprü görevi üstlendiği vurgulanmış; yeterince tanınmayan bu ismin mûsikîşinaslığı, eğitimi, görevleri ve besteciliği eldeki belgeler ve dönemin kaynak kişileri ışığında değerlendirilmiştir. Klasik üslubu ve kullandığı makamlar analiz edilerek Irsoy'un Türk mûsikîsine katkıları ortaya konmuş, araştırma çeşitli akademik kaynaklar taranarak gerçekleştirilmiştir.

Tez No: 604134

Tez Adı: Kemanda Türk müziği süslemelerinin icrası için hazırlanmış alıştırmaların keman eğitiminde kullanılabilirliği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Mert Sahil

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, Türk müziği keman üslubunun temel süsleme unsurları olan çarpma, çift çarpma, üçlü çarpma ve kümelemenin önde gelen keman icracılarının icralarındaki kullanımı incelenmiş; bu veriler doğrultusunda, keman eğitiminde

kullanılmak üzere süslemelere yönelik alıştırmlar geliştirilmiştir. Hazırlanan alıştırmlar uzman görüşleriyle değerlendirilmiş ve büyük ölçüde eğitime uygun bulunmuştur.

Tez No: 604416

Tez Adı: Edip Ahmet Rasim'in musiki yönü

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Funda Baklacı

Kurum: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, hem edebiyat hem de musiki alanında önemli bir şahsiyet olan Ahmet Rasim'in klasik Türk musikisi içindeki yerini incelemeyi amaçlamaktadır. İstanbul'un gündelik yaşamını canlı üslubuyla anlatan Rasim, musikiyi eserlerinde samimi bir derinlikle işlemiştir. Musiki camiasının içinden biri olarak, edebiyat ve musiki bağını güçlü biçimde yansıtmış, ancak musikişinas yönü akademik anlamda yeterince ele alınmamıştır. Bu çalışma, edebiyat-musiki ilişkisini Rasim özelinde inceleyerek onun musiki tarihindeki yerini ortaya koymayı hedeflemektedir.

Tez No: 604425

Tez Adı: Türk Mûsikisi'nde Hafız Osman Dede

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Berkant Koşar

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Musullu Âmâ Hafız Osman Dede'nin hayatı, eserleri ve Türk mûsikisine katkılarını incelemektedir. Çalışmada Osman Dede'nin yaşadığı dönem, müzik çevresi, hafızlık geleneğiyle ilişkisi ve ilmî yönü ele alınmış; Arapça ve İngilizce kaynaklardan yapılan çevirilerle literatür desteklenmiştir. Osman Dede'nin eserleri derlenmiş ve dönemsel bağlamda değerlendirilmiştir. Ayrıca Musul'daki Türk mûsikisi ortamı ve Osman Dede'nin bu ortamdaki rolü irdelenmiş, hafız mûsikîşinaslar ile karşılaştırmalar yapılarak klasik Türk dini mûsikisine katkıları ortaya konmuştur.

Tez No: 605912

Tez Adı: Hüz zam, sabâ ve uşşak makamlarında perde ve aralık anlayışı; Ankara ili Türk müziği icra kurumlarında görev yapmakta olan kanun sanatçıları örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Turgay Kerse

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Ankara'daki Türk müziği icrâ kurumlarında görev yapan kanun sanatçılarının Hüz zam, Sabâ ve Uşşak makamlarındaki icrâları incelenmiş; saz eserleri ve taksim kayıtlarından elde edilen veriler istatistiksel analizlerle değerlendirilmiştir. Java tabanlı MakamBox yazılımı ve Excel programı kullanılarak yapılan analizlerde, Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde yer almayan 2 ve 3 komalık aralıkların icrada kullanıldığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular, icra ile nazariyat arasında uyumsuzluk olduğunu ortaya koymuş, mevcut ses sisteminin güncellenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 606591

Tez Adı: Bireysel çalgı keman eğitiminde geleneksel Türk müziğinin kullanım düzeyi üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Pınar Ceren Tekin

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda keman derslerinde Geleneksel Türk Müziği'nin (GTM) ne düzeyde kullanıldığı incelenmiştir. Alan tarama yöntemiyle Türkiye'deki keman eğitmenlerinden veri toplanmış; GTM öğelerinin kullanım oranı tespit edilmiştir. Bulgular, GTM'nin en çok Güzel Sanatlar Fakültelerinde, en az ise Eğitim Fakültelerinde kullanıldığını göstermektedir. Kurum türüne göre GTM'nin kullanım düzeyinin değiştiği sonucuna ulaşılmış; eğitim

fakültelerinde kullanımın yetersiz olduğu ve bu alanda daha dengeli bir dağılıma ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.

Tez No: 608136

Tez Adı: Türk müziği Arel- Ezgi- Uzdilek ses sistemi teorisi ve uygulaması arasında karşılaşılan güçlüklerin öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ayhan Ersoy

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Türk Müziği'nde kullanılan Arel-Ezgi-Uzdilek ses sisteminin Batı nota yazımıyla birleştiğinde icrada ortaya çıkan zorlukları incelemektedir. Türk Müziği'nin eşit olmayan aralıklara dayalı yapısı, Batı müziğindeki eşit aralıklı ton sistemiyle çeliştiğinden, bu durum özellikle öğrencilere zorluk yaşatmaktadır. Betimsel yöntemle yapılan araştırmada, konservatuvar öğrencilerine anket uygulanmış; elde edilen veriler frekans ve yüzde değerleriyle analiz edilmiştir. Sonuçlar, nota yazım sistemi kaynaklı sorunların, öğrencilerin Türk Müziği eserlerini doğru ve etkili seslendirmelerinde zorluk oluşturduğunu göstermektedir.

Tez No: 608888

Tez Adı: Türk müziğinde santur ve icra tekniklerine yönelik bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Murat Burçin Derçin

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, Türkiye'de icrası giderek azalan santur çalgısının yapısal özellikleri, icra teknikleri ve eğitimi sırasında karşılaşılan sorunlar belirlenmiştir. Betimsel tarama yöntemiyle yürütülen çalışmada, ileri düzey 10 santur icracısından anket yoluyla veri toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre; santur çalgısında standardizasyonun sağlanarak eğitim materyallerinin geliştirilmesi, mandallı santur üretiminin artırılması ve

bu çalgının müzik eğitimi kurumlarında daha fazla yer alması önerilmektedir. Ayrıca, icrada yaygın olarak trill, staccato, tremolo gibi tekniklerin yanı sıra her iki elle uygulanan arpej, akor ve çarpma teknikleri kullanılmaktadır.

Tez No: 614938

Tez Adı: Klâsik Türk mûsikîsi kadın ses icrâcılarında Meral Uğurlu ve Sabite Tur Gülerman'ın tavır özelliklerinin tahlili ve mukâyesesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Esin Doğan

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Klâsik Türk Mûsikîsi'nin önemli kadın icrâcıları Meral Uğurlu ve Sabite Tur Gülerman'ın icrâ tavırları karşılaştırılmıştır. Nitel araştırma yöntemine dayanan çalışmada, arşiv kayıtlarından elde edilen 24 ortak eserin süsleme ve ifade unsurları analiz edilmiştir. Sonuçlara göre, klasik formlarda benzer icrâ tavırları sergilenirken; şarkı formunda Gülerman ezgi çeşitlemesiyle, Uğurlu ise çarpma teknikleriyle öne çıkmıştır. Genel değerlendirmede Gülerman'ın daha hareketli, Uğurlu'nun ise daha sade bir icrâ tarzına sahip olduğu görülmüştür.

Tez No: 615380

Tez Adı: Türk makam müziğinde şarkı formu incelemesi ve analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Elif Özen

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tezde, Türk makam müziğinin en yaygın formlarından biri olan şarkı formunun tarihsel süreçteki değişimleri incelenmiştir. 17. yüzyıldan 21. yüzyıla kadar bestelenmiş eserler form analizi yöntemiyle değerlendirilmiş; müzikal cümle yapısı, bölüm adlandırmaları ve söz-müzik ilişkileri üzerinden yapısal dönüşümler tespit edilmiştir. Ali Ufki'den Mahmut Oğul'a uzanan dönemde şarkı formunun sabitleşen ve

değişime uğrayan yönleri, nazariyat kitaplarıyla karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Ayrıca şarkı-fantezi-fasıl ayrımındaki belirsizlikler ve TRT ile arşivlerdeki sınıflandırma farklılıkları da ortaya konmuştur. Çalışma, şarkı formunun yüzyıllar içinde geçirdiği evrimi somut verilerle belgelemektedir.

Tez No: 615686

Tez Adı: Gelenek ve modernite dikotomisinde Türk popüler müzik yapıları ve melezlik

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Göksal Öztürk

Kurum: Bursa Uludağ Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Türk popüler müziğinin caz, rock, latin, funk ve pop gibi modern türlerle etkileşimi sonucunda oluşan melez yapılar, Tanzimat'tan günümüze uzanan Batılılaşma süreci bağlamında ele alınmıştır. Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Arabesk gibi türlerin geçirdiği dönüşümler; medya, küreselleşme, popüler kültür ve modernizm gibi kavramlar çerçevesinde analiz edilmiştir. Ayrıca bu türlerin farklı müzik gelenekleriyle oluşturduğu eserler, benzer örneklerle karşılaştırılarak değerlendirilmiş ve ortaya çıkan yapıların tarihsel gelişimi karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Tez No: 616407

Tez Adı: Hatıra Ahmetli Cafer'in bestelediği 'Hocalı' senfonik şiiri'nin müzikal karakter yönünden orkestral incelemesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Muhammet Ali Karaağaçlı

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, çağdaş bestecilerden Hatıra Ahmedli Cafer'in Hocalı Senfonik Şiiri'ni sembolist ve müzikal açılardan inceleyerek, eserin orkestral yorumuna

katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Betimsel araştırma ve tarama yöntemine dayanan araştırmada, bestecinin düşüncelerinden yararlanılmıştır. Eserin yapısal özellikleri, içerdiği müzikal anlatım unsurları ve tematik içeriği ele alınarak değerlendirilen çalışmanın, benzer nitelikteki eserlerin anlaşılmasına katkı sunacağı ve Türk müziği literatürüne önemli bir katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Tez No: 617661

Tez Adı: Makam müziğine Schenkerian bakış: Beş rast eserin analizi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Serkan Özçifci

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, 17–19. yüzyıl Osmanlı-Türk müziğine ait rast makamındaki beş eser, Schenker Analizi'nden esinlenen özgün bir indirgeme yöntemiyle incelenmiştir. Eserler beş yapısal düzeyde analiz edilerek grafiksel olarak gösterilmiş, makamsal ezgilerde karakteristik bir ilerleme biçimi saptanmıştır. Rast makamındaki temel çizgi yapısı iki şekilde tanımlanmış, eser kurgularında nevedan rasta inen yapı ve form ilişkisi ortak özellikler göstermiştir. Ayrıca, yapısal motiflerin simetrik kullanımıyla yüksek düzeyde organik bütünlük oluşturulduğu ortaya konmuştur.

Tez No: 617974

Tez Adı: Gebelikte müzik dinlemenin maternal distrese ve prenatal bağlanmaya etkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Merve Cömert

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Buca Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi Gebe Okulu'nda yürütülen çalışma ile müzik dinletisinin gebelerde prenatal bağlanmayı artırıp maternal distresi azaltma etkisi incelenmiştir. Müdahale grubuna 3 hafta boyunca

her gün 30 dakika müzik dinletilmiş, sonuçlar kontrol grubuyla karşılaştırılmıştır. Müdahale grubunun Prenatal Bağlanma Envanteri puanları anlamlı düzeyde artarken, Tilburg Gebelikte Distres Ölçeği puanlarında düşüş gözlenmiştir. Elde edilen bulgular, düzenli müzik dinletisinin gebelik döneminde olumlu psikolojik etkiler yaratabileceğini göstermektedir.

Tez No: 618564

Tez Adı: İstanbul Selâtin Câmileri örnekleminde ezan ve salâ geleneğinin incelenmesi ve günümüz icralarının tesbiti

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Ahmet Atmaca

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, ezan ve salâ formunun geleneksel ve güncel icrâları makamsal açıdan incelenmiştir. Ezan ve salâ, dinî Türk mûsikîsinin temel yapı taşlarından ve tarihsel süreçte özenle belirlenen makâmlarla icrâ edilmiştir. Çalışmada, ezanın vakitlerle olan makâm ilişkisi, geçmişte hangi makâmlarda okunduğu ve günümüzde bu geleneksel uygulamaların ne ölçüde sürdürüldüğü araştırılmıştır. Nitel yöntemle yapılan çalışmada doküman analizi ve ses kayıtları incelenmiş, elde edilen veriler betimsel olarak değerlendirilmiştir. Bulgular, geleneksel uygulamalarla günümüz icrâları arasında farklar olduğunu ortaya koymaktadır.

Tez No: 618856

Tez Adı: Sahibinin Sesi Firması'nın 1924 ve 1928 yılında katalogladığı taş plâk listelerinde yer alan gazellerin biçim analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: ZEYNEB ALTUNTAŞ Koca

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Klâsik Türk Mûsikîsi formları içinde yer alan ancak irticâlî yapısı nedeniyle form analizi yönünden yeterince incelenmemiş olan gazel icrâlarını ele almaktadır. 1924 ve 1928 yıllarında “Sahibinin Sesi” firması tarafından yayımlanan taş plaklarda yer alan 19 gazel, Doç. Dr. Serda Türkel Oter’in geliştirdiği analiz yöntemiyle değerlendirilmiş, gazelin belirli bir form yapısı içerip içermediği araştırılmıştır. Analiz sonuçları, gazellerin farklı icrâcılara göre değişiklik gösterse de güfte ve terennüm yapıları açısından belirli bir simetrik düzene bağlı kaldığını ortaya koymuştur.

Tez No: 621224

Tez Adı: Geleneksel Türk müziğinde ninni olgusunun yeri ve ninnilerin müziksel çözümlemesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Burcu Yılmazoğlu

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışmada, Anadolu’da kuşaktan kuşağa aktarılan ninnilerin müziksel yapısı ve bebek üzerindeki etkileri incelenmiştir. Ninnilerin, annenin sesiyle kurulan bağ üzerinden çocuğu sakinleştirme, uyutma ve rahatlatma işlevi vurgulanmıştır. Mezopotamya’dan Sümerler’e ve Divanü Lügat-it Türk’e kadar uzanan köklü geçmişle ninnilerin kültürel önemi ortaya konmuştur. TRT nota arşivindeki anonim ve bilinen bestecilere ait ninniler makam, ezgi kalıbı, usul ve seyir açısından analiz edilmiş; anne sesinin etkisinin müzikle birleşerek bebek gelişimine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 621273

Tez Adı: Türk müziği makam dizilerinin öğretiminde mikrotonal fonksiyonlu elektronik org kullanımının etkisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Kamil Onur Karataş

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, mikrotonal fonksiyonlu elektronik organ, Türk müziği makam dizileri öğretiminde öğrencilerin makamsal okuma performansına etkisini incelemiştir. Atatürk Üniversitesi Müzik Öğretmenliği öğrencileriyle yürütülen çalışmada, Hüseyini, Karcıgar, Hüzam ve Saba makamlarına yönelik 10 haftalık bir eğitim uygulanmıştır. Karma yöntem kullanılan çalışmada, deney öncesi ve sonrası testler karşılaştırılmış, anlamlı bir gelişme tespit edilmiştir. Görüşmelerde öğrenciler org kullanımının öğrenmelerine katkı sağladığını belirtmiş, sonuçta bu teknolojinin makamsal okuma becerilerine olumlu etkisi olduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 621677

Tez Adı: Türk müziğinde taksim icra etmeye yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: FUNDA KEKLİK Kal

Kurum: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Türk müziği konservatuvar öğrencilerinin taksim icrasına yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla bir ölçek geliştirilmiştir. İlk olarak 59 maddelik bir deneme formu oluşturulmuş, 15 üniversiteden 307 öğrenciye uygulanmıştır. Faktör analizi sonucunda ölçek 32 maddeye düşürülmüş, Cronbach alfa değeri 0,919 ve test-tekrar test katsayısı 0,66 olarak hesaplanmıştır. İki alt boyuttan oluşan bu ölçek, taksim icrasına yönelik geliştirilen ilk tutum ölçme aracıdır.

Tez No: 623085

Tez Adı: İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi 1907 numaralı elyazmasındaki Mevlevî âyînleri (Metin-tahlil)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: Mete Can

Kurum: Düzce Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Mevlâna'nın tasavvufî mirası doğrultusunda şekillenen Mevlevî âyinlerini, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde bulunan 1907 numaralı elyazması üzerinden incelemektedir. Mevlevî tarikatının tarihi gelişimi, âyinlerin musiki ve edebi yapısı ile güfte mecmualarının rolü ele alınmıştır. Bestesi kaybolmuş iki âyin, dönem üslubuna uygun şekilde yeniden bestelenmiştir. Elyazmasındaki âyinlerin transkripsiyonlu metinleri ve tercümeleri çalışmaya dâhil edilerek, Mevlevî müzik mirasının korunmasına katkı sağlanmıştır.

Tez No: 624490

Tez Adı: III. Selim' in terkip ettiği Suzû-Dilâra ve Şevk-ü Tarâb makamlarında bestelediği eserlerin makam, usûl ve form açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Tuğba Akatay

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, III. Selim'in Türk müziğine katkılarını odağa alarak, onun en çok kullandığı Sûzi-dilâra ve Şevk-ü tarâb makamlarında bestelediği eserleri incelemektedir. Tezde öncelikle III. Selim'in müzik alanındaki çalışmaları ele alınmış, ardından bu iki makamın Türk müziğindeki yeri literatür üzerinden değerlendirilmiştir. Son olarak, söz konusu makamlarda bestelenmiş eserler makam, usûl ve form yönünden analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayanarak çeşitli öneriler sunulmuştur.

Tez No: 624594

Tez Adı: Türk müziğinde icra-teori birliğini sağlama konusunda ana dizi etkeni

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Murat Demirhan

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tezde, Türk Müziği eğitiminde uzun süredir var olan icra ve nazariyat arasındaki uyumsuzlukların kaynağı olarak, ana dizi, aralık ve perde sistemine dair farklı ve zaman zaman çelişkili görüşler ele alınmaktadır. Bu sorunun çözümünde ana dizinin belirleyici bir unsur olduğu vurgulanmakta ve La=440 Hz referansına dayalı “doğal do dizisinin” Rast dizisi olarak kabul edilmesi önerilmektedir. Bu yaklaşımın, hem eğitimde hem icrada birlik sağlayacağı, nota yazımıyla icra arasındaki ilişkiyi güçlendireceği ve Türk Müziği’nin uluslararası düzeyde daha tanınır hâle gelmesine katkı sunacağı savunulmaktadır.

Tez No: 625156

Tez Adı: Mehter musikisi, bestekar mehterler ve Türk müziğine katkıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Burak Usta

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışmada öncelikle Osmanlı Devleti’nin askeri müzik topluluğu olan mehter müziği ele alınmıştır. Mehter teşkilatının tarihçesi, önemi ve görevleri açıklanmış, ardından mehter takımının özel giysileri detaylı şekilde incelenmiştir. Çalgılar, mehter müziği ve sunuş adabı da ayrı bir bölümde ele alınmıştır. Mehter takımının Türk müziğine katkıları, bestekar mehterler ve mehterhanenin tarihsel süreçleri üzerinde durulmuş, günümüz mehter takımlarına değinilmiştir. Çalışma, bu konuların değerlendirilmesiyle tamamlanmıştır.

Tez No: 627101

Tez Adı: Türk dilinde müzik terimleri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Melis Sezen Güneş Yılmaz

Kurum: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, tarihi Türk yazı dillerinde yer alan müzik terimleri belirlenmiş ve çok yönlü olarak değerlendirilmiştir. Köktürk'ten Osmanlı Türkçesi'ne kadar uzanan dönemlerdeki eserler ve akademik kaynaklar taranarak veriler toplanmıştır. Terimler; müzik aleti, müzisyen, makam, tören, dans ve sesle ilgili kavramları içermektedir. Terimler alfabetik biçimde bağlamlarıyla sunulmuş ve kökenbilimsel çözümlemeleri yapılmıştır. Çalışma sonunda terim dizinine yer verilmiş, genel değerlendirme ve öneriler sunulmuştur.

Tez No: 628068

Tez Adı: TRT'de çalışan klarnet sanatçılarının klarnetin Türk müziğinde ve eğitimde kullanımı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Menduh Erman Saydam

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, klarnetin Türk müziğinde kullanımını ve eğitimdeki yerini ele almaktadır. 18. yüzyılda dünya müzik sahnesinde yer almaya başlayan klarnet, 1900'lü yıllardan itibaren Türk müzik kültürüne dâhil olmuştur. Sol klarnet, Türk müziğinde tercih edilen tür olarak öne çıkarken; İbrahim Efendi, Şükrü Tunar ve Mustafa Kandıralı gibi sanatçılar enstrümanın gelişiminde önemli rol oynamıştır. Klarnetin Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) bünyesine girişi ise 1949 yılında Mesud Cemil'in teşvikiyle gerçekleşmiştir. Bu tarihten itibaren klarnet, Türk müziği icrasında kurumsal düzeyde yer bulmuştur. Araştırmada, TRT'de görev yapan klarnet sanatçılarının görüşleri doğrultusunda, klarnetin Türk müziğiyle ne derece uyumlu olduğu, hangi türlerde ve hangi üslupta icra edilmesinin uygun olacağı gibi sorulara yanıt aranmıştır. Ayrıca, enstrümanın konservatuvarlardaki eğitimi ve bu eğitimin içeriği sanatçı değerlendirmeleri ışığında incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle elde edilen veriler, klarnetin hem icra hem de eğitim bağlamında Türk müziğindeki konumuna dair önemli bulgular sunmaktadır. Bu bağlamda çalışma, hem devlet kurumlarında klarnetin kullanımına yönelik tartışmalara

katkı sunmakta hem de müzik eğitimi alanında yürütülecek ileriki araştırmalar için kaynak niteliği taşımaktadır.

Tez No: 628626

Tez Adı: Klasik Hint müziği türlerinden khyal ile Türk müziği türlerinden gazelin karşılaştırmalı incelemesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Canan Syrell Günçer

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, tarihi Türk yazı dillerinde kullanılan müzik terimlerini tespit edip değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Köktürk, Uygur, Karahanlı, Harezmi, Memlük-Kıpçak, Çağatay, Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlı Türkçesi dönemlerine ait eserler ve akademik çalışmalar incelenmiştir. Müzik terimleri; müzik aleti, müzisyen, makam, tören, dans ve sesle ilgili kavramları kapsar. Tezde, dönemlere ait müzik kültürü anlatılmış, terimler bağlamlarıyla birlikte alfabetik olarak sunulmuş ve Türkçe olanların kökenbilimsel incelemesi yapılmıştır. Sonuçta elde edilen kazanımlar ve önerilerle çalışma tamamlanmış, terim dizini verilmiştir.

Tez No: 628945

Tez Adı: Türkiye'de değişen kültürel ve sosyal kimlikleri bağlamında kadın müzisyenler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Mehtap Ulubaşoğlu

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, farklı kültürel geçmişlerden gelen kadın müzisyenlerin meslek yaşamlarının, sosyal ve kültürel kimlikleri tarafından nasıl şekillendirildiğini incelemiştir. Türk klasik müziği, Türk halk müziği ve Batı müziği alanlarında çalışan, mesleğinde en az 10 yıl deneyimli altı kadın sanatçı ile yapılan yarı yapılandırılmış

görüşmeler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Sonuçlar, meslek kariyerlerinin sosyo-kültürel çevreden etkilendiğini göstermiş; en dezavantajlı grubun Türk klasik müziği, en avantajlı grubun ise Batı müziği alanındaki kadın sanatçılar olduğu tespit edilmiştir.

Tez No: 630453

Tez Adı: Necil Kâzım Akses'in 'Barış İçin Savaş' isimli senfonik şiirinin bestecilik teknikleri açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Ahmet Tamer Topuz

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk Beşleri'nden Necil Kâzım Akses'in bestecilik anlayışını ve özgün müzikal dilini “Barış için Savaş” senfonik şiiri üzerinden incelemiştir. Atatürk'ün 100. doğum yılı anısına 1981'de bestelenen, yaklaşık 22 dakika süren bu eser, orkestrasyon teknikleriyle dikkat çekmektedir. Akses'in evrensel besteleme teknikleri ile özden gelen unsurları birleştirerek nasıl özgün bir dil yarattığı ortaya konmuş ve eserin Çağdaş Türk Müziği literatüründeki önemi vurgulanmıştır.

Tez No: 630673

Tez Adı: Cengiz Tanç'ın Çağrışımlar, Sentez I ve Yankılar isimli senfonik bölümlerinin ulusalcı yönlerinin dönemin modernist teknikleri bağlamında incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Fatih Akman

Kurum: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, çağdaş Türk çoksesli müziğinin önemli isimlerinden Cengiz Tanç'ın ulusalcılık ve ulusal müzik anlayışını, “Çağrışımlar,” “Sentez I” ve “Yankılar” adlı yapıtları üzerinden incelemiştir. Bestecinin eserlerinde dönemin modernist tekniklerini kullanırken, Türk kültürüne dair unsurları soyut biçimde yansıttığı gözlemlenmiştir. Eser analizleri, modal-makamsal yapı, çeyrek ses uygulamaları,

mikropolifoni ve halk müziği motiflerinin modernist tekniklerle harmanlandığını ortaya koymuştur. Sonuç olarak, Cengiz Tanç'ın ulusalcılık görüşleriyle yapıtlarının uyumlu olduğu ve çağdaş bir ulusalcı besteci olduğu belirlenmiştir.

Tez No: 631994

Tez Adı: Türk müziği 2 ila 10 zamanlı usûllerde velvele analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Mert Nar

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırmada, Türk Müziği'nin 2 ila 10 zamanlı küçük usûllerinin ana şekilleri ve yaygın velveleleri ses kayıtları ve yazılı eserler ışığında incelenmiştir. Hem yurt içinde hem yurt dışında eğitim veren ve konser yapan ritim saz sanatçılarının vuruşları gözlemlenmiş, eşlik ettikleri eserler dinlenerek veriler değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında küçük usûllerin velveleleri görsel olarak da kayda alınmıştır. Bulgular, Türkiye'de farklı kültürlere ait usûl kalıplarının ve velvelelerin kullanıldığını, müzik türüne ve esere uygun usûl-velvele seçiminin verimliliği artırdığını göstermiştir. Ayrıca bu kalıpların yazılı ve görsel kayıtlarının yapılmasının faydalı olacağı önerilmiştir.

Tez No: 632042

Tez Adı: Başlangıç keman eğitimine Türk bestecilerin Türk ezgileri ile yaptıkları katkılar ve bu ezgilerin kullanılabilirliğinin araştırılması

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2020

Yazar: Uğur Çit

Kurum: Anadolu Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, konservatuvarlarda keman eğitimi alan öğrenciler için Türk Sanat Müziği saz ve söz eserlerinin, Batı müziğine uyarlanarak başlangıç düzeyinde kullanılabilirliğinin artırılması amaçlanmıştır. Nitel betimsel araştırma yöntemiyle hazırlanan materyaller; eserler ve pozisyon çalışmalarını içeren egzersizlerle

desteklenmiştir. Araştırma sonucunda, birinci, ikinci ve üçüncü pozisyonlarda yapılan çalışmaların, özellikle birinci pozisyon becerisinin gelişimine katkı sağladığı, bu eserlerin konservatuvarlarda başlangıç seviyesinde Batı müziği keman eğitiminde alternatif ve uygun materyal olabileceği tespit edilmiştir. Böylece temel arşe teknikleri gelişmiş keman icracılarının bu egzersiz ve eserleri başarıyla kullanabileceği sonucuna varılmıştır.

Tez No: 632262

Tez Adı: Osmanlı müzik yaşamının değişim sürecinde 'gelenek icadı' ve artistik icranın temsilcisi olarak Tanburî Cemil Bey

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Bekir Şahin Baloğlu

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, 1871-1916 yılları arasında yaşamış Tanburî Cemil Bey'in hayatı ve sanatsal mirasını incelemiştir. Osmanlı'nın son dönemindeki siyasal ve toplumsal değişimlerin etkileri sanatçının yaşamında ve eserlerinde görülmüştür. Tanzimat'tan Cumhuriyet'e geçiş sürecindeki müzik ve toplum ilişkisi değerlendirilmiş, Tanburî Cemil Bey'in müzisyen kimliği, eserleri ve kayıtları detaylı şekilde ele alınmıştır. Hem geleneksel hem de modern unsurları harmanlayan çok yönlü müzisyen, ses kayıtları, besteleri, çok enstrüman çalabilmesi ve icatlarıyla örnek bir sanatçı olarak günümüzde de müzik araştırmaları için önemli bir kaynak teşkil etmiştir.

Tez No: 632595

Tez Adı: 20. yüzyılda Sivas'ta klâsik Türk mûsikîsi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Anıl Mert

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 20. yüzyılda Sivas'ta yaşamış hânendeler, sâzendeler, bestekârlar ve çalgı yapımcılarının mûsikî alanındaki çalışmalarını ve hizmetlerini

incelemiştir. Araştırmada, bu kişilerin Sivas merkezindeki faaliyetleri belirlenmiş, bölgenin müzik kültürü coğrafi ve demografik açıdan ele alınmıştır. Ayrıca, Sivas'taki müzik eğitimi veren korolar, müzik insanlarının hayatları ve üretimleri, çalgı yapımcılarının faaliyetleri araştırılmıştır. Bilgiler röportaj ve yazılı kaynaklarla toplanmış, 44 mûsikîşinasın biyografisi ve katkıları detaylandırılmıştır.

Tez No: 633024

Tez Adı: Kānun icrâcılığı ve Türk müziği besteciliği yönüyle Hasan Ferid Alnar

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Emre Erdoğan

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, 20. yüzyılın önemli müzik insanı Hasan Ferid Alnar'ın kânun icracılığı ve Türk müziği besteciliğindeki üslup özelliklerini incelemiştir. Alnar'ın konçerto icrasındaki parmak, mızrap ve süsleme teknikleri ile makam kullanımı, biçim, ritim ve yorumlama özellikleri derinlemesine analiz edilmiştir. Araştırma, içerik analizi yöntemiyle eser ve taksimleri değerlendirmiştir. Sonuçlarda, Alnar'ın ağırlıklı olarak Arel nazari sistemini kullandığı, özgün ve yenilikçi icra anlayışıyla Türk müziğinin dinamik yorumunu benimsediği görülmüştür. Çalışma, Alnar'ın icracılık ve besteciliğinin eğitim kurumlarında aktarılması ve eserlerinin repertuarlarda yer alması önerileriyle tamamlanmıştır.

Tez No: 634179

Tez Adı: Türk askeri müziği ile mehterde borunun önemi ve gelişimi

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2020

Yazar: Alper Çam

Kurum: Trakya Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, tarihi çok eskilere dayanan boru çalgısının evrimini ve Türk Askeri Müziği içindeki yerini incelemiştir. Başlangıçta askeri komut ve haberleşme aracı

olarak kullanılan boru, zamanla melodik bir enstrümana dönüşmüş ve trompet ailesine evrilmiştir. Türk askeri müziği tarih boyunca tuğ, tablhane, nevbethane, mehter ve bando gibi topluluklarla varlığını sürdürmüş, boru bu süreçte önemli bir rol üstlenmiştir. Günümüzde boru, trompet, kornet ve büğlü gibi formlarda orkestralarda yer almakta, Türk askeri müziğinin hem tarihsel hem de güncel unsurlarından biri olmaya devam etmektedir.

Tez No: 634652

Tez Adı: Tanbûrî Numan Ağa'nın şarkı formundaki eserlerinin arel – ezgi – uzdilek ses sistemindeki makamsal yapıya göre karşılaştırmalı analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Emre Tektaş

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, XVIII. yüzyılın sonları ile XIX. yüzyılın başlarında yaşamış Tanbûrî Numan Ağa'nın şarkı formundaki eserlerini incelemiştir. Eserlerin seyirleri, Arel-Ezgi-Uzdilek ses sistemindeki makam bilgileriyle karşılaştırılarak analiz edilmiştir. 26 farklı makamda 38 eserin nazariyatla örtüşüp örtüşmediği araştırılmış, çoğunlukla uyumlu eserler bulunmuş, ancak bazı eserlerin farklı makamlarla seyrederek yorumlanması gerektiği saptanmıştır. Bu durum, Türk Müziği eserlerinin farklı açılardan sürekli güncellenerek incelenmesinin önemini vurgulamıştır.

Tez No: 635560

Tez Adı: Okul çalgısı olarak Türk müziği uyarlamalı melodika ve uygulamadaki görünümü

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Hamza Üstün

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziğine kısmen uyarlanmış melodika çalgısı geliştirilmesi ve uygulamadaki etkilerinin incelenmesini amaçlamıştır. Türkiye genelinden 1321 müzik öğretmeninden anket alınmış, ardından Ankara’da 20 öğrenci üzerinde deneysel çalışma yapılmıştır. Deney grubundaki öğrenciler Türk müziği uyarlamalı melodika ile, kontrol grubu tamperaman melodika ile eğitim görmüştür. 10 haftalık ders programı sonrası performanslar uzmanlarca değerlendirilmiş, analizler sonucunda deney grubunun başarı düzeyinin anlamlı biçimde yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu çalgının milli ve okul müziğinde etkin bir araç olabileceği düşünülmüştür.

Tez No: 635992

Tez Adı: Viyolonsel öğretiminde kullanılan yay tekniklerinin Türk müziğine uyarlanması ve değerlendirilmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Levent Çınardal

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, viyolonsel yay tekniklerinin Türk müziği ezgilerine uyarlanması ve eğitim müziğine kazandırılması amaçlanmıştır. TRT Türk Halk Müziği repertuarından seçilen oyun havalarıyla, Gazi Üniversitesi öğrencileri üzerinde tek grup öntest-son test modeli uygulanmıştır. Eğitim öncesi ve sonrası performanslar, uzmanlarca video kayıtları üzerinden puanlanmış ve istatistiksel analizle değerlendirilmiştir. Sonuçlar, yay tekniklerinin Türk müziği ezgilerine uyarlanmasının öğrenci performansını anlamlı şekilde artırdığını göstermiştir. Ayrıca öğrencilerin yay tekniklerine yönelik bilgi düzeyleri de tanımlanmıştır.

Tez No: 640063

Tez Adı: Türk düşünce tarihinde İbnülemin Mahmud Kemal İnal

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Serdar Sezer Şimşek

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, İbnülemin Mahmud Kemal İnal'ın hayatı ve faaliyetleri sosyolojik bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Üç bölümden oluşan tezde, ailesi ve eğitimi, II. Abdülhamid ve Meşrutiyet dönemindeki eserleri ile bürokratik görevleri incelenmiştir. Cumhuriyet dönemindeki çalışmaları, Türk Tarih Encümeni faaliyetleri ve önemli eserleri değerlendirilmiştir. Ayrıca 1940-1950 yılları arasında basındaki görünürlüğü ve gündemdeki yeri araştırılmıştır.

Tez No: 640114

Tez Adı: Türk müziği literatürü ile oda müziği eğitimi ve müzik eğitimi lisansüstü programlarındaki ders kazanımlarına yansımaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Hamza Serdar Turan

Kurum: Bursa Uludağ Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programlarındaki oda müziği derslerinde Türk bestecilerine ait eserlerin kullanım durumu incelenmiş ve piyanolu oda müziği eserleriyle yapılan uygulamanın ders kazanımlarına etkisi araştırılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ve doküman analiziyle 107 besteciye ait 447 eser belirlenmiş, öğretim elemanları ve öğrencilerle yapılan görüşmelerde literatürün sınırlılığı, seviye farklılıkları ve Türk müziğine ilginin düşük olması gibi kullanım güçlükleri saptanmıştır. Ancak uygulama gözlemleri, bu eserlerin ders kazanımlarını desteklediğini göstermiştir. Araştırma, seviyeye uygun eserlerin yazılması ve literatürün eğitim programlarına entegrasyonu önerisiyle sonlanmıştır.

Tez No: 640817

Tez Adı: Modernleşme sürecinin Türk mûsikîsine etkisi: Refik Talat Alpman örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Furkan Yılmaz

Kurum: Bursa Uludağ Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, 20. yüzyılda modernleşme sürecinin sanat üzerindeki etkilerini Refik Talat Alpman'ın hayatı ve eserleri üzerinden incelemiştir. Alpman, hem geleneksel Türk müziği eğitimi almış hem de modern dönemin etkileriyle eserlerinde Batı müziği unsurlarını kullanmıştır. Sanatçının eserlerinde geleneksel form ile modernist ifade biçimlerinin iç içe geçtiği görülmüş, bu durum onun duygu ve düşüncelerinin modernleşme sürecinden nasıl etkilendiğine ışık tutmuştur. Araştırma, sanatçının iç dünyasını ve dönemin sosyo-politik etkilerini anlamak için bestelerinin incelenmesini önemli bulmuştur.

Tez No: 640903

Tez Adı: Faruk Şahin'in hayatı, eserleri ve Türk musikisine dair değerlendirmeleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: İsmail Can Döşkaya

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, amatör ilgi ve kişisel gayretiyle öne çıkan Faruk Şahin'in müzik yaşamını, bestekârlığını, icracılığını ve çok yönlü sanat kişiliğini incelemiştir. Eğitim almadan başladığı müzik yolculuğunu, 1991'den itibaren profesyonel olarak sürdürmüş, ud, lavta, tambur çalgıcılığı ve yapımcılığı yapmıştır. TRT repertuarına giren 258 bestesi makam, usul ve form açısından analiz edilerek, gelenekle uyum ve farklılıkları değerlendirilmiştir. Sanatçının müzik anlayışı ve görüşleri ile meslektaşlarının yorumlarına da yer verilmiştir. Çalışmada, bestelerinin notaları ve fotoğrafları da sunulmuştur.

Tez No: 641246

Tez Adı: Osmanlı/Türk müziği geleneğinin Karamanlıca kaynaklarında usul meselesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Rıdvan Aydın

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 19. yüzyıl Bizans müziği kaynakları ışığında Osmanlı/Türk müziği usullerini incelemiştir. Karamanlıca kaynaklar ve eserler aracılığıyla usullerin değişim süreçleri analiz edilmiştir. Bizans notasyonunda zaman kavramına odaklanılarak, usullerin geçişlilik ve dönüşüm özellikleri ortaya konmuştur. Çalışmada, karşılaştırmalı usul tarifleri sunulmuş ve Pandora adlı Bizans müziği nota mecmuasından yapılan nota çevirileri ek bölümde desteklenmiştir. Böylece Osmanlı/Türk müziği usullerinin tarihsel serüveni ve değişim dinamikleri değerlendirilmiştir.

Tez No: 641978

Tez Adı: Türkiye'de yayımlanmış Türk müziği sol klarnet öğretim metotlarının makamsal, teknik ve teorik açılardan karşılaştırmalı incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Levent Yılmaz

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türkiye'de yaklaşık bir buçuk asırdır kullanılan klarnet eğitim metodolojisini incelemiştir. Nitel yöntemle yürütülen çalışmada, ülkemizde yayımlanmış altı klarnet öğretim metodu karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Bulgular, metotların içerik ve yaklaşımlarının birbirinden farklı olduğunu, standart bir eğitim içeriği ve yöntemi bulunmadığını göstermiştir. Ayrıca, mevcut metotlarda Türk müziği bilgileri açısından geliştirme ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir. Araştırma, geleneksel usta-çırak yönteminin yanı sıra sistematik ve metotlu eğitimin önemine vurgu yapmıştır.

Tez No: 642443

Tez Adı: İkdâm Gazetesi'nde mûsikî makaleleri (Transkribe ve inceleme)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Samet Tengiz

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Osmanlı'nın son dönemlerinde yayımlanmış İkdâm Gazetesi'ndeki mûsikî makalelerini tespit edip transkribe ederek değerlendirmiştir. Rauf Yektâ Bey dışındaki çeşitli yazarların makaleleri, TBMM Kütüphanesi mikrofilm arşivinden temin edilip günümüz harflerine aktarılmıştır. Çalışma, İkdâm Gazetesi ve yazarları hakkında bilgi verip, transkribe edilen metinleri sunmuş ve incelemiştir. Makaleler, mûsikî ilmi açısından önemli kaynaklar olup, özellikle Nûri Şeydâ Bey'in yazıları sonraki dönemler için temel referans olmuştur.

Tez No: 642914

Tez Adı: Câzim Efendi - Râif Dede mecmûasındaki Âyîn-i Şerîf nüshalarının incelemesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Emre Soylu

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Mustafâ Câzim el-Mevlevî tarafından 1900 yılında Arap harfleriyle yazılmış, Galata Mevlevîhânesi kudûmzenbaşısı Râif Dede'den alınan 27 Mevlevî Âyînî'nin notalarını içeren defter, Avrupa müzik yazısıyla tek tîzleştirici ve pestleştirici işaret kullanılarak hazırlanmıştır. Çalışma, bu notaların doğru frekans aralıklarıyla ifade edilme ve bugünkü müzik sistemine aktarılması sorununu temel almıştır. Ayrıca usûl, mertebe, üslûp ve tavır özellikleri de incelenmiştir. Defterdeki nüshalar, çeşitli matbu ve el yazması kaynaklarla karşılaştırılmış; böylece Mevlevî Âyînleri ve erken dönem Türk müziği notalarının modern sistemlere aktarımı için yöntem önerilmiştir.

Tez No: 644465

Tez Adı: Demokrat Parti döneminde uygulanan kültür politikalarının Türk makam müziğine yansımaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Bedirhan Büyükduman

Kurum: Yıldız Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, 1950-1960 yılları arasındaki Demokrat Parti döneminin Türk makam müziğine etkileri siyaset bilimi bağlamında incelenmiştir. Devlet Radyoları, dinî müzik ve gazino alanları üzerinden yapılan değerlendirmede, dönem politikalarının makamsal müzik yayınlarını, dinî müziğin kamusal konumunu ve gazino repertuarını nasıl etkilediği araştırılmıştır. Sonuçta, sanat alanındaki serbestlik ortamı dinî müziğe olumlu katkılar sunmuştur; ancak radyo ve gazinolarda repertuarın sadeleşmesi makam müziği üzerinde olumsuz etkiler yaratmıştır.

Tez No: 646187

Tez Adı: Türk müziğinde motif geliştirme

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2019

Yazar: Özcan Özbey

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Türk müziğinde eksik kalan müzikal fikirlerin kullanımı ve gelişimi üzerine odaklanarak, Batı müziğinde önemli bir yer tutan “motif işçiliği” ve bu işçilikte kullanılan kompozisyonel yöntem ve tekniklerin Türk müziği bağlamında tanıtılması ve örneklenmesini amaçlamıştır. Öncelikle Batı müziği literatürü Almanca ve İngilizce kaynaklardan detaylı biçimde taranmış, tanımlar, örnekler ve görüşmelerle zenginleştirilmiştir. Elde edilen bilgiler, Türk müziği örnekleri üzerinde uygulanarak motif işçiliği ve kompozisyon tekniklerinin Türk müziğindeki yansımaları açıklanmıştır.

Tez No: 646202

Tez Adı: Dârü'l-Elhân Külliyyâtı'ndaki Rast Ailesine mensup 8 makamdan 32 eserin zaman ve oran açısından grafik metodu ile incelenmesi

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2020

Yazar: Neşe Yeşim Altınel Çoban

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmanın amacı, Rast ailesine ait sekiz makamın (Rast, Rast Mâye, Rehâvî, Sazkâr, Pesendîde, Pencgâh, Büzürg, Sûzidilârâ) nazariyat kaynaklarındaki tarifleri ile bu makamlarda bestelenmiş büyük form eserlerin analizleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak, icra ihtilaflarına açıklık getirmek ve icraya katkı sağlamaktır. Dârü'l-Elhân Külliyyâtı'ndan seçilen 32 eser, Prof. Mutlu Torun'un grafik yöntemiyle makam yapısı açısından incelenmiş; elde edilen veriler nazariyat tarifleriyle karşılaştırılmıştır. Sonuçta, tariflerle eserler arasında donanım, kararda çeşni ve kalış perdeleri gibi önemli farklar saptanmış, makam anlayışının dönemlere göre değişebileceği düşünülmüştür. Bu nedenle, tüm dönemlerin makam tariflerinin öğretilmesi ve icradan teoriye metodolojisinin kullanılması önerilmiştir.

Tez No: 646224

Tez Adı: Yürük Semâî formunun biçim analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Eray Benli

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırmada, klâsik fasılda ritmik yapısıyla coşkulu nitelikte olan Yürük Semâî formu incelenmiştir. Literatürde bu forma dair çalışmaların azlığı ve genellikle ezgi odaklı analizlerin yapılması nedeniyle, bu çalışma güfte unsurunu ön planda tutan yeni bir yöntemle gerçekleştirilmiştir. 15. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar bestelenmiş 147 eser, güfte ve terennüm dağılımları açısından analiz edilmiştir. Eserler murabba, nakış ve mısra sayılarına göre alt başlıklara ayrılmış, usûl geçkisi ve meyân terennümlü eserler ayrı kategorize edilmiştir. Formun simetrik yapısındaki hatalar orijinalere bağlı kalınarak düzeltilmiş ve bilgiler güncellenmiştir. Sonuçta, Yürük Semâî formunun kaynak tariflerinden farklı işleyiş biçimleri olduğu ve eserlerin bu şekillerde tasnif edildiği belirlenmiştir.

Tez No: 648360

Tez Adı: Türk müziği çalgılarından oluşan orkestra için eser bestelenmesi, eserin icrası ve orkestrasyon açısından kazanımlar

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2020

Yazar: Oğuzhan Balcı

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu tez, geleneksel Türk müziği çalgılarının teknik gelişim eksikliğini gidermek amacıyla üç bölümlü Toprak Süiti adlı eserin bestelenmesi, icrası ve stüdyo kaydını incelemiştir. Çalışmada, geleneksel çalgıların solo yanı sıra orkestra içinde çeşitli görevler üstlenebilme potansiyeli ve eğitime yansımaları ele alınmıştır. Altı bölümden oluşan çalışmada; tekselelik ve çokselelik kavramları, Türk müziğinde çokseleliliğin gelişimi, Toprak Süiti'nin tüm yapım süreci detaylandırılmıştır. Sonuç bölümünde, geleneksel çalgılar ve toplulukları için özgün eserlerin bestelenmesinin teknik ve müzikal gelişime katkı sağlayacağı vurgulanmıştır.

Tez No: 648816

Tez Adı: Neyzen Yusuf Paşa'nın hayatı ve 10 saz eserinin makam ve form bakımından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Burak Kısa

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Neyzen Yusuf Paşa (1821-1884), Beşiktaş Mevlevîhânesi'nde doğmuş, 19. yüzyılın önemli neyzen ve bestekârlarından biridir. Günümüze ulaşan çok sayıda saz ve söz eserinin çoğunluğu saz eserleridir. Bu çalışmada, Neyzen Yusuf Paşa'nın on saz eseri makam ve form açısından incelenmiştir. Eserlerinde peşrevlerde devrî kebir, saz semailerinde aksak semai usulü kullanılmıştır. Peşrevler genellikle 1 hane 1 teslim, saz semaileri ise 4 hane 1 teslim yapısındadır. Analizlerde Dârülelhan Külliyyatı ve TRT Nota

Arşivi güvenilir kaynak olarak kabul edilmiştir. Ayrıca sanatçının hayatı ve neyzenliği hakkında bilgiler verilmiştir.

Tez No: 649166

Tez Adı: XVIII. ve XIX. yüzyıllarda bestelenmiş beste formundaki eserler üzerinden Zirgûleli Hicaz dizisinin kullanım özellikleri ve analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Elif Ahıs

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde kuramsal olarak tanımlanan zirgûleli hicaz dizisinin, on farklı bileşik makam içerisindeki kullanım biçimleri incelenmiştir. Her makamdan üçer murabbâ beste seçilerek toplam otuz eser analiz edilmiştir. Analizlerde çeşniler, karar-kalış perdeleri ve yeden kullanımları değerlendirilmiş; tablolar ve grafiklerle desteklenen bulgular kuramsal bilgilerle karşılaştırılmıştır. Sonuçta, ilgili dizinin on makamda ve murabbâ formunda nasıl kullanıldığı sistematik biçimde ortaya konmuştur.

Tez No: 649239

Tez Adı: Sadı Işılay'ın taksimlerinin müzikal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Emre Merallı

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk musikisinin önde gelen keman virtüözlerinden ve bestekârlarından biri olan Sadı Işılay'ın farklı makamlarda icra ettiği taksimlerini müzikal açıdan incelemeyi amaçlamaktadır. Küçük yaşta müziğe ilgi duymaya başlayan sanatçı, Tanburî Cemil Bey'in çevresinde yetişmiş, kısa sürede usta bir icracı olarak tanınmış ve uzun yıllar İstanbul Radyosu'nda keman sanatçısı olarak görev yapmıştır. Araştırmada, Sadı Işılay'a ait Hicaz, Karcıgar, Muhayyerkürdi, Bayâtî-Sabâ geçişli ve

Muhayyerkürdi-Şevkefzâ geçişli beş farklı taksim örneği dinlenerek yavaşlatılmış, notaya alınmış ve müzikal analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizlerde, sanatçının makamları icra ediş biçimi, kendine özgü süsleme teknikleri (çarpmalar, aceleteler) ve genel müzikal yaklaşımı detaylı biçimde incelenmiştir. Her bir taksim, belirli porteler eşliğinde müzik cümlelerine ayrılarak, makamsal yapı, çeşniler, asma kalışlar ve icra teknikleri açısından açıklanmıştır. Çalışma, taksim icrasında dikkat edilmesi gereken unsurların ve makam karakteristiklerinin uygulamalı örneklerle ortaya konulmasını hedeflemektedir. Bu yönüyle, hem analiz temelli bir yaklaşım sunmakta hem de geleneksel icra üslubunun anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Tez No: 649713

Tez Adı: Türk müziğinde modernleşme hareketleri bağlamında Mesut Cemil Bey'in müzik ideolojisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Müge Hâle Çetintürk

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 20. yüzyılın ilk yarısında Türk müzik yaşamında önemli bir figür olan Mesut Cemil Bey'in müzik ideolojisini, modernleşme süreci bağlamında ele almaktadır. Sanatçının yaşamı, düşünsel yönelimi ve sanat anlayışı; dönemin toplumsal, kültürel ve ideolojik dönüşümleriyle ilişkilendirilerek değerlendirilmiştir. İkinci bölümde, Mesut Cemil Bey'in doğup yetiştiği çevre, eğitimi, kişisel özellikleri, görevleri ve eserlerine dair bilgiler sunulurken, onun düşünsel altyapısını şekillendiren unsurlar ortaya konmuştur. Üçüncü bölümde ise modernleşme ve ideoloji kavramlarının tarihsel gelişimi ele alınmış; bu kavramların Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş sürecinde yönetsel ve entelektüel çevrelerde nasıl karşılık bulduğu incelenmiştir. Dördüncü bölümde, tüm bu tarihsel ve bireysel bağlamlar içerisinde Mesut Cemil Bey'in müzik ideolojisi irdelenmiştir. Onun gelenekle modernite arasında kurmaya çalıştığı denge, yalnızca bir icracı olarak değil, aynı zamanda yüksek sorumluluk bilincine sahip bir entelektüel ve fikir insanı kimliğiyle değerlendirilmiştir. Sanatçının müzik pratiği ve

düşünsel duruşu, dönemin toplumsal dönüşümleri dikkate alınarak kapsamlı biçimde analiz edilmiştir.

Tez No: 649716

Tez Adı: Sözlü Türk müziğinde dönemsel prozodi anlayışı ve seçilmiş bestekârların eserlerinin prozodik açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Feyyaz Akbay

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, sözlü Türk müziğinde prozodi kavramını dönemsel açıdan inceleyerek, güfte ve beste ilişkisinin tarihsel gelişimini ortaya koymayı amaçlamaktadır. İlk bölümde, Türk müziğinin dönemsel yapısı ve prozodi kavramı genel hatlarıyla ele alınmış, araştırmanın amacı açıklanmıştır. İkinci bölümde, Türk müziğinin tarihsel süreç içindeki dönemleri özetlenmiş ve özellikle beste anlayışlarına dair genel bilgiler sunulmuştur. Üçüncü bölümde, prozodi kavramı ayrıntılı biçimde tanımlanmış; Batı ve Türkiye'deki tarihsel gelişimi aktarılmış ve gündelik dildeki kullanımı ile sözlü müzikteki yeri değerlendirilmiştir. Güfte ile beste uyumu çerçevesinde prozodinin temel unsurları açıklanarak, dönemsel prozodi anlayışı analiz edilmiştir. Dördüncü bölümde, her dönemi temsil eden önemli bestekârların eserleri seçilerek ayrıntılı prozodik analizler gerçekleştirilmiştir. Sonuç bölümünde, analizler doğrultusunda prozodinin beste sürecindeki işlevine vurgu yapılmış, güfteden besteye yönelmenin önemi ortaya konmuş ve bestekârlara yönelik prozodik yaklaşımlar hakkında öneriler sunulmuştur. Elde edilen bulgular, sözlü Türk müziğinde prozodiye yeterince önem verilmediğini ve eserlerde anlamdan çok melodik yapının ön plana çıktığını göstermektedir.

Tez No: 652275

Tez Adı: 20. yüzyıl Türk müziği keman icrâ üslûbunun taksim icrâları üzerinden tespiti ve tahlili

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: İsmail Kabacı

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, 20. yüzyılda Türk müziği keman icrâ üslûbunu belirlemek amacıyla dönemin önde gelen keman icrâcılarının taksim performanslarını teknik ve üslûp yönünden analiz etmektedir. Kemanın 18. yüzyıldan itibaren Türk müziğinde kullanılmaya başlanmasıyla birlikte, 20. yüzyılda bu çalgıya özgü bir icrâ üslûbu gelişmiş; ancak günümüzde bu geleneğin aktarımında kesintiler yaşandığı düşünülmektedir. Çalışma kapsamında iki aşamalı bir örneklem belirlenmiş, ilk olarak 20. yüzyılda ekol olmuş beş önemli icrâcı (Cevdet Çağla, Hakkı Derman, Haydar Tatlıyay, Nubar Tekyay ve Sadi Işılay) seçilmiştir. Bu sanatçıların belirli makamlar üzerinden gerçekleştirdiği taksim icrâları notaya alınarak kategorik içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, 20. yüzyıl Türk müziği keman icrâ üslûbunda en sık kullanılan süsleme tekniklerinin çarpma, trıl ve üst mordan olduğu; yay tekniklerinde ise legato ve détaché tekniklerinin öne çıktığı tespit edilmiştir. Ayrıca, sanatçıların makam icrâlarında geleneğe bağlı ve karakteristik bir anlayış sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma, döneme özgü icrâ özelliklerinin sistematik biçimde tespit edilmesine katkı sağlamaktadır.

Tez No: 655210

Tez Adı: İlhan Usmanbaş'ın hayatı ve çağdaş Türk müziğine katkıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Pelin Demir

Kurum: Çukurova Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Çağdaş Türk Müziği'nin öncü isimlerinden İlhan Usmanbaş'ın sanat yaşamını, müzikal yönelimlerini ve müzik tarihindeki yerini incelemektedir. Besteci, viyolonsel sanatçısı ve orkestra şefi kimliğiyle ulusal ve uluslararası düzeyde önemli başarılarla imza atan Usmanbaş, Cumhuriyet dönemi müzik devriminden beslenen sanatsal anlayışıyla öne çıkmaktadır. Araştırmada, sanatçının çocukluk ve öğrenim yıllarından başlayarak uluslararası kariyeri, eserleri ve sanat

anlayışı dönemsel ve işlevsel bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Belge tarama yöntemine dayanan bu incelemede, Usmanbaş'ın farklı dönemlerde etkilendiği müzik akımları ve kullandığı teknikler değerlendirilmiştir. Eserlerinde Neo-Klasik anlayıştan 12 ton sistemine, raslamsallık gibi çağdaş müzik tekniklerinden geleneksel unsurlara kadar çeşitli yaklaşımlar görülmektedir. Sanatçının kronolojik yaşam öyküsü, müzikal üretim süreciyle birlikte ele alınmış; ayrıca yapıtlarına ve diskografisine de yer verilmiştir. Disiplinli ve yenilikçi bir bestecilik anlayışını benimseyen Usmanbaş'ın, Türk müzik tarihinde özgün bir konuma sahip olduğu vurgulanmaktadır.

Tez No: 656512

Tez Adı: Türk alternatif müziğinin yeni performans mekanları bağlamında streaming müzik platformları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Tolga Baş

Kurum: Bursa Uludağ Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, müziğin endüstriyel bir sektör haline gelme sürecini tarihsel bir perspektifle ele almakta ve dijitalleşmenin müzik endüstrisine etkilerini incelemektedir. Müziğin endüstrileşme süreci, notaların basımıyla başlayan metalaşma süreci olarak değerlendirilmekte; ses kayıt teknolojilerinin gelişimiyle birlikte bu süreç ivme kazanmıştır. Fonografin icadıyla başlayan teknik gelişmeler, gramofon, manyetik bant, kaset, CD ve dijital ses formatlarına kadar ilerlemiş, özellikle 1980'li yıllarda kompakt disk ve 1990'lı yıllarda MP3 formatının yaygınlaşmasıyla dijital çağın temelleri atılmıştır. İnternetin yaygınlaşmasıyla birlikte dijital müzik tüketimi yeni bir boyut kazanmış ve streaming müzik platformları ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, YouTube, Spotify, Fizy, Apple Music, Tidal ve Deezer gibi dijital platformlar üzerinden yürütülen analizlerde, Türkiye'de bu araçlarla doğrudan veya dolaylı olarak yaygınlaşan Türk alternatif müzik türü incelenmiştir. Ayrıca, Sofar Sounds İstanbul organizasyonu çerçevesinde müzik-mekân ilişkisi değerlendirilmiş, ev konserlerinin Türkiye'de gelenekselleşme süreci içerisinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tarama modelinde yürütülen araştırma, alan araştırması ve görüşme teknikleriyle desteklenmiştir.

Tez No: 659642

Tez Adı: Türk müziği devlet konservatuvarları keman eğitiminde kullanılan öğretim yaklaşımları ve materyaller üzerine bir çalışma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Mehmet Aytekin

Kurum: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, Türk Müziği Devlet Konservatuvarlarında keman eğitimi sürecinde kullanılan öğretim yaklaşımları ve materyaller belirlenmiştir. Sekiz öğretim elemanı ile yapılan görüşmeler neticesinde, eğitimin öğrenci merkezli yürütüldüğü ve materyal seçiminde öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyinin dikkate alındığı tespit edilmiştir. Başlangıçta Batı müziği kaynaklarının kullanıldığı, ilerleyen süreçte Türk müziği repertuarına geçildiği belirlenmiş; bulgular, gelenekselden çağdaşa uzanan bir öğretim modeliyle ilişkilendirilmiştir.

Tez No: 660249

Tez Adı: Türk müziği keman eğitimi lisans düzeyi keman repertuarı çalışması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mert Can Saçak

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, Türk müziği lisans düzeyinde keman eğitimi repertuarının belirlenmesini ve öğrencinin gelişimine katkı sağlayacak şekilde yapılandırılmasını amaçlamaktadır. Yaylı çalgılar grubunda yer alan keman için hazırlanan bu repertuar çalışması, nitel ve betimsel bir yaklaşımla ele alınmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında konunun çerçevesi belirlenmiş, ilgili literatür taranarak genel kapsam oluşturulmuştur. İkinci aşamada, seçilen repertuar başlıkları doğrultusunda belirli makamların dördü ve beşli çalışmalarına yer verilmiş; ayrıca TRT Repertuarı'ndan lisans düzeyine uygun saz eserleri incelenmiştir. Elde edilen bulgular, keman icrasında doğru ses üretiminin ve

işitsel algının önemli olduğunu ortaya koymuştur. Üçüncü aşamada ise, dört yıllık lisans eğitimi boyunca her sınıf düzeyine uygun olarak düzenlenmiş repertuvar başlıkları oluşturulmuştur. Bu repertuvar; etüt, longa, sirto, peşrev ve saz semailerinden meydana gelmekte ve nazariyat ile performans unsurlarını içermektedir. Çalışma, keman öğrencisinin teknik ve müzikal becerilerini geliştirmeye yönelik sistematik bir kaynak sunmayı hedeflemektedir.

Tez No: 660647

Tez Adı: Türk halk müziğinde uzun havaların müzikal analizi ve öğretimine yönelik analitik bir yaklaşım

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Alper Börekci

Kurum: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırma, Türk halk müziğinde yer alan uzun hava kültürünü çeşitli boyutlarıyla incelemeyi ve bu doğrultuda öğretim materyalleri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Betimsel ve fenomenolojik desenle yürütülen çalışmada, evreni uzun hava ezgileri, örnekleme ise belirli sınırlılıklar doğrultusunda seçilen sekiz uzun hava türüne ait 86 eser oluşturmaktadır. Katılımcılar, farklı kurumlardan seçilmiş 23 alan uzmanından oluşmaktadır. Veriler; kaynak taraması, ses kayıtları, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve bilgisayar destekli analiz yöntemleriyle toplanmıştır. Uzun havaların kültürel özellikleri betimsel analizlerle, müzikal yapıları ise sayısal algoritmalar aracılığıyla geliştirilen özel bir yazılım yardımıyla analiz edilmiştir. Bu bağlamda, uzun havaların seyir yapıları ilk kez sembolik veriler üzerinden çözümlenmiştir. Araştırma kapsamında, uzun havaların etimolojik, kültürel, edebi ve çalgısal yönleri ele alınmış; müzikal analizler ise dokuz katmanlı bir yapı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Elde edilen müzikal veriler ile uzman görüşlerinin sentezi sonucunda, dört katmanlı öğretim materyalleri tasarlanmış ve bu materyaller uzaktan eğitimde kullanılmak üzere geliştirilen bir öğretim modülüne entegre edilmiştir.

Tez No: 662889

Tez Adı: Necati Çelik'in 8 farklı makamda yaptığı ud taksiminin makamsal ve teknik analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Ferhat Kılınçarslan

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, ud icracısı Necati Çelik'in sekiz farklı makamda gerçekleştirdiği taksimler analiz edilmiştir. Betimsel tarama modeliyle yürütülen araştırmada, makam yapıları ve ud tekniği açısından değerlendirmeler yapılmıştır. Pozisyon kullanımı, süsleme teknikleri ve mızrap vuruşları incelenmiş, taksimlerin farklı akortlarla icra edildiği tespit edilmiştir. Çelik'in geleneksel yapıya bağlı kalırken özgün tavır sergilediği, süsleme tekniklerinde çarpma, glissando ve vibrato gibi öğeleri etkili biçimde kullandığı belirlenmiştir.

Tez No: 663204

Tez Adı: Sinan Çelik'in hayatı ve dilsiz kaval çalgısına katkıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Yasin Türk

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, dilsiz kaval çalgısına önemli katkılar sunan Sinan Çelik'in hayatı ve sanat yaşamı betimsel yöntemle ele alınmıştır. Çelik'in, çalgının organolojik yapısına, icra tekniklerine ve pedagojik gelişimine katkı sağladığı belirlenmiştir. Literatür taraması ve uzman görüşmeleriyle desteklenen araştırmada, dilsiz kavalın tanıtımı ve gelişiminde Çelik'in öncü bir figür olduğu sonucuna ulaşılmış; elde edilen bulgularla öneriler sunulmuştur.

Tez No: 663487

Tez Adı: Ebu'l Ferec Isfahani'nin 'Kitabu'l-Eğani' adlı eseri ve bu eserde geçen müzik terimleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2019

Yazar: İsmail Akbaş

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Ebu'l-Ferec Isfahani'nin dört asırlık Arap şiir ve müzik tarihini içeren eseri *Kitabu'l-Eğani* incelenmiştir. Çalışma, eserde geçen müzik terimleri ve tanımlarını belirlemeyi amaçlamış; eserin Türk müzik kuramlarının oluşum sürecindeki etkisine odaklanılmıştır. VI-XI. yüzyıllar arasında Horasanlı müzisyenlerin etkisiyle oluşan kültürel etkileşim ve bu bağlamda *Kitabu'l-Eğani*'nin kaynak değeri, betimsel yaklaşımla ele alınmıştır.

Tez No: 664278

Tez Adı: Müzik inkılabına karşı bir direniş alanı olarak Osmanlı-Türk müziği taş plakları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Elif Özkan

Kurum: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tez çalışması, Erken Cumhuriyet döneminde uygulanan müzik politikaları karşısında Osmanlı-Türk müziği geleneğinin uyum ve direniş pratiklerini taş plaklar üzerinden incelemektedir. Arşiv taraması ve söylem analizi yöntemleri kullanarak, dönemin günlük gazetelerinden ve dergilerinden elde edilen malzeme, popüler kültür ürünlerini uyum ve direncin birlikteliğinde bir mücadele alanı olarak kavrayan İngiliz Kültürel Çalışmalar ekolünün sunmuş olduğu kuramsal çerçeve ile analiz edilmektedir. Cumhuriyet'in ulus kimlik tahayyülü ve bununla ilişkili olarak ortaya koyduğu ulusal müzik tahayyülü çerçevesinde, eski rejimin sesini hatırlattığı düşüncesiyle, geleneksel müziğin icrası ve aktarımına yönelik kurumsal kısıtlamalar ve yasaklamalar söz konusu olmuştur. Bunun yanında, geleneksel müzik, resmi söylemde "öteki" olarak tarif edilmiş ve "idealize" edilen ulusal müziğin karşısında konumlandırılmıştır. Bu söylem ve uygulamalara rağmen, Osmanlı-Türk müziği

gelenegi, gundelik eglence pratiklerinde dinlenilmeye ve icra edilmeye devam etmistir. Tas plaklar araciligiyla dinleyicisine daha kolay ve daha hizli ulasabilme imkanina sahip olmus, bu sayede populerleserek kendini yeniden insa etmis ve donemin muzik politikaları içinde kendine bir mücadele alanı açmıştır. Bu anlamda, sözlü bir gelenek olan ve meşk sistemiyle aktarılan geleneksel müzik, bu yeni kayıt teknolojisi sayesinde kendine yeni bir hafıza mekanı oluşturmuştur.

Tez No: 664736

Tez Adı: Neyzen Hakan Alvan'ın hayatı, Türk mûsikîsine katkıları ve eserleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Melih Yenilmez

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Cerrahî tarikatı geleneğinde yetişmiş neyzen Hakan Alvan'ın tekke mûsikîsi anlayışı içerisindeki yeri incelenmiştir. Tekke mûsikîsi formları tanımlanmış; Halvetîlik ve Cerrahîlik bağlamında tarihsel gelişim açıklanmıştır. Hakan Alvan'ın bestekârlık ve ney icracılığı yönleri ele alınmış, tasavvufî gelenek içinde bestelediği eserler değerlendirilmiştir. Alvan'ın, geleneksel dinî mûsikî mirasına bağlı kalarak Türk mûsikîsine sunduğu katkılar çalışmada ortaya konmuştur.

Tez No: 665406

Tez Adı: Türk Mûsikîsi'nde mevlid geleneği ve Kani Karaca'nın mevlid icrâlarının tahlîli

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mustafa Yıldırım

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, İslâm tarihindeki mevlid geleneğinin şiirden kutlamaya dönüşüm süreci özetlenmiş, Osmanlı'da yaygınlaşan bu geleneğin Cumhuriyet dönemindeki temsilcilerinden Kani Karaca'nın mevlid icrâsı incelenmiştir. Karaca'nın

mevlid seslendirmeleri, güfte, makâm, süsleme ve ritmik özellikler açısından analiz edilmiş; icrâ tavrına dair özgün yönler tespit edilmiştir. Çalışmada, Karaca'nın 2001 yılına ait albümündeki kayıtlar esas alınmıştır.

Tez No: 665615

Tez Adı: Peşrevlerin makam tahlilleri doğrultusunda Türk müziği keman eğitimine yönelik geçki ve çeşni etütlerinin oluşturulması

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Haluk Bükülmez

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu tezde, Türk müziği keman eğitiminde teknik hâkimiyet ve geçki/çeşni becerisi kazandırmak amacıyla, en çok bestelenmiş 15 makamda yer alan 481 peşrev analiz edilmiştir. Peşrevlerdeki geçki/çeşni, âgâz ve merkez perdeler ile ses sahası belirlenmiş; 19. yüzyıl kaynaklarında geçkilere dair bilgi bulunmazken, 20. yüzyıldaki Arel ve Kutluğ'un makam tarifleriyle benzerlik tespit edilmiştir. Her makam için ikişer etüt geliştirilmiş; bu etütlerde geçkiler, süslemeler, yay teknikleri ve konum değişikliklerine yer verilmiştir.

Tez No: 666680

Tez Adı: Türk makam müziği sözlü eser besteciliğinin 17-19. yüzyıl arasındaki değişiminin form ve makam açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Emre Akgün

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tezde, XVII-XIX. yüzyıllar arasında Hatib Zâkirî Hasan Efendi'den Muallim İsmail Hakkı Bey'e kadar uzanan süreçte Türk makam müziği sözlü eser besteciliğinde form ve makam açısından yaşanan değişimler incelenmiştir. Çalışma, altı önemli bestekârın Rast makamındaki eserleri üzerinden yürütülmüş; form ve makam

analizleri tarihsel yöntemle yapılmıştır. Analizler sonucunda, 17. yüzyılda dinî formların daha yaygın olduğu, 18. ve 19. yüzyıllarda ise eserlerdeki çeşni sayısının arttığı ve ezgisel dolaşımın farklı perdelere kaydığı belirlenmiştir.

Tez No: 668676

Tez Adı: Ahmet Besim Atalay'ın Bektaşî nefes derlemelerine yapılan bestelerin tespiti

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Bahar Kaplan

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Ahmet Besim Atalay'ın derlediği Bektaşî nefeslerine eşlik eden ezgiler araştırılmıştır. Atalay'ın tasavvufla ilişkisi, derlemeleri ve eserlerindeki tarikat bağlantıları incelenmiş; nefesler konu bakımından sınıflandırılmıştır. 48 nefesin ezgisine ulaşılmış; bunların 17'si mevcut nota arşivlerinde bulunurken, 31'ine ulaşılamamıştır. Bu 31 nefesin ezgileri notaya alınarak çalışmada sunulmuştur. Araştırma, Atalay'ın müzikle ilişkisini ilk kez sistematik biçimde ortaya koymayı hedeflemiştir.

Tez No: 668755

Tez Adı: Müzik eğitiminde mobil uygulama kullanımı ve öğrenime etki durumlarının araştırılması (Türk müziği örneği)

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Erkan Demirtaş

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, müzik eğitimi öğrencilerinin mobil uygulama kullanma düzeyleri ile bu uygulamaların Türk müziği işitme becerilerine etkisi incelenmiştir. Tarama ve deneysel desen kullanılan çalışmada geliştirilen ölçek 505 adaya uygulanmıştır. Bulgular, mobil uygulama kullanımının cinsiyete göre değiştiğini, diğer

değişkenlere göre değişmediğini göstermiştir. Deney aşamasında geliştirilen uygulama, işitme becerileri üzerinde olumlu ve anlamlı bir etki yaratmıştır.

Tez No: 669035

Tez Adı: Lale Devri kemani bestekârlarının saz semaisi formundaki bestelerinin makam, usul, tartım kalıbı ve cümle yapısı açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Muhammed Varol Önal

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, Lale Devri'nde yaşamış kemani bestekârlar Hızır Ağa, Kemani Corci ve İsmail Ağa'ya ait 13 saz semaisi eseri makam, usul, tartım ve cümle yapısı açısından incelenmiştir. Betimsel tarama yöntemiyle yürütülen çalışmada, eserler arasındaki nazarî farklılıklar belirlenmiş, her bir bestekârın form üzerindeki yaklaşımı karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Sonuçta, üç bestekârın saz semaisi yazımındaki benzerlik ve ayrımlar ortaya konmuştur.

Tez No: 669149

Tez Adı: Türk mûsikîsi bestekârlarının kullanımları doğrultusunda segâh-evîç donanımlı ve düğâh kararlı makamların değişimleri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Cevahir Korhan Işıldak

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırmada, Düğâh perdesinde karar veren ve donanımında Segâh–Eviç perdeleri bulunan altı makamın (Gerdâniye, Gülizâr, Hüseyinî, Muhayyer, Nevâ, Tâhir) zaman içindeki değişimleri incelenmiştir. XV.–XX. yüzyıllar arasındaki nazariyat metinleri ile 746 besteye dayalı analiz yapılmış, makam anlatımları ile eserlerdeki seyir karşılaştırılmıştır. İçerik analizi sonucu, bestekârların uygulamalarının nazari değişime

katkı sunduğu görülmüş; her makama dair seyir açıklaması ve örneği sunulmuştur. Yöntemin diğer makamlara uygulanması önerilmiştir.

Tez No: 669772

Tez Adı: Türk makâm müziğinde kullanılan nîm perdelerin sol klarnetteki icrasına yönelik parmak pozisyonu önerileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Sefa Yaşar

Kurum: Ankara Müzik Ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, sol klarnette geleneksel olarak dudak sıkma-gevşetme tekniğiyle elde edilen nîm perdelerin, alternatif parmak pozisyonlarıyla elde edilme imkânı araştırılmıştır. Bu yöntemin entonasyon, nüans ve icra standardizasyonuna katkısı sorgulanmıştır. Çalışmada, parmak pozisyonlarının frekans, sent ve koma değerleri ölçülerek analiz edilmiş, yeni bir parmak dizilim sistemi önerilmiştir. Uygulama örnekleriyle desteklenen araştırma, nîm perdelerin icrasında alternatif tekniklerin kullanılabilirliğini ortaya koymuştur.

Tez No: 669861

Tez Adı: Devlet konservatuvarları lisans düzeyi kemane dersi için öğretim programı önerisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ercan Durmaz

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmanın amacı, devlet konservatuvarları lisans düzeyi kemane eğitimine yönelik olarak, "perde öğretimi" ve "icra teknikleri" temelli melodik bağlamlar üzerinden, makam bilgisi ve icra üslubu kazandıran 8 dönemlik bir program geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda, araştırma, beş aşama takip edilerek tamamlanmıştır. Araştırmanın birinci aşamasında, kaynak taraması yapılmış; araştırmaya

yön verebilecek Türk müziğinde çalgı eğitimi, program geliştirme ve çalgı öğretim programı geliştirme konularını ele alan kaynaklara ulaşılmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında, kemane eğitimine ilişkin program geliştirme çalışmalarının hangi yaklaşımla ele alınacağı belirlenmiştir. Kaynak taramasıyla yapılan tespitler, kemane eğitimine yönelik, kapsamlı bir öğretim programının olmadığını göstermiştir. Bu noktadan hareketle, araştırma hedefleri doğrultusunda hazırlanacak olan kemane öğretim programının oluşturulmasında, Türkiye'de öğretim programı geliştirme alanında uzman isimlerin program geliştirme yaklaşımları temel alınmıştır. Bahsedilen yaklaşımlarda, program geliştirme süreçlerinin konu alanlarına yönelik ihtiyaçların belirlenmesiyle başladığı, öğretim programının hedef, içerik, öğrenme yaşantıları ve sınav-ölçme durumları olmak üzere dört temel başlık üzerinden ele alındığı görülmüştür. Kaynak taramasıyla yapılan tespitler, kemane eğitiminde terminoloji alanında eğitimciden eğitimeciye, icracıdan icracıya ciddi fikir ayrılıklarının olduğunu ortaya koymuştur. Bu tespitten hareketle, araştırma kapsamında oluşturulacak öğretim programı içerisinde terminoloji konusunun ayrı bir başlık altında ele alınması uygun görülmüştür.

Tez No: 669928

Tez Adı: Popüler kültür kısılacında Türkçe rap müzik

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: İrem Elbir

Kurum: Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Hip-hop, günümüzde her yerde karşılaşılabileceğimiz popüler kültürlerden biri haline geldi. Tüm dünyaya yayılan ve bu kültürün en bilinen unsuru ise her zaman rap müzik olmuştur. Bu müzik, tarihi boyunca toplumsal sorunlara karşı ses getirmenin bir ifade aracı olmuştur. Bu çalışma Türkçe rap müzikteki direnişin popüler kültür içerisinde nasıl dönüştüğünü incelemektedir. Bu bağlamda Türkçe rap müziğinin oluşumu derinlemesine görüşmeler yoluyla tartışılacak ve analiz edilecektir. Röportajların analizinden önce, bu tez öncelikle hip-hop kültürü ve rap müziğinin tarihine, direniş ve rap müzik arasındaki bağlantıya odaklanmaya çalışacaktır. Ardından, rap müziğin Almanya'dan Türkiye'ye geçiş sürecindeki yolculuğunu tartışmayı

hedeflemektedir. Son olarak, bu çalışma Türkçe rap müzikteki direnişin farklı boyutlarını bu müziğin bireysel ve toplumsal bileşenlerine atıfta bulunarak ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, bu tez Türkçe rap müzikteki direnişin kendini nasıl ifade ettiği açısından belirsiz olduğunu iddia etmektedir.

Tez No: 670101

Tez Adı: Harput yöresi keman icra üslubunun tespiti ve değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ertuğrul Coşkun

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Keman, Türk müziğinde 18. yüzyıl itibariyle icra edilmeye başlanmış, giderek önemli bir çalgı olma niteliği kazanarak ülkemiz coğrafyası genelinde yöre özelliği taşıyan çeşitli bölgelerde temel çalgı olarak yerini almıştır. Araştırmada; Harput yöresi keman icra üslûbunu temsil yeteneğine sahip kemanilerin irticali ve usûllü icralarını; süsleme teknikleri, yay teknikleri, ifade unsurları ve kullanmış oldukları akortlar bakımından tahlil ederek, uzman görüşleri doğrultusunda Harput yöresi keman icra üslûbunun ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmanın evren ve örneklem kümelerinin belirlenmesinde yöre kemanilerinin ses ve görüntü kayıtları değerlendirilerek, tavır özelliklerinden hareketle icra üslubunu temsil edebilecek kemaniler tespit edilmiştir. Bu doğrultuda; araştırmanın evrenini tavır özelliklerinden hareketle Harput yöresi keman icra üslubunu temsil edebilen keman icracıları oluşturmaktadır. Örneklem ise yöre icra üslubunu ortaya koyabilecek kişiler arasından olasılıklı örnekleme yönteminin tesadüfi örnekleme türü ile belirlenmiştir. Buna göre; yöre üslubunu icra edebilen hanende ve sazandeler ile yöreye özgü çalışmalar yapmış akademisyenler araştırmada uzman olarak yer almıştır. Kemanilerden Vasfi Akyol'un Harput Paşagöçtü peşrevi, Kara Erük Çağala, Şirvan Hoyrat eser icraları, Mustafa Döner, Kenan Çimtay ve Ertuğrul Erhan'ın irticali Elezber, Şirvan Hoyrat, Al Almayı Daldan Al eser icraları, Duran Gezer'in ise taksim ve Geline Bak isimli eser icraları notaya aktarılmıştır. Notalar üzerinde kategorisel içerik analizi yapılmıştır. Bununla birlikte yöre üslubunu icra edebilen; hanende, sazende, yöreye özgü çalışmalar yapmış akademisyen,

arşivci ve kaynak kişiler ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme türü kullanılmıştır. Sonuç olarak; usûllü eserlerde kemanilerin darplar ile koordineli bir biçimde kısa yay hareketleri ile icra gerçekleştirdikleri, süsleme tekniklerini ise eserin belirli cümle ve motiflerinde "Beylik" hale getirerek kullandıkları, ifade unsurları bakımından ise müzikal dinamizmi artırmak için karşıtlık unsuru oluşturarak icra gerçekleştirdikleri ve bu icra biçimi ile yöresel üslûbu sergiledikleri tespit edilmiştir. Bu doğrultuda; ülkemizde yöre unsuru taşıyan bölgelerdeki icraların bilimsel çalışmalarla kayıt altına alınması, buralardaki icracı tavırlarının ve yöre üslûbuna yönelik unsurların ele alındığı bilimsel çalışmalar ile yöre müziğinde kullanılan diğer çalgıların icra özellikleri hakkında da değerlendirmeler yapılacak çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Tez No: 670483

Tez Adı: 20. yüzyıl Azerbaycan ve Türk senfonik müzik eserlerinde kullanılan Muğam-makam ezgileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Huseynalı Huseynaliyev

Kurum: Ankara Müzik Ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Müzik tarihi süresince müzikal öz arayışı neredeyse tüm besteciler için karakteristik bir özellik olmuştur. Bu bestecilerden birçoğu Klasik, Barok, Romantik ve diğer dönemdeki üstat bestecilerin eserlerini inceleyerek, onların teknik ve stillerini öğrenmeye çalışarak kendilerine belirli bir yol çizmişlerdir. Buna karşın bazı besteciler de kendi halk müziklerinden beslenmeyi ve yerel ezgileri eserlerinde kullanmayı tercih etmiştir. Özellikle Ulusalcılık akımının 20. yy. Çağdaş Müzik Akımları arasında yer almasıyla birlikte milli ruhun ön plana çıktığı eserler üretmek birçok Avrupalı besteci için karakteristik özellik olmaya başlamıştır. Avrupa müziğindeki bu tercihin, diğer kültürlerde de karşılık bulduğu, modalitenin daha yoğun görüldüğü Orta Doğu müzik kültürlerinde de benimsendiği görülmektedir. Bu çalışmada, yerel müzikler konusunda oldukça zengin birikime sahip iki ülke olan, Azerbaycan ve Türkiye örnekleri ele alınmış, her iki ülkenin makam ve muğam ezgilerinin Avrupa Müziği teknikleriyle işlenişi

üzerinde durulmuştur. Türkiye ve Azerbaycan'ın örnek olarak alınmasının temel gerekçesi, tarihi geçmişlerinin ortaklığı ve bundan hareketle kültürel üretimlerinin de benzerlikleridir. Makam ve muğam geleneği de bu benzerliklerin en önemlilerinden biridir. 20. yüzyılın başlarından itibaren her iki ülkenin bestecilerinin de Avrupa Müziği tekniklerine yönelmesiyle birlikte, halk ezgilerini merkeze alan bir sentez arayışına girdikleri görülmektedir. Özellikle "Batı" dinleyicisi için yeni ve farklı olan bu ezgilerle oluşturulan eserler, ilgi ve beğeni ile karşılanmıştır. Tez çalışmasında bu özelliklere sahip dört esere odaklanılmıştır: Bu kapsamda; Necil Kazım Akses'in "İtrî'nin Neva Kâr'ı üzerine Scherzo", Fikret Amirov'un "Şur Senfonik Muğamı", Ulvi Cemal Erkin'in "Köçekçe" ve Niyazi Tagizade'nin "Rast" isimli eserleri içeriklerinde kullanılan makam ve muğam ezgileri kapsamında incelenecektir.

Tez No: 671321

Tez Adı: Yayınlanmış olan kanun metotlarının incelenmesi ve karşılaştırmalı olarak analizlerinin yapılması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Banu Yılmaz

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Kanun çalgısına yönelik yayımlanmış metotları sistematik biçimde inceleyerek Türk müziği çalgı eğitimi alanındaki metodolojik eksiklikleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Tarama modeliyle yürütülen çalışmada, geçmişten günümüze yayımlanan Kanun metotları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiş ve bulgular tablolar aracılığıyla betimsel olarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, metotlarda tarihçe, fiziksel yapı ve mandal sistemi gibi konulara kısmen yer verildiği; ancak icra teknikleri, görsel-işitsel destek ve sistematik anlatım bakımından yetersizlikler bulunduğu tespit edilmiştir. Repertuvar içeriklerinin ise çeşitlilik gösterdiği belirlenmiştir.

Tez No: 671902

Tez Adı: Elazığ-Harpur müziğine katkıları ile Nihat Kazazoglu

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Kağan Doğan

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Elazığ Harput müziğinin önemli temsilcilerinden Nihat Kazazoğlu'nun sanatçı kimliği ve Harput müzik kültürüne katkılarını betimsel yöntemle incelemiştir. Kazazoğlu'nun otantik Harput müziğinin korunmasında, derlenmesinde ve icrasında öncü bir musikişinas olarak önemli rol oynadığı saptanmıştır. Araştırma kapsamında, Kazazoğlu'nun yaşamı, sanatsal faaliyetleri ve yöredeki müzik kurumlarına katkıları değerlendirilmiş; icracı, kaynak kişi ve derlemeci yönleriyle Harput müziğinin kuşaktan kuşağa aktarımında etkin bir figür olduğu belirlenmiştir.

Tez No: 671911

Tez Adı: Kanun sazındaki icra özellikleriyle üç önemli kanuni 'Vecihe Daryal, Ahmet Yatman, Ferit Alnar'

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Tugay Aksoy

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Cumhuriyet döneminde kanun icrasında öne çıkan Vecihe Daryal, Ahmet Yatman ve H. Ferit Alnar'ın tavır ve tekniklerini betimsel yöntemle incelemiştir. Üç icracının taksimleri analiz edilerek farklı icra üslupları ortaya konmuştur. Elde edilen bulgulara göre; Daryal'in sade ve akıcı bir üslup benimsediği, Yatman'ın süslemeli ve oktavlı pasajlar kullandığı, Alnar'ın ise tremolo ve oktavlara dayalı batı etkili bir yaklaşım sergilediği belirlenmiştir.

Tez No: 673768

Tez Adı: SSCB dönemi Azerbaycan ve Türkiye ilişkilerinde müziksel bir köprü: Besteci ve orkestra şefi Niyazi Tağızade: 1912-1984

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ecem Tuğçe Akbulut

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Dünya Savaşları sonrasında geleneksel diplomasi araçları yerine ön plana çıkan kültür diplomasisi ve bu diplomasi şeklinin en önemli enstrümanlarından olan müziğin kullanımı, Türkiye-SSCB-Azerbaycan ilişkileri bağlamında ünlü orkestra şefi Niyazi Tağızade örneği üzerinden ele alınmış ve Türkiye-SSCB-Azerbaycan kültürel ikliminin gelişmesindeki rolü irdelenmiştir. Niyazi Tağızade Türkiye'de bulunduğu süre zarfında Batı Klasikleri, Sovyet Rusya ve Azerbaycan bestecilerinin eserlerini sahnelemenin yanı sıra Adnan Saygun'un Erken Cumhuriyet dönemi kültür politikalarının bir ürünü olan Koroğlu operasını ve Yunus Emre oratoryosunu yönetmiş ayrıca Türkiye'deki başlıca bestecilerin yapıtlarını Türkiye'de ve Sovyetler Birliği'nin çeşitli sahnelerinde seslendirmiştir. İncelenen belgeler ışığında sanatçının Türkiye'deki faaliyetleri sırasında temsil ettiği Sovyetler Birliği'ni Türkiye'de anlatma ve sevdirmeye isteği görülse de faaliyetlerin yalnızca ideolojik saiklerle bağlantılı olmadığı görülmektedir. Niyazi Tağızade, Sovyet müziğine hizmet ederken bir yandan verdiği demeçleri ve çalışmaları ile Türk müzik kültürüne katkı sağlamayı amaçlamıştır. Bu bağlamda Niyazi'nin 1963'te Moskova'da başlayan 1977'ye kadar süren Türk müziği faaliyetleri bir kültür elçiliği olarak değerlendirilmiştir. Bu yüksek lisans tezinde amaç diplomasi, müzik ve kültür ilişkisi ön planda tutularak Niyazi'nin hayatının ve Türkiye çalışmalarının detaylıca ele alınmasıdır. Araştırma mevcut durumun belirlenmesine yönelik betimsel ve biyografik bir nitelik taşımakla birlikte; kaynak tarama, belge inceleme-karşılaştırma ve birebir görüşme yöntemlerinin kullanıldığı nitel bir model içermektedir.

Tez No: 674108

Tez Adı: Turgay Erdener'in Uğur Mumcu Kantatı'nın vokal kullanımı ve form açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Görkem Ezgi Yıldırım

Kurum: Başkent Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Çağdaş Türk bestecilerinden Turgay Erdener, bestecilik hayatı boyunca pek çok eser vermiştir. Bestecilik arayışları içinde evrensel akımlarla bağıni hiç koparmayan Erdener, kendi yaşadığı toprakların müziğine de aynı oranda önem vermiş, dolayısıyla yerel ile evrensel arasında köprü oluşturmuştur. Eserlerinin yurtiçi ve yurtdışında pek çok kez seslendirildiği göz önüne alındığında, ülkemizde kendi kuşağındaki besteciler arasında eserleri en sık seslendirilen bestecilerden biri olduğu rahatlıkla dile getirilebilir. Müzik tarihine adını yazdırmış olan tüm bestecilerde olduğu gibi Turgay Erdener'in de dünya üzerindeki önemli kişiliklerden, evrensel izler bırakmış büyük bestecilerden, kendisinden önceki kuşak Türk bestecilerinden, hocalarından ve çağdaşlarından etkilendiği görülebilir. Ancak tüm bu etkileşime karşın Turgay Erdener kendi kişiliğini yaratmış özgün yazı stiline sahip bir besteci olarak Türk müzik tarihinde yerini almıştır. Yerel müziğe olan ilgisini söyleşilerinde de dile getiren Erdener, aynı zamanda sahne müziğine olan ilgisini de sıkça belirtmektedir. Özellikle sahne müziğine olan ilgisi ve sevgisi kendisini bu alanda pek çok eser vermeye yöneltmiştir. Bu alandaki yaratıları arttıkça insan sesinin imkanları, kullanım kolaylıkları, zorlukları ve müzikal ifade açısından sınırlarının genişliği gibi etkenlere hakimiyeti de kaçınılmaz olmuştur. Erdener bu alanda sadece verdiği özgün besteleriyle değil, birçok defa yaptığı türkü uyarlamaları ile de insan sesiyle olan bağıni kuvvetlendirmiştir. Bu çalışmada Turgay Erdener'in hayatı, besteciliği ve onun yaratı dünyasının temellerini hazırlayan kültür sanat gelişim süreci ile ilgili bilgi verilmiş ve ilk kez bütün eserlerini içeren bir liste yapılmıştır. Ayrıca bu çalışmanın ana konusu olan "Uğur Mumcu Kantatı"nın ayrıntılı tematik ve biçimsel analizi yapılmadan önce tarihsel süreç içinde kantat formuna kısaca değinilmiş, daha sonra Erdener'in "Uğur Mumcu Kantatı" ses tekniği açısından incelenerek, bir bestecinin insan sesini tanıması, kullanım alanları, teknik ve müzikal zorluklar konusunda bilgisinin vokal yorumculuğu açısından önemi vurgulanmak istenilmiştir.

Tez No: 674675

Tez Adı: Turgay Erdener'in gitar müziğine katkıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Kaan Dursun

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada Turgay Erdener'in yapmış olduğu besteler ve gitar için yazdığı eserlerin bestelenme süreçleri, ilk seslendirilişleri, kayıt durumları, edisyon durumları ve gitar müziğinin gelişimi için kendisi ile yapılan görüşme incelenmiştir. "Giriş" bölümünde klasik gitarın tarihsel gelişimi, klasik gitar türleri ve Türkiye'de klasik gitarın gelişimi anlatılacaktır. 1. Bölümde Turgay Erdener'in hayatı ve gitar müziğine katkıları anlatılarak problem durumuna değinilecektir. "Yöntem" bölümünde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, verilerin nasıl toplandığı ve bunların nasıl analiz edildiğine ilişkin bilgiler verilecektir. "Bulgular ve Yorumlar" bölümünde elde edilen bulgulara ve bunlara ilişkin yorumlara yer verilecektir. "Sonuç ve Öneriler" bölümünde ise elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlarla birlikte öğrencilere, bestecilere ve gitaristlere katkı sağlayacağı düşünülen önerilere yer verilecektir.

Tez No: 674700

Tez Adı: Mehmet Sadettin Heper'in hayatı, eserleri ve bestelerinin müzikal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Hasan Yılmaz

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Mehmet Sadettin Heper'in yaşamı, yazıları ve besteleri üzerinden Türk mûsikîsine katkıları incelenmiştir. Osmanlı'nın son dönemi ve Cumhuriyet yıllarını kapsayan süreçte Heper'in sanatsal gelişimi, mûsikî anlayışı ve öğrencileriyle ilişkileri detaylandırılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda yapılan analizler, Heper'in döneminin karakteristiklerini yansıtan özgün bir mûsikîşinas olduğunu, bestelerinde dönemin kültürel yapısına bağlı kaldığını ve geleneksel üslubu koruduğunu ortaya koymuştur.

Tez No: 674886

Tez Adı: Ebubekir Ağa güfte mecmuası: Türkçe güfteler (İnceleme-transkripsiyonlu metin)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Kerem Kaan Akhan

Kurum: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Klasik Türk müziğinin önemli bestekârlarından Ebubekir Ağa'nın tertip ettiği "Ebubekir Ağa Mecmuası"ndaki Türkçe güfteler incelenmiş ve transkripsiyonlu metinleri hazırlanmıştır. 18. yüzyıla ait olan ve zamanla genişletilen mecmua, içeriğindeki 1086 Türkçe güfte ile devrin müzik repertuvarına dair kapsamlı bir kaynak sunmuştur. İnceleme sonucunda mecmuanın defter düzeninde hazırlandığı, güncel eserlerin yanı sıra halk şiirlerine de yer verildiği ve repertuvarın çeşitliliğini yansıttığı tespit edilmiştir.

Tez No: 675139

Tez Adı: Türk müziğinde kontrbas icra tekniklerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Hasan Çağrı Mert

Kurum: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, kontrbas çalgısının Türk müziğinde daha işlevsel kullanılabilmesi amacıyla Renaud Garcia-Fons ve François Rabbath'ın teknikleri temel alınarak sağ ve sol el teknikleri incelenmiştir. Sol el teknikleri alt oktav ve pus pozisyonlarına göre sınıflandırılmış; sağ el teknikleri ise Alman ve Fransız arşe tutuşları ile pizzicato biçiminde değerlendirilmiştir. Türk müziğine özgü transpoze uygulamaları da kontrbas icrası bakımından açıklanmış ve basit makamlar üzerinde örneklendirilerek yeni teknik yaklaşımlar geliştirilmiştir.

Tez No: 675244

Tez Adı: Cumhuriyet Dönemi hükümetlerinin kültür politikalarında müziğin yeri ve önemi (1938-1980)

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Esra Çetin

Kurum: Uşak Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu doktora çalışmasında, 1938-1980 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin kültür politikaları içinde müziğin yeri ve önemi ele alınmıştır. İsmet İnönü, Demokrat Parti, 27 Mayıs ve 12 Mart dönemlerinde müzik politikaları; hükümet programları, kalkınma planları ve resmi belgeler üzerinden incelenmiştir. İnönü'nün hümanist kültür anlayışı, DP'nin sosyo-kültürel değişime yaklaşımı, TRT ve Devlet Opera-Balesi gibi kurumların gelişimi, Kültür Bakanlığı'nın yapılanması ve ilk Türk Müziği Devlet Konservatuvarının kuruluşu müzikle ilişkilendirilmiştir. Arşiv belgeleri ve birinci el kaynaklarla analiz yapılmıştır.

Tez No: 675485

Tez Adı: Tevfik ve İskender biraderlerin yayınladığı 'Nuhbe-i Elhân Kantoları' (Çevriyazı, tür ve biçim incelemeleri)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Seray Özüçma

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Tevfik ve İskender kardeşlerin yayınladığı *Nuhbe-i Elhân Kantoları* adlı beş fasiküllük eser dizisi incelenmiştir. Kantoların dönemin eğlence kültüründeki yeri, geleneksel Türk musikisi kalıpları dışındaki yapıları ve Batı-Türk müziği sentezi irdelenmiştir. Nota yayıncılığı, makam-usûl özellikleri, besteciler, güfteler ve sosyal etkiler ışığında kantolar analiz edilmiştir. Ayrıca, eserlerin çevriyazımı ve notalarının dijital ortama aktarımı gerçekleştirilerek arşiv niteliği kazandırılmıştır.

Tez No: 675711

Tez Adı: Türk müziği nazariyatı ve solfej dersinin geleneksel meşk sistemi ile uygulanabilirliğine dair eğitimci görüşlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Hasan Hüseyin Poyraz

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Türk müziği nazariyatı ve solfej derslerinin meşk sistemiyle uygulanabilirliği eğitimcilerin görüşlerine dayanarak incelenmiştir. Yirmi öğretim elemanı ile yapılan anket ve görüşmeler sonucunda, makamların karakteristik özelliklerinin meşk sistemiyle daha iyi kavratıldığı, notanın ise bu süreci destekleyen bir araç olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, mevcut nota sisteminin yeterli olduğu, meşke özel yeni bir nota sistemine ihtiyaç duyulmadığı sonucuna varılmıştır.

Tez No: 675980

Tez Adı: Cumhuriyet Dönemi Klasik Batı Müziği ve Necil Kazım Akses'in viyola eserlerinin form açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mustafa Can Acar

Kurum: Trakya Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırmada, erken Cumhuriyet dönemindeki müzik inkılabının öncü isimleri incelenmiş ve özellikle Necil Kazım Akses'in seçilen eserleri form açısından analiz edilmiştir. Atatürk'ün millî sanat vizyonu, Hindemith'in önerileri ve Türk Beşleri'nin katkıları ele alınmıştır. Akses'in eserlerinin dönemin müzikal anlayışını yansıttığı saptanmış; halk ve sanat müziği öğelerinin çağdaş tekniklerle birleştiği görülmüştür. Bu çalışma, dönemin müzik dilini anlamak isteyen araştırmacılara ve viyola icracılarına katkı sağlamayı hedeflemiştir.

Tez No: 676592

Tez Adı: Manisa Müftüsü Ahmed Âlim Efendi'nin hayatı ve mûsikî eserlerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Hasan Zahid Yurdagül

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, 1874-1930 yılları arasında yaşamış olan Manisa Müftüsü ve bestekâr Ahmed Âlim Efendi'nin eserleri makam kullanımı, usûl-vezin ilişkileri ve güfte anlamları yönünden incelenmiştir. Çalışmada, bestekârın hayatı ve müzikal yönüne dair genel bilgilere yer verilmiş; eserleri el yazmalarına dayanılarak günümüz notasıyla yeniden yazılmış ve güfteler açıklamalı olarak aktarılmıştır. Makam analizinde Nâsır Abdülbâkî Dede ile Muallîm İsmâîl Hakkı Bey'in tarifleri esas alınmış, Âlim Efendi'nin dönemsel makam anlayışı belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca, güftelerdeki vezinlerin usûllere dağılımı tablolarla sunulmuş, anlam çözümlemeleri yapılmıştır.

Tez No: 676795

Tez Adı: Muallim İsmail Hakkı Bey'in rast kararlı saz semailerinin makamsal açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Harun Taşır

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırmada, söz ve saz musikisinde önemli bir yere sahip olan Muallim İsmail Hakkı Bey'in rast kararlı saz semâîleri makamsal ve teknik açıdan incelenmiştir. Betimsel tarama modeliyle yürütülen çalışmada, repertuvardaki eserler veri kaynağı olarak değerlendirilmiştir. Analizler sonucunda, İsmail Hakkı Bey'in saz semâîlerindeki makam kullanımı ile klasik üsluba olan bağlılığı ortaya konmuş, bu alandaki araştırmalara katkı sunacak veriler elde edilmiştir.

Tez No: 677738

Tez Adı: Anadolu makam müziğinde Segâh'ın renkleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Altan Doğanbaş

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Anadolu'daki makam müziğinin bölgesel çeşitliliğini Segâh makamı üzerinden anlamak amaçlanmıştır. TRT repertuarındaki 5670 eser taranmış, 286 Segâh kırık hava tespit edilmiştir. Bunlar yedi coğrafi bölgeye göre sınıflandırılarak 47 temsilci eser seçilmiş ve ezgi çekirdekleri modeliyle analiz edilmiştir. Sonuçta Segâh makamı yapılarını Rast ve Dügâh çekirdeklerine bağlı olarak sınıflandıran bu analiz, bölgelere göre değişen karakteristik başlangıç ve gelişme yapılarının tespitini mümkün kılmıştır.

Tez No: 677871

Tez Adı: Udi Şamlı Selim'in Kanto mecmuası (Çevriyazım ve güfte analizi)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2020

Yazar: Esra Aydınlioğlu

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, 1907 yılında Udi Şamlı Selim tarafından yayımlanan *Kanto Mecmuası*'nda yer alan 654 güfte Osmanlı Türkçesinden günümüz Türkçesine aktarılmıştır. Kanto ve düettoların makam, konu ve besteci açısından sınıflandırılması yapılmış; kadın bestecilerin repertuvara katkısı vurgulanmıştır. Eğlence kültürünün Batılılaşma sürecindeki dönüşümü ve kantonun toplumsal cinsiyetle ilişkisi ele alınmış, Nurhan Damcıoğlu ile yapılan görüşmelerle tarihsel sürekliliğe dair değerlendirmelerde bulunulmuştur. Mecmua, bu alanda temel kaynaklardan biri olarak değerlendirilmiştir.

Tez No: 677872

Tez Adı: Yeni Ses gazetesinin 'Alaturka-Alafranga Musiki Meselesi' başlıklı anketinde yayımlanan yazıların çevriyazım ve incelemesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Anıl Nejat Sekmen

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tezde, erken Cumhuriyet Dönemi müzik politikaları, *Yeni Ses* gazetesinde yayımlanan "Alaturka-Alafranga Musiki Meselesi" başlıklı anket yazıları üzerinden incelenmiştir. Giriş bölümünde modernleşme kavramları kuramsal olarak ele alınmış, III. Selim Dönemi'nden Cumhuriyet'in ilanına kadar geçen süreç irdelenmiştir. Erken Cumhuriyet'in kültürel reformları ile birlikte müzik eğitimi alanındaki dönüşümler ve Sanayi-i Nefise Encümeni'nin kararları değerlendirilmiştir. *Yeni Ses* gazetesine dair bilgi verilmiş, çevriyazımı yapılan yazılar analiz edilmiştir. Elde edilen bulgularla bu kararların toplumsal yansımaları ortaya konmuştur.

Tez No: 677924

Tez Adı: Riyaset-i Cumhur Fasıl Heyeti üzerine bir inceleme

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Onur Altıntuğ

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e müzik geleneğinin sürekliliğini temsil eden Riyaset-i Cumhur Fasıl Heyeti'nin tarihsel gelişimi, teşkilat yapısı, mensupları ve faaliyetleri arşiv belgeleriyle incelenmiştir. Musıka-i Hümayûn'dan devralınan yapıyla faaliyet gösteren heyet, Atatürk tarafından desteklenmiş ve konser, plak çalışmaları gibi etkinliklerde bulunmuştur. 1924-1932 yılları arasında beş dönemde aktif olduğu belirlenen heyetin, Atatürk'ün müzik görüşünden ziyade devlet politikaları doğrultusunda işlevini tamamladığı tespit edilmiştir. Araştırma, müzikoloji alanına katkı sunan özgün bir çalışmadır.

Tez No: 678328

Tez Adı: Çokkültürlülük ve müzik bağlamında Lavta'nın kökenlerine ilişkin yaklaşımların ve tanımlamaların araştırılması: 'Türk Lavtası' ve 'Avrupa Lavtası' örnekleri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Özgüç Acun Arslan

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu doktora tezinde, çokkültürlülük kavramı merkez alınarak Türk ve Avrupa lavtası örnekleri üzerinden lavta türü çalgıların tarihsel ve kültürel kökenleri incelenmiştir. Lavtanın İslamiyet öncesinden günümüze uzanan çokkültürlü yolculuğu, Avrupa ve Anadolu'daki gelişimiyle birlikte değerlendirilmiştir. Türk lavtasının yapısal özellikleri, icracıları ve yapımcıları araştırılmış, alan uzmanlarıyla yapılan görüşmelerle bu çalgının günümüzdeki konumu ortaya konulmuştur. Literatürde yer almayan özgün bulgularla lavtanın müziksel kimliği ve gelişimine katkı sağlanmıştır.

Tez No: 678761

Tez Adı: Harem-i Hümayun'da müzik

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Gülnihal Ünal

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Osmanlı sarayının Harem-i Hümayun biriminde XVI-XVIII. yüzyıllar arasında gerçekleştirilen müzik eğitimi ve etkinlikleri incelenmiştir. Harem ve Enderun'da verilen eğitimin yapısı, padişahlar, sultanlar, cariyeler, iç oğlanları ve hocaların müzikle olan ilişkileri bağlamında ele alınmıştır. Nitel yöntemle hazırlanan araştırmada doküman ve arşiv taraması yapılmış, sarayın müzik eğitimi alanında en yetkin ortam olduğu ve bu alandaki gelişmelerin padişahların doğrudan etkisiyle şekillendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 678907

Tez Adı: III. Selim'in ağır ve yürük semâilerinin usûl-arûz vezni ilişkisi yönünden incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Sinem Gözcü

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışmada, Sultan III. Selim'in bestelediği ağır ve yürük semâî formundaki altı eser, usûl-arûz vezni ilişkisi açısından analiz edilmiştir. Eserlerin güfte açıklamaları, vezin tabloları ve makam bilgileri incelenmiş, dönemin diline uygun olarak güftelerde anlam bütünlüğüne özen gösterildiği saptanmıştır. Kaynak taraması yoluyla ulaşılan eserler tablolar hâlinde sunulmuş, III. Selim'in hem padişah hem de bestekâr kimliğiyle Türk mûsikîsine katkıları ortaya konmuştur.

Tez No: 679251

Tez Adı: Türk müziğinde klasik kemençe icrasında kullanılan metotların değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Gizem Şahin

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, klasik kemençe eğitiminin geçmişten günümüze gelişimi ve eğitim metotlarının içerik açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Meşk sistemiyle başlayan klasik kemençe öğretimi, günümüzde sistematik eksikliklerden kaynaklı çeşitli sorunlar doğurmaktadır. Çalışmada, Beril Çakmakoglu & Mehmet Yalgın, Hasan Esen ve Aslıhan Eruzun Özel'e ait metotlar incelenmiş; bu metotların güçlü ve eksik yönleri uzman görüşleriyle ortaya konmuştur. Temel davranışlara tüm metotlarda yer verildiği, fakat nota öğretimi ve temel müzik bilgilerinin bazı metotlarda eksik olduğu tespit edilmiştir.

Tez No: 680993

Tez Adı: Türk müziği ve Türk müziği çalgılarına yönelik metaforik algıların incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mediha Şenzeybek

Kurum: İzmir Demokrasi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, lisans düzeyinde Türk müziği eğitimi alan öğrencilerin “Türk müziği” ve “Türk müziği çalgıları” kavramlarına ilişkin algıları metaforlar aracılığıyla analiz edilmiştir. Olgubilim deseninde yürütülen çalışmada, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Ege Bölgesi’ndeki kurumlarda öğrenim gören 383 öğrenciye anket uygulanmıştır. Geçersiz ifadeler elendikten sonra analizler 367 ve 338 geçerli metafor üzerinde gerçekleştirilmiştir. Elde edilen metaforlar gerekçelerine göre gruplandırılarak sırasıyla 17 ve 14 kategoriye ayrılmıştır. Katılımcıların her iki kavrama ilişkin algılarının %96’dan fazlasının olumlu olduğu saptanmıştır.

Tez No: 681837

Tez Adı: Türkiye’de klarnet müziğinin gelişimi ve Cumhuriyet Dönemi bestecilerinin klarnet repertuvarına katkısı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Caner Gizir

Kurum: Çukurova Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, klarnetin tarih öncesi dönemlerden itibaren gelişen üflemeli çalgılar ailesi içindeki yeri incelenmiştir. Klarnetin atası sayılan şalümonun Orta Çağ’daki varlığından başlayarak klarnetin tarihsel evrimi, yapısal özellikleri, orkestralardaki yeri ve besteciler tarafından benimsenme süreci ele alınmıştır. Literatürdeki boşluk göz önünde bulundurularak Türkiye’de özellikle Cumhuriyet Dönemi’nde klarnet için bestelenmiş eserler araştırılmış ve önemli bestecilere yer verilmiştir. Sonuç olarak, Türkiye’de klarnet çalgısının gelişimi açıklanmış ve sanatsal üretimin artırılması için öneriler sunulmuştur.

Tez No: 683123

Tez Adı: Suzidilârâ Mevlevî Âyini’nin edisyon kritiği ve analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Eşref Berk Türkoğlu

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada Sultan III. Selim'in Suzidilârâ Mevlevî Âyini'nin üç farklı edisyonu karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Abdülbâki Nâsır Dede'nin 1794'te yazdığı Tahrîriye'deki ebced yazısı notaya çevrilmiş, diğer iki edisyon meşk yoluyla aktarılan kaynaklardan dijital ortama aktarılmıştır. Güfte-usûl-seyir ilişkileri detaylı olarak incelenmiş, süsleme motiflerinin aktarımda kaybolduğu tespit edilmiştir. Döngüsel ve Zaman-Makam analiz modelleriyle seyir ve usûl yapıları değerlendirilerek tarihsel değişimlere ışık tutulmuştur.

Tez No: 683512

Tez Adı: Neyzen Salih Dede'nin peşrev ve saz semailerinin makamsal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Safa Kağnıcı

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada XIX. yüzyıl bestekârlarından Neyzen Salih Dede'nin peşrev ve saz semailerinin makamsal açıdan analizleri yapılmıştır. Tarama modeli ve doküman inceleme tekniklerinin kullanıldığı araştırmada, bestecinin eserleri geleneksel seyir özelliklerine bağlı kalarak değerlendirilmiştir. Elde edilen 21 eser dijital ortama aktarılmış ve betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Salih Dede'nin kendine özgü üslubuyla az kullanılan makamlara yer verdiği ve bazı eserlerde geleneksel form yapısını geliştiren yenilikçi bir tavır sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 683539

Tez Adı: Edebiyat ve toplumsal kültür ilişkileri çerçevesinde Barış Manço'nun şarkı sözleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Meryem Betül Koçak

Kurum: Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Türkiye'nin popüler müzik tarihinde önemli bir yere sahip olan Barış Manço'nun 1960'lı yılların sonundan 1999'a kadar bestelediği şarkı sözleri, edebiyat ve kültür açısından incelenmiştir. Şarkı sözlerinin yalnızca müzikal değil, aynı zamanda edebi bir metin olarak da ele alınabileceği düşüncesinden hareketle, Manço'nun sözlerinde geleneksel kültürel kodlarla çağdaş bireysel deneyimler arasında bağ kurduğu görülmüştür. Cumhuriyet dönemi müzik politikalarının etkisiyle biçimlenen popüler müzikte, Manço'nun eserleri geleneksel değerleri yeniden üretme çabası olarak değerlendirilmiştir.

Tez No: 683565

Tez Adı: Ulvi Cemal Erkin'in 'Duyuşlar' ve 'Beş Damla' eserlerine genel bir bakış ve çalış teknikleri açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Gizem Batur

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Türk Beşleri'nin çağdaş Türk müziğine katkıları ele alınmış ve Ulvi Cemal Erkin'in “Beş Damla” ile “Duyuşlar” adlı piyano eserleri teknik ve yapısal açıdan incelenmiştir. Cumhuriyet'in ilanı ile başlayan kültürel dönüşüm sürecinde müzik alanındaki reformlar açıklanmış, Batı müziği eğitimi alan Türk Beşleri'nin, geleneksel Türk müziği ile Batı müziğini harmanlayarak yeni bir müzikal kimlik oluşturduğu vurgulanmıştır. Ulvi Cemal Erkin'in müzik dili ve eserlerinin özellikleri değerlendirilmiş; özellikle söz konusu iki piyano eseri üzerinden çalışma yöntemlerine yönelik öneriler sunulmuştur.

Tez No: 684253

Tez Adı: Necil Kazım Akses'in keman konçertosunun yapısal analizi ve keman çalış teknikleri açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Olgu Kalın

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Necil Kazım Akses'in TRT'nin siparişiyle yazdığı ve Suna Kan'a ithaf ettiği keman konçertosunun yapısal ve teknik açıdan ele alındığı bu çalışmada, konçertonun genel hatlarıyla analizi yapılmış ve solist partilerindeki zorluklara yönelik çalışma yöntemleri önerilmiştir. Akses'in yaklaşık 44 dakikalık bu eseri, Türk Beşleri arasında yazılmış en uzun keman konçertosu olarak kabul edilmiştir. Eserdeki tematik, poliritmik ve kontrpuantal yapıların çok katmanlı oluşu vurgulanmış, özellikle genç kemancılara yönelik teknik geliştirme önerileri sunulmuştur. Ayrıca Akses'in müzikal yaşamı ve besteciliği hakkında bilgilere de yer verilmiştir.

Tez No: 684358

Tez Adı: Orta Asya'da Özbek müzik kültürünün ortaya çıkışı ve gelişim sürecine tarihsel bir bakış –Türk musikisi ile benzerlik şekilleri ve konu üzerinde yapılan çalışmaların analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Pulatjon Irnazarov

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde, Orta Asya'nın köklü müzik geleneklerinden biri olan Özbek müzik kültürünün tarihsel gelişimi ele alınmıştır. Zerdüştlük döneminden başlayarak iki büyük hanlığın müzik politikaları, toplum yapısı ve müzikle ilişkileri incelenmiştir. Özbek müziğinin teorik temelleri Farabi ve İbn-i Sina gibi düşünürlerin eserleriyle ilişkilendirilmiş, Şaşmakam geleneği detaylı biçimde analiz edilmiştir. Sovyet dönemi müzik politikaları, halk müzisyenlerinin koruma çabaları, çalgı türleri ve folklorik miras kapsamlı şekilde değerlendirilmiştir. Ayrıca savaş sonrası dönemde klasik Batı formlarının Özbek müziğine etkisi irdelenmiştir. Özbek ve Türk müziği arasında benzerlikler tespit edilmiştir.

Tez No: 686744

Tez Adı: Klâsik Türk musîkisi ses icracılarından Münir Nurettin Selçuk, Meral Uğurlu ve Bekir Sıtkı Sezgin'in dört eser üzerinden üslûp ve tavır özelliklerinin karşılaştırmalı analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Beray Gökçen Kaya

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tezde, Klâsik Türk Mûsikîsi'nde ses icracılığını belirleyen üslûp ve tavır kavramları nitel araştırma yöntemiyle incelenmiştir. Münir Nurettin Selçuk, Meral Uğurlu ve Bekir Sıtkı Sezgin'in üslûp ve tavır yaklaşımları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Klâsik, hâfız-gazelhân ve radyo üslûpları ile süsleme ve nüans kullanımları tanımlanarak değerlendirilmiştir. Üç icracının dört ortak eserdeki yorumları nota karşılaştırmalarıyla incelenmiş, eserlerde yer almayan süsleme ve yorum farklılıkları saptanmıştır. Araştırma, gelecek çalışmalara kaynak oluşturacak özgün bulgular sunmuştur.

Tez No: 686958

Tez Adı: Popüler şarkıların çevirilerinde aşkın ve aşıkların tasvirleri: Türk popüler müziğinin Arapça ve İngilizceye / Arapça ve İngilizceden çevirisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: İbrahim Mercan

Kurum: İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde, İngilizce-Arapça yönlerinde çevrilen popüler şarkılarda aşk ve âşıkların tasvirleri betimleyici ve karşılaştırmalı bir analizle incelenmiştir. Skopos kuramı, çeviri normları ve yerelleştirme/yabancılaştırma yaklaşımlarıyla desteklenen çalışmada, çeviri stratejileri ile tasvir farklılıkları arasındaki ilişkiler ortaya konmuştur. Analizler, çevirilerin çoğunlukla popülerlik ve başarı amacıyla yapıldığını göstermiştir.

Kaynak-erek şarkılar arasında anlam kaymaları, kültürel uyarlamalar ve estetik tercihler belirlenmiş; çoklu stratejilere dayalı altı başlıklı bir analiz çerçevesi önerilmiştir.

Tez No: 689183

Tez Adı: 20. yüzyılın ilk yarısında İzmir'de yaşamış olan bestekârların dinî mûsikî alanındaki çalışmaları bağlamında geleneksel Türk müziğine katkıları

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2020

Yazar: Barış Doğan

Kurum: Süleyman Demirel Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, 20. yüzyılın ilk yarısında İzmir ve çevresinde dinî mûsikî alanında eser veren bestekârların biyografileri, bestecilik yönleri ve Türk müzik kültürüne katkıları incelenmiştir. Meşk geleneğinden nota sistemine geçiş süreci, bu dönemdeki eserlerin kayda geçirilmesiyle açıklanmıştır. İzmir'de kısa ya da uzun süreli görev yapmış 45 bestekârdan 24'ünün dinî mûsikî eserleri bestelediği belirlenmiş; diğerlerinin ise sanatçı kimlikleriyle çalışmaya katkı sağlayacak şekilde ele alınması uygun görülmüştür. Belgesel tarama ve görüşme yöntemlerinin kullanıldığı araştırmada, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu ve çeşitli arşiv kaynaklarından yararlanılmıştır. Eklerde 24 bestekâra ait 282 eser listelenmiştir.

Tez No: 689467

Tez Adı: Bir Sultanın günlüğünden nağmeler: I. Mahmud (1730-54) Rûznâmeleri'nde müzikli eğlenceler ve müzisyenler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Gökçen Hande Betül Ünal

Kurum: Sabancı Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu tezde, I. Mahmud dönemine ait rûznâmeler üzerinden 18. yüzyıl Osmanlı saray çevresindeki müzik pratikleri analiz edilmiştir. Araştırma, bu kayıtların Osmanlı müzik tarihi açısından kaynak niteliği taşıyıp taşımadığını sorgulamış ve

dönemin müziksel yönelimlerini ortaya koymayı hedeflemiştir. İlk bölümde, cami müzisyenlerinden zanaatkârlara, sufilere ve gayrimüslimlere kadar farklı müzisyen gruplarının sosyo-kültürel profilleri incelenmiştir. İkinci bölümde, I. Mahmud'un tercih ettiği müzik türleri ve çalgılar belirlenerek hem kişisel zevki hem de dönemin genel eğilimleri değerlendirilmiştir. Son bölümde ise, müzik icralarının yapıldığı mekânlar ve sultanın Mevlevî meylî irdelenmiştir.

Tez No: 690175

Tez Adı: Neşet ertaş ve abdallık geleneğinin durumu

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mehmet Bektik

Kurum: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde, Neşet Ertaş'ın vefatından sonra Kırşehir ve çevresinde Abdallık geleneğini sürdüren müzisyenlerin sosyal, kültürel ve sanatsal yaşamlarındaki değişimler incelenmiştir. Kültür Bakanlığı'na bağlı Ustalar Müzik ve Oyun Topluluğundaki 13 Abdal sanatçıyla yapılan görüşmelere dayalı araştırmada, geleneksel müzik kültüründe yaşanan dönüşümler, kuşaklar arası farklılıklar ve müzisyenlik mesleğine ilginin azalması tespit edilmiştir. Alevi-Bektaşî ritüellerinin zayıfladığı, genç kuşağın eğitime ve farklı mesleklere yöneldiği belirlenmiştir.

Tez No: 694688

Tez Adı: Gelenek kurguları, Darülelhan ve aktörlerinden Rauf Yekta Bey

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Duygu Taşdelen

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde, Türk müziğinin aktarım, icra ve nazariyat geleneklerinin, modernleşme sürecinde Darülelhan aracılığıyla nasıl yeniden şekillendirilmeye çalışıldığı araştırılmıştır. Osmanlı'nın son döneminde yaşanan toplumsal dönüşümlerin müzik

kültürüne etkileri ortaya konmuş; Darülelhan'ın eğitim misyonu, kurumun modernleşme hedefleriyle ilişkisi içinde değerlendirilmiştir. Rauf Yekta Bey'in düşünsel temelleri, kurumsal belgeler ve uygulamalar çerçevesinde incelenmiş; Türk müziğinin bilimsel ve yazılı bir çerçeveye oturtulma çabası ortaya konmuştur. Kurumun iki farklı döneminde yaşanan gelişmelere odaklanılarak, ikinci dönemdeki faaliyetlerin daha sistematik ve verimli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 694798

Tez Adı: Azerbaycan Mugam ve Türk Makam Müziği'nde yer alan Segâh ve Çargâh / Çahargâh makamlarının karşılaştırmalı analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Kamran Ahmadov

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırmada XIII. yüzyılda Sâfiyyüddîn Urmevî'nin temellerini attığı sistemci okulun, XV. yüzyılda Abdülkâdir Merâgî tarafından geliştirilerek hem Azerbaycan hem de Türkiye makamsal müzik teorisine yön verdiği vurgulanmıştır. Araştırmada, iki kültürün müzik sistemleri arasında yer alan Segâh ve Çargâh/Çahargah makamlarının seyrî özellikleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Tarama modeli ve betimsel analiz yöntemiyle yapılan değerlendirmeler sonucunda, Segâh makamının seyir açısından benzerlik taşımasına rağmen dizisel olarak farklılık gösterdiği, Çargâh/Çahargah makamlarının ise hem dizi hem de seyir açısından benzemediği, ancak karar perdesinin her iki gelenekte de aynı olduğu tespit edilmiştir.

Tez No: 694916

Tez Adı: Meşk silsilesinin bestekârlarda makâm-terkîp seyri kullanımlarına etkisi (Hammâmîzâde İsmâil Dede Efendi örneği)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Tolga Saraçoğlu

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, meşk yöntemiyle aktarılan makâm bilgisi, üslûp ve tavırların besteci üzerindeki etkisi seyir analizleri yoluyla incelenmiştir. Aynı makâm veya terkîpte bestelenmiş eserler seçilerek analiz edilen bestecilerin üslupları, hocalarıyla olan benzerlikleri yönünden değerlendirilmiştir. Şevkî Bey ve Hacı Ârif Bey özelinde yapılan analizlerde, Hüzzam terkîbinde meşkin bağlayıcılığı tespit edilmiş; ancak Uşşâk makamında bu bağın koptuğu gözlemlenmiştir. Ayrıca, dönemin nazarî eserleri ile yapılan karşılaştırmalarda, eserlerle teorik tanımlar arasında hem örtüşen hem de ayrışan yönler olduğu belirlenmiştir.

Tez No: 694962

Tez Adı: 15. yüzyıl'dan günümüze nihâvend ve içinde nihâvend bulunduran terkîblerin karşılaştırmalı analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Esra Çığıltepe

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, 15. yüzyıldan günümüze kadar uzanan süreçte Nihâvend ve bu nağmeyi içeren terkîblerin nazarî tanımları ile bestelenmiş eserler karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Çalışmada, teorik tariflerin zamanla değişim gösterdiği ve bu değişimin eserlerdeki seyir özelliklerine yansıdığı belirlenmiştir. Analiz sonucunda, bazı eserlerin nazarî tanımlarla örtüştüğü, bazılarının ise farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Böylece, teorik bilgi ile uygulama arasındaki ilişkinin tarihsel bir perspektifle değerlendirilmesi amaçlanmış ve Türk mûsikîsi tarihi için yeni bir kaynak oluşturulmuştur.

Tez No: 695518

Tez Adı: Güzel Sanatlar liseleri geleneksel Türk müziği koro eğitimine yönelik yöntem önerisi ve yöntemin performans üzerine etkileri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Nevra Güçlü Tükü

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Güzel Sanatlar Liselerinde Geleneksel Türk Müziği koro eğitimine yönelik olarak ses eğitimi ilkeleriyle uyumlu özel bir öğretim yöntemi geliştirilmiş ve bu yöntemin seslendirme performansı üzerindeki etkileri incelenmiştir. Nitel gözlemler ve uzman görüşleri doğrultusunda oluşturulan yöntem, Ankara Güzel Sanatlar Lisesi 12. sınıf öğrencileriyle yapılan deneysel uygulamayla test edilmiştir. 8 hafta süren süreçte uzman değerlendirmeleri rubrik aracılığıyla analiz edilmiştir. Sonuç olarak, geliştirilen yöntemin fonasyon, entonasyon, rezonans ve homojenlik üzerinde olumlu etkiler sağladığı belirlenmiştir.

Tez No: 696050

Tez Adı: Kuruluşundan bugüne Devlet Klasik Türk Müziği Toplulukları ve Korolarının periyodik konser repertuarlarında icra edilen eserlerin makam-usul-form analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Nazan Saral

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, 2014-2019 yılları arasında Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Devlet Klasik Türk Müziği Koro ve Topluluklarının periyodik konser repertuarları incelenmiştir. İnceleme sonucunda, eser seçimlerinde en çok tercih edilen makam, usûl ve formlar belirlenmiş; repertuvarlarda ağırlık verilen dönemler analiz edilmiştir. Geleneksel Türk Müziğinin tanıtımı ve gelecek kuşaklara aktarılması sürecinde bu kurumların üstlendiği işlev vurgulanmış, kültürel müzik mirasının korunmasında repertuar tercihleri üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır.

Tez No: 696906

Tez Adı: Leyla Saz'ın hayatı ve bestelemiş olduğu eserlerin makamsal analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Dilan Perçin

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Osmanlı sarayında yetişen ve Geleneksel Türk müziğinde önemli bir yere sahip olan Leyla Saz'ın günümüze ulaşan 47 eseri makamsal açıdan incelenmiştir. Analizlerde Arel-Ezgi-Uzdilek ses sistemi esas alınmış; makamsal yapı, kullanılan formlar ve makam sınıflandırmaları detaylandırılmıştır. Eserler şarkı, türkü ve marş formlarında olup, her biri bu sistem kapsamında değerlendirilmiştir. Leyla Saz'ın hem geleneksel hem Batı müziği eğitimi alarak oluşturduğu üslup, kadın bestekâr olarak dönemin erkek egemen ortamında öne çıkmasını sağlamıştır. İnceleme sonucunda, eserlerinin genel olarak Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine uygunluk gösterdiği tespit edilmiştir.

Tez No: 697005

Tez Adı: XX. yüzyılda Türk musikisi eğitiminde resmî himaye ve mektepleşme süreci

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ömer Faruk Canural

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde, 20. yüzyılda Türk mûsikîsi eğitiminin geçirdiği evreler, resmî himaye eksikliği ve mektepleşme süreci bağlamında incelenmiştir. 1926'da Türk mûsikîsi eğitiminin devlet kurumlarından kaldırılmasından, 1976'da İTMDK'nın kuruluşuna kadar geçen sürede, eğitim faaliyetleri gayriresmî kanallar aracılığıyla sürdürülmüştür. TBMM tutanakları, gazete ve dergi arşivleri gibi belgeler ışığında her dönemin gelişmeleri ele alınmış, karşılaşılan sorunlar değerlendirilmiştir. Çalışma, ilerideki araştırmalar için tarihsel bir zemin sunmayı amaçlamıştır.

Tez No: 697173

Tez Adı: Duacızâde Abdülkerîm'in Mûsikî Risâlesi'nin çevri-yazımı ve Türk müziği yazılı kaynakları arasındaki yeri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Feyyaz Önder

Kurum: Ordu Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırmada, Duacızâde Abdülkerîm'in Osmanlıca kaleme aldığı risâlenin çevriyazımı ve anlam çevirisi yapılarak, eserin yazıldığı dönemin tespiti, Türk müziği kaynakları arasındaki konumu ve önemi ortaya konulmuştur. Yazarın hayatına dair yeterli bilgiye ulaşılamasa da, eseri onun müzik kimliği hakkında fikir vermiştir. 19. yüzyılda yazılmış olmasına rağmen, 15. yüzyıl müzik kuramı üslubuyla kaleme alınan eser, 13 farklı kaynakla karşılaştırılarak incelenmiştir. Böylece Türk müzik literatürüne katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Tez No: 697250

Tez Adı: Salih Zeki Bey'in 'Hikmet-i Tabîiyye-i Umûmiyyeden Mebhâs-ı Savt' isimli eseri ve mûsikî sesleri bölümünün incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ayşegül Başar

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Türk mûsikîsi nazariyesinin temelinde yer alan ses fiziği kavramları, Salih Zeki Bey'in "Mebhâs-ı Savt" adlı eseri çerçevesinde ele alınmıştır. Osmanlı'da ses fiziği alanında yayımlanan ilk eserlerden biri olan bu kaynak, günümüz Türkçesine aktarılmış ve özellikle "Mûsikî Sesleri" bölümü detaylı olarak incelenmiştir. Salih Zeki Bey'in ilmî yaklaşımı, Rauf Yekta Bey'in nazari çalışmalarına katkı sağlamış, böylece Arel-Ezgi sisteminin temellerinin şekillenmesine yardımcı olmuştur. Çalışma, Türk mûsikîsi ile bilimsel düşünce arasındaki ilişkiyi belgelemeyi hedeflemiştir.

Tez No: 698620

Tez Adı: Tokat ili Almus yöresinde yapılan cem ritüellerinin müzikal açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Gökhan Aydın

Kurum: Ordu Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Tokat ili Almus ilçesinde sürdürülen cem geleneklerinde kullanılan ezgiler; makam, usûl ve formları açısından incelenmiştir. Araştırmada öncelikle Alevilik inancının tarihi kökenleri ile bu inancın kültürel ve dini etkileşimleri ele alınmış, ardından cem törenlerinde yer alan deyişler, duvaz-ı imamlar ve semahlar analiz edilmiştir. Ezgisel çözümlemeler yoluyla Alevi kültürünün Türk halk müziğindeki yeri belirlenmeye çalışılmıştır. Gözlem, röportaj ve ses kayıtları gibi yöntemlerle elde edilen bulgular, Almus yöresinin cem müziğinde Anadolu'daki diğer Alevi geleneklerinden ayrılan özellikleri ortaya koymuştur.

Tez No: 698680

Tez Adı: Ayşe Opereti'nin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Çağatay Gülmez

Kurum: Ordu Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde, Muhlis Sabahattin Ezgi'nin en bilinen ve sevilen eserlerinden biri olan *Ayşe Opereti*'nin oluşum süreci, konusu, müzikleri ve sahneye yeniden uyarlanması süreci incelenmiştir. Betimsel yöntemle yapılan çalışmada, operetin 2019 yılında Ankara Devlet Opera ve Balesi tarafından sahnelenen versiyonu temel alınarak, düzenleme sürecinde görev alan sanatçılarla yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla esere dair değerlendirmeler toplanmıştır. Görüşmelerde, metin ve müzikte yapılan değişiklikler, eserin seslendirilmesinde yaşanan teknik zorluklar ve genel müzikal nitelikler ortaya konmuştur. Eserde müziksel veya şan tekniği açısından ciddi bir zorluk

bulunmadığı, asıl güçlüğüñ tiyatral sahnelemelerde yaşandığı belirlenmiştir. Ayrıca, Türk operet repertuvarında önemli bir yere sahip olan bu eserin yeniden sahnelenmesinin, yerli bestecilerin eserlerine sahip çıkılması açısından değerli olduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 699512

Tez Adı: Âşık Dâimî İsmail Aydın'ın icracı kimliği ve icra ettiği eserlerin metin/müzik bakımından analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Gonca Çiçek

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada Âşık Dâimî'nin yaşamı, sanatı, şiir üslubu ve icracı kimliği ele alınarak, âşıklık geleneği içindeki yeri ortaya konmuştur. Erzincan'ın kültürel yapısıyla birlikte değerlendirilen sanatçının şiir temaları, dili ve üslubu incelenmiştir. TRT repertuvarındaki eserleri ile birlikte 10 eser ilk kez notaya alınmış ve müzikal analizi yapılmıştır. Röportaj ve kaynak tarama yoluyla elde edilen veriler, Âşık Dâimî'nin geleneğe özgün katkılar sunduğunu göstermiştir.

Tez No: 699828

Tez Adı: Keman eğitiminde konum geçişlerine yönelik Türk müziği kaynaklı ezgilere dayalı öğretim sürecinin değerlendirilmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Hayri Akbudak

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, kemanda konum geçişlerinin öğretimine yönelik olarak Türk müziği kaynaklı ezgilere dayalı yürütülen öğretim süreci değerlendirilmiştir. Sekiz öğrenciyle yürütülen araştırmada ön test-son test modeli uygulanmış, veriler "Konumda Kalarak ve Konum Geçişli Çalma Performans Gözlem Formu" ile toplanmış ve Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiştir. Sonuçlara göre, uygulama öncesi ve sonrası

arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Katılımcı görüşleri içerik analizi ile değerlendirilmiş ve ileri konumlar için de Türk müziği ezgilerinin öğretimde kullanılabileceği önerilmiştir.

Tez No: 700668

Tez Adı: Osmanlı-Türk Müziği'nde Tanburi'lerin icra silsilelerine meşk usûlü açısından bir yaklaşım

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Kadir Tuncer

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Osmanlı-Türk Müziği'nin temel sazı olarak kabul edilen tanburun tarihsel gelişimi, yapım özellikleri, çalım teknikleri ve öğretim süreci ele alınmıştır. Tanburun sanatsal ve müzikal işlevleri, sadece bu coğrafyaya özgü olan meşk yöntemiyle nesilden nesile aktarılacak günümüze taşındığı vurgulanmıştır. Araştırmada, tanburun Osmanlı-Türk müzik kültüründeki yeri incelenmiş, çalgı kullanımına dair tarihsel arka planı ve organolojik yapısı ortaya konulmuştur. Ayrıca tanbur icracıları ve yapımcıları kronolojik olarak sıralanarak, ekollere dayalı icra silsileleri oluşturulmuştur. Her ekolün öne çıkan temsilcisi ayrı değerlendirilmiş, detaylı bilgilerle desteklenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda tanburun hem fiziksel hem de kültürel bir enstrüman olarak taşıdığı önemin anlaşılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında akademik katkı sunulması amaçlanmıştır.

Tez No: 700670

Tez Adı: Türk müziğinde kurumsallaşma çabalarının ilk örneği: İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Derneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ezgi Bekkaya

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türkiye’de müzik eğitimi kurumlarının tarihine dair literatürdeki boşluğu doldurmayı amaçlamış ve İleri Türk Musikisi Konservatuvarı Derneği’ni, kendisinden sonra kurulan resmî ve yarı resmî kurumlara model teşkil eden öncü bir yapı olarak incelemiştir. Araştırma, Osmanlı’dan günümüze uzanan müzik eğitimi kurumlarının arşivsel belgelerle taranması ve bu kurumlardan yetişmiş bireylerle yapılan görüşmelerle desteklenmiştir. Dernek, sadece eğitimsel programlarıyla değil, kurumsal işleyişi, öğretim kadrosu ve sanat anlayışıyla da 1940’lı yıllar Türk müzik ortamına önemli katkılar sunmuştur. Bu bağlamda, derneğin yapısı ve etkisi detaylı biçimde ele alınarak Türk müzik kurumları tarihine yeni bir bakış açısı kazandırılması hedeflenmiştir.

Tez No: 700821

Tez Adı: Arif Sami Toker’in on eserinin prozodik açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ali Ünal

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Arif Sami Toker’in on eserinin prozodi açısından incelenmesini amaçlamıştır. Toker, klasik Türk müziğinin önemli bestecilerindendir ve hem beste hem de ses ve saz sanatkarlığıyla tanınmıştır. İncelenen eserler, hece ve arûz ölçüleriyle yazılmış şiirlerin şarkı formundaki örnekleridir. Analizler, vurgu, durgu ve takti yerlerinde kısmi ihmaller olduğunu göstermiştir. Toker’in eserlerinde klasik üslup ve prozodi kurallarına özen gösterdiği, makam-güfte uyumunda estetiğe önem verdiği sonucuna varılmıştır. Çalışma, Türk müziğinde nadir ele alınan prozodi konusuna katkı sunmayı hedeflemiştir.

Tez No: 700831

Tez Adı: Türk müziğinin çok seslendirilmesi bağlamında beş halk türküsünün vokal ile piyano düzenlemesi ve şan icra önerileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Hazal Ata

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Cumhuriyetin ilanıyla birlikte Türk müzik kültüründe yaşanan çok seslilik yönündeki gelişmeler ele alınmış, özellikle Türk halk müziğinin çok seslendirilmesine yönelik çabalar değerlendirilmiştir. Türk müziği ve Türk halk müziği ezgi yapısı, makam özellikleri ve ses sistemleri kronolojik bir perspektifle incelenmiştir. Bu çerçevede seçilen beş halk türküsü piyano eşliğiyle çok seslendirilmiş, eserlerin çok sesli müziğe uyarlanabilirliği üzerine uygulamalı örnekler sunulmuştur. Ayrıca icracılara yardımcı olmak amacıyla nefes ve ses egzersizlerine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Tez No: 701113

Tez Adı: Hüseyin Sâdeddin Arel'in Türk müzikolojisi alanındaki çalışmaları bağlamında Türk musikisi üzerine iki konferansı'nın incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Zeynep Ok

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, Hüseyin Sâdeddin Arel'in Türk müzikolojisi üzerindeki etkileri incelenmiştir. Arel'in müzikolojik görüşleri, özellikle *Türk Musikisi Üzerine İki Konferans* adlı eseri temel alınarak değerlendirilmiş ve çağdaş Türk müziği anlayışının oluşumundaki katkıları ortaya konmuştur. Çalışmada, Arel'in ideolojisinin Cumhuriyet dönemi müzik politikalarıyla ilişkisi analiz edilmiş, savunduğu müzik modelinin sosyolojik ve politik yönleriyle Türk müziği kimliği üzerindeki yeri vurgulanmıştır. Araştırma, alana kaynak teşkil edecek şekilde yapılandırılmıştır.

Tez No: 701123

Tez Adı: Boehm ve Albert sistemin karşılaştırılması, Fransız sistem sol klarnet üzerine çalışma önerileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Onur Sağlam

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, klarnetin Türk müziğindeki tarihî gelişimi ve eğitimindeki sistemsel sınırlılıklar ele alınmıştır. Türk müziğinde yaygın olarak kullanılan Albert sistemin yanında, dünya genelinde tercih edilen Boehm sistemin de sol klarnet icrasında kullanılabilirliği karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Her iki sistemin parmak pozisyonları değerlendirilmiş ve eğitim açısından metodolojik öneriler sunulmuştur. Mülakat sonuçları doğrultusunda, Türk müziği klarnet eğitiminde Boehm sistemin de dikkate alınması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Tez No: 701176

Tez Adı: Türk müzik eğitiminde keman sanatı ve eğitiminin yeri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Semih Bütün

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, keman sanatının Türkiye'deki tarihi gelişimi özetlenmiş, ardından günümüzdeki yerini belirlemek amacıyla uzman akademisyen ve sanatçılarla yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelere yer verilmiştir. Nitel araştırma kapsamında yürütülen çalışmada, kemanın tarihsel kökenleri, Türkiye'ye girişi ve eğitime etkisi incelenmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler tablolar hâlinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Sonuç olarak, uzman görüşleri ışığında keman eğitime dair mevcut durum tespit edilmiş ve geleceğe yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Tez No: 701827

Tez Adı: Bestekar, Kemani Emin Oğan'ın müzikal kimliği seçilmiş on eserinin prozodik analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Bülent Eryiğit

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışmada Emin Ongan'ın sanatsal kimliği, eğitici yönü, meşk anlayışı, prozodiye verdiği önem ve yetiştirdiği sanatçıların görüşleri ele alınmış, Türk müziği tarihindeki yeri vurgulanmıştır.

Tez No: 702045

Tez Adı: Klasik gitar eğitiminde ulusal müziklere yer verilmesinin öğretim ilkeleri açısından değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mustafa Barış Öncel

Kurum: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, klasik gitar eğitiminde ulusal müziklerin kullanımına yönelik ihtiyaç belirlenmiş ve bu ihtiyaç öğretim ilkeleri perspektifinden değerlendirilmiştir. Araştırmada, klasik gitar eğitimcilerinin görüşlerine yarı yapılandırılmış formlar aracılığıyla ulaşılmış ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, ulusal müziklerin klasik gitar eğitimine dâhil edilmesinin öğretim ilkelerine uygun olduğunu belirtmiş, ancak bu uygulamanın kişisel tercihlere bağlı olarak değişebileceğini vurgulamıştır. Araştırma, literatürde süregelen bu ihtiyaca yönelik nitel bir katkı sunmayı hedeflemiştir.

Tez No: 703238

Tez Adı: Klasik Türk müziği makamlarının sınıflandırılması ve tespiti

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mert Kayış

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Klasik Türk Müziği'nde makamların sınıflandırılmasında karşılaşılan zorluklara çözüm olarak, ses sinyallerinden öznitelik çıkarımı yapan ve bu

özniteliklere göre makamları sınıflandıran bir müzik bilgisi alma sistemi geliştirilmiştir. Zaman dalgacık saçılımı yöntemiyle elde edilen veriler, makine öğrenmesiyle analiz edilmiştir. Kullanıcılar sisteme ses dosyası yükleyerek makam tespiti yapabilmektedir. Sistem, MATLAB ortamında tasarlanmış ve grafik işlemci hızlandırıcı ile performansı artırılmıştır.

Tez No: 703693

Tez Adı: Laika Karabey'in Türk Musikisi'ne katkılarının farklı bileşenleri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Cihan Ünver Çabuk

Kurum: Süleyman Demirel Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada Laika Karabey'in Türk musikisine katkıları; besteci, icracı ve yazar yönleriyle ele alınmıştır. Kaynak olarak Atatürk Kitaplığı'na bağışlanan "Laika Karabey Evrakı Kataloğu"ndan yararlanılmış, arşiv belgeleri temel alınarak sanatçının hayatı ve müzik çalışmaları değerlendirilmiştir. Eserlerinin nota yazımları bilgisayar ortamına aktarılmış, icracılığı ve yazarlığı da belge ve yazılarla desteklenerek incelenmiştir. Belgesel tarama ve görüşme yöntemleri kullanılmış, yazılı ve görsel kaynakların yanı sıra uzman görüşlerine de başvurulmuştur. Bu yönüyle alan yazında önemli bir boşluğu doldurmayı hedeflemiştir.

Tez No: 703696

Tez Adı: Türkiye'de müslümanların dini günleriyle ilgili eserlerin besteciliği ve icraları

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mustafa Efe Kaşıkçıoğlu

Kurum: Süleyman Demirel Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu doktora tezinde, Türkiye'de Müslümanların dini günlerine yönelik bestelenmiş eserler ve bunların icraları ele alınmıştır. Kur'an tilavetinin yanı sıra musiki

icralarının da önemli olduğu bu özel günlerde öne çıkan icracılar ve eserler incelenmiştir. Belgesel tarama ve görüşme yöntemleriyle yürütülen çalışmada, TRT ve Kültür Bakanlığı arşivlerinin yanı sıra özel nota koleksiyonları da kaynak olarak kullanılmıştır. TRT sanatçılarıyla yapılan görüşmelerle 2015–2019 yılları arasında dini günlerde yayınlanan programlar müzikal açıdan değerlendirilmiş ve elde edilen veriler tablolarla sunulmuştur.

Tez No: 704236

Tez Adı: Mehmet Sadettin Heper'in Hisar Buselik Mevlevi ayininin usul, geçki ve makam açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Mehmet Yılmaz

Kurum: Gaziantep Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, klasik Türk müziği eserlerinin popüler müzik kültürünün etkisiyle biçimsel ve yapısal değişime uğradığı incelenmiştir. Orijinal notalarla yapılan karşılaştırmalarda, 11 eserin süsleme, tempo, tavır ve enstrümantasyon gibi unsurlar bakımından pop, caz, arabesk gibi türlerle harmanlanarak icra edildiği tespit edilmiştir. Nitel yöntemlerle yürütülen analiz sonucunda, yorum farklılıklarının eserlerin geleneksel yapısının dönüşmesine neden olduğu ve bazı eserlerde makamsal değişimlere de rastlandığı belirlenmiştir.

Tez No: 704254

Tez Adı: Popüler müzik kültürünün klasik Türk müziği icrasına etkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Nilay Karatoprak

Kurum: Gaziantep Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, popüler müzik kültürünün klasik Türk müziği eserlerine etkisini karşılaştırmalı analiz yöntemiyle incelemiştir. Orijinal formuyla icra edilen 11 eserin, popüler müzik tarzlarında yapılan yorumları; süsleme teknikleri, makam yapısı,

tempo, tavır ve kullanılan enstrümanlar bakımından değerlendirilmiştir. Albüm kayıtları dikte edilerek notaya alınan eserlerde, özellikle nota dışı unsurların ve türler arası geçişlerin, geleneksel yapı üzerinde belirgin değişimlere yol açtığı belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre eserlerin çoğu klasik tavrın dışına çıkmış; arabesk, pop, caz gibi türlerle harmanlanarak melez formlarda icra edilmiştir. İki eserde makamsal değişiklik tespit edilmiştir.

Tez No: 705622

Tez Adı: Beste formundaki eserlerin biçim, ezgi ve usûl açılarından incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Ayşe Emsal Aksın Çevik

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Türk Müziği'nde meşk yoluyla aktarılan eserlerin zamanla değişikliğe uğradığını ve Dârü'l-Elhân tarafından yapılan transkripsiyonlarda bazı yazım ve vezin hatalarının bulunduğunu ortaya koymuştur. Amaç, Dârü'l-Elhân Külliyyâtı'ndaki Beste formundaki eserlerin usûl, vezin, form ve ezgi ilişkisi bakımından analiz edilerek özgünlüğe en yakın şekilde nota düzeltmelerinin yapılmasıdır. Prof. Dr. Serda Türkel Oter'in geliştirdiği güfte-ezgi odaklı analiz yöntemiyle, güfte ile ezgi ve usûl uyumu irdelenmiş, form yapısındaki bozulmalar değerlendirilmiştir. İnceleme sonucunda, külliyyattaki bestelerde 30 farklı biçim tespit edilmiştir.

Tez No: 706032

Tez Adı: Klasik Türk müziği ses icracılığında foniatri ve şan eğitiminin gerekliliği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: İzzet Tekeli

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Devlet Klasik Türk Müziği Korolarında görev yapan ses sanatçılarının görüşleri doğrultusunda, foniatri ve şan eğitiminin gerekliliğini incelemeyi amaçlamıştır. Tarama modelinde yürütülen çalışmada, Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesindeki korolarda görevli sanatçılarla anket uygulanmış ve elde edilen veriler betimsel istatistiklerle değerlendirilmiştir. Bulgular, sanatçıların çoğunluğunun sesini korumayı bilmesine rağmen bu konuda eğitim almadığını, toplu ses egzersizlerinin yapılmadığını, bireysel egzersizlerin sınırlı kaldığını ve ses problemleri yaşandığında genellikle KBB uzmanına başvurdıklarını göstermiştir. Foniatri biliminin yeterince tanınmadığı, ancak terapi gerektiğinde bu alana yönelim olduğu saptanmıştır. Şan eğitimi alanların ise meslekî başarı ve bilinç düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 706148

Tez Adı: Kutbüddîn Şîrâzî'nin Dürretü't-Tâc'ındaki mûsikî bölümünün incelenmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Sema Dinç

Kurum: Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu araştırma, Kutbüddîn Şîrâzî'nin *Dürretü't-Tâc li Gurrati'd-Debbâc* adlı eserinin müzik nazariyatı açısından önemini ortaya koymayı amaçlamıştır. Urmevî sonrası sistemci okulun ilk temsilcilerinden biri olan Şîrâzî'nin bu eseri, dört farklı nüsha üzerinden tahkik edilerek Türkçeye çevrilmiş ve nazarî gelenek içindeki yeri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Farsça-Derî lehçesiyle kaleme alınan metnin dilsel ve kuramsal zorlukları nedeniyle bugüne kadar sınırlı sayıda çalışmaya konu edildiği tespit edilmiştir. Eserde yer alan ses sistemi, aralıklar, perdeler, cinsler, diziler, îkâ' ve nota yazımı gibi konular geniş kapsamlı biçimde işlenmiştir. Şîrâzî'nin Fârâbî, İbn Sînâ ve Urmevî'ye eleştirel yaklaşımı, bazı kuramsal kavramları ilk kez kullanması, şan tekniklerine dair açıklamaları ve prozodiye değinmesi eserin özgünlüğünü artırmıştır. Elde edilen bulgular, Şîrâzî'nin yalnızca bir şârih değil, teorik katkılarıyla nazariyat tarihinde özgün bir yere sahip olduğunu göstermiştir.

Tez No: 706866

Tez Adı: Olasılıksal modeller ile Türkçe müzik türlerinin sınıflandırılması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Mehmet Cüneyt Özbacı

Kurum: Bursa Teknik Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tezde, müzik bilgi erişiminde önemli bir alan olan müzik türü sınıflandırması ele alınmış, Türkçe müzik parçaları üzerinden SVM, K-NN ve Lojistik Regresyon algoritmaları ile bir sınıflandırma çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada arabesk, pop, rock, dini, rap ve klasik olmak üzere altı türde toplam 600 parçalık veri seti oluşturulmuş, bu parçaların öznitelikleri analiz edilerek sınıflandırma işlemi yapılmıştır. Her algoritmanın öznitelikler üzerindeki başarı oranları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Sonuçlara göre, SVM algoritması %78.65 doğruluk oranıyla en başarılı yöntem olarak tespit edilmiştir. Çalışma, ses sinyali analizi ve özellik seçimindeki doğruluğun sınıflandırma başarımı üzerindeki etkisini vurgulamıştır.

Tez No: 707013

Tez Adı: Türk musiki tarihinin kaynağı olarak güfte mecmuaları

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2021

Yazar: Harun Korkmaz

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, güfte mecmualarının musiki icrasında ezberin esas olduğu dönemlerde, melodiyi hafızada tutan kişilere eserleri hatırlatıcı bir işlev gördüğü saptanmıştır. Makam, usûl, form ve bestekâr adı gibi unsurları içermesiyle bu mecmualar, eserlerin bestelendiğini dolaylı biçimde gösteren kaynaklar olarak değerlendirilmiştir. 15. yüzyıldan itibaren kullanımına rastlanan yüzlerce güfte mecmuasının tarihî birer belge niteliği taşıdığı belirtilmiş, icra pratiğinde nasıl bir fonksiyon üstlendikleri açıklanmıştır. Fasil, şarkı, ilâhî gibi türlerin tarihsel süreçteki gelişimleri incelenerek bu defterlerin

musiki tarihi yazımında kaynak olarak nasıl kullanılabileceği örneklerle ortaya konmuştur.

Tez No: 709300

Tez Adı: Dârülelhan döneminde Râuf Yekta Bey'in saz eseri formundaki eserlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Orhan Alkan

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Dârülelhan döneminde müzik eğitimi vermiş olan Râuf Yekta Bey'in TRT repertuarındaki saz eserleri makam, usûl, motif, cümle ve tartım açısından analiz edilmiştir. Betimsel tarama modeli ile yürütülen araştırmada, belirlenen altı eser nota programında yeniden yazılmış ve her biri hane, teslim, ölçü, motif ve cümle yapıları yönünden incelenmiştir. Analizler sonucunda, eserlerin saz formuna uygun şekilde bestelendiği, büyük usûllerin tercih edildiği ve tartımların uzun vuruşlu kalıplarla şekillendiği tespit edilmiştir. Bu bulgular bestekârın üslubunu ortaya koymaktadır.

Tez No: 711409

Tez Adı: Keman çalma teknikleri açısından klasik batı müziği ve Türk müziği arasındaki farklılıkların incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Yılmaz Lekesizgöz

Kurum: Anadolu Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, keman çalgısının Klasik Batı Müziği ve Türk Müziği'ndeki yeri ve gelişimi ele alınmış, bu iki müzik türünde keman çalma teknikleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Kemanın tarihsel süreçte Osmanlı topraklarında Gayrimüslim müzisyenlerle başlayan kullanımı, Saray çevresinde yaygınlaşarak Türk Müziği'nde önemli bir yer edinmiştir. Cumhuriyet dönemiyle birlikte ise Batı tekniğiyle etkileşim

artmış, icra teknikleri gelişmiştir. Araştırmada; tutuş, duruş, akort, ton/makam, yay ve sol el teknikleri, vibrato, notasyon ve transpoze gibi teknik farklılıklar başlıklar hâlinde değerlendirilmiştir.

Tez No: 712023

Tez Adı: Sözleri Yûnus Emre'ye ait olan ve şarkı formunda bestelenmiş eserlerin makam ve prozodi açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2018

Yazar: Hakan Özakalın

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışmada, Yunus Emre'ye ait sözlerle bestelenmiş ve TRT Türk Sanat Müziği repertuarında yer alan şarkı formundaki eserlerin makam ve prozodi yönünden analizi yapılmıştır. Belirlenen 33 eserden 10'unun TRT repertuarında olduğu saptanmış, bunlardan 8'inin notaları incelenmiştir. Makamsal analizde diziler, çeşniler, kalış ve kararlar gibi ölçütler değerlendirilmiş; prozodi analizinde ise hecelerin açık-kapalı durumlarına göre nota sürelerine uygunluk araştırılmıştır. İncelemede, 2 eser kusursuz bulunmuş, 5'inde belirgin prozodik hatalar tespit edilmiştir.

Tez No: 712759

Tez Adı: Ortopedi ameliyatı olan hastalarda Türk müziği ve komedi filminin ağrı, yaşam bulguları ve kortizol düzeyine etkisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Hatice Öltuluoğlu

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada, ortopedi ameliyatı geçiren hastalarda Türk müziği ve komedi filminin ameliyat sonrası ağrı kontrolüne etkisi incelenmiştir. Randomize kontrollü olarak yürütülen çalışmada 137 hasta üç gruba ayrılmıştır. Ağrı düzeylerinde gruplar arası ve grup içi farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Ancak diastolik

kan basıncı dışında yaşam bulguları ve kortizol düzeylerinde anlamlı fark saptanmamıştır. Türk müziği ve komedi filminin yalnızca ağrı kontrolünde etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Tez No: 714135

Tez Adı: Makam, usûl ve form özellikleriyle Türk mûsikîsinde ilâhiler

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Çağlar Toptaş

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışmada, cami ve tekke müziği türleri arasında yer alan ilâhîlerin, devlet korosu arşivindeki örnekleri makam, usûl, güftekar, bestekar, güfte ve beste yapısı bakımından analiz edilmiştir. Arşiv taraması, içerik analizi ve uzman görüşleriyle yürütülen çalışmada, en çok tercih edilen makam ve usûller ile repertuvara en fazla katkı sağlayan isimler belirlenmiştir. Nota nüshaları üzerinden yapılan incelemelerle ilâhî formundaki eserlerin yapısal özellikleri tablolarla sunulmuş ve değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler, ilâhî formunun müzikolojik ve kültürel yönlerine ışık tutmuştur.

Tez No: 716138

Tez Adı: Türk müziği enstrümanı icra eden müzisyenlerdeki postüral problemlerin tespiti, değerlendirilmesi, takip ve rehabilitasyonu

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Hanefi Özbek

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada, Türk Müziği icracılarında görülen postüral bozukluklar modern ölçüm cihazlarıyla incelenmiş ve müzisyenlerin kontrol grubuna kıyasla kas-iskelet sistemi açısından risk taşıdığı belirlenmiştir. Sol el kavrama kuvvetinin anormal şekilde arttığı, omuz kaslarında zayıflama ve denge kayıplarının başladığı saptanmıştır. Elde edilen bulgular, bu tür rahatsızlıkların genç yaşlardan itibaren ortaya çıktığını ve

meslek süresini kısaltabileceğini göstermiştir. Önleyici eğitim ve periyodik sağlık kontrolleri önerilmiştir.

Tez No: 716850

Tez Adı: Maverâünnahir'den Anadolu'ya; İran ve Türk müziğinin yaklaşımının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Rohoullah Vakılzadeh Dızajı

Kurum: İbn Haldun Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Maverâünnahir'den Anadolu'ya uzanan coğrafyada, özellikle İran ve Osmanlı müziği odağında, makam müziğinin tarihsel yayılımını incelemiştir. Saraylar ve kültürel merkezlerde gelişen müzik gelenekleri, göç eden müzisyenler ve önemli müzik teorisyenleri aracılığıyla şekillenmiştir. Tarihsel belgeler ve kültürel yayılma kuramına dayanan analizlerle, İran ve Osmanlı müziğinin benzer aralıklar ve tetrakordlar üzerinden ortak bir makam kültürü paylaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 719322

Tez Adı: Türk müziğinde kadın toplulukları ve bir kadın müzik topluluğu örneği: Âvâze

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Şerife Güvençoğlu

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, kadınların toplumsal cinsiyet rolleri ile meslek yaşamları arasında yaşadığı ikili mücadeleyi ve bu bağlamda müzik alanındaki varlıklarını incelemektedir. Kadınlar, ev içi rollerle sınırlı kalmayarak kamusal alanda da görünür olmaya çalışmakta, ancak ataerkil toplum yapısı kadınlığın biyolojik özelliklerini bir kader olarak sunmakta ve kadınların karşılaştığı zorlukları derinleştirmektedir. Tarihsel süreçte mülkiyet anlayışının gelişmesiyle kadın özgürlüğü sınırlandırılmış; modern çağda

kadınlar birçok alanda varlık göstermeye başlamışsa da bu özgürlükler eril normlar çerçevesinde tanımlanmıştır. Müzik ve özellikle Türk müziği alanında kadınlar, gerek bireysel icracılar olarak gerekse topluluk üyeleri olarak önemli roller üstlenmiş, toplumsal cinsiyet temelli engellere rağmen varlıklarını sürdürmek için çaba göstermiştir. Bu bağlamda kadın müzisyenlerin sanatsal ve toplumsal varoluşları hem direnişin hem de aidiyetin bir göstergesi olmuştur.

Tez No: 722772

Tez Adı: Türk müziği kemanın 4 ses (Kız neyi) icrasında yegâh kararlı makamların oktava çıkma zorunluluğu hakkındaki çözüm önerileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Aysun Çetiner Boşnak

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Türk müziğinde keman icrasında yaşanan aktarım problemleri, toplumlara özgü hançere farklılıkları ve çalgı uyumları bağlamında ele alınmıştır. Yaylı çalgıların tarihsel gelişimi ve akort düzenleri Batı ve Türk müziği açısından incelenmiştir. Kız neyi (4 ses) aktarımı ve makam sorunları üzerinde durulmuş, sine kemanı ile viyolanın Türk müziğindeki yeri değerlendirilmiştir. Kaynak tarama ve uzman görüşmelerine dayanan bu çalışma, Türk müziği kemanı hakkında literatüre katkı sunmayı ve çözüm önerileri getirmeyi amaçlamıştır.

Tez No: 723573

Tez Adı: Mesud Cemil'in zihnî dünyasına bütüncül bir bakış

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Aykut Şahin

Kurum: Erciyes Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Mesud Cemil'in müziğe ve hayata dair yaklaşımını etkileyen temel unsurları incelemeyi amaçlamıştır. Farklı yayınlardaki 90'dan fazla yazı söylem

analizi yöntemiyle değerlendirilmiş, yazıları içerik temalarına göre sınıflandırılmıştır. Elde edilen bulgular, onun çok yönlü, entelektüel ve duyarlı bir sanatçı kimliğine sahip olduğunu göstermiştir. Müziğe bütüncül yaklaştığı, toplumsal meselelerde duyarlılık gösterdiği ve inanç temelli düşüncelerinin yazılarına yansıdığı belirlenmiştir. Merak duygusu ve araştırmacılığı onun entelektüel birikimini desteklemiştir.

Tez No: 725145

Tez Adı: Osmanlı sarayında mûsikîşinâs İmâm-ı Sultânîler

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Metin Gündoğdu

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Osmanlı'daki imâm-ı sultânîlik kurumunu incelemiş ve doksan iki padişah imamının hayatı ile mûsikî yönlerini ele almıştır. Güzel sesli ve ilmî yeterliliğe sahip bu imamların Kur'ân tilâveti, Mevlid icrası ve dinî mûsikî eğitiminde etkin oldukları belirlenmiştir. Padişah ve şehzadelere mûsikî hocalığı yapmış, yeni makamlar ve terâvîh tertipleriyle dinî mûsikîye katkıda bulunmuşlardır. Kurum, dinî mûsikînin aktarımında önemli rol oynamıştır.

Tez No: 726777

Tez Adı: Türk müziği devlet konservatuvarı öğrencilerinin çalgı eğitimine yönelik tutumları ve çalgı başarılarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Yılmaz Yavuz

Kurum: Gaziantep Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, konservatuvar öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik tutumları ile icra başarıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Verilere göre öğrenciler çalgılarına karşı yüksek düzeyde olumlu tutum sergilemiş, akademik başarıları da yüksek çıkmıştır. Tutum, başarı ve icra performansı arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır.

Tutum ve akademik başarının birlikte yükselmesinin icra performansını da olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Kullanılan değerlendirme formlarının güvenilirliği yüksek düzeyde bulunmuştur.

Tez No: 728405

Tez Adı: Karagöz Musikisi'ndeki 20 eserin müzikal açıdan incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2021

Yazar: Sevdâ Gül

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Karagöz Gölge Oyunu ve Karagöz Musikisi'ni bilimsel açıdan inceleyerek kültürel miras olarak gelecek kuşaklara aktarılmasını amaçlamıştır. Osmanlı'dan günümüze, farklı kültür, dil ve inanışlardan halkların hoşgörüsüyle kaynaştığı bu kadim sanat, Türk ulusunun kültür hafızasını yansıtmaktadır. Tezde Karagöz Musikisi'nin müzikal tür, form, makam ve usul açısından çeşitliliği araştırılmış, zengin repertuarıyla Anadolu'daki farklı müzik geleneklerini ulusal bütünlükte birleştirdiği ortaya konmuştur. Çalışma, kültürel müzikoloji alanında önemli bir kaynak oluşturmuş ve UNESCO korumasındaki bu sanatın değerini vurgulamıştır.

Tez No: 731649

Tez Adı: Mesud Cemil'in Tanbur taksimlerindeki icra özelliklerinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Emrah Kocaman

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tez çalışmasında, Mesud Cemil'in mızraplı tanbur taksimleri üzerinden tanbur icrasına dair karakteristik özellikleri analiz edilmiştir. Farklı makamlardaki 12 taksimden seçilen pasajlar teknik açıdan değerlendirilmiş, Sultaniyegâh taksimi ise bütün olarak notaya alınarak yapı, melodi, ritim ve icra boyutlarıyla incelenmiştir. Analizler

sonucunda Mesud Cemil'in tanbur icrasına özgü tekniklerin tespit edildiği ve bu tekniklerin günümüz icralarına katkı sunabileceği ortaya konmuştur.

Tez No: 732028

Tez Adı: Bireysel çalgı flüt derslerinde geleneksel Türk müziğinin kullanılma durumunun incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Ayşenur Savuran

Kurum: Atatürk Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren üniversitelerde flüt derslerinde Geleneksel Türk Müziği kullanım düzeyini betimlemiştir. Tarama yöntemiyle gerçekleştirilen çalışma, ilgili yükseköğretim kurumlarının listelenmesi, flüt öğretim elemanlarının belirlenip gönüllü katılım sağlanmasıyla anket uygulaması şeklinde yürütülmüştür. Anketler e-posta yoluyla gönderilmiş, yanıtlar toplanmış ve güvenli şekilde saklanmış, nicel analizlere tabi tutulmuştur. Elde edilen veriler, Türk Müziği materyallerinin ders programlarına entegrasyon derecesi açısından raporlanmıştır.

Tez No: 735145

Tez Adı: Yusuf Ömürlü'nün hayatı, eserleri ve tasavvuf mûsikîsine katkıları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: İbrahim Melik Uyar

Kurum: Üsküdar Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Yusuf Ömürlü, yüksek mimar, bestekâr, koro şefi ve mûsikî hocası olarak tasavvuf kültürü ve klasik Türk mûsikîsine hizmet etmiştir. 1959’da tanıştığı Sâmîha Ayverdi’nin himmetiyle hastalığını fırsata dönüştürmüştür. Unutulmaya yüz tutmuş yüzlerce eseri notaya alıp yayımlamıştır. Kenan Rifâî’ye ait güfteleri ve Ali Rıza Şengel ile Abdülkadir Töre’den intikal eden ilâhîleri 9 cilt hâlinde sistemleştirmiştir. Klasik eserlerin kayıt altına alınarak kasetlerde arşivlenmesini sağlamıştır. Farklı meslek

gruplarına mûsikîmizin nadide eserlerini öğretmiştir. Rifâî Kıyam Kelime-i Tevhîdi zikir usûlünü günümüze aktarmıştır.

Tez No: 735762

Tez Adı: Türk mûsikîsinde nevâ kâr icrâsı; Bekir Sıdkı Sezgin, Merâl Uğurlu örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Münevver Betül Durak

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, sözlü Türk mûsikîsi içinde kâr formunun en büyük örneklerinden sayılan Nevâ Kâr'ın icrasına odaklanmıştır. Fasil mûsikîsindeki kârlar; geniş terennüm bölümleri, usûl ve makam geçkileri bakımından bestekârlara üslûp ve tavır imkânı sunmuştur. Yirminci yüzyılda kâr icrası azalmış, bu formun yorumunun sonraki nesillere aktarılması sorumluluğu doğmuştur. Meşk usûlüyle yetişen Bekir Sıdkı Sezgin ve Meral Uğurlu'nun Nevâ Kâr icraları, kendilerine özgü tavır ve teknikleriyle notaya alınmış, yorumlama farklılıkları tahlil edilmiştir.

Tez No: 736538

Tez Adı: Makamsal ezgi çekirdeği tabanlı bilişim uygulamaları için analitik bir yöntem önerisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Şule Yıldız

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, ezgi çekirdeklerinin algoritmik ve matematiksel modellemesini içeren çok aşamalı bir analiz yöntemi önermiştir. İlk aşamada makam alt sınıfları tanımlanmış, ikinci aşamada perdeler arası ilişkilere dayalı perde fonksiyonları incelenmiş, kritik perdeler için aralık ve örüntü analizleri yapılmıştır. Yöntem Hüseyini ve Gülizar ezgilerine uygulanmış, toplam 14 alt sınıf belirlenmiştir. Merkezi eğilim,

ekstremum ve büküm noktası ile perde hâkimiyeti, ezgi fonksiyonu göstergeleri olarak tanımlanmıştır. Süre, aralık ve örüntü analizleri, aynı makamdaki alt sınıflardaki ve makamlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymuştur. Materyal bilişim uygulamalarına yön vermiştir.

Tez No: 737591

Tez Adı: Janos Sipos ve Bela Bartok'un çalışmaları bağlamında Türk müziği ve pentatonizm ilişkisinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Emre Gök

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tezde Janos Sipos ve Béla Bartók tarafından Türkiye’de derlenen halk ezgileri notasyonları incelenmiştir. Türk halk müziği ile pentatonik müzik arasındaki ilişkiler, Sipos, Bartók ve Cumhuriyet dönemi müzik adamlarının görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Elde edilen notasyonlar ve müziksel analizler, her iki müziğin paylaştığı motif ve aralık yapılarının tespitine olanak sağlamıştır. Bulgular, hem pentatonik ölçeğin Türk halk müziğindeki varlığını hem de bu geleneğin evrensel müzikolojideki yerini ortaya koymuştur.

Tez No: 737641

Tez Adı: Abdülbaki Nasır Dede'nin tedkik ü tahkik adlı eserindeki makam ve terkiplerin ahenk ilişkilerinin belirlenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Yusuf Can Şeftali

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışmada, Abdülbaki Nasır Dede’nin Tedkik ü Tahkik adlı eserindeki makam ve terkipler tanımlarından yola çıkarak “Ahenk Dönüşüm Modeli” adını taşıyan yeni bir görsel model geliştirilmiştir. Model, perde, çeşni, makam ve terkipler boyutlarında

makamlar arası ilişki ağlarını çok katmanlı yapısıyla ortaya koyarak, görünmeyen bağlantıları görünür kılmaktadır. Literatür taramasıyla görsel modellerin tarihsel gelişimi incelenmiş, makam terminolojisindeki “çeşni” kavramı modele güçlü bir temel sağlamıştır. Modelin analizlerinde Nasır Dede’nin ana makamları ve seçilmiş terkipleri sistematik şekilde görsellerle sunulmuş, Erol Deran’ın geçki örnekleriyle modelin esnekliği test edilmiştir. Sonuçta, modelin makam icrası ve teorisi eğitime önemli katkılar sağlayacağı vurgulanmıştır.

Tez No: 738990

Tez Adı: Aslan Hepgür’ün 10 farklı keman taksiminin makamsal ve teknik analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Hasan Çizmelioğlu

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada Aslan Hepgür’ün 10 farklı makamda yaptığı taksimler incelenmiştir. Taksimler notaya alınarak makam analizi ve icra tekniği analizi yapılmıştır. Hepgür’ün uzun yaylı icrası, kendine has müzik cümleleri kurması ve tereddütsüz teknik uygulamaları ön plana çıkmıştır. Çarpma, glissando ve vibrato gibi süslemeleri özgün tavrıyla kullandığı belirlenmiştir. Ayrıca batı müziği keman derslerinin etkisiyle modern tekniklerin de taksimlerde yer aldığı tespit edilmiştir.

Tez No: 739049

Tez Adı: Türk müzik tarihi içerisinde kudümün rolü ve Türkiye’de güncel icra durumu incelemesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Selin Karancı

Kurum: Anadolu Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Kudüm çalımının, kentsel klasik Türk makam ve Mevlevi ayini icralarında başlıca vurmalı çalgı olarak benimsendiği görülmüştür. Tarihi, Abbasiler dönemindeki

Dede Korkut metinlerine dek izlenmiştir. Yapısal açıdan benzer örnekleri Hindistan, Acem, Azerbaycan ve Arap coğrafyalarında görüldüğü tespit edilmiştir. Araştırmada, altı kudümzenle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş ve betimsel kaynak taraması yapılmıştır. Bulgular, kudüm icra geleneğinin tarihsel süreçte değişmediğini ve günümüzde Mevlevi ayinlerinin yönlendirici enstrümanı konumunda olduğunu ortaya koymuştur.

Tez No: 739320

Tez Adı: Selahaddin Eyyûbi Işıksal'ın hayatı, eserleri ve Türk mûsikîsi çalışmaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Yakup Esenboğa

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Selahaddin Eyyûbî Işıksal, Sivas'ta klasik ve dinî Türk mûsikîsinin öncülerinden biri olarak tanınmıştır. Hayatı ve eserleri, uzun yıllar boyunca müzisyen yetiştirdiği ve dinî mûsikî eğitiminde önemli rol üstlendiği için araştırmaya dâhil edilmiştir. Görüşmeler, makaleler, eser notaları ve seçkin fotoğraflar doğrultusunda biyografisi ortaya konmuştur. Eserlerinin mûzikal analizi, makam ve usûl bakımından incelenmiştir. Ailesi, eğitim süreci ve dergilerdeki makale faaliyetleri betimlenmiştir. Öğrencileri aracılığıyla yaygınlaşan besteleri, Sivas mûsikî geleneğine yaptığı katkının somut örnekleri olarak değerlendirilmiştir.

Tez No: 740054

Tez Adı: Türk müziği devlet konservatuvarlarında ney sazının meslek çalgısı olarak tercih durumuna yönelik tespitler

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Adem Yıldırım

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Ney sazı, tarihsel ve tasavvufi birikimiyle klasik Türk mûsikîsinde özel bir yere sahip olmuştur. Araştırmada, konservatuvar öğrencilerinin ney sazını bireysel meslek çalgısı olarak seçme faktörleri betimsel olarak incelenmiştir. Çalışmada literatür taraması yapılmış, anket ve uzman görüşleriyle veri toplanmıştır. Elde edilen veriler tablolarla değerlendirilmiştir. Sonuçlara göre, öğrencilerin neyi daha önce tanımış olmaları, ney eğitimi veren eğitmen sayısı ve kalitesinin yüksek olması tercihleri etkilemiştir. Ayrıca enstrümanın kolay temin edilebilirliği ve öğrencinin vücut yapısına uygunluğu da seçim sürecinde belirleyici olmuştur.

Tez No: 740055

Tez Adı: Türk müziğinin topluma ulaşmasında yerel yönetimlerin rolü 'Malatya ili örneği'

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Yusuf Seval

Kurum: İnönü Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırmada Malatya'daki yerel yönetimlerin Türk müziğinin topluma ulaşmasındaki rolü betimsel olarak incelenmiştir. Literatür taraması yoluyla konuya ilişkin mevcut yazılı ve dijital kaynaklar taranmıştır. Alan uzmanları ve yerel yönetim temsilcileriyle kişisel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bulgulara göre yerel yönetimler ücretsiz halk konserleri, müzik kursları ve derslik-atölye tahsisleriyle Türk müziğine destek sağlamıştır. Ayrıca fiziki ve ekonomik katkılarla kültürel değerlerin korunması ve aktarımına önemli katkı sunulmuştur.

Tez No: 740330

Tez Adı: Yaygın sanat eğitimi veren bir sivil toplum kuruluşunun yönetim ve organizasyon özelliklerinin incelenmesi: Emin Ongan Üsküdar Musiki Cemiyeti

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Özlem Balkur Kızılkın

Kurum: İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Üsküdar’da Türk müziği eğitimi veren bir STK’nın yöneticileri, öğretmenleri, kursiyerleri, gönüllüleri ve sazandelerinin görüşleriyle derneğin nitelik, misyon, toplumsal etkileri, faaliyetleri ile yönetim ve organizasyon yapısı incelenmiştir. Araştırma, durum çalışması deseniyle ve amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. İçerik analizleri sonucu bulgular, “STK kimliği”, “yaygın eğitim kurumu işlevi”, “örgüt yapısı”, “insan kaynağı”, “politikalar” ve “kültür” başlıklarında toplanmıştır. EOÜMC’nin yasal adıyla dernek olduğu, yaygın eğitim kurumuna dönüştüğü, basit yapılı, yarı açık, özerk ve klan kültürüne sahip bir örgüt olduğu belirlenmiştir. Yüz yılı aşkın süredir misyonuna bağlılığını sürdürdüğü ve kurum kültürü ile yapısının devamlılığını sağladığı tespit edilmiştir. Misyonun sürdürülebilmesi için yapı ve kültürün güçlendirilmesi önerilmiştir.

Tez No: 740896

Tez Adı: Tarihi süreçte İsfahân ve İsfahânekin seyrinin incelenmesi ve kullanıldığı terkîblerin tespiti

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Yakup Selim Şenel

Kurum: Ankara Müzik Ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Çalışmada Gelenekli Türk Müziği’nde XIII–XX. yüzyıllar arasında nazariyecilerce yapılan İsfahân tarifleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Öncelikle perde, seyir, makam ve terkiib kavramlarının terminolojik tanımları yapılmıştır. Ardından tarihsel süreçteki nazari İsfahân tarifleri karşılaştırılarak seyir tabloları oluşturulmuştur. Emrah Hatipoğlu’nun eser analiz yöntemiyle seçilen İsfahân örnekleri analiz edilmiş, seyirler üç farklı sınıfa ayrılmıştır. Her sınıf üzerinden eser seyrinin özellikleri değerlendirilmiş; aynı analiz yaklaşımıyla İsfahân seyri içeren terkiibler tespit edilmiştir.

Tez No: 741278

Tez Adı: Müzikte doğaçlama kültürü

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Ahmet Erdoğdular

Kurum: İstanbul Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tezde, doğaçlamanın kültürlerarası yaygınlığı ve pedagojik temelleri incelenmiştir. İran, Hint, Arap, Türk ve Avrupa kaynaklı makale, tez ve 20. yüzyılın başındaki kayıtlı materyaller karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Enstrümantal ve vokal doğaçlamaların analizinde meşk usulüne dayalı ezber repertuvarın icra özgürlüğünü tesis ettiği, müzik eğitimindeki standartlaşmanın ise makam sistemlerini sadeleştiren notasyona bağlı yaklaşımlarla doğaçlama performansını azalttığını gösterilmiştir.

Tez No: 741611

Tez Adı: Müzik öğretmeni adaylarının geleneksel Türk müziği derslerine yönelik tutumları (Balıkesir Üniversitesi örneği)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Neşe Kaya

Kurum: Balıkesir Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, müzik öğretmeni adaylarının Geleneksel Türk Müziği derslerine yönelik tutumlarını ortaya koymuştur. 2020-2021’de Balıkesir Üniversitesi’nden 88 adayın katılımıyla yürütülmüş, betimsel tarama ve nicel yöntem kullanılmıştır. GTHM ve GTSM derslerine tutumların genel ortalaması orta düzeyde bulunmuştur. Cinsiyet, sınıf ve program değişkenlerine göre anlamlı farklılık tespit edilmemiş, ancak kadınların tutumları daha olumlu gözlemlenmiştir. GTHM tutumları lise türüne göre farklılaşmamış, GTSM tutumlarında GSL mezunlarında anlamlı fark saptanmıştır. Dinledikleri müzik türleri GTHM tutumlarında farklılık yaratmış ancak kaynağı belirlenememiştir, GTSM tutumlarında farklılık görülmemiştir.

Tez No: 742074

Tez Adı: 21. yüzyılda ezgi merkezli makam anlayışı: Karşılaştırmalı bir analiz

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: İrem Yamansoy

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Erken Cumhuriyet Dönemi'nde 24 aralıklı ses sistemi esaslı makam teorileri ortaya konmuştur. Bu yaklaşımlar Batılılaşma, ulusallaşma ve evrensel müzik yaratma politikalarıyla şekillenmiştir. Yirminci yüzyılın ikinci yarısında, sistemci ekol eleştirilmiş ve ses fiziği temelli çalışmalar yürütülmüştür. Ezgi ve eser analizleri odağına alan yeni metodolojiler geliştirilmiştir. Günümüz teorisyenleri geçmişi yeniden yorumlayarak özgün, ezgi odaklı yaklaşımlar sunmuştur. Bu çalışma literatür taraması ve içerik analizi yöntemleriyle makam teorisi eserlerinin metodolojik değişimini karşılaştırmalı olarak incelemiştir.

Tez No: 742314

Tez Adı: Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosunun konser repertuvarlarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Damla Poyraz

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışmada Samsun Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nun 1991–2021 yılları arasındaki konser repertuvarı incelenmiştir. Konser kayıtları taranarak eserlerin makam, form ve dönem dağılımları tespit edilmiştir. Araştırma, betimsel tarama modeli esaslı nitel ve nicel yöntemlerle gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre koroda Hicâz makamı, şarkı formu ve Romantik Dönem eserleri ağırlıklı tercih edilmiştir.

Tez No: 742977

Tez Adı: Türkçede müzik üstdilinin biçimlenmesinde kavramsal metafor ve imge şemalarının rolü

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Şerife Özlem Çaycı

Kurum: Ankara Müzik Ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türkçe müzik üstdilinde kullanılan bazı terimlerin anlamsal biçimleniş süreçlerini incelemiştir. İnceleme kapsamında, Batı Müziği teorisi ve Türk Müziği nazariyatında yer alan perde, tını, ses hareketi ve aralık kavramları ele alınmıştır. Terimlerin çoğunun kavramsal metaforlar ve imge şemalarıyla anlam kazandığı belirlenmiştir. Özellikle ince/kalın, parlak/keskin gibi ifadelerin müzik dışı alanlardan aktarılmış nitelemeler olduğu ortaya konmuştur. Ses hareketinde kaynak-yol-hedef imge şemasının etkili olduğu saptanmıştır.

Tez No: 743591

Tez Adı: Söz sanatları öğretiminde şarkıların kullanılması ve öğrenci görüşleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Emre Öztürk

Kurum: Akdeniz Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışmada, söz sanatları konusunun şarkılar aracılığıyla öğretilmesinin öğrenci başarısı ve kalıcılığı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Antalya'nın Manavgat ilçesindeki bir ortaokulda 10 yedinci sınıf öğrencisiyle yürütülen araştırma, karma yöntemle gerçekleştirilmiştir. Nicel veriler başarı testi ile ölçülmüş, nitel veriler öğrenci görüşmeleriyle elde edilmiştir. Şarkılarla yapılan öğretimin başarıyı ve kalıcılığı artırdığı belirlenmiştir. Cinsiyete bağlı anlamlı bir fark görülmemiştir. Öğrenciler şarkılarla ders öğrenmeyi eğlenceli ve akılda kalıcı bulmuşlardır.

Tez No: 743935

Tez Adı: Türk müziği keman icrasında örtük bilgilerin tespiti üzerine bir inceleme ve eğitim içerikli uygulamalar

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Atalay Durmaz

Kurum: Yıldız Teknik Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışmada, Nubar Tekyay, Sadî Işılâ ve Cevdet Çağla'nın icra ettiği yirmi bir saz eserinin ses kayıtları incelenmiştir. Eserlerde yer alan ve nota dışı kalan süslemeler örtük bilgi kapsamında değerlendirilmiş, bu süslemeler dikte yoluyla notaya alınmıştır. Gelenekten gelen icra anlayışını belgelemek amacıyla eğitimde kullanılmak üzere egzersizler hazırlanmıştır. Böylece geçmişin icra pratikleri kayıt altına alınmıştır.

Tez No: 745976

Tez Adı: Meşk sistemi ve konservatuvar eğitiminin usta-çırak ilişkisi özelinde üslup ve tavır açısından karşılaştırmalı analizi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Neslihan Yerli Küçüktürk

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Klasik Türk Müziği'nde meşk sistemi ve konservatuvar eğitimi, icra tavrının aktarımında önemli bir yer tutmuştur. Bekir Sıdkı Sezgin'in öğrencileri olan Doğan Dikmen, Koray Safkan ve Necmettin Yıldırım'ın icraları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Sanatçıların kullandıkları süsleme teknikleri ve nüanslar notaya aktarılmış, ortak seslendirdikleri eserler üzerinden benzerlik ve farklılıklar tespit edilmiştir. Geleneksel tavrın dönüşümü ortaya konmuştur.

Tez No: 746367

Tez Adı: Türk müziğinin yaşatılmasında dernek ve vakıfların rolü: Bakırköy Musiki Konservatuarı Vakfı örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Sibel Arslan

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, kültürel devamlılık ilkesinden hareketle Türk musikisinin gelecek kuşaklara aktarılmasında sivil toplum kuruluşlarının rolünü incelemektedir. Özellikle Bakırköy Musiki Konservatuarı Vakfı (BMKV) örneği üzerinden, bu kurumun kültürel mirasın yaşatılmasına ve müzik eğitiminin sürdürülebilirliğine katkısı değerlendirilmiştir. Araştırmada öncelikle Türk müziği eğitiminin tarihsel gelişimi ele alınmış, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde bu eğitimin verildiği kurumsal yapılar analiz edilmiştir. Ardından, Türk müziği öğretiminde aktif rol üstlenen dernek ve vakıfların eğitim modelleri incelenmiş ve BMKV'nin bu yapı içerisindeki yeri detaylı biçimde ortaya konmuştur. Vakfın eğitim kadrosu, öğretim anlayışı, yürüttüğü faaliyetler ve yöneticilerle yapılan görüşmeler ışığında, BMKV'nin müzik alanındaki katkıları değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı, bu tür kuruluşların yaygın müzik eğitimi yoluyla toplumsal kültüre olan etkilerini belirlemek ve benzer kurumlara model teşkil edecek bir örnek sunmaktır.

Tez No: 748767

Tez Adı: Gomidas Vartabed'in halk ezgileri repertuarından 14. cilt 6.kitaptaki ezgilerin çekirdek analizi yöntemiyle makamsal özellikleri açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Duygu Güvener

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Gomidas Vartabed'in Anadolu'da derlediği Türkçe, Kürtçe ve Ermenice halk ezgilerinin makamsal özelliklerini incelemektedir. Gomidas, on dokuzuncu yüzyılın sonlarında Anadolu'da halk müziği derlemeleri yapan ilk araştırmacı olarak etnomüzikoloji açısından öncü bir konuma sahiptir. Araştırmanın ilk bölümünde Anadolu Ermenilerinin tarihsel süreci, müzik gelenekleri ve Batılılaşma etkileri ele alınmıştır. İkinci bölümde Gomidas'ın yaşamı, müzik eğitimi, derleme çalışmaları ve folklor hareketindeki yeri değerlendirilmiştir. Son bölümde ise Gomidas'ın derleme kitabındaki seçilmiş eserler, ezgi çekirdeği temelli makam analizi yöntemiyle incelenmiştir. Analizler, eserlerin makam ailelerine uygun biçimde yeniden yazılmasını

ve ezgi çekirdeklerinin belirlenmesini içermektedir. Çalışma, Gomidas'ın Anadolu müzik mirasına katkılarını makamsal açıdan ortaya koyması açısından önem taşımaktadır.

Tez No: 748979

Tez Adı: Cinuçen Tanrıkörur'un Şeddisabâ makamındaki eserlerinin müzikal unsurlar yönünden değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Mazhar Aydoğmuş

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Cinuçen Tanrıkörur'un bestekârlığını odağa alarak özellikle kendi terkîbi olan Şeddisabâ makamındaki eserlerini müzikal açıdan incelemeyi amaçlamaktadır. Tanrıkörur, Klâsik Türk Müziği'ne farklı formlarda kazandırdığı 505 eserle önemli katkılarda bulunmuş bir sanatçıdır. Araştırmada, sanatçının hayatı, müzik anlayışı, güfte seçimleri ve eserlerinin form, usûl ve makam yapıları değerlendirilmiştir. Çalışma, hem Tanrıkörur'un bestekâr ve icracı yönünü ortaya koymak hem de Türk Müziği'nde az kullanılan Şeddisabâ makamına dikkat çekmek amacı taşımaktadır.

Tez No: 748982

Tez Adı: Udi Nevres Bey'in eserlerinin form ve biçim bakımından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Salih Aydoğdu

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu araştırma, Udi Nevres Bey'in ulaşılabilen eserlerini form ve biçim açısından inceleyerek, Türk Müziği repertuvarına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Tarama modeline dayalı betimsel yöntemle yürütülen çalışmada, sanatçının mevcut eserleri analiz edilmiştir. Udi Nevres Bey, özellikle saz eserlerine kazandırdığı özgün üslubu ve teknik yaklaşımıyla dikkat çekmektedir. Eserlerindeki biçimsel yapıların incelenmesi, onun saz ve sözlü eser formlarını nasıl işlediğini ortaya koymak açısından

önem taşımaktadır. Bu çalışma, Türk Müziği'nde az yer bulan eserlerin teknik özelliklerini belirleyerek alana katkı sunmayı hedeflemektedir.

Tez No: 755182

Tez Adı: Ortaokul müzik dersi Türk müziği makamı ile ilgili kazanımların öğretilebilirlik düzeyine ilişkin öğretmen ve akademisyen görüşleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Aslı Turan

Kurum: Trabzon Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, ortaokul müzik dersi programındaki “Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder” kazanımına yönelik müzik öğretmenleri ve akademisyenlerin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. 12 öğretmen ve 6 akademisyenle yarı yapılandırılmış mülakat yapılmış, veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Bulgular, kazanımın öğrencilerin seviyesine uygun olmadığını, makam ayırt etmenin zor olduğunu, ders saatlerinin yetersiz kaldığını göstermiştir. Katılımcılar, makam öğretimi yerine müzik kültürüne yönelik kazanımlar önererek, çocuklara uygun makamsal şarkıların bestelenmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Tez No: 756925

Tez Adı: Takiyyüddin Mehmed Emin Ali Bey'in hayatı ve Mûsika-i Hümayûn Tarihi adlı eseri (Transkripsiyon ve inceleme)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Mehmet Alçı

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Takiyyüddin Mehmed Emin Ali Bey'in Mûsika-i Hümayûn Tarihi adlı eserini Latin harflerine transkribe ederek incelenmesini amaçlamaktadır. Yazar, Mûsika-i Hümayûn'da uzun yıllar görev yapmış ve birinci nesil mûsikîşinaslar hakkında doğrudan gözlemlerine dayanan bilgiler sunmuştur. Eser, kurumun kuruluş

süreci, Enderûn'dan Mûsika-i Hümâyûn'a geçen sanatkârların biyografileri, rütbeleri ve görev süreleri gibi önemli tarihi verileri içermektedir. Tamamlanmamış ve matbu hali bulunmayan bu eser, bugüne kadar sınırlı düzeyde araştırmalarda yer almıştır. Araştırmada üç bölüm yer almakta; yazarın hayatı, kurumun yapısı ve eserin transkripsiyonu ele alınmaktadır. Eserin kaynağı İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Yazma Eser Kütüphanesi'nden temin edilmiştir. Bu çalışma, Mûsika-i Hümâyûn tarihiyle ilgili literatüre önemli bir katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 757686

Tez Adı: Erken Cumhuriyet döneminden günümüze Klasik Türk Müziği icracılığının toplumsal rol bağlamında değerlendirilmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Süleyman Barış Demirdirek

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 19. yüzyıldan itibaren hız kazanan modernleşme sürecinin ve toplumsal dönüşümlerin Klasik Türk Müziği icracısı üzerindeki etkilerini incelemektedir. Erken Cumhuriyet sonrası dönemde toplumsal rolü dönüşen icracının, modernleşmenin etkisiyle geleneksel sınırların dışına çıkarak yeni eylem yükümlülükleri üstlendiği ortaya konmuştur. Nitel araştırma yöntemiyle yürütülen çalışmada literatür ve arşiv taraması yapılarak, aynı icracının farklı dönemlerdeki yorumları üzerinden icra pratiklerindeki değişim analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Klasik Türk Müziği icracısının rol kümesinin zamanla çeşitlendiğini ve icra normlarının bu süreçte farklılaştığını göstermektedir.

Tez No: 758328

Tez Adı: Erken Cumhuriyet döneminde Türk müziğinde geleneğin icadı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Zeynep Tetik

Kurum: Bursa Uludağ Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 20. yüzyılda Türk ulus-devletinin inşa sürecinde müziğin, özellikle de geleneksel müziğin, nasıl bir rol üstlendiğini incelemektedir. Cumhuriyet dönemi modernleşme politikaları, milli kimliğin inşasında müziği stratejik bir araç olarak kullanmış; bu süreçte Osmanlı/Türk müziği resmi söylem tarafından dışlanarak ötekileştirilmiştir. Geleneksel müzik, varlığını sürdürebilmek adına yeni meşruiyet alanları yaratmak zorunda kalmıştır. Çalışmada, erken Cumhuriyet dönemindeki müzik politikalarının geleneksel müzik üzerindeki etkileri, “gelenek icadı” kavramı çerçevesinde analiz edilmiştir. Hem resmi söylemle oluşturulan halk müziği geleneği hem de Türk müziği çevrelerinin geliştirdiği söylemsel ve pratik karşı duruşlar, tarihsel bağlamda değerlendirilmiştir.

Tez No: 762868

Tez Adı: Başlangıç seviyesi Türk müziği keman eğitiminde makamsal icraya yönelik eğitim modeli çalışması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Muhammet Deniz Can Yazıcı

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği nazariyatında yer alan basit makamlar ve usuller temelinde, başlangıç seviyesindeki keman öğrencileri için icraya yönelik eğitim materyalleri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Uşşak, Bayati, Neva ve Muhayyer makamları üzerine odaklanan çalışmada, bu makamların dizileri, perde geçişleri, yay teknikleri ve usul değişimlerine dair uygulama kolaylıkları sunulmuştur. Öğrencilerin bu makamları öğrenirken yaşadığı güçlükler göz önünde bulundurularak, makamsal yapıların doğru kavranması ve birleşik makamlara geçişte temel oluşturması hedeflenmiştir. Veriler, video ve ses kayıtları, araştırmacı günlüğü ve anketlerle toplanmış; elde edilen bulgulara dayalı olarak eğitim modeli önerilmiştir. Çalışma, Türk müziği keman eğitimi için sistematik ve uygulamaya dönük bir katkı sunmaktadır.

Tez No: 769188

Tez Adı: Türkiye'de yaşayan Ahıska Türklerinin halk müziği kültürünün incelenmesi (Posof, Şenkaya, Şavşat, Yusufeli, Oltu örneği)

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Berkay Gençer

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Ahıska Türklerinin tarihsel sürgün süreciyle şekillenen müzik kültürünü belgelemeyi amaçlamaktadır. Sürgünler nedeniyle kaynakların sınırlı olması, bu çalışmanın önemini artırmaktadır. Ardahan (Posof), Artvin (Şavşat, Yusufeli) ve Erzurum (Oltu, Şenkaya) ilçelerinde yapılan alan araştırmalarıyla Ahıska Türklerinin müzik gelenekleri, görenekleri ve türkü repertuvarları derlenmiştir. Elde edilen türkü örnekleri makam, seyir, usûl, biçim ve ezgi özellikleri açısından analiz edilmiştir. Çalışma, Ahıska Türklerinin müzik kültürüne dair önemli veriler sunmakta ve kültürel sürekliliğin sağlanmasına katkı sunmaktadır. Gelecekteki çalışmalara da kaynaklık edecek nitelikte özgün bir kaynak teşkil etmektedir.

Tez No: 770178

Tez Adı: Bolu yöresi geleneksel müzik uygulamalarında dilli kaval

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Barış Yaşayancan

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırmada, Bolu ve ilçelerinde icra edilen horlatmalı dilli kavalın yapısal özellikleri, repertuarı, icra teknikleri, öğrenim-aktarım süreci ve gelenek içindeki yeri incelenmiştir. 2019–2021 yıllarında yapılan alan araştırmaları ve arşiv kayıtları ışığında 14 icracıdan toplanan 189 eserden seçilen 34'ü analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, dilli kavalın teknik, müzikal ve kültürel yönlerini ortaya koymuş; geleneksel icra yapısına dair önemli veriler literatüre kazandırılmıştır. Araştırma, bu müzik geleneğini belgeleyerek gelecekteki çalışmalara kaynak olmayı amaçlamaktadır.

Tez No: 770391

Tez Adı: Manisa ili Yunusemre ilçesi Malta mahallesinde yaşayan Makedon göçmelerinin evlenme âdetleri ve müzik pratikleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Efe Çıraklar

Kurum: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, Manisa'nın Yunusemre ilçesi Malta Mahallesi'ne yerleşmiş Makedon göçmenlerinin düğün âdetleri ve müzik pratiklerini Halk Bilimi perspektifiyle incelemektedir. Aile kurumunun toplumdaki önemi temel alınarak evlenme sürecine dair geleneksel unsurlar betimlenmiş, modern yaşamın etkisiyle bu âdetlerdeki dönüşümler tespit edilmiştir. Tarama modeli ve alan araştırması yöntemine dayanan çalışmada yapılandırılmamış görüşmeler, katılımlı gözlemler ve görsel-işitsel kayıtlar yoluyla veri toplanmıştır. Sonuç olarak, modernleşme etkisiyle âdetlerde gözle görülür değişimler saptanmış, ayrıca daha önce kayda geçmemiş on yerel müzik eseri nota ile belgelenmiştir. Yöreye dair sistematik ilk araştırma olma özelliği taşıyan bu çalışma, hem kültürel mirasın korunması hem de halk bilimi alanına katkı sunması açısından önem arz etmektedir.

Tez No: 772878

Tez Adı: Türkiye'de lisans düzeyinde mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki vurma çalgılar eğitiminin uzman görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Yusuf Orhan

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, geleneksel Türk müziği vurma çalgılar eğitiminin lisans düzeyindeki mevcut durumunu uzman görüşleri ışığında değerlendirmeyi amaçlamıştır. Literatür taraması ve yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda eğitimin metodolojik açıdan yetersiz olduğu tespit edilmiştir. En çok bendir çalgısının kullanıldığı ve ders

sürelerinin yetersiz kaldığı belirlenmiştir. Melodik çalgı eğitimine duyulan ihtiyaç ile akademik kaynak eksikliği dikkat çekmiştir. Eğitimin erken yaşta başlaması, vurma çalgılar anasanat dallarının kurulması, geleneksel meşk sistemiyle birlikte çağdaş yöntemlerin entegrasyonu ve metodolojik yayınların artırılması önerilmiştir.

Tez No: 773337

Tez Adı: Türk müziğinde mızrap ile çalınan telli saz icracılarında el fonksiyonları ve el bileği propriosepsiyonunu etkileyen faktörlerin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Nurefşan Bozdemir

Kurum: İstinye Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziğinde mızrapla çalınan telli saz icracılarında el bileği fonksiyonları ve propriosepsiyonunu etkileyen faktörleri incelemektedir. Kanun, ud, tambur ve bağlama çalan 29 müzisyenin çeşitli biyomekanik ve fizyolojik verileri değerlendirilmiştir. Bulgulara göre, çalınan enstrümana bağlı olarak özellikle sol elde kavrama kuvveti, proprioseptif hassasiyet ve eklem açıları anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Günlük enstrüman çalma süresi, sol el bileği fonksiyonlarıyla pozitif ilişkili bulunmuştur. Antropometrik özellikler ve postüral parametreler ile el fonksiyonları arasında ise zayıf ilişkiler tespit edilmiştir. Q-DASH skorları ile sol el bileği propriosepsiyonu arasında anlamlı bir bağlantı saptanmıştır. Sonuç olarak, günlük çalma süresi ve çalınan enstrümanın türü, el bileği işlevleri ve propriosepsiyon üzerinde etkili olmaktadır.

Tez No: 775918

Tez Adı: Gebelere dinletilen klasik türk müziğinin doğum ağrısı algısı ve doğum konforuna etkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Cansu Süzer Çatal

Kurum: Mersin Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, klasik Türk müziğinin doğum ağrısı algısı ve doğum konforu üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Randomize kontrollü deneysel tasarımıyla yürütülen çalışmada, 35'er kişilik müdahale ve kontrol grupları olmak üzere toplam 70 gebe yer almıştır. Müdahale grubuna Acemaşiran ve Rehavi makamlarında müzik dinletilmiş, kontrol grubuna ise standart bakım uygulanmıştır. Veriler, Görsel Ağrı Skalası ve Doğum Konforu Ölçeği aracılığıyla toplanmış, analizlerde istatistiksel anlamlılık saptanmamıştır ($p>0.05$). Bulgular, klasik Türk müziği dinletiminin doğum ağrısı algısı ve konfor üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını göstermektedir. Ancak, doğum hakkında bilgi sahibi olan gebelerin daha düşük ağrı algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Çalışma, farklı müzik türleri ve daha geniş örneklem gruplarıyla yapılacak araştırmalarla desteklenmelidir.

Tez No: 777595

Tez Adı: Turc 292 yazmasında yer alan ve Ali Ufkî Bey tarafından makamları belirtilmiş Uşşâk-Hüseynî ailesine ait sözlü eserlerin makam ve mod yapılarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Deniz Atalay

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, Ali Ufkî Bey'in XVII. yüzyıla ait müzik yazmaları üzerinden makam ve ezgi analizleri yaparak dönemin müzik anlayışına ışık tutmayı amaçlamaktadır. Fransa Milli Kütüphanesi'nde yer alan Turc 292 numaralı yazma kaynak olarak seçilmiş ve Ali Ufkî tarafından makamları belirtilmiş Uşşâk-Hüseynî grubuna ait 20 sözlü eser incelenmiştir. Analizler sonucunda bazı eserlerde modal ezgi yapılarına rastlanmış, bu yapıların Macar halk müziği ile benzerlik taşıdığı görülmüştür. Ayrıca, makam adlandırmalarındaki olası düşünsel yaklaşımlar hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. Elde edilen bulgular, yalnızca Osmanlı-Türk müziği değil, dönemin çevre kültürleriyle müzikal ilişkileri açısından da yorumlanarak, müzik analizlerinde kültürel etkileşimin dikkate alınması gerekliliği vurgulanmıştır.

Tez No: 778135

Tez Adı: 19. yüzyıldan günümüze Türk musikisinde operetin müzikale evrilme sürecinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Damla Nur Kısık

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tez, Tanzimat sonrası Türk tiyatrosunun operet türüyle tanışmasından başlayarak, bu türün günümüzde müzikale dönüşüm sürecini tarihsel ve kültürel bağlamda incelemektedir. Batı'nın çoksesliliğiyle şekillenen operetlerin, çağdaşlaşma etkisiyle kostüm, dekor, dijital müzik, ışık ve dramaturji gibi unsurlar üzerinden nasıl çok boyutlu yapılar hâline geldiği ele alınmaktadır. Cemal Reşit Rey ve Hasan Ferit Alnar gibi bestecilerin operet alanındaki katkıları, Türk müziği ile Batı müziği etkileşiminin yönünü belirlemiştir. Tezde, popüler kültürle birlikte operetten müzikale geçişin hangi evrelerden geçtiği ve bu dönüşümün sanatsal derinliği nasıl etkilediği sorgulanmaktadır. Ayrıca, operetin müzikal türüyle benzer etkiler taşıyıp taşımadığı tartışılarak, çok boyutluluk ve kültürel temsil bağlamında değerlendirmeler yapılmaktadır.

Tez No: 779229

Tez Adı: Popüler müziklerde beğeni farklılıklarının kültürel çözümlemesi: Türkçe pop örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Caner Bektaş

Kurum: Hacettepe Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türkçe sözlü popüler müzik tercihlerini kültürel etkenler bağlamında ele alarak, bireylerin müzik beğenilerinin rastlantısal değil kültürel deneyimlerin bir yansıması olduğunu savunmaktadır. Aile, eğitim, medya ve sosyal çevre gibi kültürel unsurların müzik tercihlerine etkisi, anket ve bireysel görüşmeler aracılığıyla

incelenmiştir. Kuramsal altyapı; kültür, popüler kültür ve müzik beğenisi teorileri üzerine inşa edilmiş, elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Araştırma, müzik tercihlerinin kimlik inşası sürecindeki rolüne dikkat çekmekte ve Türkçe sözlü popüler müziğin bu süreçteki konumunu sorgulamaktadır. Sonuç olarak, müzik tercihleri bireysel olduğu kadar toplumsal ve kültürel bir zemine de dayanmaktadır.

Tez No: 782058

Tez Adı: Kantemiroğlu Edvârî'ndaki Segâh makamı eserlerinin Türk makam müziği nazariyatı tarihi açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Hasan Ozan Özçelik

Kurum: Kocaeli Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Kantemiroğlu'nun Kitab-ı İlmi'l-Mûsikî adlı eserinde yer alan yirmi bir Segâh makamı eserini, Türk makam müziği nazariyatı tarihi çerçevesinde incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel verilere dayalı karma ve ilişkisel tarama modeliyle yürütülen araştırmada, Kantemiroğlu'nun hayatı, eserleri ve makam anlayışı ele alınmıştır. Segâh makamı, hem Kantemiroğlu'nun dönemindeki hem de öncesi ve sonrasındaki teorik kaynaklarla karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, günümüzde kullanılan Segâh makamı anlayışının, özellikle dik hisar ve kürdî perdeler gibi unsurların, Rauf Yekta öncesi nazari kaynaklarda yer almadığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda çalışma, Segâh makamının tarihsel süreç içindeki değişimini ortaya koyarak Türk müzik nazariyatına katkı sunmaktadır.

Tez No: 782161

Tez Adı: Türk rock müziğinde mod karışımı ve diğer modal armoni uygulamaları: Bir seçki

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Tunahan Karaağaçlı

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türk rock müziğinde mod karışımı ve modal armoni konseptlerini inceleyen, kırk şarkıdan oluşan bir antoloji sunmaktadır. Araştırma, müzik teorisi eğitimi için popüler müzik tabanlı bir kaynak oluşturmayı ve şarkı yazarlarına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Popüler müziğin klasik analiz yöntemleriyle değerlendirilemeyeceği vurgulanmış, bu müziğin temsil biçimi, üretim ve tüketim süreçleriyle farklılaştığı belirtilmiştir. Antolojide 1966–2022 yılları arasında yayımlanmış farklı tür ve dönemlerden seçilen şarkıların mod karışımı analizleri yapılmış; akor işlevleri, modülasyonlar ve armonik yapılar sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Çalışma, şarkı formu ile armonik yapıların ilişkisini ortaya koyarak şarkı yazarlarına yapısal ipuçları sunmakta ve müzik teorisi eğitiminin popüler müzikle desteklenmesini önermektedir.

Tez No: 783051

Tez Adı: Neyin müzik öğretmeni çalgısı olarak kullanımının lise düzeyindeki öğrencilerin müzik dersi başarısına etkileri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2022

Yazar: Mehmet Dal

Kurum: Harran Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, Türk müziği geleneğinin kadim çalgılarından ney'in lise düzeyindeki müzik eğitimine etkisini incelemektedir. Ney, tarihsel süreçte Mevlevihanelerde usta-çırak ilişkisiyle öğretilmiş, Cumhuriyet sonrası ise konservatuvarlara taşınmıştır. Ancak müzik öğretmenliği programlarında ney eğitimi yetersiz kalmakta, bu durum öğretmenlerin neyi derslerinde etkin kullanamamasına yol açmaktadır. Araştırmada, Şanlıurfa Ceylanpınar Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi'nde oluşturulan deney ve kontrol gruplarıyla "Müzikte Dizi, Ton ve Makam" ünitesi kapsamında uygulamalı bir çalışma yürütülmüştür. Sonuçlar, deney grubunda yer alan öğrencilerin istatistiksel olarak daha başarılı olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, ney'in öğretmen çalgısı olarak kullanılmasının öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkiler

yarattığını ortaya koymaktadır. Çalışma, ney'in eğitimdeki işlevselliğine dair önemli veriler sunarak alana katkı sağlamaktadır.

Tez No: 783485

Tez Adı: Hasan Ferid Alnar'dan günümüze kadar bestelenmiş olan kanun konçertolarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi üzerine bir araştırma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Cenk Akalın

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Cumhuriyet sonrası çoksesli Türk müziğinin gelişimi sürecinde önemli bir figür olan Hasan Ferid Alnar'ın bestecilik anlayışını ve onun öncülüğünde gelişen Kanun Konçertosu geleneğini incelemektedir. Alnar'ın Türk makam müziğindeki birikimiyle Batı müziği formlarını sentezleyerek bestelediği ilk Kanun Konçertosu temel alınmış, 2015'te Eray İnal ve Turgay Erdener'in bestelediği diğer iki konçerto ile karşılaştırmalı analiz yapılmıştır. Görüşmeler yoluyla uzman sanatçıların yorumlarına da yer verilmiş; eserlerde kullanılan makamlar, ses alanı, ritmik yapılar ve teknik özellikler değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, Alnar'ın hem konçerto formuna hem de kanun icrasına özgün katkılar sunduğu saptanmıştır.

Tez No: 784334

Tez Adı: Türklerde kut kavramı ve kutlu çalgılar

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Oğuz Kalkan

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, "Kut" kavramının Tanrı tarafından hükümdara bahşedilen yönetme yetkisi olarak algılanan anlamını merkeze alarak, bu soyut kavramın çalgılar ve müzikal semboller aracılığıyla nasıl somutlaştırıldığını incelemektedir. Kut'un sadece bereket, talih ve uğurla sınırlı kalmayıp, iktidar meşruiyetinin de sembolü olduğu

vurgulanmakta; bu bağlamda müzikal unsurların mitolojik, sembolik ve kutsal temsilleri üzerinden değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada, çalgıların kutsiyet kazanma süreci ile yönetim ve inanç ilişkisi arasındaki bağa dikkat çekilerek, müziğin iktidar ideolojileriyle olan sembolik ilişkisi analiz edilmiştir.

Tez No: 784484

Tez Adı: Türk müziğinde zâkirbaşılık ve son zâkirbaşı Albay Selahattin Gürer'in Türk müziğindeki yeri

Tez Türü: Sanatta Yeterlik

Tez Yılı: 2023

Yazar: Meriç Düzbaş

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, tekke müziği geleneğinde önemli bir yere sahip olan zâkirbaşılık kurumunu ve bu geleneğin son temsilcilerinden Albay Selahattin Gürer'i ele alarak, Türk müziği kültürüne katkı sunmayı amaçlamaktadır. Araştırma, âyinlerin icrasında yönlendirici rol üstlenen zâkirbaşılığın müzikal ve kültürel etkilerini incelemekte; Gürer'in bu geleneğin son halkası olarak taşıdığı birikimi değerlendirmektedir. Tarama modeli, müzikal analiz ve nitel yöntemler kullanılarak yapılan inceleme sonucunda, zâkirbaşılığın tarihsel ve sanatsal boyutlarıyla yeniden ele alındığı; bu özgün çalışmanın alana yeni araştırmalar için zemin hazırladığı görülmektedir.

Tez No: 785333

Tez Adı: Yalçın Tura'nın Keman ve On Yaylı Saz İçin Oyun Havaları adlı eserinin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Özge Özerbek

Kurum: Dokuz Eylül Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, çağdaş çoksesli Türk müziği bestecisi Yalçın Tura'nın “Keman ve On Yaylı Saz için Oyun Havaları” adlı eseri, modern ve geleneksel unsurlar bağlamında incelenmiştir. Araştırma, bestecinin eserindeki yapıyı; makam etkileri, armonik geçişler, ritmik katmanlar ve taksim gibi geleneksel öğelere dayanarak değerlendirmiştir. Görüşme kişileri aracılığıyla elde edilen bulgular, Tura'nın gelenekten beslenerek özgün bir polifonik anlatım geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Eserde, modern kompozisyon teknikleriyle halk müziği unsurları ustaca harmanlanmış, bu yönüyle kültürel süreklilik ile çağdaş yorum arasında bir köprü kurulmuştur.

Tez No: 787151

Tez Adı: Hippi Karşı Kültür Hareketi'nin müziğe etkileri: Türkiye'deki dönemsel rock müzikte Hippie Trail yansımaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Elif Şeyda Çakır

Kurum: İstanbul Kültür Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu araştırma, 1960'ların ortalarından 1970'lerin sonlarına dek süren Hippi Hareketi'nin Türkiye'deki rock müziğe etkilerini incelemektedir. ABD'deki Vietnam Savaşı karşıtı direnişten doğan bu hareket, 68 Hareketi ile Avrupa'ya yayılmış ve gençler arasında anti-kapitalist, manevi arayış odaklı bir karşı kültür oluşturmuştur. “Hippie Trail” güzergâhında İstanbul önemli bir durak olurken, hippiler Sultanahmet çevresinde Türk gençliğiyle etkileşim kurmuştur. Nitel araştırma yöntemiyle, dönem müzisyenleriyle yapılan görüşmeler ve literatür incelemeleri sonucu, profesyonel rock müzisyenlerinin hippilerden müzikal anlamda etkilenmediği, ancak amatör müzisyenler ve dinleyiciler üzerinde sınırlı etkiler bıraktığı sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle hippilerin getirdiği albümler, yerli dinleyiciler için önemli bir kaynak oluşturmuştur. Hippi etkisinin, doğrudan müzikal üretimden çok, rock müziğe duyulan ilgiyi artırıcı bir rol oynadığı görülmüştür.

Tez No: 787805

Tez Adı: Tarihsel kaynaklar ışığında Osmanlı/Türk müzik tarihindeki değişimin bir göstergesi olarak türler

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Demet Aktepe

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu tezde, Osmanlı/Türk müziğinde yaşanan kültürel dönüşüm, müzik türleri temelinde tarihsel kaynaklar aracılığıyla incelenmiştir. 16. yüzyıl sonlarından itibaren ortak Şark müziği unsurlarının terk edilerek, halk kültürü ve edebiyatın etkisiyle özgün bir Osmanlı müzik anlayışının oluştuğu tespit edilmiştir. 10. ila 19. yüzyıl arasına ait 53 farklı kaynak incelenmiş, müzik türlerinin tanımları ve dönemsel değişimleri sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Özellikle 17. yüzyıldan itibaren halk kültürü temelli ve edebiyatla ilişkili türlerin belirginleştiği, bu sürecin sonraki yüzyıllarda da etkisini sürdürdüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 787902

Tez Adı: Avni Anıl'ın Türk müziğine katkıları ve makam kullanım tekniği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Pelin Taşkın

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Türk müziğinin önemli bestekârlarından Avni Anıl'ın makam kullanımına getirdiği katkılar incelenmiştir. Anıl'ın Üsküdar Musiki Cemiyeti'nde Emin Ongan'ın yönlendirmesiyle başlayan bestecilik süreci, zamanla güçlü bir repertuvar oluşturmaya olanak tanımıştır. Devlet Korosu arşivinde tespit edilen 154 eser üzerinden yapılan incelemede, 17 farklı makam ve 8 farklı usûl kullanıldığı saptanmış; en yoğun kullanılan makamın Nihâvend olduğu görülmüştür. Eserlerin makamsal çözümlemeleri yapılarak Anıl'ın makam geçkileri ve bestecilik yaklaşımı değerlendirilmiştir. Ayrıca sanatçının hayatı, yakın çevresinin anlatımları ve biyografik

kaynaklar ışığında ele alınmış; müzikal kimliğine dair betimsel analiz ve görüşme verilerine dayalı kapsamlı değerlendirmelere yer verilmiştir.

Tez No: 787964

Tez Adı: Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı ve sanatı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Tunç Alver

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışmada, Münir Nurettin Selçuk'un öğrencilerinden Hafız Necmi Rıza Ahıskan'ın yaşamı, meşk geleneği içindeki yeri, müzik çevresi ve sanat anlayışı incelenmiştir. Ahıskan'a ait iki beste analiz edilerek notaya alınmış, toplam 91 ses icrası tespit edilip müzik yazılımıyla yeniden yazılmış ve Arel-Ezgi-Uzdilek sistemiyle çözümlenmiştir. Nihavend ve Hüzzam makamlarında yazdığı eserler de dahil olmak üzere ses icraları, yorum özellikleri ve teknik yaklaşımlarıyla değerlendirilmiştir. Çalışma, hem Ahıskan'ın müziksel birikimini belgelemek hem de meşk zinciri içerisindeki yerini kronolojik bir çerçevede ortaya koymak amacıyla hazırlanmış, Türk müziği icracılığı açısından önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Tez No: 789838

Tez Adı: Türk müziği keman ekolleri ışığında viyolonsel ile Türk müziği icrâsı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Gülcan Elibol

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği viyolonsel icrasında özgün bir tavır geliştirmek amacıyla, keman ekollerinin yorum ve tekniklerinden hareketle materyal eksikliğine çözüm sunmayı hedeflemektedir. Nubar Tekyay, Sâdi Işılay, Haydar Tatlıyay ve Cevdet Çağla gibi önemli keman icracılarının kayıtları analiz edilerek, bu icralardan elde edilen tavır ve üslup unsurları viyolonsel icrasına uyarlanmıştır. Analizler sonucunda,

viyolonselın eşlik ve solo çalgı olarak gelenekli üslupta kullanımını destekleyecek teknik ve pozisyon önerileri geliştirilmiştir. Bu çalışma, Türk müziğinde viyolonsel icrasına yönelik özgün bir yaklaşım oluşturma yolunda önemli katkılar sağlamıştır.

Tez No: 791850

Tez Adı: Naki Tezel Türk Masalları örneğinden türkülerdeki batıl inançlar üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Berna Belhiz Ulu

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, insanlığın yaşam mücadelesinde ortaya çıkan inanç sistemleri içinde yer alan batıl inançların, sözlü halk kültüründeki yansımalarını incelemektedir. Batıl inançlar, dini inançların karşılayamadığı ihtiyaçlar doğrultusunda oluşmuş ve özellikle türküler, masallar, mâniler ile ağıtlarda kendini göstermiştir. Anadolu'nun farklı yörelerinden derlenen 54 masal, batıl inanç unsurları açısından analiz edilerek sınıflandırılmıştır. Aynı zamanda türkülerdeki batıl inanç figürleri de değerlendirilmiş ve sistematik olarak tasnif edilmiştir. Araştırma, batıl inançların kültürel ürünler üzerindeki etkisini açığa çıkararak, bu alandaki literatüre katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Böylece, batıl inançların halk müziği ve sözlü kültürle ilişkisi kuramsal bir çerçevede ortaya konmuştur.

Tez No: 792104

Tez Adı: Muammer Sun'un Türk müzik eğitimindeki yeri ve çocuk şarkılarının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Hayriye Çiftçi

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Muammer Sun'un yaşamı, müzik eğitimi alanındaki katkıları ve çocuk şarkılarının teknik analizi üzerine odaklanmıştır. Nitel araştırma yöntemiyle elde edilen veriler doküman analizi yoluyla değerlendirilmiş, Sun'un eğitimci ve besteci kimliği kronolojik olarak incelenmiştir. Popüler 50 çocuk şarkısı form, ölçü, ses aralığı ve ton özellikleri açısından analiz edilerek sınıflandırılmıştır. Sonuçlar, Sun'un Türk müzik eğitimine önemli katkılar sağladığını ve eğitim alanına çok sayıda eser kazandırdığını göstermektedir. İncelenen şarkıların farklı bölme sayılarına sahip olduğu, ağırlıklı olarak 2/4'lük ölçü ve 8'li ses aralığında yazıldığı belirlenmiştir. Şarkıların tematik olarak doğa, dostluk, hayvanlar ve oyun gibi konuları işlediği ortaya konmuştur. Bu bağlamda çalışma, Sun'un çocuk müziği repertuarına yaptığı katkılar ve eğitsel değerleri açısından önemli bilgiler sunmaktadır.

Tez No: 792968

Tez Adı: Hafız Amir Ateş'in dini eserlerinde profesyonel icraya yönelik yaklaşım ile kudüm çalım tekniği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Caner Kurt

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu çalışma, Amir Ateş'in dinî mûsikî alanındaki eserlerini ve icra yaklaşımını incelemektedir. Konservatuvar eğitimi almadan geleneksel birikimini tasavvufî eğitim ve Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'nde edinilen deneyimlerle geliştiren Ateş, yaklaşık 82 eseri makam ve usûl açısından analiz edilmiştir. Eserlerde kullanılan usûllerin kudümle icrası gerçekleştirilmiş ve kudümün dinî mûsikîdeki önemine vurgu yapılmıştır. Geleneksel vurmali çalgı kudümün, elektronik müzik teknolojilerinin yaygınlaştığı günümüzde dahi etkin bir şekilde kullanılabileceği gösterilmiştir. Amir Ateş, bu bağlamda hem eserleri hem de icra anlayışıyla geleneksel müziği modern ortamda yaşatmada köprü rolü üstlenmiştir. Çalışma, kudümün çağdaş müzik pratiğinde temel enstrümanlardan biri olarak değerlendirilebileceğini ortaya koymaktadır.

Tez No: 792971

Tez Adı: Erken cumhuriyet dönemi musiki yaşamının Kemal Emin Bara yazılarındaki yansımaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Aynur Ormancı İşler

Kurum: İstanbul Okan Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Kemal Emin Bara'nın Erken Cumhuriyet Dönemi'nde gazete ve dergilerde yayımlanan musiki üzerine görüş ve eleştirilerini incelemektedir. Bestekâr, gençlik döneminde Türk musikisine karşı eleştirel bir tavır sergilese de bu tutumun, müziğin hak ettiği yerde olmamasına yönelik tepki olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. İlerleyen yıllarda Hüseyin Sadettin Arel ile tanışması sonrası, Türk musikisinin millî değerler taşıyan, geliştirilebilir ve korunması gereken bir kültürel miras olduğunu savunmuştur. Yazılarında alaturka-alafranga ayrımı, müzik eğitimi, sahne üslubu ve Türk musikisi düşmanlığı gibi konuları eleştirel bir perspektifle ele almıştır. Araştırma, Bara'nın müzik bilgisi ve eleştirmen kimliğini kapsamlı şekilde ortaya koyarak, onun müzik düşüncesine dair literatürde daha derin bir anlayış sağlamak amacıyla kaleme alınmıştır.

Tez No: 793569

Tez Adı: Şükrü Tunar'ın saz eserleri üzerine bir inceleme

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Kerem Özkan

Kurum: Haliç Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Şükrü Tunar'ın saz eserleri üzerinden bestecilik anlayışını form, melodi ve ritim bağlamında incelemiştir. Acemaşiran Saz Semaisi ve Hicaz Oyun Havası türündeki eserler detaylı yapısal analizlere tabi tutulmuştur. İncelemeler, Tunar'ın eserlerinde alışılmış makamlar ve yakın geçkilerle akıcı melodik çizgiler kullandığını, ritim ve usul darplarının uyumlu olduğunu göstermiştir. Form bakımından, simetrik

yapılar ve tekrarlayan melodi parçaları ile kompozisyonun bütünlüğü sağlanmıştır. Özellikle Hicaz Oyun Havası'nda sekileme ve muntazam form dikkat çekmiştir. Ritimde ise senkoplu yapıdan kaçınılmış, sadece belirli bölümlerde ağırlıklı kullanılmıştır. Sonuç olarak, Tunar'ın bestecilik üslubu yenilikten çok geleneksel kalıplar içinde akıcı ve kolay benimsenebilir eserler ortaya koymaya yöneliktir. Çalışma, günümüz saz bestekârlarına da referans olabilecek kapsamda yapısal ve müzikal veriler sunmaktadır.

Tez No: 793653

Tez Adı: Türk ve Batı müziği şarkı formundaki eserlerin yapay zekâ destekli karşılaştırmalı müzikal analiz modeli: Hacı Arif Bey ve Franz Schubert örneği

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Erhan Zeteroğlu

Kurum: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Türk ve Batı müziğinde şarkı formundaki eserlerin geleneksel müzikal analizine destek sağlamak amacıyla yapay zekâ tabanlı bir karşılaştırmalı analiz modeli geliştirmiştir. Model, Hacı Arif Bey ile Franz Schubert'in eserlerini analiz ederek, müzik eğitiminde geleneksel yöntemlere tamamlayıcı bir araç sunmayı hedeflemiştir. Uzman görüşleriyle belirlenen 97 müzikal öznelik, MIDI Toolbox ve LBDM algoritması kullanılarak değerlendirilmiş; eserlere ait ritim, perde, aralık ve cümlecik yapıları detaylı biçimde incelenmiştir. Eserler, algoritmalarla sınıflandırılmış ve transpozisyon uygulaması sonrası başarı oranları artmıştır. Son aşamada modelde yer alan özneliklerin müzik eğitiminde kullanılabilirliği yapılandırılmış görüşmelerle değerlendirilmiş ve çoğunlukla olumlu bulunmuştur. Böylece, geliştirilen yapay zekâ destekli analiz modeli, hem akademik hem de eğitim alanında yeni bir yöntemsel katkı sağlamaktadır.

Tez No: 794172

Tez Adı: Müzikâ-yı Hümâyûn

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Murat Can Dilber

Kurum: Marmara Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, 19. yüzyılda Osmanlı'da Batılılaşma sürecinin müzik alanındaki yansımalarını ve Mûzikâ-yı Hümâyûn'un kuruluşundan Cumhuriyet'e kadar geçen tarihsel gelişimini incelemektedir. Tanzimat ile başlayan sosyo-kültürel dönüşüm, Türk mûsikîsi formlarında değişime yol açarken, askerî müzik kurumları da Batı müziği temelli yapıya evrilmiştir. Mehterhâne-i Hümâyûn'un yerini alan Mûzikâ-yı Hümâyûn, saray konservatuarı işlevi görmüş ve Avrupa müziği eğitimi resmî olarak başlamıştır. Çalışmada, Osmanlı sarayındaki Batı müziği faaliyetleri, Mehterhâne'nin yapısı ve müzik aletleri ele alınmış; ardından arşiv belgeleri ışığında Mûzikâ-yı Hümâyûn'un kurumsal yapısı, icra faaliyetleri ve repertuarı detaylı olarak analiz edilmiştir. Bu sayede dönemin müzik politikaları ve kurumsal dönüşümü kapsamlı biçimde ortaya konmuştur.

Tez No: 794267

Tez Adı: Klasik Kemençe icrasında Fahire Fersan'ın solo ve birlikte seslendirme anlayışının belirlenmesi üzerine bir araştırma

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Elif Yıldırım Afacan

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk Makam Müziği içinde teknik ve tını açısından özgün bir yer tutan Klasik Kemençe icracılarından Fahire Fersan'ın eserlerindeki süsleme teknikleri ve icra-nota farklılıklarını incelemiştir. Tarama modeliyle yürütülen araştırmada, Fersan'ın solo ve toplu icralarına ait plak kayıtlarından yola çıkarak taksim, saz semaisi ve peşrev formlarındaki üslup ve teknik özellikler analiz edilmiştir. Sonuçlar, sanatçının taksim süresini kısa tuttuğunu ve geleneksel bir icra anlayışını benimsediğini göstermiştir. Ayrıca, eserlerinde glissando gibi süsleme tekniklerini yoğun biçimde kullandığı tespit edilmiştir. Bu bulgular, Fahire Fersan'ın Klasik Kemençe icrasında özgün bir yorumla geleneksel anlayışı yaşattığını ortaya koymaktadır.

Tez No: 795952

Tez Adı: 16. ve 17. yüzyıl sâki-nâmelerinde mûsikî unsurlar (İnceleme)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Özlem Pınarbaşı

Kurum: Beykent Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 16. ve 17. yüzyıl Osmanlı dönemine ait sâki-nâmeleri detaylı şekilde inceleyerek, divan, mesnevi ve kaside türlerindeki örneklerini değerlendirmiştir. Her beyitte yer alan mûsikî terimleri tespit edilip günümüz Türkçesine çevrilerek anlamları açıklanmıştır. Araştırma dört bölümde yapılandırılmış, Osmanlı mûsikîsi kaynakları temel alınarak sâki-nâmelerin tarihi gelişimi ve müzik formları ele alınmıştır. Ayrıca, Türk mûsikîsi ile şiir arasındaki ilişki irdelenmiş, dönemin müzik anlayışı ve şiirsel anlatımın estetik boyutları ortaya konmuştur. Bu bağlamda çalışma, Osmanlı müzik kültürünün şiirle bütünleşen yönlerine ışık tutarak dönemin sanat anlayışını akademik bir perspektifle değerlendirmiştir.

Tez No: 796191

Tez Adı: Klasik gitarın güzel sanatlar liseleri çalgı toplulukları dersinde geleneksel çalgılar ile birlikte kullanılması üzerine bir inceleme

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Efgan Rende

Kurum: Yıldız Teknik Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Türkiye’de ortaöğretim müzik eğitimi veren konservatuvar ve güzel sanatlar liselerinde, 2016’da uygulamaya konulan Müzik, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği programlarında “Çalgı Toplulukları” dersleri çok seslilik ve farklı çalgı türlerinin birlikte kullanımını hedeflemektedir. Bu çalışma, gitarın geleneksel çalgılarla (bağlama, ut, kanun) birlikte kullanıldığı oda müziği repertuarı geliştirilmesini amaçlamaktadır. Alan uzmanlarıyla yapılan görüşmeler doğrultusunda çok sesli eğitsel materyal ihtiyacı belirlenmiş, gitar ve geleneksel çalgılar için on iki eserlik oda müziği

repertuarı oluşturulmuştur. Uzman değerlendirmeleriyle repertuarın uygunluğu test edilip gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Araştırmada teknik sorunlar ve çözüm süreçleri tartışılarak benzer çalışmalara model oluşturacak yöntemler sunulmuştur. Böylece, çalgı toplulukları derslerinde çok sesli eğitim materyali geliştirilmesine önemli katkılar sağlanmıştır.

Tez No: 796665

Tez Adı: Barış manço şarkılarında Türk halk kültürü unsurları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Betül Çerlek Güven

Kurum: Sakarya Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Mehmet Barış Manço'nun yaşamı ve eserlerindeki Türk halk kültürü unsurları bu çalışma kapsamında incelenmiştir. İstanbul doğumlu sanatçı, farklı müzik gruplarıyla çalıştıktan sonra Türkiye'de önemli çıkışlar yakalamış ve uzun yıllar kültür-sanat programı sunmuştur. Eserlerindeki güftelerde, Türk halk biliminin somut ve soyut öğeleri, Sedat Veyis Örnek'in sınıflandırma yöntemine göre analiz edilmiştir. Sonuçlar, Manço'nun halk kültüründen geniş bir yelpazede beslenerek, bu unsurları yaratıcı ve estetik biçimde müziğine yansıttığını göstermektedir. Böylece sanatçının, halkın kültürel birikimini modern müzikle harmanlayarak özgün bir ifade ortaya koyduğu tespit edilmiştir. Çalışma, Barış Manço'nun halk kültürü ile müzik arasındaki ilişkiye önemli katkılar sağlamaktadır.

Tez No: 796952

Tez Adı: Darb-ı Fetih usûlünde bestelenmiş sözlü eserlerin usûl-arûz vezni ilişkisi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Osman Sarıyar

Kurum: Selçuk Üniversitesi

Konu: Tür biçim ve prozodi

İçerik: Bu çalışma, Abdülkâdir Merâgî tarafından tertiplenen Darb-ı Fetih usûlünde bestelenmiş sözlü eserlerin usûl ve arûz vezni ilişkisini incelemiştir. Usûl tarihsel süreçte değişimlere uğramış, 19. yüzyıl sonlarında popülerliğini yitirmiş ve eserlerin büyük çoğunluğu günümüze ulaşamamıştır. Araştırmada detaylı kaynak taramasıyla 13 eser tespit edilip notaları dijital ortamda yeniden yazılmıştır. Eserlerin güfte ve vezin yapıları, usûl darbı ile karşılaştırılarak güfte heceleri usûl çizgileri altına yerleştirilmiştir. Bu yöntemle, güftelerin melodik dağılımı ve arûz vezni ile usûl arasındaki uyum analiz edilmiştir. Çalışma, Darb-ı Fetih usûlünün hem tarihsel hem de yapısal açıdan anlaşılmasına katkı sağlamış ve unutulmaya yüz tutmuş bu usûlün müzikolojik değerini ortaya koymayı amaçlamıştır.

Tez No: 797051

Tez Adı: Klâsik Türk mûsikîsi ses icracılığında müzikal donanım, kişilik özellikleri ve psikolojik iyilik hâli düzeylerinin nitelikli yorumculuk üzerine etkileri ve değerlendirilmesi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Serap Duran Subatan

Kurum: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Klâsik Türk Müziği ses icracısının nitelikli yorumunu etkileyen psikolojik ve teknik faktörleri incelemiştir. Araştırmada, konservatuvar öğrencilerinden oluşan 181 katılımcı üzerinde, mutluluk hali, kişilik özellikleri, müzikal donanım, değer tercihleri ve sosyal kaygılar arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, icracının psikolojik durumunun performans motivasyonu ve hazırlık süreci üzerinde belirleyici olduğunu göstermiştir. Böylece, icracıların yaşam kalitesini artırmaya yönelik teknik ve psikolojik desteklerin önemi vurgulanmıştır. Araştırma, müzik performansı ile psikoloji arasındaki etkileşimi disiplinlerarası bir bakış açısıyla ele alarak, ses icracılığında nitelikli yorumun geliştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Tez No: 797327

Tez Adı: Hızlı ve yavaş tempolarda icra edilen belirli Klasik Türk Müziği usullerinin insan otonom sistemi üzerindeki etkileri

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Emre Yuvacı

Kurum: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, Türk müziğindeki belirli aksak usullerin otonom sinir sistemi ve psikolojik enerjik-gerilim algısı üzerindeki etkilerini incelemiştir. 54 katılımcı üzerinde gerçekleştirilen deneyde, farklı tempo ve türlerdeki aksak usuller dinletilmiş ve kalp hızı değişkenliği göstergeleri ölçülmüştür. Psikolojik verilerde usullerin enerjik ve gerilim yaratma düzeylerinde anlamlı farklılıklar belirlenmiş, fizyolojik ölçümlerde ise sinir sistemi aktivasyonunda bazı etkiler gözlenmiştir. Özellikle usul içindeki vurgu sayısının artması, algının daha olumsuz olmasına yol açmıştır. Melodi içermeyen usullerin incelenmesi, ileride melodi eşliğinde yapılacak çalışmaların farklı sonuçlar doğurabileceğine işaret etmektedir. Çalışma, hem psikolojik hem de fizyolojik açıdan olumlu etkiler gösteren usullerin müzik terapi alanında daha kapsamlı araştırmalarla değerlendirilebileceğini vurgulamaktadır.

Tez No: 800112

Tez Adı: Türk mûsikîsi keman icrâsında nota-icrâ farklılığı, Nubar Tekyay örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Fatih Turgut

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, Türk mûsikîsi keman icrasında önemli bir figür olan Nubar Tekyay'ın özgün icrâ tavrını teknik ve üslûp açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Literatürde bu alandaki sınırlı araştırmalar dikkate alınarak, Tekyay'ın ulaşılabilen eser kayıtları notaya aktarılmış ve beste nüshaları ile karşılaştırılmıştır. Analizler, Tekyay'ın Türk mûsikîsi geleneğine bağlı kalarak yorum ve ifâde unsurlarını etkili biçimde kullanarak kendine özgü bir keman tavrı geliştirdiğini ortaya koymuştur. Çalışma,

Tekyay'ın icrâ teknikleri ile müzikal anlatım özelliklerinin somutlaştırılması yoluyla Türk mûsikîsi keman eğitimine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Böylece, keman icrasında özgün üslûp oluşumunda Tekyay'ın rolü akademik literatüre kazandırılmıştır.

Tez No: 800256

Tez Adı: II. Abdülhamid döneminde Osmanlı hükümetinin müzik politikası

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Merve Nur Kaptan

Kurum: Ankara Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: II. Abdülhamid döneminde Osmanlı müziği, saraydan halkın yaşamına doğru evrilerek daha geniş kitlelere ulaşmış ve bu süreç müzik politikalarında önemli dönüşümlere yol açmıştır. Batı müziği ağırlıklı bir yaklaşımın benimsendiği bu dönemde Türk müziği, sarayın korumasından çıkarak halkla bütünleşmiş ve Cumhuriyet müzik politikalarının temelini oluşturacak gelişmeler yaşanmıştır. Bu tez, dönemin müzik pratikleri ve Osmanlı hükümetinin müzik politikası üzerine yoğunlaşmakta, aynı zamanda II. Abdülhamid'in siyasal ve toplumsal koşullarını da ele almaktadır. Literatür taraması ve belge incelemeleriyle yürütülen çalışma, doküman analizi ve betimsel yöntemle verileri değerlendirerek dönemin müziksel ve politik dinamiklerini ortaya koymaktadır. Böylece, Osmanlı müzik kültüründe II. Abdülhamid döneminin kritik bir geçiş noktası olduğu vurgulanmaktadır.

Tez No: 801349

Tez Adı: İstanbul Askeri Müze Kütüphanesi'nde kayıtlı bulunan T6834 Numaralı Muallim İsmail Hakkı Bey'e Ait Nota Defteri'nin incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Ömer Çakrak

Kurum: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Muallim İsmail Hakkı Bey’e ait İstanbul Askeri Müze Kütüphanesi’ndeki T6834 numaralı Nota Defteri’nin içeriği detaylı biçimde incelenmiştir. Defterde yer alan eserler repertuvar kayıtları ile karşılaştırılarak tür, güfte, bestekâr, usûl ve makam bilgileri analiz edilmiştir. Arel-Ezgi-Uzdilek Sistemi temel alınarak eserler günümüz nota yazısına uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir. Defterin özellikle padişahlara ait bestekârlık eserlerini içermesi ve ezgi farklılıkları barındırması, çalışmanın önemini artırmaktadır. Ayrıca, defterde notası mevcut olan ancak repertuvarlarda notası bulunmayan dokuz eser, bu çalışma sayesinde günümüz müzik literatürüne kazandırılmıştır. Bu kapsamda, çalışma hem tarihî eserlerin korunmasına hem de varyantların ortaya konmasına katkı sağlamış, Türk müziği repertuvarının zenginleştirilmesine önemli bir katkı sunmuştur.

Tez No: 801701

Tez Adı: Çağdaş Türk bestecilerin keman eserlerinde karşılaşılan makam etkilerinin incelenmesi: Muammer Sun Keman ve Piyano için Üç Parça örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Ravza Bekdaş

Kurum: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Türkiye’de yaklaşık iki yüzyıllık geçmişi olan çoksesli müzik ve Klasik Batı Müziği, özellikle Cumhuriyet sonrası dönemde önemli bir gelişim göstermiştir. Çağdaş Türk bestecileri, keman için yazdıkları eserlerde Klasik Türk Müziği makamlarını kullanmış olmakla birlikte, Batı müziğinin ses sistemi bu makamların birebir uygulanmasına uygun değildir. Bu nedenle eserlerde daha çok “makam etkisi”nden bahsedilebilir. Literatürde “makam” ile “makam etkisi” kavramları arasındaki fark yeterince ele alınmamıştır. Yapılan anket ve uzman görüşleri, Muammer Sun’un “Keman ve Piyano İçin Üç Parça” eserinin makamların duyumsal olarak hissedildiği ve bazı makam seslerinin eksik olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Bu durum, makam analizlerinde yanlış uygulamaların önlenmesi için “makam etkisi” kavramının ayrı değerlendirilmesini gerektirmektedir. Akademik çalışmaların artması ve eğitim programlarının bu doğrultuda düzenlenmesi önerilmektedir.

Tez No: 805342

Tez Adı: Haydar Tatlıyay ve besteleme davranışları

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Emre Üstgöl

Kurum: Ege Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu tez, 20. yüzyıl Türk sanat müziğinin önemli figürlerinden Haydar Tatlıyay'ın yaşamı ve bestecilik üslubunu incelemektedir. Roman kökenli sanatçının, Türkiye'deki müzik çevrelerinde hem keman virtüözü hem de besteci olarak etkili olduğu vurgulanmıştır. Tatlıyay'ın eserlerinde Arap müziği etkilerinin olduğu ve bu durumun arabesk tartışmalarında tartışma konusu yapıldığı belirtilmiştir. Ancak tezin ikinci bölümünde bu görüş eleştirel bir perspektifle değerlendirilmiştir. Yapısalcı yöntemle gerçekleştirilen eser analizlerinde makam, tür, usûl ve ezgi çizgisi gibi öğeler incelenmiştir. Sonuçta Tatlıyay'ın besteleme yaklaşımının, sözlü eserlere kıyasla çalgısal eserlerinde daha geniş ses kullanımı ve dalgalı ezgi çizgileri içerdiği; işitsel çeşitlilik için ödünç çeşnilerden yararlandığı ortaya konmuştur. Böylece sanatçının Türk sanat müziği içindeki konumu ve özgün besteci kimliği detaylandırılmıştır.

Tez No: 813452

Tez Adı: Türk müziği klâsik kemençe icrâsında nota icrâ farklılığı, Aleko Bacanos örneği

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Mehmet Bahattin Acar

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu araştırma, Türk müziğinde klâsik kemençe icrasında bulunan üslûp ve tavır unsurlarını, özellikle Rum kemençe icrâ ekolü ve Aleko Bacanos'un icra üslubunu incelemiştir. Çalışmada, farklı yorum ve ifade özellikleri kayıtlar üzerinden analiz edilerek notaya aktarılmıştır. Elde edilen bulgular, Rum ekolünün Türk müziği klâsik kemençe tavrılarıyla önemli ölçüde örtüştüğünü ve her iki ekolün icracıları tarafından

örnek alınabileceğini göstermiştir. Ayrıca, Rum icrasının "piyasa tarzı" olarak adlandırılmasının ötesinde özgün bir boyut taşıdığı ortaya konmuştur. Bu çalışma, klâsik kemençe icrasına yazılı kaynaklar açısından önemli katkılar sunarak Aleko Bacanos'un stilini detaylı biçimde ortaya koymuştur.

Tez No: 813455

Tez Adı: Arşivlerdeki düğâh ilâhilerin makam ve usûl yönünden incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Şükriye Gezgiç

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, cami ve tekke mûsikîsi repertuarında yer alan Düğâh makamındaki ilâhileri makam ve usûl yönünden incelemeyi amaçlamaktadır. Meşk yöntemiyle aktarılan mûsikî geleneğinin, Batı nota sistemine geçişle birlikte yaşadığı dönüşümler ele alınmış; nota yazımlarındaki hataların ve icra farklılıklarının makam ve usûl tutarsızlıklarına yol açtığı vurgulanmıştır. Eserler, klasik nazariyatçıların makam tarifleri ve Prof. Dr. Mehmet Gönül'ün usûl analiz ölçütleri doğrultusunda değerlendirilmiş, tashih edilmiş notalar eklerde sunulmuştur. Çalışma, nitel araştırma yöntemiyle yapılmış olup benzer incelemelerin diğer formlarda da sürdürülmesi önerilmektedir.

Tez No: 823829

Tez Adı: Çankırı kültüründe müzik uygulamaları

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Nuri Özkan

Kurum: Çankırı Karatekin Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu tez, Çankırı'nın toplumsal yaşamında önemli yer tutan müzik pratiklerini tarihsel ve kültürel bağlamda incelemektedir. Düğünler, yâran sohbetleri, gezmeler, panayırılar gibi müziğin aktif olarak yaşatıldığı alanlar temel alınarak,

geleneksel müzik uygulamalarındaki değişim ve kayıplar değerlendirilmiştir. Alan araştırması, gözlem ve görüşmeler yoluyla elde edilen veriler görsellerle desteklenmiş; ayrıca Çankırı'ya ait türkülerin günümüzdeki icra durumu tablo hâlinde sunulmuştur. Çalışma, Çankırı'da zengin bir müzik belleğinin varlığını ve bu bellekte zamanla oluşan dönüşümleri ortaya koymaktadır.

Tez No: 827891

Tez Adı: Türk müziği usûl incelemeleri için bir yöntem önerisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2022

Yazar: Kaan Baştape

Kurum: İstanbul Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu doktora çalışması, Türk müziğinde geleneksel usûl anlayışına dayanan ve eksiklikleri gidermeye yönelik yeni bir inceleme yöntemi olan “Örgü Yöntemi”ni geliştirmeyi amaçlamaktadır. On sekiz aşamalı bu yöntem; yazılı kaynak, icra, görsel materyal ve ritmik analiz gibi çok yönlü verilerle usûlün sistemli biçimde incelenmesini sağlar. Dört eser üzerinde uygulanan yöntemle iki yeni usûl tanımlanmış, üç farklı usûl gösterim biçimi tasarlanmıştır: Yatay, Dikey ve Döngüsel. Ayrıca “Usûl Anahtarı” gibi kavramlarla gösterimlerin standardize edilmesi önerilmiştir. Çalışma, usûl incelemesine disiplinlerarası ve çok katmanlı bir yaklaşım sunarak alana kuramsal ve uygulamalı katkı sağlamaktadır.

Tez No: 829203

Tez Adı: Türk makam müziği vokal performanslarında gelenek-modernite eksenli dönüşümler

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Murat Birer

Kurum: Ankara Müzik Ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

Konu: Besteci ve İcracı analizleri

İçerik: Bu çalışma, 20. yüzyıl başlarında ses kayıt teknolojileriyle tespit edilen Türk makam müziği vokal icralarını estetik ve tarihsel bağlamda incelemeyi amaçlamaktadır. Kayıtlar üzerinden tavrı, süsleme, perde kullanımı, nefes kontrolü gibi unsurlar analiz edilmiş; geleneksel icra biçimlerinin zamanla nasıl dönüştüğü değerlendirilmiştir. Gelenek-modernite ekseninde, vokal icraların tarihsel kırılma noktaları belirlenmiş, sesli ve yazılı veriler bir araya getirilerek icra anlayışlarındaki çeşitlilik yorumlanmıştır. Nitel ve betimsel yöntemle yürütülen araştırmada, klâsik tavrın sanıldığı gibi tekdüze değil, performatif olarak zengin ve katmanlı bir yapıya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen verilerle, vokal icra tarihinin kültürel temelleri ortaya konmuş; bu alan için yeni değerlendirme ölçütleri geliştirmeye yönelik bütüncül bir bakış açısı sunulmuştur.

Tez No: 830138

Tez Adı: 18. yüzyılda tertip edilen üç güfte mecmuasının edebi açıdan incelenmesi (Derviş Avnî güfte ve şiir mecmuası, Hasan Gülşenî mecmuası, dürbînîzâde güfte ve şarkı mecmuası)

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Nurseda Öğreten

Kurum: Yıldız Teknik Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, 18. yüzyıla ait üç güfte mecmuasında yer alan şiirler ve şairleri tespit ederek, bu mecmuaların edebiyat tarihi açısından taşıdığı önemi ortaya koymayı amaçlamaktadır. Güfte mecmuaları, yalnızca müzik repertuarını değil, dönemin edebî beğenisini de yansıtmaktadır. Çalışmada şiirlerin seçimini etkileyen unsurlar, nazım biçimleri, vezin, kafiye yapısı ve muhteva gibi şiirsel özellikler tablolar hâlinde sunulmuş; mecmualar arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Ayrıca, güfte mecmualarında adı verilme bile birçok şairin şiirlerinin yer aldığı belirlenmiştir. Bu durum, Osmanlı-Türk müziği ile Klasik Türk edebiyatı arasındaki güçlü bağları ortaya koymakta ve her iki alanın ortak alıcı kitlesine dair önemli ipuçları sunmaktadır. Çalışma, müzik ve edebiyatın 18. yüzyıldaki etkileşimini sistematik biçimde değerlendirmektedir.

Tez No: 834612

Tez Adı: Türk müziği sol klarnet eğitimine yönelik başlangıç düzeyi öğretim programı tasarısının öğrencilerin çalma becerisine etkisi

Tez Türü: Doktora

Tez Yılı: 2023

Yazar: Ufuk Sopaoğlu

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği sol klarnet eğitimi için bilimsel temelli bir öğretim programı geliştirmeyi amaçlamaktadır. Literatürde bu alana özgü sistemli bir programın bulunmaması üzerine dört uzmanla yapılan görüşmeler doğrultusunda ihtiyaç analizi gerçekleştirilmiş ve başlangıç düzeyine yönelik dokuz ünite ve kırk üç konudan oluşan bir öğretim programı tasarısı hazırlanmıştır. Program, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi'nde öğrenim gören üç birinci sınıf klarnet öğrencisiyle 28 hafta boyunca uygulanmıştır. Süreçte teorik bilgi ve performans testleriyle başarı düzeyleri ölçülmüş; veriler, uzman değerlendirmeleriyle analiz edilmiştir. Uygulanan yarı-deneysel yöntemler sonucunda, öğrencilerin başarı puanları yüksek seviyede çıkmış ve programın etkili olduğu tespit edilmiştir. Araştırma, Türk müziği sol klarnet eğitimi için sistemli bir temel sunarak alana katkı sağlamaktadır.

Tez No: 834619

Tez Adı: TRT arşivinde yer alan Hüzzam ilâhilerin usûl ve makam açısından incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Mehmet Erarabacı

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, TRT arşivindeki Hüzzam ilahilerin makam ve usûl yönünden incelenmesini ve elde edilen bulgular doğrultusunda eserlerin yeniden notaya alınarak arşive kazandırılmasını amaçlamaktadır. Türk musikisinde tarih boyunca sözlü aktarım esas alınmış, özellikle Osmanlı döneminde meşk sistemiyle üslup ve tavır korunmuştur.

Ancak yazılı notasyonun eksikliği, bazı eserlerin unutulmasına ve icra farklılıklarına neden olmuştur. Batı nota sisteminin kullanılmaya başlanmasıyla birlikte, makam ve usûl algısında sapmalar meydana gelmiştir. Bu bağlamda, Hüzam ilahiler Abdülbâkî Nâsır Dede, Raûf Yektâ Bey ve Yakup Fikret Kutluğ'un makam kuramları ile Mehmet Gönül'ün usûl ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Ezgi, güfte ve usûl ilişkileri detaylı biçimde analiz edilmiş; elde edilen veriler ışığında tashih edilmiş notalar eklerde sunulmuştur.

Tez No: 834630

Tez Adı: Geçmişten günümüze tedavide kullanılan Türk müziği makamları ve özellikleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Zübeyde Aladağ

Kurum: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konu: Türk müziği nazariyatı ve transkripsiyon

İçerik: Bu çalışma, müzik ile insan arasındaki tarihsel ve kültürel bağı inceleyerek, özellikle Türk musikisi makamlarının yapısal özellikleri ile insan sağlığı ve ruhu üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Türk musikisinin İslamiyet öncesinden Osmanlı'ya kadar geçirdiği değişim, makamların tedavi edici yönleriyle birlikte değerlendirilmiştir. Araştırmada, tarih boyunca müziğin dini, toplumsal ve psikolojik işlevleri vurgulanmış; özellikle Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde müzikle tedavi uygulamalarına yer verilmiştir. El-Kindi, Farabi ve İbn-i Sina gibi isimlerin müziğin iyileştirici etkisine dair çalışmaları anılmıştır. Ayrıca Şaman geleneklerinden tasavvuf kültürüne uzanan süreçte, müziğin bireyin ruhsal olgunlaşmasına katkısı da tartışılmıştır. Sonuç olarak, makamların yapı ve seyir özelliklerinin müzik terapide etkin şekilde kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tez No: 835336

Tez Adı: Türk müziği eğitimi veren yükseköğretim kurumları ve bu kurumlarda yürütülen geleneksel viyolonsel eğitimine ilişkin öğretim elemanı görüşleri

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Latife Ercan Ayhan

Kurum: Gazi Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki geleneksel viyolonsel eğitiminin mevcut durumunu, öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda incelemektedir. Veriler, 12 öğretim elemanının görüşlerine dayalı olarak Google Forms aracılığıyla toplanmış ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Bulgulara göre, 42 kurumun 16'sında Türk müziği viyolonsel eğitimi verilmekte olup, temel tekniklerin fa anahtarıyla, ileri düzey konuların ise sol anahtarıyla öğretildiği belirtilmiştir. Katılımcılar, alana özgü yazılı bir metot bulunmadığını ve bu eksikliğin bireysel ders notlarıyla giderilmeye çalışıldığını vurgulamıştır. Ortak bir metodun geliştirilmesi, müfredat birliğinin sağlanması ve öğretim elemanları arasında çalıştay düzenlenerek pedagojik birliktelik oluşturulması yönünde öneriler sunulmuştur.

Tez No: 836315

Tez Adı: Halk müziği eserlerinin video müzik kliplerindeki görsel tasarımıyla metinsel ve müzikal anlatımının incelenmesi

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Ayberkhan Ayden

Kurum: Gaziantep Üniversitesi

Konu: Müzikoloji

İçerik: Bu çalışma, müziğin video kliplerle olan etkileşimini inceleyerek, dijital iletişim araçlarının geleneksel halk müziği üzerindeki etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. 2014-2023 yılları arasında YouTube platformunda yayımlanan 34 halk müziği eseri, görsel tasarım, söz ve müzikal yapı açısından analiz edilmiştir. Video klipler; yansıtıcı, resimleyici, genişletici ve ayırıcı olmak üzere dört türde sınıflandırılmış, her türde farklı görsel ölçütlerin öne çıktığı tespit edilmiştir. Söz-müzik-video uyumu açısından ise bazı eserlerde tam, bazılarında ise kısmi örtüşme gözlemlenmiştir. Ayrıca, incelenen eserlerin bir kısmı orijinal formlarında icra edilirken, bir kısmı farklı müzikal düzenlemelerle sunulmuştur. Elde edilen bulgular, halk müziği video kliplerinin içerik ve

sunum biçimlerinde çeşitliliğin arttığını ve görselliğin müzikal anlatıya yön verdiğini göstermektedir.

Tez No: 841659

Tez Adı: Türk halk müziği ve geleneksel Türk müziği ezgilerinin yaylı çalgılar eğitiminde kullanılabilirliği: Sistematik bir derleme çalışması

Tez Türü: Yüksek Lisans

Tez Yılı: 2023

Yazar: Dilansu Söylemez

Kurum: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Konu: Çalgılar

İçerik: Bu araştırma, Türk müziği ezgilerinin yaylı çalgılar eğitiminde nasıl kullanıldığını ortaya koymak amacıyla yapılmış sistematik bir derleme çalışmasıdır. 2001-2020 yılları arasında gerçekleştirilen 39 akademik yayın incelenerek, bu ezgilerin keman, viyola ve viyolonsel eğitimine olan katkıları değerlendirilmiştir. İncelenen çalışmaların çoğunun betimsel yöntemle hazırlandığı ve veri toplamada ağırlıklı olarak görüşme tekniğine başvurulduğu görülmüştür. Analizlerde en sık kullanılan yöntemin içerik analizi olduğu belirlenmiştir. Müzikal içerik açısından bakıldığında, araştırmalarda en çok Hüseyini makamı ve 2/4'lük usul tercih edilmiştir; yöresel olarak ise İç Anadolu bölgesi öne çıkmıştır. Bulgular, yaylı çalgı öğrencilerinin Türk müziği ezgilerini seslendirmede yetersiz kaldığını, bu nedenle Türk müziği temelli öğretim materyallerine ve teknik bilgiye olan ihtiyacın arttığını göstermektedir. Araştırma, bu eksikliği gidermeye yönelik önemli bir adım sunmaktadır.

Tablo 3.1. Türk Müziği Alanında Konulara Göre Tez Dağılımı

Konu Başlığı	Tez Sayısı
Besteci Ve İCracı Analizleri	156
Müzikoloji	135
Türk Müziği Nazariyatı Ve Transkripsiyon	98
Çalgılar	94
Tür Biçim Ve Prozodi	43

Tablo 3.1’de 2013–2023 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi’nde kayıtlı Türk müziği alanına ait 526 lisansüstü tez incelenmiş ve “Konu:” başlığı altında belirtilen alanlara göre sayısal dağılımları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- **Besteci ve İcracı Analizleri:** 156 tez
- **Müzikoloji:** 135 tez
- **Türk Müziği Nazariyatı ve Transkripsiyon:** 98 tez
- **Çalgılar:** 94 tez
- **Tür Biçim ve Prozodi:** 43 tez

Bu dağılımlar, konu başlıklarında geçen ifadelerin içerik benzerliklerine göre gruplandırılması sonucunda elde edilmiştir.

Tablo 3.2. Tez Türüne ve Yıllara Göre Lisansüstü Tez Dağılımı

Tez Yılı	Doktora	Sanatta Yeterlik	Tıpta Uzmanlık	Yüksek Lisans
2013	3	1	1	10
2014	12	2	0	36
2015	0	5	0	16
2016	12	1	0	17
2017	5	1	0	26
2018	7	2	0	44
2019	5	3	0	87
2020	11	4	0	38
2021	17	0	0	66
2022	12	0	0	38
2023	11	1	0	32

Tablo 3.2’de 2013–2023 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “Türk müziği” alanında dizinlenen toplam **526 lisansüstü tez, tez türü ve tez yılı** değişkenlerine göre sınıflandırılmıştır. Verilere göre:

- **Doktora tezleri:** toplam **95 adet**
- **Sanatta yeterlik tezleri:** toplam **20 adet**

- **Tıpta uzmanlık tezleri:** toplam **1 adet**
- **Yüksek lisans tezleri:** toplam **410 adet** olarak kaydedilmiştir.

Yıllara göre en fazla yüksek lisans tezi **2019 yılında (87 adet)** hazırlanmıştır. Sanatta yeterlik tezlerinin en yoğun olduğu yıl **2015 (5 adet)**, doktora tezlerinin en yüksek olduğu yıl ise **2021 (17 adet)** olarak belirlenmiştir.

Bu dağılımlar, her bir yıl içerisinde ilgili tez türlerine göre hazırlanmış tez sayılarını göstermektedir.

Tablo 3.3. Türk Müziği Alanında Tez Hazırlayan Kurumların Dağılımı

Kurum	Tez Sayısı
Haliç Üniversitesi	56
Gazi Üniversitesi	49
İstanbul Teknik Üniversitesi	32
İnönü Üniversitesi	21
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	21
Atatürk Üniversitesi	20
Marmara Üniversitesi	19
Necmettin Erbakan Üniversitesi	17
İstanbul Okan Üniversitesi	17
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	16
Ege Üniversitesi	16
Hacettepe Üniversitesi	15
Selçuk Üniversitesi	12
İstanbul Üniversitesi	12
Afyon Kocatepe Üniversitesi	12
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	12
Erciyes Üniversitesi	10
Dokuz Eylül Üniversitesi	10
Sakarya Üniversitesi	10
Diğer	149

Tablo 3.3'te 2013–2023 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan ve Türk müziği alanında hazırlanmış toplam **526 lisansüstü tez, tezin hazırlandığı kurumlara göre** sınıflandırılmıştır. Her kurumun karşısında, ilgili dönemde o kurumda hazırlanan tez sayısı belirtilmiştir. **10 adet ve üzeri tez hazırlayan kurumlar ayrı ayrı gösterilmiş, 10'dan az tez üreten kurumlar “Diğer”** başlığı altında toplanmıştır.

Toplam dağılımda:

- **19 kurum**, 10 veya daha fazla tez üretmiştir.
- **“Diğer”** başlığı altında yer alan kurumlarda toplam **149 tez** hazırlanmıştır.

SONUÇ

Bu çalışma, 2013–2023 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanında “Türk müziği” alanında dizinlenmiş toplam 526 lisansüstü tezi bibliyografik ve tematik açıdan incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmanın bulguları; tezlerin konu başlıkları, türleri, yıllara göre dağılımı ve üretildikleri kurumlar çerçevesinde sistematik bir biçimde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, Türk müziği alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının hem niceliksel hem de niteliksel açıdan belirli bir çeşitliliğe ulaştığını, ancak bu çeşitliliğin bazı alanlarda yoğunlaştığını ve bazı başlıklarda yetersiz kaldığını göstermektedir.

Konularına göre tezler;

- **"Türk Müziği Nazariyatı ve Transkripsiyon"** alanında **98 tez** üretilmiş olup, bu sayı toplamın yaklaşık **%18,6'sına** karşılık gelmektedir. Tezlerin bu başlık altında toplanması, ses sistemi, makam teorisi, usul yapısı gibi kuramsal konulara yönelik akademik ilgiyi ve aynı zamanda geleneksel eserlerin nota yazımı süreçlerine dair çalışmaları işaret etmektedir.
- **"Çalgılar"** konulu **94 tez**, oran olarak **%17,8** düzeyindedir. Bu da Türk müziğinde kullanılan enstrümanların; yapısal özellikleri, icra teknikleri, tarihsel gelişimi ve öğretim yöntemleri gibi alt temalarda ele alındığını göstermektedir. Sayısal olarak nazariyat ve transkripsiyonla oldukça yakın bir dağılım göstermesi dikkat çekicidir.
- **"Tür Biçim ve Prozodi"** başlığı ise **43 tez** ile listede en az sayıda çalışmanın yapıldığı alan olmuştur. Bu sayı, toplamın yaklaşık **%8,1'i** düzeyindedir. Bu sonuç, müzikte yapı, form, söz-melodi uyumu gibi konulara olan akademik ilginin diğer temalara göre daha sınırlı kaldığını göstermektedir.

Sayısal olarak değerlendirildiğinde, **besteci/icracı analizleri** ve **müzikoloji** çalışmaları, alanın en baskın iki teması olarak öne çıkmakta, toplamın yarısından fazlasını oluşturmaktadır (**%56,1**). Bu eğilim, bireysel müzikal üretimlerin ve disiplinler arası yaklaşımların tez çalışmalarında daha sık tercih edildiğini göstermektedir. Buna karşın, **nazariyat**, **çalgi** ve **tür/prozodi** alanlarında da kayda değer sayıda tez bulunmaktadır. Özellikle **nazariyat ve transkripsiyon** ile **çalgılar** başlıkları, uygulamalı ve teknik

araştırmaların varlığına işaret etmektedir. **Tür/prozodi** çalışmaları ise göreceli olarak daha az temsil edilmiştir. Bu tablo, Türk müziği araştırmalarının farklı yönlere yayıldığını; bireysel sanatçı analizlerinden teorik kurguya, çalgı icrasından yapısal çözümlemelere kadar geniş bir spektrumda üretimin sürdüğünü ortaya koymaktadır.

Tez türleri ve yıllara göre dağılımı;

- En yüksek pay **Yüksek Lisans tezlerine** aittir (**410 tez**, yaklaşık %78).
- **Doktora tezleri**, toplamda **95 adet** ile tüm tezlerin yaklaşık %18'ini oluşturmaktadır.
- **Sanatta Yeterlik tezleri** 20 adet ile %3,8'lik bir oran gösterirken, **Tıpta Uzmanlık** kategorisinde yalnızca **1 tez** yer almaktadır.

Bu veriler, Türk müziği alanında lisansüstü düzeyde üretimin büyük ölçüde yüksek lisans çalışmalarıyla yürütüldüğünü ve doktora/sanatta yeterlik gibi üst düzey akademik çalışmalara kıyasla daha yoğun olduğunu göstermektedir. Bunun sebeplerinden biri de Doktora için gerekli olan yabancı dil puanı zorunluluğu olduğu düşünülmektedir.

- En fazla toplam tez, **2019 yılında** hazırlanmıştır (**95 tez**), bunun **87'si yüksek lisans tezidir**.
- Yüksek lisans tezlerinin zirve yaptığı diğer yıllar: **2021 (66 tez)** ve **2018 (44 tez)**.
- **Doktora tezleri**, özellikle **2021 yılında (17 tez)** belirgin bir artış göstermiştir. Bu, doktora düzeyinde akademik üretimin o yıl içinde diğer yıllara göre daha yoğun olduğunu göstermektedir.
- **Sanatta yeterlik tezleri** ise **2015 yılında (5 tez)** zirveye ulaşmış, diğer yıllarda sınırlı sayıda kalmıştır.
- **Tıpta Uzmanlık** alanında ise yalnızca **2013 yılında** bir çalışma yer almaktadır. Tıpta Uzmanlığın bu alan için istisnai bir durum olduğu görülmektedir.

Yıllara göre tez üretimi;

- 2013–2015 döneminde üretim daha sınırlıyken, 2016 yılından itibaren özellikle yüksek lisans tezlerinde belirgin bir artış gözlenmektedir.

- 2019 yılı, hem niceliksel olarak en fazla tez üretiminin olduğu yıl olmuş, hem de sanatta yeterlik ve doktora tezlerinin birlikte yer aldığı bir tepe noktasını işaret etmiştir.
- 2020–2023 arasında ise üretim dengeli biçimde sürmüştür, ancak 2021’de doktora tezlerinde dikkat çekici bir artış yaşanmıştır. Buna sebep olarak da Covid-19 salgını süresince eğitimlerin uzaktan olması ve öğrenciler için maddi açıdan daha teşvik edici olabildiği düşünülmektedir.

Kurumlara göre tezlerin dağılımı;

1. En Yüksek Üretim Yapan Kurumlar:

- **Haliç Üniversitesi**, 56 teze listenin başında yer almakta ve tüm tezlerin yaklaşık **%10,6**’sını tek başına üretmiştir.
- **Gazi Üniversitesi**, 49 teze ikinci sırada yer almakta olup yaklaşık **%9,3**’lük bir paya sahiptir.
- Bu iki üniversite toplamda **105 tez** ile tüm üretimin **%20’sini** oluşturmuştur.
- İlk üç kurum arasında yer alan **İstanbul Teknik Üniversitesi** ise 32 teze dikkat çekmektedir (**%6,1**).

2. Orta Düzeyde Üretim Yapan Kurumlar:

- **İnönü Üniversitesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Marmara Üniversitesi** gibi kurumlar **20’nin biraz altında veya üstünde** tez sayılarıyla orta düzeyde üretim gerçekleştirmiştir.
- Bu kurumlar, her biri ortalama **%3,8–%4** aralığında katkı sunmuştur.

3. 10 Tez ve Üzeri Kurum Sayısı:

- Toplamda **19 kurum**, en az **10 tez** üretmiş ve tabloda bireysel olarak yer almıştır.
- Bu kurumlar tarafından toplamda **377 tez** hazırlanmıştır.
- Bu da toplam tez sayısının yaklaşık **%71,7’sine** karşılık gelmektedir.

4. “Diğer” Kategorisi:

- **10 tezdən az üreten çok sayıda kurum**, “Diğer” başlığı altında gruplandırılmış ve toplamda **149 tez** hazırlamıştır.
- Bu rakam, genel toplamın yaklaşık **%28,3’ünü** oluşturmaktadır.
- Bu durum, Türk müziği alanında akademik üretimin ağırlıklı olarak belli başlı üniversitelerde yoğunlaştığını, ancak daha az sayıda üretim yapan birçok kurumun da bu alana katkı sağladığını göstermektedir.

Genel olarak, Türk müziği alanındaki lisansüstü tezlerin büyük bölümü, belirli merkezlerde yoğunlaşmıştır.

Özellikle **İstanbul, Ankara, İzmir ve Konya** gibi büyük şehirlerdeki üniversiteler akademik üretimin ana kaynakları olmuştur.

“Diğer” kategorisi altında toplanan 149 tez, sayıca az olsa da kurumsal çeşitliliğin önemli bir göstergesidir ve bu kurumlar toplam üretimin neredeyse üçte birine yakını oluşturmaktadır.

Bu tablo, Türk müziği araştırmalarının kurumsal dağılımını sayısal temelde karşılaştırmalı biçimde sunmakta ve akademik üretimin merkezileştiği kurumlarla daha dağınık üretim yapan kurumlar arasındaki farkı göstermektedir.

Sonuç olarak, bu çalışma Türk müziği alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin akademik gelişim yönelimlerini ve içeriksel çeşitliliğini ortaya koymuştur. Hem konusal hem kurumsal hem de düzeyse veriler, bu alandaki akademik üretimin belli temalar ve merkezlerde yoğunlaştığını; ancak çeşitlilik gösteren yapısıyla Türk müziği araştırmalarının disiplinler arası bir zeminde ilerlemeye devam ettiğini kanıtlamaktadır. Bu bulgular, gelecekteki araştırmalara yön vermesi ve alanın ihtiyaç duyduğu eksik konulara dikkat çekilmesi açısından önemli bir zemin oluşturmuştur.

KAYNAKÇA

- Aksaray, M. (2019). *Türkiye'de Müzik Bilimi Alanında Yapılan Tezlerin Bibliyometrik Analizi (1983–2018)*. İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Al, U., ve Soydal, İ. (2010, Güz). Bibliyometrik Özellikleri Açısından “Bilig”in Değerlendirilmesi. *Bilig*, 1–20.
- Al, U., ve Tonta, Y. (2004). Bibliometri. In “Bibliometri Ve Tescilli Bilgi Yönetimi” (pp. 19–xx). (Yayınevi bilgisi eksik)
- Al, U., ve Tonta, Y. (2014, Mayıs 19). Tam Metin Makale Kullanım Verilerinin Bibliyometrikanalizi. *ResearchGate* <https://www.researchgate.net/publication/28807784>
- Arslan, M. (2018). *Türk Müziği Tarihi Ve Gelişimi*. Bilimsel Yayıncılık.
- Arslan, S. (2020). *Türk Halk Müziğinin Eğitimi: Geleneksel Ve Modern Pedagogik Yaklaşımlar* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Atılğan, F., Atakan, B. ve Bulut, S. (2008). Diğer Bir Deyişle Alıntı Yapan Kişi İle Alıntı Yapılan Kişi Arasındaki İlişki Türkiye Dil Kurumu'nda Atıf Olarak Sınıflandırılmıştır.
- Beşel, F. ve Yıldız, F. (2017). Maliye Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi: 2007–2016 Dönemi. *Maliye Dergisi*, 172, 133–151.
- Cobo, M. J. (2012). SciMAT: A New Science Mapping Analysis Software Tool. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 63,(8), 1609–1630.
- Çelik, F. (2017). Türk Sanat Müziğinde Makam Sisteminin Değişimi. *Müzik Bilimi ve Eğitim Araştırmaları*, 8(1), 89–104.
- Demir, Z. (2018). Türk Sanat Müziği Eğitimi: Tarihsel Gelişim Ve Eğitim Yöntemleri [Yayımlanmamış Doktora tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Dictionary, O. (2017, February 21). Bibliometrics. <https://en.oxforddictionaries.com/definition/bibliometrics>
- Doğan, T. (2022). Türk Sanat Müziğinde Müzikal Duygu Ve Anlam İlişkisi. In XV. *Uluslararası Türk Müzik Konferansı*, 10–12 Mayıs, Ankara (ss. 112–125).
- Ducles, V. (1962–1963, Winter). The Teaching Of Music Bibliography: A Consideration Of Basic Text Materials.

- Edwards, S. (1999). Citation Analysis As A Collection Development Tool: A Bibliometric Study Of Polymer Science Theses And Dissertations. *Serials Review*, 25,(1), 11–20.
- Ergan, S. (1994). *Türkiye müzik bibliyografyası (1929–1993)*. Konya: Kuzucular Ofset.
- Eroğlu, Z. (2022). Türk Müziğinde Teknolojik Yeniliklerin Etkisi: Dijital Müzik Prodüksiyonunun Yükselişi. *Müzik ve Teknoloji Dergisi*, 5,(2), 55–73.
- Garfield, E. (1972). Citation Analysis As A Tool İn Journal Evaluation. *Science*, 178,(4060), 471–479.
- Garfield, E. (1976). Journal Citation Reports: A Bibliometric Analysis Of References Processed For The 1974 Science Citation Index (Science Citation Index 1975 Annual, Vol. 5). Institute for Scientific Information.
- Günay, E. (2023). *Türk Müzik Kültürü Ve Teknolojinin Rolü*. Müzik Bilimi Platformu. <https://www.muzikbilim.com/turk-muzik-kulturu-teknoloji> (Erişim tarihi: 8 Aralık 2024)
- Hirsch, J. E. (2005). An Index To Quantify An İndividual’s Scientific Research Output. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 102(46), 16569–16572.
- Hood, W. W. Ve Wilson, C. S. (2001). The Literature Of Bibliometrics, Scientometrics, And İnformetrics. *Scientometrics*, 52(2), 291–314.
- Hunter, D. (1993). Two Half-Centuries Of Music Bibliography. Retrieved September 25, 2017, from <http://www.jstor.org/stable/898686>
- Kanneci, A. (2004). Geleneksel Türk Müziği: Form Ve Analiz.
- Kara, D. (2021). *Türk Halk Müziği Ve Sözlü Gelenek: Ege Bölgesi Üzerine Bir Çalışma*. [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Kara, H. (2021). *Müzik Eğitimi Ve Teknoloji: Dijital Araçların Kullanımı Ve Etkileri*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Karasar, N. (1991). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılıç, S. Ve Demirtaş, M. (2020). Türk Halk Müziğinde Geleneksel Yapıların Dönüşümü Ve Modernleşme Süreci *Türk Müziği Araştırmaları Dergisi*, 12,(3), 245–267.
- Marco, G. A. (1973, December). *The Music Bibliography Course: Status And Quo—1973*. Retrieved September 2017 from <http://www.jstor.org/stable/895973>

- Martinez, M. A., Cobo, M. J. ve Herrera, M. (2015). Analyzing The Scientific Evolution Of Social Work Using Science Mapping. *Research on Social Work Practice*, 25(2), 257–277.
- Otlet, P. (1934). Belgeleme Özellikleri: Le Livre Sur Le Livre, Teori Ve Pratik. *Edition de la Documentation*.
- Ötüken, A. (1947–1948). *Bibliyotekçinin el kitabı II. Cilt*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Pritchard, A. (1969). Statistical Bibliography Or Bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25(4), 358–359.
- Tanrıkulu, A. (2018). *Müzik Konforu Ve Disiplinler Arası Etkileşim*. Bilim Akademisi Yayınları.
- Tuna, A. (2017, Aralık). Müzik Bibliyografyası Bağlamında 2000–2017 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezler Ve Yöntemleri. *Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi*, 11, 125–133.
- Türk Dil Kurumu. (2017, Şubat 21). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. <https://sozluk.gov.tr/>
- Vikipedi. (2017, Şubat 21). *Bibliyografya*. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Bibliyografya>
- Yalçın, H. (2010). Millî Folklor Dergisi'nin Bibliyometrik Profili (2007–2009). *Millî Folklor Dergisi*, 86, 205–211.
- Yılmaz, E. (2010). *Türk Ve Batı Müziği Arasındaki Etkileşimler*. İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Yılmaz, E. (2015). *Türk Müziği Ve Toplumsal Yapı: Bir Sosyo-Kültürel İnceleme*. Türk Kültürü Yayınları.
- Yılmaz, E. (2020). Müzik Araştırmalarında Yeni Yöntemler: Bibliyometri Ve Uygulamalar. *Müzik Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 45–68.
- Yılmaz, M. (1999). *Bibliyometri: Kavramı, Gelişimi Ve Uygulama Alanları*. Türk Kütüphaneciliği, 13,(3), 301–314.
- Yılmaz, M. (1999). *Kütüphane Ve Bilgibilimi Açısından Bibliyometrinin Önemi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Yılmaz, M. (2019). *Türk Müziği Eğitiminde Öğretim Yöntemleri: Geleneksel Ve Modern Yaklaşımlar* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Teknik Üniversitesi.
- Zupic, I. ve Čater, T. (2015). Bibliometric Methods İn Management And Organization. *Organizational Research Methods*, 18,(3), 429–472.

ÖZGEÇMİŞ

